

# بیان اللهم اللهم اللهم

صاحب امتیاز: بنیاد شهید و امور ایثارگران  
مدیر مسئول و سردبیر: محمد کرم الهی  
مدیر اجرایی: سیده فاطمه رضایی  
دبیر تحریریه: محمد حسنی  
صفحه بنده: علیرضا قاسمی  
ناظر محتوایی: نادر دقیقی  
امور فنی: پرستو سلیمانی

چاپ: چاپخانه کوثر



نشانی: تهران، خیابان آیت الله طالقانی، کوچه غفارزاده  
جنوب ساختمان جهاد کشاورزی، طبقه ششم، دفتر حمایت و نظارت  
بر آثار فرهنگی و هنری  
صندوق پستی: ۱۵۹۳۶۴۷۷۱۱  
امور مشترکین: مهدی جمشیدی  
تلفن: ۸۲۲۲۶۴۹ دور نگار: ۸۸۹۱۶۵۳۱

Email: Yaran@NavideShahed.com  
www.NavideShahed.com  
WWW.NAVIDESAHED.IR



- شاهد یاران از پژوهش‌های محققان درباره موضوعات نشریه استقبال می‌کند.
- شاهد یاران در تلخیص و اصلاح آثار ارسالی آزاد است.
- آثار ارسالی مسترد نمی‌شود.
- نقل مطالب شاهد یاران با ذکر مأخذ پلامانع است.
- نظرات مصاحبه شوندگان الزاماً موضع مجله نیست.

۲	یادداشت سردبیر / شهادی زائر
۳	این فاجعه آفرینی پاسخ سختی در بی خواهد داشت «باذن الله» / پیام رهبر معظم انقلاب
۶	عاملان و آمران این اقدام بزرگانه به سزای عمل شنیع خود خواهند رسید / پیام رئیس جمهوری اسلامی ایران
۸	نظام سلطنه، زبانی جز زبان زور و مقابله به مثل یا اشد نمی‌فهمد / پیام دکتر قضی زاده هاشمی رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران
۹	انتقام شهیدان مان را خواهیم گرفت / سخنان سردار سرلشگر سلامی در مراسم تشییع شهادی حادثه تروریستی کرمان
۱۱	بازتاب بین المللی جنایت تروریستی کرمان؛ «پیام های تسلیت و بیانیه ها»
۱۶	با کاروان شهیدان مکتب سلیمانی
۱۹	عملیات سرکوب تروریسم
۲۲	زائران شهید از «خواص» بودند/ گفتگو با حجت‌الاسلام والمسلمین حسن علیدادی سلیمانی نماینده ولی فقیه در استان و امام جمعه شهر کرمان
۲۶	گفت و گو با محمد مهدی فداکار استاندار کرمان / نیازمند اقدامات فرالستانی برای امنیت کامل گلزار شهادی کرمان هستیم
۲۹	حماسه مردم کرمان درسی برای آیندگان / ناگفته‌هایی از ابعاد مختلف حمله تروریستی کرمان در گفتگو با دکتر محمدمهدی زاهدی، نماینده مردم کرمان در مجلس
۳۲	روایتی از ۶ ساعت تلاش بی‌وقفه کادر اورژانس و درمان برای نجات مجروحان حادثه تروریستی کرمان گفتگو با دکتر محمد صابری رئیس اورژانس کرمان
۳۵	فصل جدیدی از خدمات رسانی به ایثارگران در حادثه تروریستی کرمان رقم خورد/ دکتر «محسن بزرگی» معاون حقوقی و امور مجلس بنیاد شهید و امور ایثارگران
۳۹	همه دستگاه‌های اجرایی برای خدمت‌رسانی به خانواده شهدا و مجروحان حادثه تروریستی بسیج شدن/ گفت‌وگوی با سعید ایرانمنش مدیرکل بنیاد شهید و امور ایثارگران استان کرمان
۴۲	رسانه ملی «مرجعیت خبری» حادثه تروریستی کرمان در اختیار گرفت/ گفتگو با احمد علی رمضانی مدیرکل صدا و سیمای کرمان
۴۶	شهیدان زائر شیفتگان مکتب سلیمانی بودند/ گفت و گو با سردار محمد رضا حسنی مدیر گلزار شهادی کرمان
۴۹	به دلم افتاده بود مهدی و زهرا شهید می‌شوند/ گفت و گو با پدر شهیدان فاطمه زهرا و شهید مهدی سلطانی نژاد
۵۱	بچه هایم را به حاج قاسم سپرده ام/ گفت و گو با پیمان سلطانی نژاد پدر شهیدان ریحانه و محمد امین سلطانی نژاد
۵۴	خدا پسرم را به من بخشید اما بقیه خانواده‌ام شهید شدند/ روایت حسین سلطانی نژاد پدر شهید مریم سلطانی نژاد و همسر شهید نعمه گلزاری
۵۷	«شهید محبوب» مردم کرمان در زمرة عاشقان ولایت بود/ با خانواده معزز شهید عادل رضایی، ذاکر و مراح اهل‌بیت (ع)
۶۱	روضه خوان بیت الزهراء(س) میهمان شهدا شد/ گفت‌وگوی شاهد یاران با «علیرضا رضایی» برادر شهید «عادل رضایی»
۶۴	عکس شهید صدر زاده را سر سفره عقدمان گذاشت/ گفتگو با همسر طلبہ شهید علی رضا محمدپور
۷۰	فائزه شهادتش را از شهدا خواسته بود/ گفت و گو با مادر و خواهر شهید فائزه رحیمی
۷۲	«موکب دار مقاومت» از قافله شهدا جا نماند/ گفت و گوی شاهد یاران با خانواده شهید رضا اکبرزاده
۷۶	جز زیبایی چیزی ندیدم / گفتگو با حمیده ضیاء الدینی همسر شهید محمدعلی ضیاء الدینی
۷۹	حادثه تروریستی کرمان به روایت شاهدان عینی
۹۱	روایت کرمان اوپریه نامه «ره سپار»
۹۶	واکنش هنرمندان تجسمی به حادثه تروریستی ۱۳ دی کرمان
۹۸	مجموعه پوستر و تصاویر شهدا
۱۰۳	عربی
۱۰۴	انگلیسی

# شہدائی زائر

کرمان، دیار کریمان با «شهادت» دوباره پرچم حقیقت را برافراشت. در میانه شکوه حضور هزاران نفری در سالگردی که میعادگاه عاشقان راه حاج قاسم است، مردان و زنان و کودکانی مظلومانه در خون غلتبند؛ «شهدائی زائر» نماد عزت ایرانی شدند و نشان حقیقی استمرار شهادت در قاموس جمهوری اسلامی که خود بر افتخار و شرف آن افروزند.

فریادهای «یا صاحب الزمان (عج)» بر بالین پیکرهای زائران شهید حاج قاسم سلیمانی و ادامه راهپیمایی باشکوه مردم کرمان بعد از آن دو انفجار تروریستی، تصاویر ناب ایستادگی و مقاومت مردم را به نمایشی تاریخی گذاشت. این اقدام ناجوانمردانه که تصویری واضح از ضعف و خواری دشمنان ایران اسلامی بود، نمیتواند ملت بزرگ ایران را از ایستادگی پای آرمان‌های انقلاب اسلامی بازدارد و باذن الله، انتقام سختی در انتظار دشمنان ملت ایران خواهد بود.

آنچه در کرمان و در چهارمین سالگرد شهادت سردار حاج قاسم سلیمانی روی داد، انفجار کینه کور و شکست محظوم دشمنانی بود که در میدان از شهید سلیمانی و یارنش دیده بودند. جنایتکاران سنگدل نتوانستند عشق و شوق مردم به زیارت مرقد سردار دلها را تحمل کنند. جنایتی ضدانسانی که مصدق روشن بیان حکیمانه رهبر فرزانه انقلاب است که «دشمن امروز از شهید سلیمانی بیشتر از سردار سلیمانی می‌ترسد که مبادا آن الگوی گران‌سنگ رواج و تکثیر پیدا کند».

گرچه در این فرصت کوتاه و مجال اندک، امکان پرداختن به همه ابعاد حادثه تروریستی کرمان وجود ندارد، گروه مجلات شاهد بنیاد شهید و امور ایثارگران بر اساس رسالت و وظیفه خود در ثبت تاریخ شفاهی ایشار و شهادت تلاش نمود تا ضمن ادای دین به مقام شامخ این شهدائی مظلوم، خلاً روایت درباره حقیقت این رویداد تاریخی را پر کند.

پرونده حاضر نخستین اثر مطبوعاتی با رویکرد فرهنگی - تاریخی درباره فاجعه تروریستی کرمان است که در حد بضاعت خود، به بررسی ابعاد مختلف آن حادثه با انجام گفت و شنودهای مشروح با خانواده معظم شهدا و شخصیت‌های مرتبط در استان کرمان پرداخته است. بی شک وظیفه همه دستگاه‌های فرهنگی است تا با بهره‌گیری از جنبه‌های مختلف هنری و تصویری به پشت پرده این خبات تروریستی اهتمام ورزند.

سردییر



# این فاجعه آفرینی پاسخ سختی در پی خواهد داشت «باذن الله»

**پیام تسلیت رهبر معظم انقلاب اسلامی به مناسب حادثه مصیبت بار تروریستی در کرمان**

بسم الله الرحمن الرحيم

دشمنان شرور و جنایتکار ملت ایران، بار دیگر فاجعه آفریدند و جمع زیادی از مردم عزیز را در کرمان و در فضای معطر مزار شهیدان، به شهادت رساندند.

ملت ایران عزادار شد و خانواده‌های زیادی در سوگ جگر گوشگان و عزیزان خود غرق ماتم شدند. جنایتکاران سنگدل نتوانستند عشق و شوق مردم به زیارت مرقد سردار بزرگشان شهید قاسم سلیمانی را تحمل کنند. بدانند که سربازان راه روشن سلیمانی هم رذالت و جنایت آنان را تحمل نخواهند کرد. چه دستهای آلوده به خون بیگناهان و چه مغزهای مفسد و شرارت را که آنان را به این گمراهی کشانده‌اند، از هم اکنون آماج قطعی سرکوب و مجازات عادلانه خواهند بود. بدانند که این فاجعه آفرینی پاسخ سختی در پی خواهد داشت باذن الله.

اینجانب در عزای خانواده‌های مصیبت دیده با آنان همدل و همراهم و صبر و تسلای آنان را از خداوند متعال مسأله میکنم. روح مطهر شهیدان انسالله میهمان بانوی دو عالم و مادر شهیدان حضرت صدیقه‌ی طاهر سلام الله علیها است. با مجروحان حادثه همدردی میکنم و شفای آنان را از درگاه الهی خواستارم.

سید علی خامنه‌ای

۱۴۰۲ دی ۱۳

پایگاه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری



### کربلا یا کرمان؟

ساعت ۱۴:۵۰ روز چهارشنبه سیزده دی، بسیاری از مردم عاشق شهید سلیمانی از گوش و کنار ایران، خود را به کرمان و نزدیکی های مزار حاج قاسم رسانده اند که ناگهان کرمان، کربلا می شود، صدای انفجاری مهیب به گوش می رسد، آنها که به یاد بدن تکه حاج قاسم، خود را تا نزدیکی های مزارش رسانده بودند، حالا خود هر کدام نشانی از کربلا به تن دارند؛ انفجار دوم در حالی که مردم مشغول امداد رسانی به زخمی ها هستند، تلفات بیشتری بر جای می گذارد؛ حالا خیابان های منتهی به گلزار شهدای کرمان آغشته به خون شهیدان شده است؛ شهیدانی از زن و مرد و کودک و کرمانی و غیر کرمانی و حتی غیر ایرانی.

«دشمنان شرور و جایتکار ملت ایران، باز دیگر فاجعه آفریدند و جمع زیادی از مردم عزیز را در کرمان و در فضای معطر مزار شهیدان، به شهادت رساندند. ملت ایران عزادار شد و خانواده های زیادی در سوگ جگر گوشگان و عزیزان خود غرق ماتم شدند. جایتکاران سنگدل نتوانستند عشق و شوق مردم به زیارت مرقد سردار بزرگشان شهید قاسم سلیمانی را تحمل کنند، خاطرنشان کردند: سربازان راه روشن سلیمانی، رذالت و جایت تروریستهای جایتکار آنان را تحمل نخواهند کرد و آنان بدانند که این فاجعه آفرینی پاسخ سختی در پی خواهد داشت باذن الله.»

۱۳/۱۰/۱۴۰۲

باور عمیق به مقاومت، پیام خون شهدای کرمان خون جاری در خیابان های اطراف گلزار شهدای کرمان حکایت ها دارد؛ سرخی این خون های پاک، نشان از بینش روشن شهیدان و نشانگر عمق باور مردم به "جهاد و مقاومت" است؛ حضور مستحکم و شجاعانه مردم قبل و بعد از حادثه تروریستی، در کنار مزار فرمانده شهید مقاومت و اجتماعات گوناگون مردمی برای محکومیت جایت کرمان، در سراسر کشور در روزهای پنج شنبه و جمعه پس از حادثه نیز همین پیام خون شهیدان را آشکارا نشان می دهد؛ مردمی که هر کاری از دستشان بر می آمد برای همدردی با خانواده های شهیدان و امداد رسانی به جانبازان این حادثه تروریستی، انجام دادند؛ از سیل محکومیت و تسليت در فضای حقیقی و مجازی تا اهدای خون موردنیاز برای مجروهین.

هراس قاتلان سیلمانی از زائران سلیمانی حادثه کرمان اگرچه سخت است و جانکاه اما از پس صدای بلند انفجارها، صدای ضجه و خشم دشمنان مردم را می توان شنید؛ صدای انفجار و ناله دشمن می گوید که آنها از چهل و پنج سال استقامت و ایستادگی مردم در راه مقاومت و آرمانهای انقلاب اسلامی مستأصل شده اند؛ در واقع قدرت روزافزون ایران اسلامی و محور مقاومت که با اتکا بر پایگاه مردم انقلابی ایران و سایر کشورهای منطقه و مستضعفان جهان به دست آمده، آنها را به ضعف و زبونی کشانده و حالا که قدرت و جسارت مواجهه مستقیم با حریف

دیدگاه های رهبر معظم انقلاب درباره ابعاد جنایت تروریستی کرمان:

## اتمام حجت سربازان راه سلیمانی

رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت الله خامنه ای در پیام مهمی شهادت جمعی از زائران مزار سردار شهید حاج قاسم سلیمانی در حادثه تروریستی در مسیر گلزار شهدای کرمان را تسلیت گفتند. ایشان با تأکید بر اینکه جایتکاران سنگدل نتوانستند عشق و شوق مردم به زیارت مرقد سردار بزرگشان شهید قاسم سلیمانی را تحمل کنند، خاطرنشان کردند: سربازان راه روشن سلیمانی، رذالت و جایت تروریستهای جایتکار آنان را تحمل نخواهند کرد و آنان بدانند که این فاجعه آفرینی پاسخ سختی در پی خواهد داشت باذن الله.





جنبیش مجاهدین و جهاد اسلامی فلسطین نشان می دهد که همه آنها محکم و استوار در کنار مردم ایران ایستاده اند.

#### انتقام حتمی و قطعی است

نکته کلیدی در پاسخ جمهوری اسلامی به شرارت‌ها، حتمی و قاطع بودن انتقام است؛ انتقامی که دشمن را از کرده خود، پیشمان و از تکرار چنین جنایت‌هایی هراسان خواهد کرد. تحولات این روزهای منطقه نشان می‌دهد که برای اجرای فرمان پاسخ سخت به جنایت تروریستی گلزار شهداً کرمان، ابتکار عمل به دست نیروهای مقتدر جمهوری اسلامی است؛ بنابراین کسانی که داعش را ایجاد و میلیاردها دلار خرج تحقق رؤیای شوم تشکیل دولت داعش و اسرائیل دوم کرده‌اند، باید خود را آماده پاسخ‌های دردنگ کنند.

سخن پایانی اینکه فصل الخطاب درباره جنایت کاران حادثه کرمان، پیام قاطع رهبر انقلاب اسلامی است که آرام‌بخش خانواده‌های شهداً، امیدبخش نیروهای وفادار به انقلاب، نسخه عمل پیش روی دستگاه‌های امنیتی و نظامی جمهوری اسلامی، افق‌گشای پیش روی نیروهای مقاومت و اتمام حجت قطعی با جنایت کاران است. «بدانند که سربازان راه روشن سلیمانی هم رذالت و جنایت آنان را تحمل نخواهند کرد. چه دستهای آلوده به خون بیگناهان و چه مغزهای مفسد و شرارت‌زا که آنان را به این گمراهی کشانده‌اند، از هم اکنون آماج قطعی سرکوب و مجازات عادلانه خواهند بود. بدانند که این فاجعه آفرینی پاسخ سختی در پی خواهد داشت باذن الله.»

۱۳/۱۰/۱۴۰۲

که اذهان و قلب‌های ملت ایران و آزادگان جهان را پر کرده است؛ چرا که نتایج سال‌ها تلاش حاج قاسم در منطقه، امروز دایستادگی دولت‌ها و ملت‌ها در برابر آمریکا و اسرائیل متبلور شده است. «یک نفری گفته بود که شهید سلیمانی برای دشمنانش خطرناکتر از سردار سلیمانی است؛ درست فهمیده بود. وضع آمریکا را بینید! از افغانستان فرار می‌کند و در عراق ناچار است تظاهر به خروج کند. یمن و لبنان را نگاه کنید. در سوریه هم زمین‌گیر شدند.» ۱۱/۱۰/۱۴۰۰

حالا امروز با دلاوری هسته‌های مقاومت در «طوفان الاقصی» نه تنها رژیم صهیونیستی مقهور قدرت نمایی سربازان راه سلیمانی شده است که ابهت پوشالی آمریکا نیز رو به روز در منطقه بیشتر شکسته شده است. هیچ فاجعه‌آفرینی در امان نخواهد بود تجربه تاریخی پس از پیروزی انقلاب اسلامی، نشان می‌دهد هر کسی به جمهوری اسلامی ایران آسمیب وارد کرده است توانسته از مجازات فرار کند و عاملان جنایت علیه ملت ایران سخت تبیه شده‌اند. امروز نیز سربازان حاج قاسم سلیمانی، جهاد خود را تا زمین‌گیری کامل مزدوران آمریکایی، اخراج کامل آمریکا از منطقه غرب آسیا و محشون نام اسرائیل از صفحه روزگار ادامه خواهند داد؛ سربازان سلیمانی رذالت و جنایت مسیبان حادثه خونین کرمان را تحمل نخواهند کرد و با شدت عمل، پاسخ سختی به آن‌ها خواهند داد؛ این پاسخ سخت، تنها به عوامل مستقیم وقوع اتفاقات را نیز در برخواهد گرفت؛ همچنان گروهک تروریستی داعش، حامیان اصلی در پس پرده این اتفاقات را نیز در برخواهد گرفت؛ همچنان که حجت الاسلام و المسلمین سید حسن نصرالله در سخنرانی اخیر خود عنوان کرد که خون شهدای حادثه تروریستی کرمان به هدر نخواهد رفت. ۱۵/۱۰/۱۴۰۲

گروههای مختلف محور مقاومت در گرفتن انتقام حادثه تروریستی کرمان مشارکت خواهند داشت؛ بیانیه‌های انصارالله یمن، گروههای مقاومت عراقی،

قوی خود را ندارند، دست به اقدامات کور و وحشیانه همچون افجعه‌های تروریستی می‌زنند تا انتقام خود را از مردم بی‌پناه و زنان و کودکان مظلوم بگیرند؛ آنهایی که خیال می‌کرند با ترور حاج قاسم، کار ایران را یکسره کرده‌اند، حالا کارشان به ترور زنان او را رسیده است.

آمریکا و صهیونیست‌ها قاتل دختر کاپشن صورتی بعد از گذشت یک روز از عملیات تروریستی در کرمان، بسیاری از صهیونیست‌ها نتوانستند خوشحالی خود را از این اتفاقات پنهان نگه دارند و گروه تروریستی داعش نیز با انتشار بیانیه‌ای، مسئولیت این عملیات شومن را بر عهده گرفت؛ گروهی که بیش از یک دهه است که با حمایت آمریکا و اسرائیل، مشغول شرارت آفرینی در منطقه است؛ همان که «بعضی از آمریکایی‌ها در کتاب‌های خاطرات خودشان اعتراض کرند که در ایجاد داعش، در توسعه‌ی داعش، در جا اندختن داعش نقش داشتند.» ۲۷/۴/۱۳۹۴

گفته حجت الاسلام و المسلمین سید حسن نصرالله، دبیرکل حزب الله لبنان، آمریکا، همچنان حامی اصلی آن، محسوب می‌شود؛ نیروهای آمریکایی از گروه تروریستی داعش در سوریه حمایت می‌کنند و افزون بر حمایت‌های گوناگون، اعضای آن را نیز از زندان‌ها آزاد می‌کنند. ۱۵/۱۰/۱۴۰۲

همین شناخت دقیق مردم بصیر ایران از دشمنان است که برای خون خواهی «دختر دوساله کاپشن صورتی با گوشواره قلبی»، فریاد «مرگ بر آمریکا» و «مرگ بر اسرائیل» به گوش می‌رسد؛ دشمنانی که با توطنه‌های پیچیده و با ترفندهای گوناگون، سالها است تلاش می‌کنند تا در مسیر انقلاب اسلامی ایران که با جانشانی مردم به شمر رسیده است، سنگ اندازی کنند. آمریکا و صهیونیست‌هایی که با حمایت‌های مالی، اطلاعاتی و... از داعش، در عراق و سوریه جوی خون به راه اندختند، همان‌هایی که هر روز توحشی جدید رقم می‌زنند؛ از حملات مرگبار انتشاری، آتش زدن انسان‌های زنده، به تاراج بردن اموال مردم تا اسیر کردن زنان و دختران و... جنایت‌کارانی که با ضرب شست حاج قاسم سلیمانی و مدافعان فدائکار حرم در میدان رزم، زمین‌گیر شده و هسته اصلی آنها در عراق و سوریه متلاشی شد.

**شهید سلیمانی خطرناک‌تر از سردار سلیمانی برای دشمنان**

دشمنان ملت ایران که در گذشته نه چندان دور، سردار عزیز مردم را به دستور مستقیم رئیس جمهور وقت آمریکا به شهادت رسانده بودند، حتی نتوانستند «عشق و شوق مردم به زیارت مرقد سردار بزرگشان شهید قاسم سلیمانی را تحمل کنند.» ۱۳/۱۰/۱۴۰۲ تا ناخواسته اعتراف کنند که پس از گذشت چهار سال از شهادت حاج قاسم، همچنان این تفکر سردار سلیمانی است

**بسم الله الرحمن الرحيم**

بار دیگر جنایت کاران ایران ستیز و عمال ترور و سیاهی، همزمان با سالروز ولادت حضرت فاطمه (س) سلاله پاک پیامبر رحمت، در مراسم گرامی داشت سالروز شهادت حاج قاسم سلیمانی، سردار فاتح مبارزه با تروریسم، در اقدامی مذبوحانه و غیرانسانی، جنایت تأسفباری را رقم زندن و موجب شهید و مجروح شدن عده‌ای از شرکت‌کنندگان در این مراسم از جمله تعدادی از زنان و کودکان بی‌گناه شدند.

اینجانب با محکوم کردن این اقدام تروریستی جنایت‌بار و ابراز همدردی با خانواده‌های داغدیده، این ضایعه ناگوار را به حضرت ولی عصر(عج) و به محض مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) و عموم مردم شریف و بزرگ ایران تسليت می‌گوییم و از درگاه خداوند متعال برای شهدای حادثه علو درجات و برای مجروحان شفای عاجل مسأله دارم.

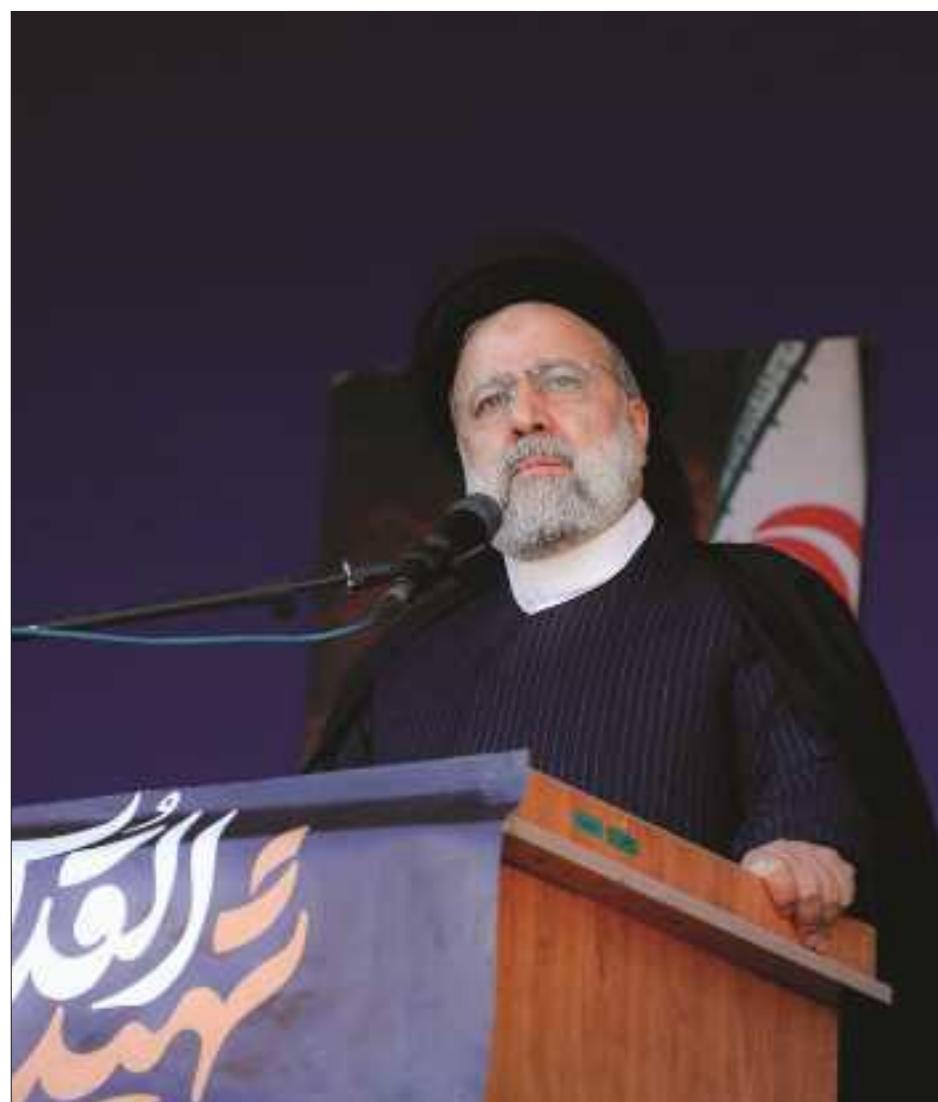
ضمن تأکید بر پیگیری و شناسایی طراحان و آمران سیاه‌دل این حرکت غیرانسانی، از تمامی مسئولان استانی می‌خواهم هرچه سریع‌تر، نسبت به تسکین آلام آسیب‌دیدگان و مداوای مجروحان و بازگشت نظم و آرامش به شهر شهیدپور کرمان اقدامات لازم را به عمل آورند.

بی‌شک عاملان و آمران این اقدام بزدلانه به‌زودی به دست نیروهای توانای امنیتی و انتظامی شناسایی و به سزای عمل شنیع خود خواهند رسید. دشمنان ملت باید بدانند که این گونه اقدامات هرگز نمی‌تواند خلیلی در عزم و اراده آهینین ملت ایران در دفاع از آرمان‌های اسلامی به وجود آورد و آن‌ها مصمم‌تر از گذشته تا خشکاندن ریشه‌های ترور و خشونت در میدان مبارزه با دشمنان عزت و اقتدار ایران اسلامی حضور خواهند داشت.

سید ابراهیم رئیسی

رئیس جمهوری اسلامی ایران

پایگاه اطلاع رسانی ریاست جمهوری اسلامی ایران



پیام رئیس جمهور به مناسبت جنایت تروریستی در کرمان:

## عاملان و آمران این اقدام بزدلانه به سزای عمل شنیع خود خواهند رسید

درآمد

آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی، رئیس جمهور اسلامی ایران با صدور پیامی، با محکومیت شدید جنایت تروریستی در گلزار شهداء کرمان، همزمان با مراسم بزرگداشت فرمانده فقید نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی سپهبد شهید قاسم سلیمانی، این اقدام را جنایت ایران ستیزان و عمال ترور و سیاهی عنوان کرد و ضمن موظف کردن مسئولان به رسیدگی فوری به مجروحان این حادثه، بر پیگیری و شناسایی سریع عاملان و آمران این اقدام کور و بزدلانه تاکید کرد.

## عيادت رئيس جمهور از مجروحان حادثه کرمان



گفت: حضور من در کرمان برای عرض تسلیت به خانواده معظم شهدا و دیدار با مجروحان این حادثه و بررسی میدانی این رویداد و شنیدن سخنان مسئولان امنیتی و انتظامی استان بود.

- رئیس جمهور در ادامه سفر خود با حضور در بیمارستان پیامبر اعظم (ص) این شهر، از تعدادی از مجروحان این جنایت ترویریستی عیادت کرد و در جریان این عیادت در گفتگو با مسئولان درمانی استان و پژوهشگاه بیمارستان، از جزئیات روند رسیدگی به مجروحان مطلع شد و دستورات لازم برای به کارگیری همه توان و امکانات درمانی لازم را صادر و شفای عاجل آنان را از خداوند متعال مسنلت کرد. رئیس جمهور پس از آن به میان مردم در مصلای کرمان رفت و به سخنرانی پرداخت.

- آیت الله رئیسی با بیان اینکه بزرگان مقاومت حاج قاسم را «شهید القدس نامیدند» و حقیقتاً همین است، خاطر نشان کرد: آنچه امروز از مقاومت شاهد هستیم از مدیریت و اقدامات و حمایت حاج قاسم است. اگرچه باید از فلسطین و حماس و حزب الله تجلیل کرد ولی نقش حاج قاسم نقش بی بدیل بود. حاج قاسم با تمامی ورها و ظرفیت در منطقه تلاش کرد جریان شیطانی داعش و دست پروردۀ آمریکا در عراق و سوریه پا نگیرد و شبانه روز تلاش کرد. امنیت امروز در منطقه و غرب آسیا مردهون تلاش های حاج قاسم سلیمانی است: نقشه آمریکا برای تشکیل یک اسرائیل دیگر در منطقه به دست حاج قاسم و نیروهای منطقه شکست خورد و حاج قاسم زیر میز زد و نگذشت این نقشه پا بگیرد.

- آیت الله سید ابراهیم رئیسی پیش از ظهر امروز جمعه به دیدار جمعی از خانواده های شهدای این جنایت ترویریستی رفت و با بیان اینکه دشمن می خواست نام، یاد و راه حاج قاسم نباشد، گفت: اما این شهدا آمده بودند تا نام و یاد و راه حاج قاومانه شود، افزود: هم شهدا و هم شما خانواده بزرگوار شهدا که عزیزان خود را در این جنایت از دست دادید، از امتحان بزرگی سریلنگ بیرون آمدید و اجر بزرگی خواهید داشت.

- رئیس جمهور حراست و صیانت از نام، یاد و راه شهیدان را وظیفه ای بزرگ و سنگین دانست و اظهار داشت: خون شهیدان جنایت ترویریستی گلزار شهدای کرمان در امتداد خون شهدای کربلا و همه شهدای مسیر حق است و خدا وعده کرده که خود خونخواه خون شهدای راه حق است. همانگونه که خون شهدای کربلا از جامعه آن روز و همه تاریخ تا امروز جهل زدایی کرد، خون شهیدان شما نیز از جامعه بشری جهل زدایی خواهد کرد.

## مهمترین اقدامات دولت در ماجراهای حادثه ترویریستی کرمان

متخصص یا تجهیزات لازم برای مداوای جراحت دیدگان این حادثه به بیمارستان های کرمان را بر عهده گرفت.

- احمد حیدری وزیر کشور و رئیس شورای امنیت کشور (شاک) هم بالاصله پس از اطلاع از این حادثه خود را به کرمان رساند و ریاست اقدامات انتظامی و امنیتی صورت گرفته برای بازگشت امنیت به این شهر را عهده دار شد و تا پایان امروز جمیع ۱۵ دی ماه، وحیدی همچنان در این شهر حاضر بوده و مرتب با آخرين تعداد شهدا، آخرین وضعیت مجروحان و نیز پیگیری های امنیتی و انتظامی مربوطه را به مردم اطلاع رسانی می کند.

- آیت الله رئیسی همچنین ساعتی بعد از حادثه، روز پنج شنبه را در سراسر کشور عزای عمومی اعلام کرد.

- معاون اول رئیس جمهور هم صبح روز پنج شنبه به کرمان رفت و ضمن عیادت از مجروحان حادثه ترویریستی با خانواده شهدا دیدار کرد و با حضور در گلزار شهدای کرمان و مزار سردار سلیمانی در جمع مردم عزادار کرمان، حادثه ترویریستی کرمان را تشاهنه شکست همینه پوشالی رژیم صهیونیستی دانست و بر پاسخ سخت به این جنایت بزدلانه تاکید کرد.

- آیت الله سید ابراهیم رئیسی صبح جمعه با استقبال استاندار و دیگر مسئولان استانی به منظور حضور در مراسم تشییع و بزرگداشت شهدای حادثه ترویریستی کرمان وارد این شهر شد و با حضور در جوار مزار شهید حاج قاسم سلیمانی به مقام این شهید و دیگر شهدای آرمیده در این مکان مقدس ادائی احترام کرد.

- رئیس جمهور همچنین نماز صبح خود را در گلزار شهدای کرمان اقامه کرد و درباره حضور خود در کرمان

- آیت الله سید ابراهیم رئیسی همچنین بعد از ظهر یکشنبه ۱۷ دی ماه در جلسه هیات دولت ضمن تسلیت مجدد به خانواده شهدای جنایت ترویریستی در گلزار شهدای کرمان و طلب شفای عاجل برای مجروحان این رخداد، از مسئولان مربوط، به ویژه رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران خواست پیگیر امور مربوط به خانواده شهدای این جنایت باشند.

- آیت الله رئیسی در خصوص حادثه ترویریستی گلزار شهدای کرمان جلسه ای برگزار کرد و آخرین گزارش ها درباره شناسایی و تعقیب عاملان جنایت و بازداشت تعدادی از عوامل مرتبط به رئیس جمهور ارائه شد.

- دولت در پی این حادثه ترویریستی تلخ از همان دقایق اولیه وارد میدان شد و دستگاه ها را بسیج کرد تا با استفاده از تمامی ظرفیت ها و مدیریت میدانی و اتحاد همه بخش ها به پیگیری این موضوع بپردازند و آرامش را به کرمان بازگرداند.

- دکتر سید امیرحسین قاضی زاده هاشمی معاون رئیس جمهور و رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران اولین عضو کابینه بود که به دستور رئیس جمهور و به نیابت از وی به کرمان رفت و با خانواده شهدای این حادثه دیدار و گفت و گو کرد.

- رئیس جمهور در دقایق اولیه این حادثه نمایندگان خود را راهی کرمان کرد تا گزارش میدانی لازم را تهیه و شخصاً به موضوعات رسیدگی کند. بهرام عین الله و وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بالاصله چهارشنبه شب با اخذ مأموریت از سوی رئیس جمهور در کرمان حاضر شد و شخصاً مسئولیت میدانی مداوای مجروحان این حادثه و انتقال پزشکان

در سالروز شهادت حاج قاسم و یارانش، اقدام تروریستی در کرمان، یک پیام مهم دارد، و آن اینکه راه و مكتب حاج قاسم ادامه دارد. قدرت آنها به نیروی مقاومت نمی‌رسد و با اقدام رذل و پست خودشان مردم بی‌گناه را می‌کشند.

آنچه که واضح و مبرهن می‌باشد، آن است که نظام سلطه، زبانی جز زبان زور و مقابله به مثل یا اشد نمی‌فهمد.

در مقابل هر آسیب و گزندی که به ما وارد می‌کنند، به همان مقدار و بیشتر باید مقابله کرد و به او آسیب وارد ساخت، والا آنها عقب نمی‌نشینند.

حمله تروریستی امروز در گلزار شهدای کرمان را به خانواده‌های داغدار تبریک و تسلیت عرض می‌کنم.

به نمایندگی از رئیس جمهور برای عیادت از مجروحان این حادثه وارد استان شده ام و در این دو روز با خانواده‌های شهدای این اقدام جنایتکارانه نیز دیدار خواهم داشت.

بکشید ملت ما را، ملت ما بیدارتر می‌شود..

- دکتر قاضی‌زاده هاشمی در سفر به کرمان با خانواده‌های شهیدان ایلاقی، کارگران، علیرضا صادقی، مهدی علوی، ماسالله مهدی‌زاده و با خانواده ۸ شهیدی سلطانی نژاد دیدار و گفت‌وگو کرد. وی همچنین با مجروحان این حمله تروریستی در بیمارستان شهید دکتر باهنر کرمان عیادت و دیدار و گفت‌وگو کرد.

- بررسی و رصد فوری مشکلات خانواده‌های آسیب‌دیده حادثه تروریستی کرمان، تشکیل فوری کمیته احراز شهادت و جانبازی با هماهنگی با استانداری کرمان، احراز اولیه ایثارگری کلیه جانبازان این حادثه و انتصاب نماینده تام‌الاختیار و ویژه در رسیدگی به وضعیت پرونده حادثه تروریستی کرمان از دیگر اقدامات معاون رئیس جمهور و رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران در روزها و هفته‌های نخست وقوع این حادثه بود.

پایگاه اطلاع رسانی  
بنیاد شهید و امور ایثارگران



پیام رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران در پی شهادت جمعی از هموطنان در گلزار شهدای کرمان:

## نظام سلطه، زبانی جز زبان زور و مقابله به مثل یا اشد نمی‌فهمد

درآمد

دکتر امیرحسین قاضی‌زاده هاشمی رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران، عصر روز چهارشنبه ۱۳ دی ماه به نمایندگی از رئیس جمهور برای عیادت از مجروحان در استان حضور یافته بود، در پیامی شهادت جمعی از هموطنان در حادثه تروریستی گلزار شهدای کرمان را تبریک و تسلیت گفت و برای مجروحان شفای عاجل از درگاه ایزد منان آرزو کرد.



سردار سرلشگر پاسدار حسین سلامی فرمانده کل  
سپاه پاسداران

## انتقام شهیدان مان را خواهیم گرفت

درآمد

فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، سردار سرلشگر پاسدار سلامی روز ۱۵ دی ماه در آیین تشییع پیکرهای پاک شهدای جنایت تروریستی کرمان در مصلی امام علی(ع) در سخنرانی مهمی گفت: ما اصحاب شهادتیم و با این شهادت‌ها از میدان جدا نمی‌شویم، شما تراکم حضور مردم عزیز کرمان حتی بعد از شهادت را دیده‌اید، این ملتی نیست که با شهادت در برابر دشمن گرنوش کند ما فرمان رهبر انقلاب را شنیدیم و به دنبال تحقیق آن پیش خواهیم رفت

این جنایت‌ها بازتاب عکس‌العمل و پژواک شکست‌های سختی است که طی سال‌های اخیر بر پیکره استکبار و عوامل منطقه‌ای و درونی آن وارد شده است.

همه ملت ایران امروز بدانند ما در یک نبرد بزرگ هستیم، می‌ایستیم آنها را هر روز شکست خواهیم داد. مطمئن باشید اجازه ذره‌ای سیطره دشمن را نخواهیم داد و فاتح قله‌های جدید خواهیم بود.

فکر نکنید ملت ایران دست‌بسته بودند، خدا دست ما را به روی دشمنان باز کرد و ما با قدرتی بهنام آمریکا در طول چند دهه اخیر در یک نبرد واقعی بوده‌ایم اما در همه این نبردها آمریکا را با شکست‌های خفت‌بار بدرقه کردۀ‌ایم.

آنها که می‌خواستند در عراق دولت‌سازی کنند در عراق شکست خوردن. آن فهرمان افسانه‌ای با اصحاب با وفایش، آمریکا را در صفحه سیاسی عراق ناکام کرد و عراق از دست و شر سلطه آمریکا نجات یافت در حالی که نظامیان شان در عراق حضور داشتند. آنها می‌خواستند افغانستان را در سلطه سیاسی خود بگیرند اما فرار مقتضحانه آنها را دیدید در حالی که تجهیزات یک ارتیش مدرن

را در سیمای مردم کرمان به خوبی دیده‌ایم. امروز کرمان نه فقط دیار شهیدان است که خود دیار شهادت است، مشهد شهیدان ماست و ما در سال‌گرد بدרכه آسمانی آن فرمانده بزرگ شاهد عروج ۸۵ نفر دیگر از کاروان شهیدان به عرش اعلی هستیم. جایی که به تعبیر قرآن این شهیدان نزد پرورگار روزی خوار هستند و این بشارت برای خانواده‌های عزیز و بازماندگان صبور و شکیبای این عزیزان است.

همه ملت ایران چشمانشان چشم‌سار اشک است، قلب‌هایشان با قلب‌های شما در حزن و اندوه است، یک ملت امروز به افتخار عظمت شهیدان شما از جا بر می‌خیزد تا اسلام را و درخشش طلوع منور خورشید دین را در گستره جهان اسلام بینند. می‌خواهیم بگوییم انتقام این شهیدان قبل از شهادت‌شان گرفته شده است؛ ما امروز با آرایش پیوسته و زنجیره به هم متصل از شیاطین کوچک و بزرگ عالم در نبرد هستیم، نبردی بین اسلام و کفر درگرفته و یک واقعیت و یک حقیقت انکارناپذیر در صفحه زندگی امروز ملت ایران و اسلام است.

سردار سرلشگر پاسدار سلامی در این مراسم بیان کرد: شهادت مظلومانه جمعی از هموطنان بی‌دفاع، زائران دلباخته اسطوره فراموش ناشدنی اسلام و ایران، سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی را به پیشگاه حضرت ولی‌عصر(عج)، رهبر عزیز و عظیم الشان انقلاب اسلامی، ملت شریف غیرتمند، رنوف با تعصب و با عاطفه ایران اسلامی و به ویژه مردم شریف و کریم و نجیب استان کرمان، دیدار کریمان و خانواده‌های معظم و معزز این شهیدان والامقام که نور چشمان ملت بزرگ ایران و همه امت اسلام و بلکه جهان بشریت هستند را تبریک و تسلیت عرض می‌کنم.

در کرمان حوادث سخت و دردناکی در طول دهه‌های گذشته رخ داده است و بنده حقیر این توفیق را داشتم که در همه این ماجراهای غم انگیز و حادث سخت و مصیبت‌بار در کنار این مردم عزیز شاهد هنرمندی روح صبر و استقامت و توکل و نجابت و مظلومیت برای مردم کرمان باشم. ما شکوه صبر را، عظمت نجابت را، بزرگی و وسعت ایمان را و امواج بلند مهربانی و وفاداری و فداکاری



گزیده‌اند و شما هیچ وضوی از این قدرت نمی‌بینید. اینها فقط می‌توانند به عنوان عوامل و مزدوران آمریکا و صهیونیسم عمل کنند اما به آنها این هشدار را می‌دهیم؛ اگر مرد هستید با ما بجنگید، چرا زنان و کودکان بی دفاع را می‌کشید.

شما مردان تقابل رو به رو با اصحاب صبر و استقامت نیستید، شما می‌گویید پیرو پیامبر هستید و از قرآن سخن می‌گویید در کجای قرآن و سنت پیامبر جواز کشتن زنان و کودکان بی دفاع مسلمان صادر شده است.

سرلشگر سلامی خطاب به داعش گفت: شما می‌خواهید به جهنم بروید، شما می‌دانید کشتن یک کودک بی‌گناه معادل از بین بردن تمام بشریت است، شما که قرآن می‌خوانید و آن را حفظ می‌کنید آیا می‌دانید در صفحه اول جهنم قرار دارید.

فرمانده سپاه پاسداران در پایان گفت: ما اصحاب شهادتیم و با این شهادت‌ها از میدان جدا نمی‌شویم، شما تراکم حضور مردم عزیز کرمان حتی بعد از شهادت را دیده‌اید، این ملتی نیست که با شهادت در برابر دشمن گُرنش کند ما فرمان رهبر انقلاب را شنیدیم و به دنبال تحقق آن پیش خواهیم رفت.

شوند و یک ملت قدیمی و ریشه‌دار اسلامی را دفن کنند اما امروز شما می‌بینید چگونه فلسطینی چه مان که روزگاری با سنگ می‌جنگید باز هم به برکت شهادت آن قهرمان نامدار اسلام و گروه‌ها و مبارزان فلسطینی چگونه کاری کرده که آن سرزمین و آن رژیم منحوس در میان بقا و ممات قرار گرفته است و نمی‌تواند امن زندگی کند. هر روز حداقل ۲۰ صهیونیست به دست مبارزان فلسطینی کشته می‌شوند و دیگر چشم انداز امن برای زندگی در آن سرزمین مقدس را نمی‌بینند.

داعش می‌خواست یک نقشه جدید ترسیم کند و به دنبال خلافت در بلاد اسلامی بود اما با مجاهدت جوانان کشورهای اسلامی و به فرماندهی فرمانده شهید ما قاسم سلیمانی آن آتش‌نشان تکفیر که منتشر شده بود و بخشی از بلاد اسلامی را در میانه آتش خویش گرفته بود و نوامیس مسلمین را آواره کرده بود و جوانان را سر می‌برید را شکست داد.

سرلشگر سلامی با بیان اینکه امروز آیا نقطه‌ای به اندازه سر سوزن که در اختیار این داعش جنایتکار باشد را می‌بینید؟ اظهار کرد: داعش ناپدید شده است و در نقشه سیاسی جهان هیچ اثری از آنها نیست و گم شده‌اند و در میان لانه‌ها سکنی

را به جای گذاشتند. آنها می‌خواستند در لبنان هم حزب الله را از صفحه سیاسی آن کشور ساقط کنند اما امروز درخشش این قدرت آسمانی را در شرق مدیترانه می‌بینید و می‌خواستند سوریه را فرو بپاشانند، اما سوریه ماند و آمریکایی‌ها رفتند. آنها سیاست بحر تا نهر را در سر می‌پروراندند و می‌خواستند غاصبان کامل سرزمین فلسطین

”  
می‌خواهم بگوییم انتقام این  
شهیدان قبل از شهادت‌شان  
گرفته شده است؛ ما امروز  
با آایش پیوسته و زنجیره  
به هم متصل از شیاطین  
کوچک و بزرگ عالم در نبرد  
هستیم، نبردی بین اسلام و  
کفر درگرفته و یک واقعیت  
و یک حقیقت انکارناپذیر  
در صفحه زندگی امروز  
ملت ایران و اسلام است.“

“

# بازتاب بین المللی جنایت تروریستی کرمان

## «پیام های تسلیت و بیانیه ها»

در پی حمله تروریستی به زائرین گلزار شهدای کرمان که منجر به شهادت تعدادی از هموطنانمان شد، سران کشورهای جهان و همچنین سازمان های بین المللی و شخصیت ها در پیام هایی جداگانه ای به رئیس جمهور سید ابراهیم رئیسی و مردم ایران صمن تسلیت و ابراز همدردی با دولت و ملت ایران، این اقدام جنایتکارانه و تروریستی را محکوم کردند. روسای جمهور روسیه، چین، ترکیه، تاجیکستان، نیکاراگوئه، بلاروس، کوبا، عراق، نخست وزیران عراق، ارمنستان، مالزی، رئیس شورای ریاست جمهوری لیبی، هیئت دولت های مکزیک و برزیل، دبیرکل سازمان ملل و دبیرکل سازمان همکاری اسلامی از جمله کشورها و سازمان های بین المللی هستند که با ارسال پیام های تسلیت و همدردی با دولت و ملت ایران، همدردی نمودند. به احترام شهداء و قربانیان حادثه تلخ تروریستی زائران گلزار شهدای کرمان و حاج قاسم سلیمانی، دبیرخانه سازمان همکاری شانگهای واقع در پکن، پرچم سازمان و اعضاء رابه حالت نیمه برافراشته درآورد.

## پیام تسلیت آیت الله العظمی سیستانی به مناسبت حادثه تروریستی استان کرمان



بسم الله الرحمن الرحيم  
انا لله وانا اليه راجعون

hadathet troristie amrooz dar astan kerman ke chedaan bi gahane rabe xak و خون کشید موجب تأسف و تأثر فراوان گردید.

Ain mabtut jankah rabe xanowadeh hae dagh dar o umum mardom shirif iran tselit urz mi namayim va zardvand mteval baray shahdai gramii rahmat ورضوان الهی و برای مجروحان شفای عاجل مسالت darim.

۲۰ / جمادی الثانی ۱۴۴۵ هـ دفتر آقای سیستانی (مُد ظله) - نجف اشرف

سید حسن نصر الله ضمن محکوم کردن حادثه تروریستی گلزار شهدا گفت: حادثه تروریستی کرمان را تسلیت میگویم.

دبیرکل حزب الله لبنان در سخنرانی خود به مناسبت چهارمین سالگرد ترور فرماندهان مقاومت: شهدای امروز در مسیر مزار شهید سلیمانی مرا به یاد این جمله امام خامنه‌ای انداخت که «دشمنان و صهیونیست ها از «قاسم سلیمانی شهید» بیشتر هراس دارند» تحرکات و فدایکاری هایی را که ما امروز در سراسر منطقه مشاهده می کنیم، حاصل ارتباطات حاج قاسم و جمهوری اسلامی ایران با همه گروه های مقاومت و جهادی است.

خط مشی سردار سلیمانی حمایت از مقاومت و اخلاص او برای رساندن این گروه ها به «خودکفایی» بود تا همه جریان های مقاومت بتوانند بر توانمندی و توان خود تکیه کنند.

زمانی که نیروهای حشد الشعبی در عراق به فرمان مرتعیت پاسخ گفتند، حاج قاسم با وجود همه تهدیدهای آمریکا که مقرهای نیروی قدس سپاه را در جاهای مختلف هدف قرار خواهد داد، هر چه در توان داشت برای حمایت از مقاومت به کار گرفت و ذره ای تردید به خود راه نداد. حاج قاسم روابط صادقانه و عاطفی میان جنسن های مقاومت به وجود آورد که این نشان از اخلاص او بود. اصطلاح محور مقاومت تا چند سال پیش وجود نداشت و حاج قاسم نقش محوری در شکل گیری آن داشت.



دشمنان و صهیونیست ها از «قاسم سلیمانی شهید» بیشتر هراس دارند



## ترورها در راستای مقابله با نقش آفرینی ایران در مواجهه با استکبار صورت می‌گیرد

دفتر سیاسی جنبش انصارالله یمن، با صدور بیانیه‌ای در واکنش به انفجارهای تروریستی کرمان، ضمن محکومیت شدید آن، گفت که این گونه اقدامات در راستای مقابله با نقش آفرینی ایران در مواجهه با استکبار است. به نوشته وبگاه المسیره، در این بیانیه آمده است: «ما مطمئنیم که جمهوری اسلامی قوی‌تر از تمامی توطئه‌های هاست و تمامی تلاش‌های آمریکا و اسرائیل برای بی‌ثباتی و نامنوسازی این کشور ان شاء الله شکست خواهد خورد.»



## پیام تسلیت پاپ در پی حادثه تروریستی کرمان

رهبر کاتولیک‌های جهان در پیامی با بازماندگان و آسیب‌دیدگان حمله تروریستی در کرمان ابراز همدردی کرده و تسلیت گفت. پاپ فرانسیس، رهبر کاتولیک‌های جهان عمیقاً از تلفات به بارآمده در پی انفجارهای مرگ‌بار در کرمان اندوهگین شده است. در پیام تسلیت پاپ همچنین آمده است که او همبستگی معنوی خود با مجروحان را اعلام کرده و برای ملت ایران نعمات الهی حکمت و آرامش را طلب کرده است.

## پاسخ شکست از مجاهدان را از زنان، کودکان و مردمان بی‌گیرند

خانواده شهید حاج قاسم سلیمانی با قلبی سرشار از غم، ضمن همدردی و همدلی با بازماندگان این حادثه دردناک، برای شهدای این حادثه علو درجات و برای مجروحان شفای عاجل از خدای متعال مستلت می‌کند.

خانواده شهید سلیمانی در پی حادثه تروریستی کلزار شهدای کرمان پیام تسلیتی منتشر کردند. در این پیام آمده است:



بسم الله الرحمن الرحيم

هم‌زمان با میلاد صدیقه طاهره (سلام الله عليهما) و چهارمین سالگرد شهادت حاج قاسم سلیمانی، دشمنان سفاک ملت ایران جنایت هولناکی را رقم زدند و مردم مظلومی که به سمت مزار مطهر شهید سلیمانی حرکت می‌کردند را به خاک و خون کشیدند و خانواده‌های آنان را داغدار کردند.

هدف و غرض طراحان فاسد این جنایت و عاملان نادان آن روشن است؛ درست در زمانی که مجاهدان غیر مقاومت در میدان‌های نبرد شکست‌های ترمیم‌ناپذیری را به دشمنان این امت وارد می‌کنند، آنان پاسخ شکست را از زنان، کودکان و مردمان بیگناه می‌گیرند.

خانواده شهید حاج قاسم سلیمانی با قلبی سرشار از غم، ضمن همدردی و همدلی با بازماندگان این حادثه دردناک، برای شهدای این حادثه علو درجات و برای مجروحان شفای عاجل از خدای متعال مستلت می‌کند.

امید است مستولان امنیتی و قضایی با پیگیری و بررسی عاجل، پاسخی سخت به بانیان و عاملان و آمران این حادثه تدارک بینند؛ باذن الله.

۱۴۰۲/۱۳/دی

## واکنش شورای امنیت و دبیر کل سازمان ملل متحد

شورای امنیت سازمان ملل متحد روز پنجم شنبه با انتشار بیانیه‌ای، انفجارهای کرمان را «به شدیدترین» وجه محکوم کرد. در بیانیه سازمان ملل آمده است: «اعضای شورای امنیت مجددًا تأکید می‌کنند که تروریسم در همه اشکال و مظاهر آن یکی از جدی‌ترین تهدیدها برای صلح و امنیت بین‌المللی است».

در این بیانیه آمده است: «اعضای شورای امنیت بر لزوم پاسخگویی عاملان، سازمان‌دهندگان، تأمین‌کنندگان مالی و حامیان این اقدامات مذموم تروریستی و محاکمه آنها تأکید کردند».

پیش از این نیز خانم «فلورنسیا سوتونیو»، معاون سخنگوی سازمان ملل در جمع خبرنگاران گفت: «دبیر کل سازمان ملل خواستار پاسخگویی مسئولین» این حادثه است.

وی روز چهارشنبه گفت که آتنوئیو گوتش، دبیر کل سازمان ملل متعدد به خانواده‌های داغدار و دولت جمهوری اسلامی ایران تسلیت عمیق می‌گوید و برای مجروه‌جان آرزوی بهبودی عاجل کرد.



## ابراز همبستگی مردم و شخصیت‌های عراقی با مردم ایران

دولت و شخصیت‌های عراقی نیز با محکوم کردن جنایت تروریستی که روز گذشته در کرمان اتفاق افتاد، این حادثه درnak را به ملت و رهبری جمهوری اسلامی ایران تسلیت گفتند. مسروور بارزانی نخست وزیر و رئیس اقلیم کردستان عراق در پیامی حادثه تروریستی کرمان را محکوم کرد و نوشت: «حمله بزرگ به شهر کرمان را محکوم می‌کنم. به خانواده قربانیان و دولت جمهوری اسلامی ایران تسلیت می‌گوییم و شریک غم و ناراحتی آنها هستم. برای مجروه‌جان شفای عاجل را آرزو دارم. دولت عراق در این بیانیه همچنین با دولت و مردم ایران ابراز همبستگی کرد و گفت: «عراق آمادگی خود را برای ارائه هر نوع کمکی که بتواند از شدت آلام این اقدام جنایت آمیز و بزرگ به کاهد، اعلام می‌کند». جنبش مقاومت اسلامی النجاء عراق نیز به نوبه خود پیام تسلیتی صادر کرده و شهادت هموطنانمان در انفجار تروریستی کرمان را به مردم و دولت ایران تسلیت گفت.

«مقتدی صدر» رهبر جریان صدر نیز شهادت جمعی از هموطنانمان در حادثه تروریستی کرمان را تسلیت گفت.

## خون شهدا همواره قطب نمایی خواهد بود که ما را به راه حق هدایت می‌کند

بشار اسد رئیس جمهور سوریه در پیامی حادثه تروریستی کرمان را محکوم کرد که متن آن به شرح زیر است:

آیت الله سید ابراهیم رئیسی  
رئیس جمهوری اسلامی ایران

برادر ما در درد و اندوه شما برای قربانیان حملات تروریستی نفرت انگیز که در شهر کرمان و در جوار مزار شهید قاسم سلیمانی رخداد شریک هستیم.

مصطفی واردہ را به رهبری و ملت ایران بخصوص خانواده قربانیان تسلیت عرض می‌کنیم و همدردی می‌نمایم. امیدواریم خداوند متعال شهدا را مشمول رحمت بیکران خود قرار داده و برای مجروه‌جان شفای عاجل مستلت داریم. این حملات تروریستی که غیرنظامیان را هدف قرار می‌دهد بیانگر میزان ناتوانی تروریست‌ها و حامیان آنان در وادار ساختن مردم ما برای عقب نشینی از اصول و دست کشیدن از منافع و ناتوان ساختن مردم در دفاع از حاکمیت و کرامت کشورشان است. خون شهدا همواره قطب نمایی خواهد بود که ما را به راه حق و سرافرازی هدایت می‌کند. مجدداً به جنابعالی تسلیت عرض می‌کنیم و همیشه برای کشور برادر خود آرزوی خیر و ثبات و بهروزی داریم.



## ترکیه در مبارزه با همه اشکال تروریسم در کنار جمهوری اسلامی ایران است



رجب طیب اردوغان رئیس جمهوری ترکیه و همچنین وزارت امور خارجه این کشور حمله تروریستی در چهارمین سالروز شهادت حاج قاسم در کرمان را محاکوم کرده و به دولت و ملت ایران تسلیت گفت. اردوغان اظهار داشت: درد و رنج ملت ایران، درد و رنج ملت ترکیه است و از صمیم قلب به شما و مردم برادر و دوست ایران تسلیت می‌گوییم و برای شهدای حادثه از خداوند متعال آمرزش و برای مجروحین سلامتی مستلت می‌کنم.

اردوغان همچنین در مکالمه ای تلفنی با رئیس جمهور اسلامی ایران با اشاره به ارسال پیام تسلیت کتبی به رئیس جمهور، دولت و ملت ایران خاطرنشان کرد: لازم دیدم شخصاً نیز اظهار همدردی و تسلیت خود را نسبت به این حمله شنبی تروریستی خدمت شما ابراز کنم. رئیس جمهور ترکیه با محاکومیت حمله تروریستی به عزاداران سالروز شهادت سردار سلیمانی گفت: این حمله بار دیگر نیاز به مبارزه قاطعانه با همه اشکال تروریسم را به وضوح نشان داد و ترکیه در مبارزه با همه اشکال تروریسم در کنار جمهوری اسلامی ایران است.

## از تلاش های ایران برای حفظ امنیت و ثبات ملی قاطعانه حمایت می کنیم



شی جین‌پینگ، رئیس جمهور چین در واکنش به حادثه تروریستی کرمان گفت: از شنیدن خبر حمله تروریستی در ایران شوکه شدم. وی گفت: از طرف دولت و مردم چین با خانواده قربانیان این حادثه همدردی می‌کنم. چین با همه اشکال تروریسم مخالف است و قاطعانه از تلاش های ایران در حفظ امنیت و ثبات ملی اش حمایت می‌کند. سخنگوی وزارت امور خارجه چین حملات تروریستی در کرمان را به شدت محاکوم کرد. وانگ ونبین سخنگوی وزارت امور خارجه چین در نشست خبری خود با خبرنگاران گفت چین از حمله تروریستی شدیدی که در استان کرمان در جنوب شرق ایران رخ داد و تلفات سنگینی بر جای گذاشت، شوکه شده است، ما برای قربانیان تسلیت عمیق خود را ابراز می‌کنیم و صمیمانه به مجروحان و خانواده قربانیان ابراز همدردی می‌کنیم.

## این حمله خوش خدمتی به رژیم صهیونیستی بود



حماس با صدور بیانیه ای ضمن محاکوم کردن حمله تروریستی روز گذشته به کرمان اعلام کرد: با هر نوع اقدام تروریستی علیه غیرنظامیان به منظور برهم زدن ثبات و امنیت جمهوری اسلامی ایران مخالف است. جنبش مقاومت اسلامی فلسطین «حماس» حمله تروریستی به شهر کرمان در جنوب شرق ایران را که بر اثر آن بیش از ۱۰۰ نفر شهید و شماری زخمی شدند، محاکوم کرد. این جنبش با صدور بیانیه ای در پایگاه ایترنتی خود اعلام کرد با هر نوع اقدام تروریستی علیه غیرنظامیان به منظور برهم زدن ثبات و امنیت جمهوری اسلامی ایران مخالف است. این حمله به منظور خوش خدمتی به رژیم صهیونیستی و نقشه های پلید آن برای برهم زدن امنیت و منافع ملت های منطقه صورت گرفت. این جنبش در پایان این مصیت عظمی را به جمهوری اسلامی ایران و خانواده های جان باختگان تسلیت گفت و برای مجروحان آرزوی شفای عاجل کرد.



## ابراز همدردی و همبستگی دولت هند با مردم ایران

سخنگوی وزارت امور خارجه هند با دولت و ملت ایران ابراز همدردی و همبستگی کرد. راندھیر جیسووال که از دیروز به عنوان سخنگوی جدید وزارت امور خارجه هند فعالیت خود را آغاز کرد ساعتی پس از حمله تروریستی به کرمان در صفحه سخنگوی اش در پیام رسان ایکس نوشت: "از انفجارهای مهیب در شهر کرمان ایران شوکه و اندوهگین هستیم. در این زمان سخت، ما همبستگی خود را با دولت و ملت ایران اعلام می‌کنیم. فکر و دعای ما با خانواده های قربانیان و مجروحان است".

## بر تعهد خود به مبارزه با تُروریسم تاكید می کنیم



ولادیمیر پوتین رئیس جمهور روسیه هم در بیانیه ای حمله تروریستی در کرمان را محکوم کرد. وی تروریسم را در همه اشکال آن محکوم کرد و به رهبر معظم انقلاب اسلامی به خاطر حمله تروریستی در کرمان تسلیت گفت.

کرمیلین در بیانیه خود اعلام کرد: پوتین با ارسال پیامی به آیت الله خامنه‌ای، رهبر (معظم جمهوری اسلامی ایران) و ابراهیم رئیسی رئیس جمهور این کشور، «همدردی عمیق خود را در ارتباط با قربانیان حمله تروریستی کرمان» ابراز کرد.

پوتین تاکید کرد: «قتل غیر نظامیانی که در حال بازدید از مزار عزیزانشان هستند، یک ظلم و دشمنی تکان دهنده است. وی افزود: ما تروریسم را در هر شکل یا مظاهر آن به شدت محکوم می کنیم و بر تعهد خود به مبارزه با این بلا تاکید می کنیم.

## پاکستان در کنار ایران است

انوار الحق کاکر نخست وزیر پاکستان، طی پیامی خطاب به آیت الله سید ابراهیم رئیسی رئیس جمهوری ایران اعلام کرد که ما از تلفات انسانی در حادثه تروریستی در کرمان بسیار اندوهناک هستیم. نخست وزیر پاکستان افزود: اقدام شنیع تروریست‌ها در ایران را به شدت محکوم کرده و در همبستگی با جمهوری اسلامی ایران در کنار این کشور هستیم. وی گفت: در این پره سخت برای آسیب دیدگان و بازماندگان حادثه تروریستی ایران دعا و آرزوی صبر می کنیم.



راجا پرویز اشرف رئیس مجلس ملی پاکستان نیز با صدور بیانیه‌ای گفت که ما انفجارهای تروریستی در شهر کرمان را به شدت محکوم می کنیم و در کنار دولت و مردم جمهوری اسلامی ایران می ایstem. وی افزود: جان باختن دهان نفر از انسان‌های بی گناه در اقدام تروریستی امروز قلب ما را رنجیده خاطر کرده و به خانواده‌های قربانیان تسلیت می گوییم. پرویز اشرف تاکید کرد که دولت و مجلس پاکستان در این شرایط دشوار در کنار دولت و ملت ایران هستند.

## اعلام مخالفت و محکومیت عربستان سعودی با انفجارهای تُروریستی

در بیانیه وزارت امور خارجه سعودی آمده است: ریاض مخالفت خود را با انفجارهای تروریستی علیه غیرنظامیان در جمهوری اسلامی ایران را اعلام و محکوم می کند. عربستان همبستگی و همدردی خود را با ایران در این حادثه درنناک اعلام می کند. در پایان وزارت امور خارجه عربستان برای مجروه حان این حادثه آرزوی شفای عاجل کرده است.



## ابراز همدردی قطر با خانواده‌های قربانیان دولت و ملت ایران

دولت قطر انفجارهای چهارشنبه در کرمان را که به شهادت یا به زخمی شدن صدها نفر منجر شد، به شدت محکوم کرد. بر اساس بیانیه وزارت امور خارجه قطر، دولت این کشور هرگونه خشونت، تروریسم و اقدامات جنایتکارانه را که با هر انگیزه و دلایلی صورت گیرد، به شدت محکوم می کند. وزارت خارجه قطر افزود: دولت قطر با خانواده‌های قربانیان این انفجارها، دولت و ملت ایران صمیمانه ابراز همدردی می کند و برای زخمی‌ها هم شفای عاجل طلب دارد.

## ایران قدرت عبور از این مصیبت در دنناک را دارد

سوریه بیانیه شدیداللحنی درباره دو حمله تروریستی کرمان صادر کرد. وزارت خارجه و مهاجرین سوریه در این بیانیه اعلام کرد: سوریه ضمن ابراز تاسف و تسلیت به رهبری، دولت و ملت ایران و خانواده‌های شهدا و مجروه‌های، برای مجروه‌های شفای عاجل مستلت و تاکید می کند که اقدامات تروریست‌ها و حامیان آنها در رسیدن به اهداف شوم خود حتماً به شکست خواهد انجامید و لازم است هر جایی که هستند تحت تعقیب قرار گرفته و مجازات شوند. در ادامه این بیانیه آمده: سوریه همبستگی کامل خود را با جمهوری اسلامی ایران در رویارویی با این حملات تروریستی و توطئه‌های شوم، اعلام می کند و معتقد است که ایران قدرت عبور از این مصیبت در دنناک را دارد.

مروری بر آنچه در حوادث ۱۳ دی ماه  
در کرمان گذشت:

# با کاروان شهیدان مکتب سلیمانی



پشتیبان و مرتبطین داخلی و خارجی آن‌ها،  
بلافاصله پس از وقوع آن فاجعه آغاز شد. اولین  
عملیات دستگیری عوامل پشتیبان تروریست‌ها  
در غروب روز حادثه انجام شد. صبح روز بعد  
هویت تاجیکستانی یکی از تروریست‌ها شناسایی  
و خانه‌ی تیمی جنایت‌کاران داعشی کشف و ۲

عنصر پشتیبان دیگر آن‌ها بازداشت شدند.  
طراح و پشتیبان اصلی عملیات جنایت‌کارانی مورد  
بحث، فردی تاجیکستانی به نام مستعار «عبدالله  
تاجیکی» بوده است. این تروریست مزدور در  
تاریخ ۲۸ آذرماه گذشته همراه با یک زن و یک  
کودک «برای تأمین پوشش»، به صورت غیرمجاز  
و توسط قاچاقبرهای محلی، از مرزهای جنوب  
شرقی وارد کشور شده، به استان کرمان منتقل و  
در خانه‌ای اجاره‌ای در حومه‌ی شهر کرمان مستقر  
می‌شود. وی علاوه بر هدایت عملیات، در کار  
تولید بمبهای دست ساز نیز تخصص دارد. لذا  
پس از ترکیب اجزای منقطع و متعدد انتحاری و  
الکترونیکی و تولید بمبهای، نهایتاً دور روز پیش از  
وقوع فاجعه‌ی غمیمار مورد بحث، از کشور خارج  
شده است. هویت یکی از تروریست‌های انتحاری  
به صورت کامل احرار شد. وی بازیوف «بوزروف»  
اسراییلی فرزند امان الله، ۲۴ ساله و تبعه‌ی کشور  
تاجیکستان بوده است. نامبرده از طریق سکوی  
تلگرام با فرقه‌ی آمریکا ساخته‌ی داعش آشنا شده،  
سپس جذب آن می‌گردد. این انتحاری معلوم در

منجر شد. اگر چه از همان ساعات ابتدایی وقوع  
این حادثه تروریستی، گمانه زنی‌ها درباره منبع این  
حادثه تروریستی آغاز شد، داعش روز پنجم شنبه  
۱۴ دی ماه، با صدور بیانیه‌ای رسماً مستولیت  
انفجارهای کرمان را بر عهده گرفت. داعش مدعی  
شد که «عمر الموحد» و «سیف الله المجاهد»  
دو عامل انتحاری بودند که با انفجار کمربندی‌های  
انفجاری در میان مردم، باعث شهادت آنان شدند.  
بر اساس اطلاعیه‌های سه گانه وزارت اطلاعات؛  
در روز حادثه، تروریست‌ها در ساعت ۱۳:۰۳ و ۱۳:۱۴  
دقیقه و بطور جداگانه، از خانه‌ی تیمی  
خارج و به سوی گلزار شهدای کرمان حرکت  
می‌کنند. هدف اصلی برای انفجار، مزار سردار  
بزرگ مبارزه با تروریسم داعشی، سپهبد شهید  
حاج قاسم سلیمانی بوده است. اما تروریست‌ها  
با مشاهده‌ی تدابیر شدید و چند لایه‌ی حفاظتی  
و استقرار تجهیزات و نیروهای امنیتی و انتظامی،  
تصمیم می‌گیرند سناریو شیطانی خود را در  
نقاطی نسبتاً دور از گلزار شهداء، در محیط  
خارج از مدارهای حفاظتی و نرسیده به گیت‌های  
بازرسی عملی سازند. به این ترتیب تروریست اول  
در ساعت ۱۴:۵۵ دقیقه در فاصله‌ی ۷۰۰ متری از  
گلزار شهدای کرمان و تروریست دوم در ساعت  
۱۵:۱۵ دقیقه و در فاصله‌ی هزار متری از مزار شهداء،  
جلیقه‌های انتحاری خود را منفجر می‌نمایند.  
عملیات شناسایی و ردیابی تروریست‌ها، عناصر

درآمد

همزمان با سالروز ولادت حضرت زهرا  
(سلام الله علیها) و شهادت سردار شهید حاج  
قاسم سلیمانی، حادثه تروریستی در گلزار شهداء  
کرمان و شهادت و مجروح شدن تعدادی از  
هموطنان عزیزان، باریگر موجی از تاثر و اندوه را  
در سراسر ایران اسلامی ایجاد کرد. بیش از ۹۰ نفر  
در حادثه تروریستی گلزار شهداء کرمان به شهادت  
رسیدند و بیش از ۱۵۰ نفر به شدت مجروح شدند

عصر چهارشنبه ۱۳ دی ماه ۱۴۰۲ هم‌زمان با میلاد  
صدیقه طاهره (سلام الله علیها) کرمان؛ شهر  
مقاومت، میزبان حضور هزاران عاشق مکتب  
سلیمانی در سالگرد شهادت او و یارانش بود. پیر  
و جوان و زن و کودک به «میهمانی لاله‌ها» می‌  
رفتند. مسیرهای منتهی به گلزار شهداء کرمان  
راهپیمایی اربعین گونه‌ای برپا شده بود. تصاویر  
زنده در قاب شبکه‌های مختلف رسانه ملی حال  
و هوای کربلایی را در کرمان نمایش می‌گذشت.  
اینجا جاده نجف به کربلا نیست! اینجا مسیر  
منتهی به گلزار شهداء شهر کرمان است.

ساعتی بعد، در میان بهت و حیرت همگان دو  
انفجار مهیب در دو حمله تروریستی با فاصله  
تقریبی ۲۰ دقیقه رخ داد و به شهادت بیش از  
۹۴ نفر و مجروح شدن قریب به ۱۵۰ نفر از زائران

تشییع پیکر شهدای حادثه تروریستی کرمان. ۱۵ دی ۱۴۰۲



طهارت(علیهم السلام) کشف گردید» وزارت اطلاعات، تصاویری از عامل انتحاری تاجیک تبار حملات تروریستی کرمان که یکی از دو عامل این حمله تروریستی بوده منتشر کرد که به نظر می‌رسد، بخشی از آن از مخفیگاه و همdestت گرفته شده و بخشی دیگر در روزی پس از شناسایی این عامل در محله‌های تردد کشف شده است. بنا به اعلام وزارت اطلاعات، علم صدور بیانیه تا روز جمعه، به دلیل کشف تجهیزات انفجاری آماده در محل اقامت تروریست‌ها بود که می‌توانست بیانگر احتمال وجود و مراجعته عوامل دیگر برای انتقال مواد انفجاری و بکارگیری در سایر اماكن باشد.

سردار احمد وجیدی وزیر کشور جمهوری اسلامی ایران، روز شنبه، ۱۶ دی ماه، درباره این حمله تروریستی به رسانه‌ها گفت: «جنایت ضد بشري که در شهر کرمان اتفاق افتاد، نمایش باطل دشمنان جمهوری اسلامی بود، دشمن نمی‌خواهد مشکل مردم حل شود و جامعه از پیشرفت و سربلندی برخوردار باشد. در حادثه کرمان یک مناسبت شاد مثل روز مادر به عزا و ناراحتی تبدیل شد، بیش از نیمی از شهیدان حادثه کرمان را بانوان و کودکان تشکیل می‌دادند، واقعاً کشتار کودکان و زنان در کدام دین و آیین مورد تاکید قرار دارد. داعش را آمریکایی‌ها درست کردن، اما امروز این گروهک تروریستی در خدمت رژیم صهیونیستی است، قبل اهالی همین گروهک در سوریه و عراق فعالیت

به آموختن تعالیم انحرافی و تکفیری داعش و دریافت آموزش‌های مختلف عملیاتی و تروریستی پرداخته و پس از چند ماه به ایران اعزام می‌شود. این تروریست توسط قاچاقبرهای محلی، از مرز جالق کله‌گان شهرستان سراوان وارد کشور شده و پس از طی شهرهای خاش، ایرانشهر و جیرفت، نهایتاً در کرمان به همان اقامتگاه پیشگفته مراجعه و به تروریست مورد اشاره‌ی قبلى می‌پیوندد.

تروریست‌ها علاوه بر جلیقه‌های انتحاری استفاده شده، تجهیزات انفجاری و پارچه برای تولید دو جلیقه‌ی انفجاری دیگر را آماده‌سازی و در حیاط خانه‌ی تیمی، دفن و سطح محوطه را کاملاً هموار و عادی‌سازی کرده بودند تا کشف آنها امکان‌پذیر نباشد. در داخل کشور تا کنون ۳۵ نفر در استان‌های کرمان، سیستان و بلوچستان، خراسان رضوی، اصفهان، تهران و آذربایجان غربی بازداشت شده‌اند.

وزارت اطلاعات همچنین ضمن توضیح سخنانی مبنی بر کشف توپه‌های متعدد بمب گذاری، پیش از مراسم سالگرد شهید سلیمانی (ره) منتشر شد که شباهاتی ایجاد کرده است توضیح داد: «واقعیت آن است که در خبرهای مورد بحث، دو مؤلفه تعداد و زمان کشیفات مواد منفجره، دقیق نمی‌باشند. البته در سال جاری، توپه‌های بمب گذاری متعددی، منجمله برای ایجاد انفجار در مزار شهید سلیمانی وجود داشته اند اما جملگی آنها مربوط به حداقل ۵ ماه پیش به آن سو و تمامی توپه‌های با عنایات اهل بیت عصمت و

ماههای اخیر به شهر وان ترکیه عزیمت و پس از آن با عبور از ایران با کمک قاچاقبرهای مستقر در مرزهای غربی و شرقی کشور، به افغانستان عزیمت نموده است. در آن جا به اردوگاه گروهک تروریستی داعش در استان بدخشنان رفت، مدته

اگر چه از همان ساعت  
ابتداً وقوع این حادثه  
تروریستی، گمانه زنی‌ها  
درباره منبع این حادثه  
تروریستی آغاز شد، داعش  
روز پنجشنبه ۱۴ دی ماه  
با صدور بیانیه‌ای رسماً  
مسئولیت انفجارهای کرمان  
را بر عهده گرفت. داعش  
مدعی شد که «عمر الموحد»  
و «سیف الله المجاهد»  
دو عامل انتحاری بودند  
که با انفجار کمربندهای  
انفجاری در میان مردم،  
باعت شهادت آنان شدند.



مجاهدت‌های حاج قاسم سلیمانی است. داعش در زمان حیات فرمانده رشید سپاه قدس توان ضربه زدن به وی را نداشت و اکنون نیز قساوت، سنگدلی و کینه زائرانش را مورد هدف قرار داد.

همچنین جنایت تروریستی زمانی انجام شد که سه ماه از جنگ رژیم صهیونیستی علیه حماس در نوار غزه می‌گذرد، جنگی که تاکنون بیش از ۲۸ هزار شهید و حدود ۷۰ هزار مجروح داشته، اما رژیم صهیونیستی به اهداف نظامی خود از جمله آزادی اسیران و از بین بردن حماس دست نیافته است. درست در زمانی که مجاهدان غیور مقاومت در میدان‌های نبرد شکست‌های ترمیم‌ناپذیری را به دشمنان این امت وارد می‌کنند، آنان انتقام شکست را از زنان، کودکان و مردمان بیگناه می‌گیرند.

۱۳ دی ماه در حالی کرمان شاهد جنایت تروریست‌ها علیه زائران و سوگواران فرمانده فقید نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بود که ساعاتی پس از ان فاجعه حضور گستردۀ مردم در گلزار شهداء کرمان رقم خورد و جنایت تروریست‌ها بدون پاسخ نماند و عطر شهادت زائران پیچیده در همه‌مه و تکاپوی رسیدن به گلزار شهدا از میان موکب‌های شهدایی استشمام شدنی بود و کاروانی از شهدا نامشان را در جمع یاران مکتب سلیمانی ثبت و درج شد.

مراسم تشییع پیکر شهدای مظلوم حادثه تروریستی کرمان روز جمعه ۱۵ دی ماه در مصلای بزرگ امام علی(ع) شهر کرمان برگزار شد. در این مراسم که با حضور رئیس جمهور، فرمانده کل سپاه پاسداران، خانواده شهدا و خانواده سردار شهید سلیمانی برگزار شد.

کارگزاری شده بود و پرتاب این ساقمه‌ها باعث شهادت و مجروح شدن جمعیت قابل توجهی از زائران مرقد مطهر شهید سلیمانی شد و متاسفانه برخی از مجروحان این حادثه تروریستی به دلیل وحامت حالشان در زمان انتقال به بیمارستان یا در بیمارستان به شهادت رسیدند.

همچنین، در پی برخی شایعات و خبرسازی‌های مبنی بر خوشی‌سازی بمب توسط یگان‌های چک و خشنی سپاه در برخی اماکن شهر کرمان، معاونت روابط عمومی سپاه ثارالله استان کرمان اطلاعیه‌ای منتشر کرد. در بخشی از این اطلاعیه تاکید شده است: «انتظار است مردم عزیز استان بویژه شهر کرمان اخبار حوادث و رخدادها را از منابع خبری رسمی استان دنبال کرده و با هوشیاری و بی‌اعتنایی نقشه‌های معاندین و بدخواهان در این گونه موارد که در صدد ایجاد ناامنی روانی در جامعه و افکار عمومی است را همانند گذشته ناکام گذارند. همچنین به آگاهی مردم قهرمان و سرافراز استان کرمان می‌رساند در روزهای اخیر بر اساس برخی گزارش‌های مردمی یگان چک و خشنی سپاه بررسی گزارشات را دستور کار قرار داده و هیچ یک از موارد چک شده بمب گذاری نبوده است»

در تحلیل این حادثه تلخ و ناگوار می‌توان گفت: اگر گرچه داعش تاکنون چنین جنایت‌هایی را بازها انجام داده است، اما به نظر می‌آید عملیات تروریستی کرمان با هماهنگی آمریکا و رژیم صهیونیستی انجام شده است و داعش پیاده نظام رژیم صهیونیستی و آمریکاست. از سوی دیگر از آنجا که شکست قطعی و انهدام این گروه تروریستی بیش از همه نتیجه فعالیت‌ها و

داشت و همه این‌ها نشان از ترس رژیم صهیونیستی از قدرت کشورهای منطقه است. باید از خودمان بپرسیم چرا داعش در رژیم صهیونیستی فعال نیست، حتی در برخی کشورهای عربی و متحد با اسرائیل نیز حضور ندارند، این نشان می‌دهد که اصل دشمنی با چه چیز و چه کسانی است.

وزیر کشور همچنین گفت: تعداد زیادی از شهدای این حادثه تروریستی توسط ساقمه‌های فراوانی که در مواد منفجره کار گذاشته شده بود به شهادت رسیدند. این انفجارها، انفجارهای شدیدی با ساقمه‌های فراوان بودند که در آن‌ها مواد منفجره

”  
هدف اصلی برای انفجار، مزار سردار بزرگ مبارزه با تروریسم داعشی، سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی بوده است. اما تروریست‌ها با مشاهده‌ی تدابیر شدید و چند لایه‌ی حفاظتی و استقرار تجهیزات و نیروهای امنیتی و انتظامی، تصمیم می‌گیرند سناریو شیطانی خود را در نقاطی نسبتاً دور از گلزار شهدا، در محیط خارج از مدارهای حفاظتی و نرسیده به گیت‌های بازرسی عملی سازند“



## عملیات سرکوب تروریسم

درآمد

پس از حمله تروریستی داعش به زائران شهید سلیمانی در گلزار شهدای کرمان، پیگیری و تعقیب عوامل دخیل در این فاجعه تروریستی از سوی وزارت اطلاعات و دیگر نهادهای اطلاعاتی و امنیتی کشور آغازشد. سردار سرلشکر پاسدار حسین سلامی در مراسم تشییع پیکر شهدای انفجار تروریستی کرمان در پاسخ به درخواست مردم عزادار برای انتقام گفت: «انتقام همه شهیدانمان گرفته خواهد شد». کمتر از دو هفته پس از حادثه تروریستی ۳۵ نفر از عوامل دخیل و پشتیبان فاجعه تروریستی کرمان شناسایی و بازداشت شدند. در این عملیات‌ها محل‌های تجمع فرماندهان و عناصر اصلی مرتبط با عملیات‌های تروریستی اخیر، به ویژه داعش، در سوریه شناسایی و با شلیک تعدادی موشک بالستیک منهدم شدند. در این عملیات، هم مقرب تروریست‌های داعش در سوریه مورد هدف قرار گرفته و هم مقرب جاسوسی موساد در کردستان عراق. حملات موشکی جمهوری اسلامی ایران به پایگاه‌های جاسوسی و تروریستی در سوریه واقعیم کردستان عراق واکنش‌ها و بازتابهای گسترده‌ای را بدنبال داشته است. حمله موشکی به مقرب موساد اسرائیل در اربیل و مراکز وابسته به مخالفان سوری و نیز داعش در ادلب، نمایانگر تحول هجومی بی سابقه ایران نه فقط از حیث شدت و دقت اصابت به اهداف بلکه از حیث نوع و ابعاد موشک‌های دقیقی است که مورد استفاده قرار گرفت. گزارش پیش رو گزیده ای از بازتاب رسانه ای رویدادهای پس از رخداد حادثه تروریستی کرمان است که در این بخش می‌خوانید.

## دوربرد توین عملیات نظامی ایران

نکته قابل توجه دیگر در خصوص این عملیات این است که از عملیات فوق به عنوان دوربردترین عملیات نظامی ایران با موشک‌های بالستیک یاد می‌شود، موشک‌هایی که فاصله‌ای نزدیک به ۱۳۰۰ کیلومتر را با دقت بالایی مورد هدف قرار داده‌اند و موفقیت این عملیات را می‌توان مدیون دقت و برد موشک‌های بالستیک ایرانی دانست. در خصوص چگونگی شکار جاسوسان موساد در اربیل باید گفت که مقر موساد در اربیل، یک ویلای پوششی بوده و ۱۵ کیلومتر نیز خارج از شهر ساخته شده و منطقه مسکونی در اطرافش نبوده است. این مقر از نظر ساخت، سومین مقر مستحکم موساد در منطقه بوده است که از دو لایه بتن ساخته شده و دارای رادار و دستگاه‌های شنود بوده است. در حمله به مقر موساد، چهار نفر از مسئولین ارشد موساد که کاملاً تحت اشراف اطلاعاتی بودند به هلاکت رسیدند.

### ۴۵۵ چیز درباره پیشوپ دیزاچی

«کرم میخانیل» یک تاجر مسیحی و مالک شرکت «سامسون» که بامداد روز گذشته در ویلای «پیشوپ دیزاچی» حضور داشته، کشته شده است. پیشوپ دیزاچی، سرمایه‌دار نفتی گرد که با موساد ارتباط داشته و مالک گروه «امپایر و فالکون» بوده است، بامداد روز گذشته در حمله ضدتروریستی سپاه پاسداران به منطقه اربیل کشته شد. مقر اصلی شرکت وی در مصر قرار دارد. این شرکت در زمینه شناسایی مواضع و اهداف با استفاده از پلاک خودرو و امکانات کامل تکنولوژیک با چند شرکت دیگر همکاری می‌کند.

یکی از این شرکت‌ها، شرکت EIA وابسته به سامانه آمار فدرال آمریکا، مسئول جمع‌آوری و تحلیل داده و شریک اصلی شرکت فالکون است که رئیس آن در حمله موشکی به مقر موساد در اربیل عراق کشته شد.

در منابع امنیتی گفته شده که پیشوپ دیزاچی، مسئول صدور نفت از کردستان عراق به «اسرائیل» بود. این تاجر کرد روابطی تنگاتنگ با موساد و سران کردستان عراق داشت. وی همچنین مالک مجموعه شرکت‌های Empire بود که در زمینه تجارت نفت فعالیت می‌کند. این مجموعه پس از تحولات عراق در سال ۲۰۰۳ به وجود آمد و در زمینه تجارت نفت فعالیت

## حمله به مقر تروریست‌ها

طی این عملیات، اهداف مورد نظر با تعداد چهار فروند موشک خیرشکن از خوزستان به مقر گروهک تکفیری داعش در منطقه ادلب و سوریه، تعداد چهار فروند موشک از غرب و نیز تعداد هفت فروند موشک دیگر از شمال غرب کشور به مقر جاسوسی موساد در اقلیم کردستان عراق و همچنین تعداد ۹ فروند انواع موشک به محل‌های استقرار سایر گروهک‌های تروریستی در دیگر مناطق سرزمین‌های اشغالی سوریه مورد اصابت دقیق و انهدام قرار گرفتند. همچنین در سوریه موشک‌های بالستیک سپاه به مواضع گروهک‌های تروریستی تحریر الشام و حزب التركستانی در منطقه جبل السماق ادلب اصابت کرده‌اند.

سپاه پاسداران در ساعت اولیه بامداد روز ۲۷ دی ماه ۱۴۰۲ در عملیاتی انتقامی در واکنش به حملات تروریست‌ها به کرمان و سیستان و بلوچستان، اهدافی در اربیل عراق و سوریه را با موشک‌های بالستیک در بردهایی تا حداقل ۱۲۰۰ کیلومتر هدف قرار داد. حملات موشکی سپاه پاسداران به مقر تروریست‌ها، ضرب شست جمهوری اسلامی ایران در جواب به عملیات‌های تروریستی صهیونیست‌ها و داعش در منطقه بود. عملیاتی نظامی که طی آن شلیک ۲۴ فروند موشک به مقر جاسوسی موساد در اقلیم کردستان عراق و محل تجمع تروریست‌ها در مناطقی از سوریه رخ داد و ضربه امنیتی جدی به مواضع دشمن در نقاط مذکور وارد شد.



## پیام سپاه پاسداران به دشمنان

عملیات چنین عنوان کرده است: «رزمندگان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در یک عملیات ترکیبی در پاسخ به جنایت‌های گروهک‌های داعشی - تکفیری که عده کثیری از هم‌وطنان ما را در کرمان به خاک و خون کشیدند، توانستند از جنوبی ترین نقطه کشور یعنی از فاصله ۱۳۰۰ کیلومتری یکی از مقرهای مهم گروهک‌های تکفیری را در منطقه تحت اشغال آن‌ها در ادلب سوریه مورد اصابت قرار بدنهند.»

موشکباران مقر تروریست‌ها در عراق و سوریه توسط سپاه پاسداران حامل این پیام برای دشمنان ایران است که با هیچ تهاجمی مماثل نخواهد شد و طبق اعلان روابط عمومی کل سپاه پاسداران «عملیات‌های تهاجمی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تا انتقام آخرین قطرهای خون شهیدان میهن عزیزان ادامه خواهد داشت.» و اما مسئولیت اجرایی این عملیات با نیروی هوافضای سپاه پاسداران بود که سردار امیرعلی حاجی‌زاده، فرمانده این نیرو در تشریع ابعاد این

نداشتند؛ رویکرد جدیدی را اتخاذ کردند. آنها سعی داشتند جاسوس موساد که سبقه و همکاری‌های آشکار امنیتی با موساد داشت را به عنوان فردی غیر امنیتی معرفی کنند. غافل از اینکه فرد مذکور مدت‌ها تحت رصد تور امنیتی و اطلاعاتی ایران به سر می‌برده است، با معرفی کامل سبقه اطلاعاتی فرد مذکور، می‌توان گفت که رسانه‌های صهیونیستی «سکته اطلاعاتی» شده‌اند و راه جدیدی برای شانتاز در خصوص عملیات ضد جاسوسی - تروریستی سپاه پاسداران ندارند.

### شناسایی طرح و پشتیبان عملیات تروریستی

وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی در اطلاعیه دوم خود در خصوص فاجعه تروریستی کرمان اعلام کرد: بر اساس نتایج حاصله تاکنون، طرح و پشتیبان اصلی عملیات جنایتکارانه مورد بحث، فردی تاجیکستانی به نام مستعار «عبدالله تاجیکی» بوده است.

طبق بیانیه این نهاد امنیتی، این تروریست در تاریخ ۲۸ آذرماه گذشته همراه با یک زن و یک کودک «برای تأمین پوشش»، به صورت غیرمجاز و توسط قاچاقبرهای محلی، از مرزهای جنوب شرقی وارد کشور شده، به استان کرمان منتقل و در خانه‌ای اجاره‌ای در حومه شهر کرمان مستقر می‌شود. وی علاوه بر هدایت عملیات، در کار تولید بمبهای دست‌ساز نیز تخصص دارد. لذا پس از ترکیب اجزای منقطع و متعدد انفجاری و الکترونیکی و تولید بمبهای، نهایتاً دو روز پیش از وقوع فاجعه غمیبار مورد بحث، از کشور خارج شده است.

### احراز کامل هویت یکی از انتحاری‌ها

وزارت اطلاعات همچنین از احراز کامل هویت یکی از تروریست‌های انتحاری خبر داد و اعلام کرد: وی بازیروف «بوزروف» اسرائیلی تبعه کشور تاجیکستان بوده است. نامبرده از طریق سکوی تلگرام با فرقه امریکاساخته داعش آشنا شده، سپس جذب آن می‌شود. این انتحاری معبدوم در ماههای اخیر به شهر وان ترکیه عزیمت و پس از آن با عبور از ایران با کمک قاچاقبرهای مستقر در مرزهای غربی و شرقی کشور، به افغانستان عزیمت کرده است. در آنجا به اردوگاه گروهک تروریستی داعش در



خود برای برخورد بازدارنده با منابع تهدیدکننده امنیت ملی و نیز دفاع از امنیت شهروندانش و تنبیه جنایتکاران تردید نمی‌کند. حمله موشکی شب اخیر و بامداد روز گذشته سپاه همچنین ثابت کرد که هرگاه دشمن صهیونیستی - تروریستی دست به جنایت علیه ملت ایران بزند، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ارتش جمهوری اسلامی ایران و نیروهای اطلاعاتی - امنیتی جمهوری اسلامی با توان بالای اطلاعاتی و عملیاتی خود پاسخ کوبندهای به دشمنان مردم ایران خواهند داد و ذره‌ای از این مسیر دور نخواهند شد.

### غافلگیری دشمن از حجم وسیع عملیات

این در حالی است که حجم و گستردگی عملیات اخیر سپاه پاسداران موجب غافلگیری دشمن در چند جبهه شده است و هدف‌گیری نقطه‌ای موشک‌های سپاه پاسداران، مرحله جدیدی از بازدارندگی ایران را به نمایش گذاشت. رسانه‌های صهیونیستی و رسانه‌های تحت تأثیر موساد تا حدی غافلگیر شده بودند که حتی در بیان شرح وقایع هم دچار چندگانگی اساسی بودند و هر متدى از شانتاز را برای نادیده گرفتن سطح عملیات تا کوچک نشان دادن سطح آن به کار گرفتند. در نهایت وقتی با حجم ضربات وارده به مقراهمان جاسوسی مواجه شدند و راهی برای پنهان‌سازی خبرهایی که مخابره می‌شدند،

می‌کند. منابع موثق می‌گویند: «مجموعه Falcon یک ارتش خصوصی کوچک دارد که برخی کهنه‌سربازان آمریکایی در آن حضور دارند.»

### تروریست‌ها در سوریه مورد هدف قرار گرفتند

یگان موشکی هوافضای سپاه، شب گذشته در دو مرحله و با ۱۳ موشک بالستیک، مواضع گروه تروریستی «تحریر الشام» (جبهه النصره سابق) و گروه تروریستی «حزب ترکستانی» در منطقه جبل السماق در استان ادلب در شمال غرب سوریه را هدف قرار داد. منابع خبری منطقه حمله موشکی به مقر تروریست‌ها در ادلب را دقیق و با تلفات بالا اعلام کرده‌اند.

آموزش تروریست‌های موسوم به «داعش خراسان» که مستنولیت عملیات‌های تروریستی در ایران را به عهده گرفته، در منطقه جبل السماق ادلب انجام می‌شود و مقرهای آنها نیز در این منطقه واقع شده است؛ این تروریست‌ها پس از کسب آموزش‌های لازم توسط تروریست‌های آمریکایی برای انجام اقدامات تروریستی در ایران به افغانستان منتقل و سپس وارد ایران می‌شوند.

همان‌گونه که جمهوری اسلامی ایران با راه اعلام و ثابت کرده، ایران همواره حامی صلح، ثبات و امنیت منطقه بوده و به رعایت حاکمیت و تمامیت سرزمینی کشورها پایبند است، ولی در عین حال در استفاده از حق مشروع و قانونی



# پرونده جنایتکاران این حادثه تrollerیستی به صورت ویژه رسیدگی می شود

کردند و در کوتاه ترین زمان ممکن هویت شهداء شناسایی و جواز دفن آنان صادر شد که جای تقدير و قدردانی دارد.

وی با بیان اینکه کارهای تحقیقاتی در ارتباط با این افراد انجام شده است، گفت: در حال حاضر اینکه بخواهیم قضایت کنیم این افراد ارتباط مستقیم با این موضوع داشتند زود است و نیازمند بررسی های بیشتری هستیم.

رئيس کل دادگستری استان کرمان در آستانه چهلمین روز شهادت شهدای کرمان در گفتگو با رسانه ها از رسیدگی ویژه به این پرونده گفت: پرونده جنایتکاران این حادثه تrollerیستی به صورت ویژه و خارج از نوبت در دادستانی مرکز استان کرمان در حال رسیدگی است و نتایج تحقیقات در مراحل مختلف پرونده از طریق مرکز رسانه قوه قضاییه به اطلاع مردم شریف خواهد رسید.

حاجت الاسلام والملمین ابراهیم حمیدی اشاره به اینکه از طریق دستگاه قضایی پرونده این افراد با سرعت رسیدگی می شود و البته هنوز برای اظهارنظر زود است، گفت: پرونده مظنونان این انفجار تrollerیستی در کرمان تشکیل شده و افرادی هم که در جاهای دیگر دستگیر شوند پرونده آنها برای بررسی به کرمان ارسال می شود.

رئیس کل دادگستری استان کرمان در پایان تاکید کرد: در جنایت تrollerیستی کرمان اگرچه در ظاهر داعش مسئولیت آن را قبول کرد، اما دست سرویس های اطلاعاتی و جاسوسی صهیونیست ها و دست آمریکا در این حادثه آلوده است.

وی با بیان اینکه هم در استان کرمان و هم در استان های دیگر تعدادی از افراد مظنون دستگیر شدند، ادامه داد: پرونده قضایی این افراد در حال رسیدگی است و اگر به نتایجی بررسیم که ارتباط مستقیم با این حادثه داشته باشند حتماً اطلاع رسانی خواهد شد.

رئیس کل دادگستری استان کرمان در آستانه چهلمین روز شهادت شهدای کرمان در گفتگو با رسانه ها از رسیدگی ویژه به این پرونده گفت:

پرونده جنایتکاران این حادثه تrollerیستی به صورت ویژه و خارج از نوبت در دادستانی مرکز استان کرمان در حال رسیدگی است و نتایج تحقیقات در مراحل مختلف پرونده از طریق مرکز رسانه قوه قضاییه به اطلاع مردم شریف خواهد رسید.

حاجت الاسلام والملمین ابراهیم حمیدی اشاره به اینکه از طریق دستگاه قضایی پرونده این افراد با سرعت رسیدگی می شود و البته هنوز برای اظهارنظر زود است، گفت: پرونده مظنونان این انفجار تrollerیستی در کرمان تشکیل شده و افرادی هم که در جاهای دیگر دستگیر شوند پرونده آنها برای بررسی به کرمان ارسال می شود.

رئیس کل دادگستری استان کرمان در پایان تاکید کرد: در جنایت تrollerیستی کرمان اگرچه در ظاهر داعش مسئولیت آن را قبول کرد، اما دست سرویس های اطلاعاتی و جاسوسی صهیونیست ها و دست آمریکا در این حادثه آلوده است.

منابع:

- روزنامه ایران شماره ۸۳۷۸

- پایگاه اطلاع رسانی وزارت اطلاعات

- مرکز رسانه قوه قضائیه

استان بدخشنان رفته، مدتها به آموختن تعالیم انحرافی و تکفیری داعش و دریافت آموذش های مختلف عملیاتی و تروریستی پرداخته و پس از چند ماه به ایران اعزام می شود. این تrollerیست توسط قاچاق برها محلي، از مرز جالقی کله گان شهرستان سراوان وارد کشور شده و پس از طی شهرهای خاش، ایرانشهر و چیرفت، نهایتاً در کرمان به همان اقامتگاه پیشگفتہ مراجعه کرده و به تrollerیست مورد اشاره قبلی می پیوندد. بنابر اطلاعیه وزارت اطلاعات، در مورد هویت تrollerیست انتشاری دوم، سرنخ های قابل توجهی به دست آمده که پس از حصول مشخصات کامل وی، اعلام خواهد شد.

## مزار شهید سليمانی هدف اصلی بود

وزارت اطلاعات در بخش دیگری از اطلاعیه خود اعلام کرد: مزار شهید سليمانی هدف اصلی انفجار توسط تrollerیست های وابسته به داعش بوده که تrollerیست ها با مشاهده تدابیر شدید و چند لایه حفاظتی و استقرار تجهیزات و نیروهای امنیتی و انتظامی، تصمیم می گیرند سناریوی خود را در نقاطی نسبتاً دور از گلزار شهدا، در محیط خارج از مدارهای حفاظتی و نرسیده به گیت های بازرسی عملی کنند.

## دست سرویس های جاسوسی صهیونیست ها در این حادثه آلوده است

حاجت الاسلام والملمین ابراهیم حمیدی اشاره به اینکه از طریق دستگاه قضایی پرونده این افراد با سرعت رسیدگی می شود و البته هنوز برای اظهارنظر زود است، گفت: پرونده مظنونان این انفجار تrollerیستی در کرمان تشکیل شده و افرادی هم که در جاهای دیگر دستگیر شوند پرونده آنها برای بررسی به کرمان ارسال می شود.

رئیس کل دادگستری استان کرمان در پایان تاکید کرد: در جنایت تrollerیستی کرمان اگرچه در ظاهر داعش مسئولیت آن را قبول کرد، اما دست سرویس های اطلاعاتی و جاسوسی صهیونیست ها و دست آمریکا در این حادثه آلوده است.

منابع:

- روزنامه ایران شماره ۸۳۷۸

- پایگاه اطلاع رسانی وزارت اطلاعات

- مرکز رسانه قوه قضائیه



## زاده از «خواص» بودند

دروآمد

حجت الاسلام والمسلمین حسن علیدادی سلیمانی نماینده ولی فقیه در استان و امام جمعه شهر کرمان بلا فاصله پس از حادثه تروریستی کرمان به همراه حجت الاسلام و المسلمين سید رمضان موسوی مقدم نماینده ولی فقیه در بنیاد شهید و امور ایثارگران به نماینده‌گی از رهبر انقلاب با مجروحان و خانواده شهداء کرمان دیدار و با حضور در بیمارستان‌های آن شهر ضمن عیادت از مجروحان، سلام و دعای رهبر انقلاب را به آنها ابلاغ نمود و در ادامه در سخنرانی‌های پیش از نماز جمعه کرمان و یادواره شهداء ضمن تجلیل از مقام شامخ این شهیدان و تبیین مکتب سلیمانی خواستار برخورد قاطع با عوامل و پشت صحنه حادثه تروریستی شد. امام جمعه کرمان در این گفت و شنود مشروح با شاهد یاران از زاویه ای تازه به ویژگی‌های زائزان شهید مکتب سلیمانی پرداخته است که در ادامه می‌خوانیم:

یک جمله از ایشان شنیدم که می‌گفت: «دعا کنید هر چه زودتر از این دنیا بروم، گفتم: چرا؟ همه نیاز به شما دارند. گفت: وقتی اشک چشم دختر و زن افغانستانی و فلسطینی، سوری و عراقی و یمنی را می‌بینم و کاری نمی‌کنم، بعضی شب‌ها خواب به چشم نمی‌رود. تحمل دیدن حوادث دنیا را ندارم و برایم مقدور نیست. شهید سلیمانی گفت: «دعا کنید هر چه زودتر از این دنیا بروم». کرد که سال‌ها ماندگار خواهد شد و مکتبی را ساخت که جریان ساز و متعالی است.

اول اینکه؛ فوق العاده با نیت پاک و اخلاص بود. هرجا می‌دانست هوای نفس هست حتماً پرهیز می‌کرد و همیشه تلاش می‌کرد وقت و عمر خودش طوری صرف کند که در پیشگاه خدا مورد قبول باشد.

نکته بعد اینکه شهید سلیمانی عمیقاً مردم را دوست داشت و برای مردم می‌سوخت خود من

**با تشکر از وقتی که برای این گفت و گو در در اختیار ما قرار دادید به عنوان نخستین پرسش، «مکتب سلیمانی» واجد چه ویژگی‌هایی است؟**

با سلام و درود به ارواح طبیه شهدا و کسانی که در روز حادثه به شهید سلیمانی پیوستند. من یک مقدمه عرض کنم که شهید سلیمانی به نظر من در عصر ما به سه دلیل یک هنگامه ای خلق



۱۳ دی ماه روز ماندگاری در تاریخ استان کرمان است و حوادث سخت و تلخ با اینکه گذرا هستند اما برای همیشه در تاریخ خواهند ماند. از طرف دیگر می بینیم آنچه در ماهها و روزهای اخیر برای استکبار جهانی و رژیم غاصب و جعلی اسرائیل اتفاق افتاده، قابل ترمیم نیست لذا دست به هر حرکتی می زنند.

در عملیات طوفان الاقصی، ارتشی که سالها تبلیغ کرده بود که جزء چند ارتش قدرتمند جهان است، چند هزار رزمnde حماس موفق شدند تمام هیمنه آن را در هم بشکند و آبروی نظامی اسرائیل را برای همیشه از بین بردن و آبروی اطلاعاتی و امنیتی آن را به سخره گرفتند لذا وقتی می بینند در این جنگ بیش از سه ماهه دستاوردی ندارند، جبهه مقاومت و مردم بی دفاع را نشانه رفته اند.

دشمن همانطور که در غزه زن و کودک را به خاک و خون می کشد، در جغرافیای اسلام مسلمانان را به خاک و خون کشید. تورهای رسمی را آغاز کرد و شهادت شهید سیدرضا موسوی یکی از نشانه های اوست. مجاهد حماس را در لبنان به شهادت رساند و فرمانده های عالی رتبه حشد الشعبی را در عراق ترور کرد و در کنار آن زن، کودک و مردم بی دفاع را در کرمان که پایخت مقاومت است، به خاک و خون کشید.

شهادتش عزیزتر از حیاتش شد. ولذا مردم فوج فوج زائر مزارش می شوند و مکتب سلیمانی شکل گرفت و به جریانی مثبت و سازنده در عرصه های مختلف انقلاب تبدیل شد.

حتی در دوران کرونا از بیش از ۶۰ کشور زائر برای حاج قاسم داشتیم. از مراسم با شکوه تدفینش که همه دیدیم در کشور چه حمامه ای شد و مردم را که برای تشییع پیکرش حضور یافتند را دیدیم که طوری که جریان تشییع و تدفین به مشکل خورد و به تأخیر افتاد و حدود اذان صبح در کنار برادران شهیدش تدفین شد. این عشق روز به روز بیشتر می شود.

**به نظر شما حمله به زائران شهید سلیمانی به چه هدفی صورت گرفت؟**

دشمن نمی تواند بلندآوازگی حاج قاسم را بعد از شهادت ببیند. دشمن فکر نمی کرد تاثیر شهادت شهید سلیمانی تا این درجه بیشتر از حیاتش باشد. لذا به فکر چاره افتاد. دشمن برنامه دارد. نتوانسته این مکتب و شهیدش را تحمل کند و خواست به زائران شهید سلیمانی آسیب وارد کند. ما شاهد بودیم امسال زائران شهید سلیمانی را ترور کردند. فاجعه ای در کرمان رخ داده که در تاریخ نظیر ندارد. مردم از شهرها و روستاهای مختلف کشور کشور آمده بودند.

محور سوم اینکه، یک شخصیتی ۴۰ سال در صحنه مبارزه قرار می گیرد که نظر شخصی اش

**کسی چند شب قبل از حادثه کرمان در عالم رویا شهید سلیمانی را دیده بود که گروهی را به سوی خود فرا می خواند و پذیرایی می کند و در مسیر خودش می برد. آن شخص پرسیده بود: از من هم پذیرایی می کنید؟ شهید سلیمانی گفته بود: نه. این ها خواص هستند!**

با امام جامعه تنظیم می کند. اگر حتی نظرش مخالف بود، طوری تنظیم می کرد که در رکاب امام جامعه باشد. از زمان امام در رکاب امام و در زمان رهبری مطیع و سرباز مقام معظم رهبری بود.

شهید سلیمانی این سه مولفه را محور زندگی اش قرار داد و آنقدر عزیز شد که در زمان

بله. خاطره ای که می خوام بگوییم از منزلت مادران شهدا در رفتار شهید است. سال ۱۳۹۷ در یکی از مسافت های تهران به کرمان، پروازی که داشتم در صندلی کنارم شهید سلیمانی بود. هوایپیما که حرکت کرد من سوالی از ایشان پرسیدم و احساس کردم ایشان متوجه نشد و گفت: ظاهرا متوجه سئوال نشده. حاج قاسم گفت: از لحظه پرواز وقتی روی صندلی نشسته ام دغدغه ای دارم و اجازه بدھید حل بشود به شما پاسخ می دهم. هنوز هوایپیما اوج نگرفته بود و نمی توانستیم کمریندها را باز کنیم. دیدم حاج قاسم به دو صندلی جلوتر ما نگاه می کند. آنجا پیر زنی نشسته بود. حاجی گفت: فکر می کنم ایشان مادر شهید باشد. اجازه بدھید بروم خدمت ایشان و سلامی عرض کنم. من دیگر سوالی نپرسیدم. چند دقیقه بعد شهید سلیمانی رفت به طرف آن مادر شهید و جلوی پای ایشان کف زمین نشست و شروع به صحبت کرد. چون فاصله زیاد بود متوجه نشدم چه می گفتند، ولی نحوه نشستن و احترام در مقابل مادر شهید آنقدر جالب بود که همه مسافران نگاه می کردند. مدتی بعد شهید سلیمانی برگشت و گفت: حالا خیالم راحت شد و من سئوالم رو پرسیدم و ایشان بطور کامل پاسخ داد. از شهید سلیمانی خاطره بسیار است روحش شاد و یادش گرامی باد.

#### نکته پایانی:

شهید سلیمانی و مکتبش هر روز عزیزتر خواهد شد و نسل های آینده او را بهتر دوست خواهند داشت و هر چه دشمن تلاش کند فضا را نالمن جلوه بدھد موفق نمی شود. دیدم بعد از جنایت تروریستی، گلزار شهادای کرمان به سرعت به حالت عادی برگشت. در ساعت اولیه حادثه مستویان اطلاعاتی و امنیتی از مردم خواستند که بروند و گرنمۀ مردم اصلاً صحنه را ترک نکرده و نخواهند کرد. دشمن بداند راه شهدا و راه شهیدای حادثه تروریستی کرمان ادامه دارد. خدمت به شهدا در هر سطحی چه نشر افکار و سیره شهدا خدمت به بشر متعالی است و من به هر مخاطبان شما عرض می کنم و خواهش می کنم برای ترویج نگاه شهدا یک قدم بردارند تا خیر و برکتش را هم در این دنیا و آخرت بیینند.

خواسته داشتند و می گفتند: التیام همه درد های ما این است که به خدمت رهبر انقلاب برسیم که امیدواریم این دیدار رقم بخورد و خانواده شهدا و جانبازان بتوانند محضر مقام معظم رهبری را درک کنند. ان شاء الله ما هم بتوانیم راه شهدا راه امامین و راه انقلاب را به بهترین نحو ممکن طی کنیم.

جنبه دیگر این دیدارها این بود که همسران و فرزندان وابستگان شهدا توصیه های آنان را که قبل از شهادت کرده بودند، نشان می دهد که اینها برگزیده اند. این هم مسئله شگفت انگیزی است که چه کسانی شهید شدند چه خانواده هایی جان دادند. هر کدام از دوستان که رفند با خانواده شهدا صحبت کردند، برداشت همه این است که این گروه از شهدا انسان های ویژه و خاصی بودند.

کسی چند شب قبل از حادثه در عالم رویا شهید سلیمانی را دیده بود که این شهدا را فرا می خواند و پذیرایی می کند و در مسیر خودش می برد. آن شخص گفته بود از من هم پذیرایی می کنید؟ شهید سلیمانی گفته بود: نه این ها خواص هستند.

نکته دیگه ترکیب شهدا است، حدود ۵۰ درصد خانم ها و بخش قابل توجهی کوکانند یعنی در کمال طهارت و پاکی شهید و شهیده می شوند. یعنی در ۳ یا ۴ سالگی شربت شهادت می نوشند و شهید می شوند. درصدی هم از مردم افغانستان و اهل سنت هستند که عشق و علاقه شان به حاج قاسم ویژه است. جنایتکاران خون شیعه و سنی را در کنار هم ریختند. اینها مجموعه کاروان زائران حاج قاسم در کرمان هستند.

از زاویه دیگری هم می توانیم ببینیم؛ بعضی شهدا با نگاه ویژه ای به مراسم رفتند. اصلاً برای شهادت رفتند. دانش آموزان و جوانان ما می دانستند زائر حاج قاسم بودن یعنی تیری بر قلب دشمن زدن و ممکن است خطرات متعددی آنها را تهدید کند اما رفتند و این معنا در کلام خانواده های شان هم وجود دارد کاملاً می شود فهمید. گویا مثل اینکه به آنها اطلاع داده شده که شما در اواخر حیات هستید و عمر و پرونده شما دارد بسته می شود و شما به بهترین نحو دارید می روید.

در پایان برای خوانندگان شاهد یاران خاطره ای ناگفته از شهید حاج قاسم سلیمانی روایت کنید.

#### زائران شهید سلیمانی را چگونه توصیف می کنید؟

شهادت مقامی عظیم و بزرگ است. پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله فرمود "شهید وقتی به زمین می افتد و روحش عروج می کند، فضایی به روی او باز می شود که هیچ چشمی تاکنون ندیده و خداوند به درجه ای او را می رساند که تاکنون هیچ گوشی نشینده و حتی بر دل کسی خطرور نکرده است".

کسانی که در حادثه تروریستی در روز ولادت حضرت زهرا سلام الله علیها به شهادت رسیدند، به درجاتی نائل شدند که برای ما قابل توصیف نیست. باید به شهدا تبریک گفت که خداوند آنها را انتخاب کرد.

#### از دیدارهای تان با خانواده شهدا ۱۳ دی ماه هم بفرمایید.

بعد از حادثه تروریستی خانواده شهدا را از نزدیک می دیدیم وظیفه داشتیم سلام و تسلیت رهبر معظم انقلاب را به خدمت تکتک خانواده های شهدا این حادثه ابلاغ کنیم، خانواده ها امتحان بزرگی پس دادند هیچ خانواده شهیدی نشد که گلایه ای کند. همه در دفاع از ارزش ها و راه شهدا گفتند. آنها که روی تخت بیمارستان مانده اند، خانواده شهید و جانباز چه آنها که عضوشان را از دست دادند و مجروح شدند و چشم شان را از دست دادند. همه یک

خانواده شهدا امتحان بزرگی پس دادند هیچ خانواده شهیدی نشد که گلایه ای کند. همه در دفاع از ارزش ها روی تخت بیمارستان مانده آنها که همچو شهدا گفتند. آنها که عضوشان را از دست دادند و مجروح شده اند و چشم شان را از دست داده اند. همه یک خواسته دارند و چشم های می گویند؛ التیام همه ای درد هایی ما این است که به خدمت رهبر انقلاب برسیم.



بررسی ابعاد مختلف حمله تروریستی گلزار شهدای کرمان در گفت و گو با محمد مهدی فداکار استاندار کرمان

# نیازمند اقدامات فرا استانی برای امنیت کامل گلزار شهدای کرمان هستیم

درآمد

گلزار شهدای کرمان ۱۳ دی ماه ۱۴۰۲ هم زمان با برگزاری مراسم چهارمین سالگرد شهادت سردار دلها قاسم سلیمانی شاهد خونبارترین حمله تروریستی سالهای بعد از انقلاب بود. دکتر محمد مهدی فداکار استاندار کرمان در گفت و شنود با شاهد یاران به ابعاد مختلف این حادثه تروریستی پرداخت و از مجموع تمهیدات ایمنی و امنیتی در این مراسم گفت که در این بخش می خوانیم.

بودید؟

ما از اول امسال برنامه ریزی کردیم. نقاط ضعف و قدرت را ارزیابی کردیم و می دانستیم جمعیتی که می آید به مراتب بیشتر از سالهای گذشته است. شرایط جغرافیایی کرمان نیز خاص است، ما کویری داریم که از جنوب شرق تا شمال شرق استان را در بردارد و راهها و مسیرهای متعددی به آن می رسند. اتباع بیگانه و کویر دو مسئله ای است که در جلسات متعددی حتی در شورای امنیت ملی کشور در خصوص آنها بحث کرده ایم. بخش عمده ای از اتباع از مسیر کرمان عبور می کنند، خلاء های قانونی در مورد اتباع هم داریم.

ظرفیت گردشگری هم تفاوت های می بینیم. یک جاذبه مذهبی ایجاد شده و شخصیت های جهانی به خاطر شهید سلیمانی به کرمان می آیند که این هم یک اتفاق خیلی مهم است.

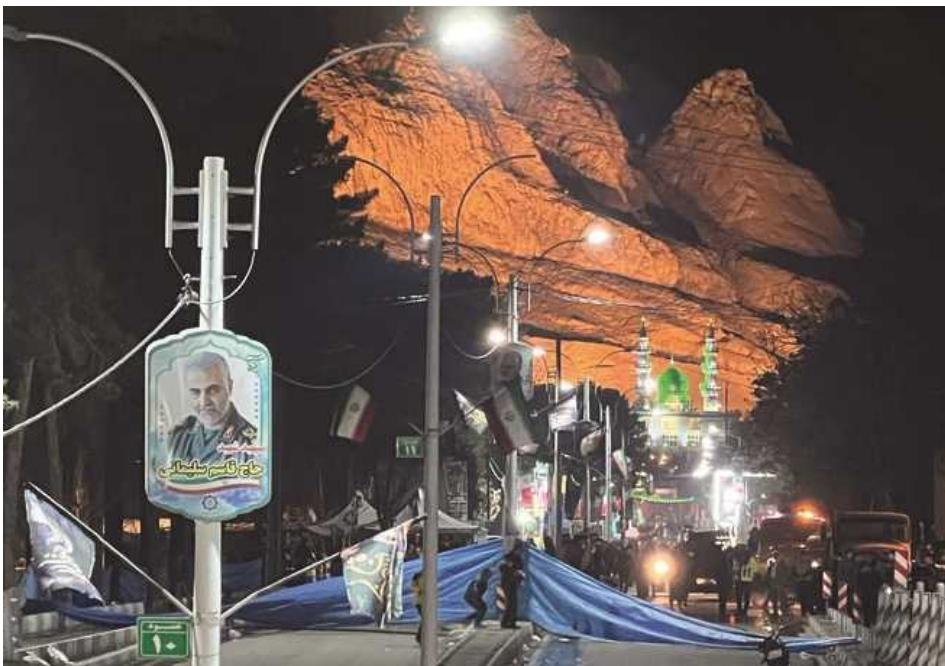
البته شخصیت های مهمی در تاریخ معاصر ایران از کرمان بوده اند. شهید محمد جواد باهنر نخست وزیر شهید و شهید قاسم سلیمانی که بزرگ ترین افتخار ماست و ۶ هزار و ۵۰۰ شهید دوران دفاع مقدس که نقش مهمی در دوران جنگ تح�یلی ایفا کردند و به دفاع از کشور پرداختند.

BATOGHE BE MAMOONEH SHARIAT GOLZAR SHEDA  
چه تمهیداتی برای امنیت زائران اندیشیده

جناب آقای فدایکار برای ورود به بحث بفرمایید، استان کرمان بعد از شهادت شهید سلیمانی چه تغییراتی پیدا کرده است؟

اتفاق مهمی رقم خورده است. کرمان مرکز توجه جهانی شده و هر اتفاقی که اینجا می افتد، اهمیت بالایی پیدا می کند. بعد از شهادت شهید سپهبد حاج قاسم سلیمانی از بیش از ۸۰ کشور جهان در کرمان زائر داریم. از کشورهای اسلامی و غیر اسلامی از غرب آمریکا تا شرق آسیا و شمال اروپا و روسیه هند و چین می آیند. کرمان همچنین به یک مرجع فرهنگی تبدیل شده است و به لحاظ

## محل انفجار دوم در حادثه تروریستی کرمان



گیت‌ها عبور کنند، شدت حادثه به مراتب بزرگ‌تر و چندین برابر بود. تروریست‌ها توجیه شده بودند که انفجار را داخل مزار شهدا انجام دهند تا تلفات بیشتری بگیرند، اما نتوانستند وارد رینگ امنیتی شوند.

### درباره عوامل و ریشه‌ها و این حمله تروریستی چه فکر می‌کنید؟

این حادثه تروریستی علل مختلفی دارد. ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ به علت شرایط کرونایی با محدودیت‌های خاص آن دوره با حجم پایینی از حضور مردمی مراسم سالگرد شهید سلیمانی برگزار شد. اما سال گذشته و بعد از اغتشاشات، مراسم باشکوه کرمان در ده مقاومت به گونه‌ای رقم خورد که در سطح ملی و بین‌المللی دیده شد و به همین دلیل دشمنان هم حساس شدند.

نکته دوم این است که دشمن هر چه کشیده است و هر ضربه‌ای دیده از شهید سلیمانی خورده است. اگر آمریکا در منطقه گرفتار شده، از شهید سلیمانی است. داعش اگر در سوریه و عراق نابود شد به همت و مجاهدات شهید سلیمانی و زمندگان فدایکار مقاومت است. رژیم صهیونیستی هر چه می‌خورد از جبهه مقاومت و شهید سلیمانی است. مجموعه این ها باعث شد دشمن امسال تصمیم به انتقام بگیرد. این حادثه نتیجه عصیانی است که از مکتب شهید سلیمانی دارند. دشمن را به این فکر انداخت انتقام بگیرد و کار خیلی بزیله‌ای کرد. زائران شهید سلیمانی مردان و زنان و کودکانی بی‌گناهی بودند که شما می‌بینید عمدۀ شهدا زن و کودک

جمعیت یک حادثی درست می‌کرد و حوادث ناشی از ازدحام هم می‌توانست اتفاق بیفتد. نیروهای انتظامی و امنیتی هم مستقر بودند. دلیلی هم که تروریست‌ها نتوانستند داخل جمعیت بروند و انفجاری با جمعیت به مراتب فشرده‌تر رخ دهد، همین بود. با سگ‌های مواد منفجره یاب و دوربین‌های چهره زن، گیت را هوشمند کردیم.

### از روز حادثه بگویید. چگونه از حمله تروریستی باخبر شدید و اولین اقداماتن چه بود؟

روز حادثه فرودگاه بودم. مراسمی داشتم و دوستان هم در محل بودند. سر صحنه نرفتم، چون باید سریعاً مسئله را حل می‌کردم. به سرعت آدم و همانگی‌های فوری و لازم بین اورژانس، هلال احمر و سایرین را برقرار کردم. اولین مواجه ام با مجروحین در بیمارستان بود و بعد سعی کردم قریب به اتفاق خانواده شهدا و مجروحین را ملاقات کنم.

### حادثه تروریستی چگونه اتفاق افتاد؟

حدود ساعت ۱۵ اولین انفجار با فاصله حدود ۱۵ دقیقه دوین انفجار در مکان دیگری اتفاق افتاد. هر دو انفجار خارج از محدوده گیت‌های بازرسی رخ داد و حدود ۲ کیلومتر تا مرقد شهید سلیمانی فاصله داشت. تروریست انتشاری اول دیده بود نمی‌تواند وارد شود. قبل از گیت امنیتی خودش را منفجر کرده بود. انفجار دوم هم نرسیده به گیت امنیتی ما بوده است. اگر موفق می‌شدند از

حفاظت از گلزار شهدای کرمان به لحاظ موقعیت جغرافیایی شامل کوهستان، جنگل و بزرگراه حاشیه آن به لحاظ جغرافیایی بسادگی ممکن نیست. پیگیری کردیم که رده حفاظتی برای اینجا بگیریم.

### چه اقدامات عملی و میدانی انجام شد؟

دور تادور گلزار شهدا را دوربین نصب کردیم و نرده گذاشتیم. منطقه پر دیسان و نه فقط گلزار شهدا که کل منطقه را بستیم. فنس کشی کردیم و بیش از ۱۲۰ دوربین نصب شد و نقطه کوری نداشتیم. رینگ امنیتی در محدوده جنگل قائم و گلزار شهدا به طور کامل انجام شد و روشنایی، فنس کشی شد در جنگل قائم، رینگ امنیتی و دوربین‌های دید در شب و حرارتی هم نصب شده بود.

در مراسم امسال کارگروه اینمی را از کارگروه امنیتی جدا کردیم، توزیع غذا در موكب‌ها در روز سالگرد منوع شد، دستورالعملی نیز برای تدفین اموات دیده شد. پارکینگ‌ها ساماندهی و توسعه داده شد. جایه‌جایی زائران با خودروهای ویژه صورت گرفت.

رینگ امنیتی در ارتفاعات و کمربندی ایجاد و محدوده فنس کشی شد و نگهبان‌ها استقرار یافتند. همه ظرفیت‌های استان پای کار بود. مستندات حادثه نشان می‌دهد دستگاه‌های امنیتی تلاش بسیار زیادی داشته‌اند. روز ۱۳ دی ماه گیت امنیتی داشتیم که ورودی‌ها را بررسی می‌کرد.

یکی از گیت‌های امنیتی را که نزدیک محل انفجار اول بود را مجبور شدیم برداریم. چون خود ازدحام

دشمن هر چه کشیده و هر ضربه‌ای که خورد از شهید سلیمانی خورد. اگر آمریکا در منطقه گرفتار شده، از شهید سلیمانی است. اگر داعش در سوریه و عراق نابود شده به مجاهدات شهید سلیمانی است. رژیم صهیونیستی هر چه می‌خورد از جبهه مقاومت و شهید سلیمانی است. مجموعه این ها باعث شد دشمن انتقام بگیرد.

## دیدار استاندار کرمان با خانواده شهدای زائر



ممکن است فکرش را هم نکنید که با وجود شرایط اقتصادی متوسط و پایین اما افرادی گشاده‌دست، دستگیر و خوش فکر بودند.

### رسیدگی به امور خانواده شهدای این حادثه چگونه انجام شد؟

به طور طبیعی بنیاد شهید و امور ایثارگران استان به تنهایی آمادگی لازم برای این صحنه‌ها را نداشت. خود استان برای بنیاد شهید که دارد کارهای خانواده‌ها را پیش می‌برد کمک کرد. با دستور رئیس جمهور و سفر دکتر قاضی زاده هاشمی به کرمان و تلاش شبانه روزی همکاران ایشان در حوزه‌های مختلف که جای تقدير و تشکر دارد، همه شهدا قبل از چهلم تعیین تکلیف و احرار شهادت شدند و کار جانبازان هم در کمیته‌های تخصصی حاضر در کرمان انجام شد و ادامه دارد. در خدمت رسانی به خانواده معظم شهدا همه ادارات استان را پای کار آوردیم و از همه ظرفیت‌ها استفاده کردیم.

### نکته پایانی:

ما در استان خدمتگزار به خانواده‌های معزز هستیم و مشکلات مجروحان را رسیدگی و پیگیری می‌کنیم. اگر بیمارستان می‌خواهند، فیزیوتراپی می‌خواهند و درمان ویژه ای نیاز دارند تلاش می‌کنیم باری از روی دوش خانواده‌ها برداریم و با بنیاد شهید هم نهایت همکاری را دارم. در پایان نیز لازم است از مردم و نیروهای جهادی، دستگاه‌های اداری، مراکز درمانی، نیروهای نظامی و انتظامی که در این حادثه به یاری مردم شتافتند و در تیام زخم‌های این حادثه تلاش کردند، کمال قدردانی و تشکر را دارم.

حوالی اتفاق بیفتند و ما باید فکری فراتر از مراسم معمول در استان انجام بدیم.

### با خانواده شهدا و مجروحان دیدار کردید؟ وضعیت و شرایط روحی آنان چگونه بود؟

بله عرض کردم تقریباً همه خانواده‌ها را سرکشی کردیم و دیدارهای مختلفی داشتیم. غم این حادثه خوبیار و شهادت جمعی از هم‌استانی‌ها بسیار سنگین است، اما معتقدم آنها به مرتبه بالای شهادت دست یافتند و برگزیده شدند. در این دیدارها با سه مسئله قابل توجه مواجه می‌شدیم. یکی اینکه اظهار وفاداری عمیق و قلبی به نظام و راه شهید سلیمانی می‌کردند. هیچ خانواده ایی گله و شکایت نمی‌کرد همه می‌گفتند؛ پای نظام و رهبری ایستاده‌ایم. پای حاج قاسم ایستاده ایم یک مادری می‌گفت: «همه اینها فدای شهید سلیمانی».

دومین نکته اینکه زائران شهید گلچین شدند. این‌ها در خانواده‌هایشان بهترین بودند. سومین مطلب اینکه گویا به خیلی از این شهدا الهام شده بود که شهید می‌شوند. یکی می‌گفت؛ من خواب دیدم. مادرم خواب دیده است. یکی از اتباع خواب دیده و به مادرش گفته بود: من شهید می‌شوم و در گلزار من را خاک می‌کنند. یک عکس تمیز در گلزار شهیدان را خاک می‌کنند. درست مثل زمان جنگ و حال و هوای رزم‌نده‌گان و شهادای دفاع مقدس. در این حادثه خون شیعه و سنتی را درهم آمیخت و موجب وحدت بیشتر در داخل و خارج از کشور خواهد شد.

این نکته را بگوییم که این اتفاق گرچه تلخ است اما یک لایه‌هایی از اجتماع را هم نشان می‌داد. در محل‌هایی مثل حاشیه شهر که ممکن است شما

هستند و چه خانواده‌هایی که با هم شهید شدند و مجروح شدند.

دشمن در حال انتقام‌گیری هست گرچه در ساعت اولیه نیروهای امنیتی جمعیت حاضر در گلزار را کم کرد. ولی ساعتی بعد مردم دوباره آمدند و جواب دشمن را دادند و جمعیت شروع به حرکت به سمت گلزار شهدا کرد. مردم کرمان به عمد بچه‌هایشان را آوردند تا جواب دشمن را بدهنند و این صحنه‌های با شکوه در سالروز شهادت شهید سلیمانی از رسانه‌ها انعکاس گستردۀ ای داشت.

### تامین امنیت کامل این مراسم در آینده چگونه ممکن است؟

لازم است، اقدامات فراسنگی صورت گیرد. به یک برنامه‌ریزی و اقدام کلان نیاز داریم. بخشی بر عهده دستگاه امنیتی است که پیگیری و رصد کند. ما دنبال راه حل هستیم. به‌حال اینکه اینجا مزار شهید سلیمانی نه فقط برای شیعیان و اسلام بلکه برای همه مردم آزاده جهان یک مرکزیت مهمی است. دوستان و همکاران ما در بخش‌های مختلف دارند کار می‌کنند که به نتیجه بررسند و مراقبت‌های بیشتری بشود. کاری که در اختیار استان هست را انجام می‌دهیم و محدوده‌ای را امن می‌کنیم که هیچ شخص یا گروه تروریستی امکان ورود نداشته باشد.

ضمن اینکه ما موکب‌هایی در سطح شهر داشتیم، کنار منزل شهید سلیمانی یک موکب هست باید مراقبت ویژه شود. در همین امسال هم می‌توانست

”  
ترویریست انتحراری دیده  
بود نمی‌تواند وارد شود.  
قبل از گیت بازرسی خودش  
را منفجر کرده بود. انفجار  
دوم هم نرسیده به گیت  
ما بوده است. اگر موفق  
می‌شدند از گیت‌ها عبور  
کنند شدت حادثه به مراتب  
بزرگ‌تر و چندین برابر  
بود. ترویریست‌ها توجیه  
شده بودند که انفجار را  
داخل مزار شهدا انجام  
دهند تا تلفات بیشتری  
بگیرند، اما نتوانستند  
وارد رینگ امنیتی شوند.





ناگفته هایی از ابعاد مختلف حمله تروریستی کرمان در گفتگو با دکتر محمد مهدی زاهدی، نماینده مجلس:

## حماسه مردم کرمان درسی برای آیندگان

درآمد

دکتر محمد مهدی زاهدی نماینده مردم کرمان در مجلس شورای اسلامی، در مراسم سالروز شهادت شهید سلیمانی در گلزار شهدا حضور داشت و خود شاهد حوادث تروریستی کرمان بود و با حضور در بیمارستانها و مراکز درمانی در کنار خانواده‌های شهداء و مجروهان قرار داشت. نامه‌ای به رئیس جمهور نوشته و در نطقی در مجلس خواستار «رسیدگی به ابعاد حادثه و چرایی این حوادث تروریستی»، «ضورت انتقام سخت» و «ساماندهی اتباع غیر مجاز بیگانه» به عنوان بزرگ‌ترین چالش استان کرمان شد. شاهد یاران در این گفتگو با نماینده مردم کرمان به بررسی ابعاد و زوایای حملات تروریستی کرمان از منظر وی پرداخته است که تقدیم خوانندگان می‌شود.

مسئولین مرتبط تماس گرفتم و گفتم بیانند نظم و انضباط را در بیمارستان برقرار کنند و تا حادثه دیگری رخ نداده، ارتش پای کار بباید.

**✳ به عنوان یک شاهد عینی چه صحنه‌هایی از این حادثه به یاد دارید؟ خاطره‌ای از آن روزها دارید؟**

ساعات اول حادثه وضعیت بسیار سخت و اسفبار بود. نگرانی خانواده‌هایی بودیم که از وضعیت بچه‌هایشان بیخبر بودند. شهید داده بودند، مجرروح شده بودند و به دنبال بچه‌هایشان می‌گشتند. بیمارستان ۴۸

گاز بوده. در مسیر وارد درگاه قلی بیگ در بلوار محل انفجار دوم شدیم. اینجا هم چند دقیقه پس از آنکه عبور کردیم انفجار دوم اتفاق افتاد.

**✳ اولین اقدام شما در آن شرایط چه بود؟**

بلا فاصله به بیمارستان شهید باهنر رفتم. نگران بودم انفجار دیگری در اورژانس که محل تجمع مردم شده بود، رخ ندهد و برای همین با

**✳ روز حادثه در کرمان حضور داشتید؟**

بله. روز ۱۳ دی ماه از ساعت ۱۰ صبح گلزار شهدا بودم. نماز ظهر را به امامت امام جمعه محترم کرمان خواندیم. من حدود ۱۰ دقیقه قبل از انفجار اول در آن محل بودم. بین موکب‌ها در حال پیاده روی بودم و مقداری که دور شدم، صدای انفجار را از پشت سر شنیدیم. فرزندم هم همراه دوستانش نزدیک انفجار اول بودند و وضعیت غم‌بار اجساد شهدا و مجروهان را دیده بودند. بلا فاصله مردم و نیروهای امدادی در حال کمک به آسیبدیدگان و انتقال پیکر شهدا بودند. عده‌ای می‌گفتند انفجار کپسول

یک هفته بعد خوب شد؛ اما مداوای کاملش زمان می‌برد و تحت درمان است. باید تشکر کنم از قادر درمان بیمارستان شهید باهنر و سایر بیمارستان‌ها و مراکز درمانی شهر اعم از دولتی و بخش خصوصی که واقعاً از جان مایه گذاشتند.

این نکته را هم متذکر می‌شوم که من از اول حادثه پایی کار بودم، اما عکسی از من منتشر نشد و تعمد هم داشتیم. متنفر بودم از این کارها و از خودم احساس تنفسی کردم اگر به ذره‌ای به فکر رسانه و تصویر در میان آن همه غم و اندوه مردم باشم و آن لحظات، لحظاتی نبود که بخواهیم به فکر این مسائل باشیم.

❷ به نظر شما بعد از حرم شاه چراغ (ع) در سال گذشته، چرا کرمان مورد حمله تروریستی قرار گرفت؟

طبیعی بود که کرمان را انتخاب کنند تا از حاج قاسم و دوستدارانش انتقام بگیرند. هدفشان هم مزار شهید بود که نتوانستند از گیت‌های امنیتی عبور کنند. موضوع بسیار مهم این است که بعد از دو حمله تروریستی علی‌رغم اینکه مردم شهید دادند باز هم صحنه

ساعت اول حادثه وضعیت بسیار سخت و اسفبار بود. نگرانی خانواده‌هایی بودیم که از وضعیت بچه‌هایشان بی‌خبر بودند. شهید داده بودند، مجروح شده بودند و به دنبال بچه‌هایشان می‌گشتند. بیمارستان ۴۸ نفر شهید شدند. بچه ۳ ساله ای در کما بود. شرایط روحی بسیار بدی بود. نوجوان ۱۵ ساله دیگری را می‌دیدم که از گردن به پایین فلنج شده و پدرش شهید شده بود.

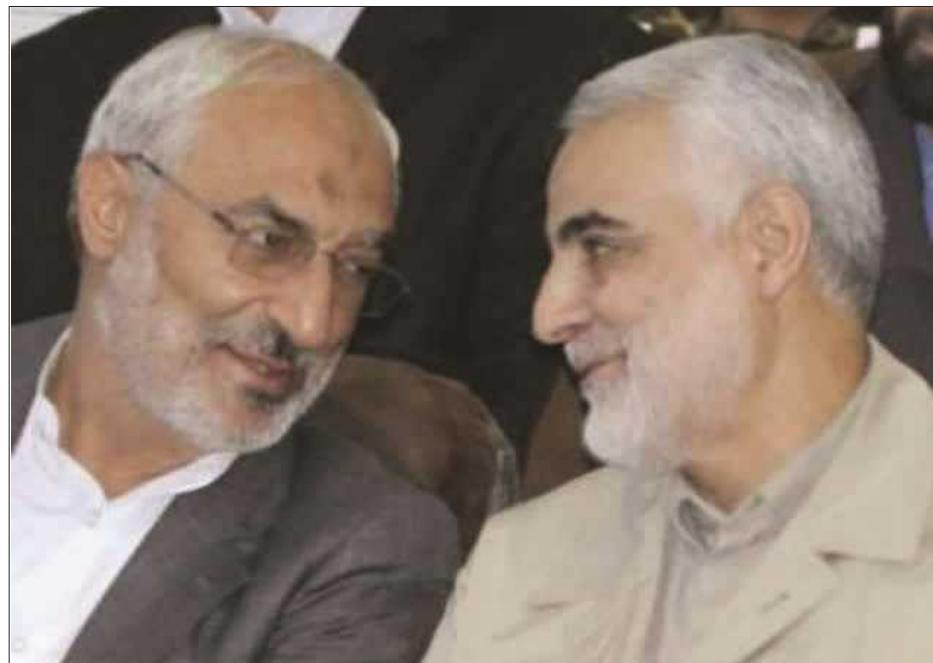
نفر شهید شدند. بچه ۳ ساله ای در کما بود. شرایط روحی بسیار بدی بود. نوجوان ۱۵ ساله دیگری را می‌دیدم که از گردن به پایین فلنج شده و پدرش شهید شده بود.

ما سعی کردیم دلداری بدھیم و فضنا را مقداری آرام کنیم. به مردم کرمان افتخار می‌کنیم؛ یک روز از شهادت فرزندشان نگذشته می‌آمدند از نظام دفاع می‌کنند. بعد خارج از کشور یک عده می‌گویند؛ اینها به خاطر پول می‌آیند. دریغ از انسانیتی که داشته باشند و ببینند مردم برای نظام و انقلاب چه می‌کنند.

همان شب اول مادر بچه‌ای که فرزندش شرایط سخت و حساسی داشت را دیدم که از شدت ناراحتی بغض کرده بود. شب با آقای دکتر عین الهی وزیر بهداشت تماس گرفتم و گفتم فکری به حال این بچه کنید. او بعد از پیگیری از همکارانش گفت: اگر بچه را تکان بدھیم و جایه‌جا شود، بروایش خط‌نماک است. ساعت ۱۰ شب به من زنگ زد و صبح جمعه رفت بالای سر این کودک و بررسی کردند و گفتند باید یک عمل جراحی شود و دستگاه خاصی نیاز است که باید از تهران بباید. تماس گرفتند و آن دستگاه را از یک شرکت در تهران اجاره



طبیعی بود که کرمان را انتخاب کنند تا از حاج قاسم و دوستدارانش انتقام بگیرند. هدفشنان هم مزار شهید بود که نتوانستند از گیت‌های امنیتی عبور کنند. موضوع بسیار مهم این است که بعد از دو حمله تروریستی علی‌رغم اینکه مردم شهید دادند باز هم صحنه را ترک نکردند و این باید برای آیندگان درس بشود. مردم کرمان با زن و بچه‌شان برگشتند و مملو از جمعیت شد



از رئیس‌جمهور به عنوان رئیس شورای عالی امنیت ملی انتظار است که ابعاد مختلف این حادثه اعم از شناسایی عاملان پشت‌صحنه و علت وقوع این حادثه مورد بررسی قرار گیرد و با عاملان این حادثه برخورد قاطع شود.

به صراحت اعلام کردم حضور اتباع بیگانه غیرقانونی در کشور، عدم وجود امکانات و زیرساخت‌های کافی برای نیروهای مسلح و نیروی انتظامی و تدبیر اتخاذ شده امنیتی برای مراسم روز ۱۳ دی ماه یعنی سالگرد شهید سلیمانی از جمله موارد مهمی است که باید مورد بررسی قرار گیرد و باید مشخص شود آیا قصور و تسامحی در سطح استان یا ملی انجام شده است یا خیر؟

ما از دولت آقای رئیسی بیشتر توقع داشتیم. واقعاً شهیداری کرمان آنقدر بودجه ندارد. در گلزار شهدا دارند کار می‌کنند و باید یک طرح خوب و جامع باشد برای کسایی که عاشقانه می‌آیند زیارت حاج قاسم، احساس کنند وارد یک فضای امن و معنوی شده‌اند و به قطعه‌ای از بهشت آمده‌اند و این احساس در مردم ایجاد بشود.

مزار شهید سلیمانی به برکت خودش و یارانش به یک زیارتگاه تبدیل شده. سال‌های قبل اردوهای راهیان نور فقط به سمت جنوب کشور بود، ولی الان به سمت کرمان هم می‌آیند.

**در این باره پیشنهاد مشخصی هم دارید؟**

را ترک نکردند و این باید برای آیندگان درس بشود. مردم کرمان با زن و بچه‌شان برگشتند و مسیرها دوباره مملو از جمعیت شد و گفتند؛ ما هستیم که ایران باشد؛ لذا مردم ما نشان دادند که ایران، اسلام، نظام و رهبر را دوست دارند.

**شما در نطقی در مجلس شورای اسلامی خواستار شناسایی عوامل و زمینه‌های وقوع حوادث این چنینی در کرمان شدید و نامه‌ای هم در این خصوص به رئیس‌جمهور نوشتید، در این باره بیشتر توضیح دهید.**

به محض حضور در مجلس در اولین نطقی که ایراد کردم، تذکر شفاهی دادم که چرا این اتفاق باید بیفتند؟ چرا حادثه‌ای مثل حمله به حرم حضرت شاه‌چراغ در شیراز رخ می‌دهد؟ همان‌طور که به صورت مشروح گفتم. در کشورهای اروپایی یا بسیار از کشورهای دیگر، اصلاً پلیس در معابر و خیابان نمی‌بینید. همه موارد امنیتی بر اساس نظارت و پایش تصویری برای پیشگیری است. اعلام کردم چرا در کرمان که آنقدر حساسیت دارد، نباید دوربین‌های پایش تصویری داشته باشد. چرا بخشی از مرزهای ما تحت کنترل نیروی نظامی نیست؟ تا زمانی که نتوانیم جواب خوبی به این چرایی‌ها بدھیم نمی‌شود از جلوگیری حادثه‌ها جلوگیری کنیم. بارها درباره اتباع بیگانه غیرقانونی تذکر دادیم؛ اما به آن توجه نشد.

بله پیشنهاد دادم یک اردوگاه بین‌المللی توسط آموزش‌وپرورش ساخته شود. دولت باید پول را بگذارد. این اردوگاه خیلی لازم است که زائر حاج قاسم شب سرمش را روی زمین نگذارد.

**در پایان خاطره‌ای منتشر نشده از شهید سلیمانی روایت کنید.**

«چند ماه قبل شهادت حاج قاسم به ایشان گفتم. اوضاع کشور از لحاظ اقتصادی خوب نیست. بیایید یک ستاد انتخاب تشکیل بدهیم برای ریاست جمهوری شما! حاجی در جواب گفت: هر کسی یک وظیفه‌ای دارد. من وظیفه ریاست جمهوری ندارم. من نباید بگذارم اجنبی وارد این کشور بشود. وظیفه من حفاظت از این چارچوب و امنیت کشور است.

پیام مهمی در پاسخ شهید سلیمانی نهفته است؛ یک روح متعالی می‌خواهد تا این چنین پاسخی بدهد. کسی که می‌داند اگر نامزد ریاست جمهوری شود قطعاً رأی می‌آورد. با این وجود به سادگی و راحتی بگوید؛ وظیفه من حفاظت است و شما می‌بینید بعضی برای رسیدن به قدرت دست به هر عملی می‌زنند. این همان بحثی که حضرت آقا فرمودند: «حاج قاسم یک مکتب» بود.



کفتگوی شاهد یاران با دکتر سید محمد صابری، رئیس اورژانس کرمان:

## روایتی از ۶ ساعت تلاش بی وقه کادر اورژانس و درمان برای نجات مجروحان حادثه تروریستی کرمان

درآمد

دکتر سید محمد صابری، پزشک عمومی و رئیس اورژانس کرمان و مدیر حوادث و فوریت‌های پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمان با سابقه ۹ سال حضور در این سمت در بیرون از ها و حادث مختلفی حضور داشته و ایفای نقش نموده است. وی در گفت و شنود با شاهد یاران از «اتفاق مدیریت بحران» در جریان حادثه تروریستی گلزار شهداء کرمان می‌گوید.

جریان این حمله تروریستی قرار گرفتید؟

در محل کارم، ساختمان مرکز مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی بودم. ۱۳ دی ما در کرمان مراسم چهارمین سالگرد شهادت سپهبد حاج قاسم سلیمانی را داشتیم. از نقاط مختلف کشور جمعیت زیادی حضور داشتند و مراسم پرشور تر از سالهای قبل در حال برگزاری بود. ما به عنوان اورژانس کرمان همانند گذشته در این مراسم حضور پر رنگی داشتیم و در این حضور مردمی گسترشده طبعاً نیاز به اورژانس پیدا می‌شد. از طریق بی سیم از بروز حادثه با خبر شدم. ساعت ۱۴:۵۰ دقیقه اولین انفجار در

باشد. علاوه بر این ما کلیه مسیر بیمارستان‌های در دسترس شهر کرمان را شناسایی کرده بودیم. بیمارستان‌هایی که سریع تر قابل دسترسی است. برنامه نرم افزاری روی تلفن همراه پرسنل آن منطقه نصب شده بود اگر حادثه ای رخ داد، امداد رسانی انجام شود. کما اینکه عصر روز ۱۲ دی یک حادثه انفجار کپسول گاز داشتیم که خوشبختانه مصدوم جدی نداشت.

علاوه بر این بیمارستان‌های شهید افضلی پون، پیامبر اعظم، شهید باهنر، شفا، شهید رجایی و شهدا در حالت آماده باش بودند.

روز حادثه کجا بودید و چگونه در

چه برنامه‌هایی برای مراسم چهارمین سالروز شهادت شهید سلیمانی در کرمان تدارک دیده بودید؟

به عنوان مدیر اورژانس استان برنامه ریزی و تدوین خط و مشی‌های استانی فعالیت‌ها در شبکه ارائه خدمت فوریت‌های پیش بیمارستانی و بررسی و برآورد نیازهای منطقه تحت پوشش از وظایف و برنامه‌های مدون ما است. از روز ۱۰ دی ماه و آغاز راهپیمایی‌های مردمی به سمت گلزار شهداء با ۸ دستگاه آمبولانس، ۴ دستگاه اتوبوس آمبولانس و ۲ موتور آمبولانس استقرار داشتیم و قرار بود برنامه تا ۱۸ دی ماه ادامه داشته



کردن. خون به قدر کافی اهدا شد. همزمان حرکت از نقاط مختلف شهر به سمت گلزار شهداء منع و مسیرها مسدود شد. رسانه ملی اطلاع رسانی لحظه‌ای انجام می‌داد. از مردم خواستیم به بیمارستان‌ها مراجعه نکنند تا مانع خدمات رسانی نشوند یا به پایگاه انتقال خون بروند و از تردد غیر ضرور در شهر خودداری کنند.

### چه تعداد دستگاه امدادی در محل حادثه حاضر شدند؟

همه ۲۰ پایگاه عملیاتی ما به سرعت به محل حادثه فراخوانده شدند. در مجموع ۲۱ دستگاه آمبولانس و ۱۴ دستگاه اتوبوس آمبولانس به محل حادثه اعزام شد. وقتی تعداد مجروحین زیاد شد، انتقال و توزیع را شروع کردیم. بیمارستان‌های نظامی وابسته به ارتش و نیروی انتظامی، بیمارستان پیامبر اعظم (ص) وابسته به تامین اجتماعی و بیمارستان‌های خصوصی شهر کرمان هم فعال شدند.

به لحاظ زمانی چقدر طور کشید تا مجروحین از محل حادثه به بیمارستان‌ها انتقال داده شوند؟ و شرایط به شهر کرمان حال عادی برگرد؟

به جرات می‌توانم بگویم؛ ۶۰ دقیقه بعد از انفجار اول و ۳۴ دقیقه بعد از انفجار دوم، هیچ مجروحی در گلزار شهداء یا در سطح شهر

بودند که سریع به محل حادثه اعزام شدند و کمتر از ۱۰ دقیقه به محل انفجار رسیدند.

**انفجار دوم چه زمانی اتفاق افتاد؟ و اکنش نیروهای شما چگونه بود؟ کی متوجه عمق فاجعه شدید؟**

حدود ۱۵ و ۱۶ دقیقه، چیزی حدود ۲۰ دقیقه از انفجار اول گذشته بود که حراست ما به معافون فنی مراجعه و خبر را داد. با توجه به حجم بالای انفجار و نوع مواد منفجره مورد استفاده تروریست ها تعداد شهداء و مجروحیت زیاد بود، حادثه دوم که اتفاق افتاد، به سایر بیمارستان های کرمان هم اطلاع دادیم و همه آماده پذیرش اورژانسی مجروحین شدند.

اولین دسترسی به بیمارستان شهید افضلی پور و پیامبر اعظم (س) بود. مجروحین را به این بیمارستان‌ها منتقل کردیم. مجروحین بعدی به بیمارستان شهید باهنر و سیدالشهدا (ع) و پیامبر اعظم (ص) و فاطمه زهرا (س) اعزام شدند و کار انتقال خون آغاز شد.

با توجه به شرایط نامناسب این حادثه تروریستی حمل اجساد شهداء را هم به عهده گرفتیم و پیکر شهداء هم توسط امبولانس‌های پیش بیمارستانی به سرداخانه انتقال داده می‌شدند.

به سازمان انتقال خون آماده باش دادیم. طبیعتاً مجروحین ناشناس بودند و گروه خونی شان هم مشخص نبود و مجبور بودیم از "O" منفی استفاده کردیم. مردم هم همکاری بسیار خوبی

همکارانم از گلزار شهداء به سرعت با من تماس گرفتند. اولین آمبولانس ما به فاصله ۴۰ متری از محل حادثه اول قرار داشت و اولین اتوبوس آمبولانس هم ۱۳۰ متری محل حاضر بود. به محض اطلاع تمام نیروها در محل حادثه حضور یافتند و عملیات امداد و فوریت‌های پزشکی شروع و «اتفاق مدیریت بحران» هم فعال شد.

به طور کلی ما در شهر کرمان حدود ۱۵ پایه اورژانس پیش بیمارستانی داریم. آن روز با یک پایگاه در محل گلزار شهداء استقرار داشتیم. ۱۴ پایگاه هم در شهر کرمان مشغول ارائه خدمات

در مجموع ۲۱ دستگاه آمبولانس و ۱۴ دستگاه اتوبوس آمبولانس به محل حادثه اعزام شد. به جرات می‌توانم بگویم؛ ۶۰ دقیقه بعد از انفجار اول و ۳۴ دقیقه بعد از انفجار دوم، هیچ مجروحی در گلزار شهداء یا در سطح شهر نداشتیم و بالغ بر ۲۰۰ نفر توسط آمبولانس پیش بیمارستانی به بیمارستان‌ها انتقال پیدا کردند.

و مناسب سازی انجام شود و محدودیت تردد در زمان های خاصی انجام شود.

همچنین بحث تامین دستگاه های امدادی است که این مشکل در کل کشور وجود دارد، اما در کرمان بیشتر چرا که ما مراسم های خاصی داریم. در چند روز آینده مراسم ۲۲ بهمن را داریم که ما برنامه ریزی کردیم که حضور پررنگی داشته باشیم و امیدواریم حادثه ای نداشته باشیم. هر چند در شرایط ۱۰۰ درصد امنیت کامل هم باید اینمی حفظ شود و حضور دستگاه های امنیتی به ویژه اورژانس لازم است. تقویت دستگاه اورژانس در ناوگان امنیتی و اتوبوس آمبولانس موتور آمبولانس و نیروی انسانی باید مورد توجه قرار گیرد که به علت مسائل تحریم از سال ۹۶ هیچ دستگاه آمبولانس جدیدی به کشور وارد نشده ناوگان آمبولانس های ما بسیار فرسوده است و اگر قانونی که طبق آن باید ۱۰ سال از آمبولانس استفاده شود اجرا شدنی بود، این شامل فرسودگی ۶۰ تا ۷۰ درصد ناوگان ماست.

همانطور که گفتیم کمبود نیروی شدید انسانی داریم و البته وزارت بهداشت تدبیری اندیشه که امیدواریم در ۳ سال آینده حل شود و فارغ التحصیلان رشته فوریت های پزشکی مشغول به کار شوند.

#### نکته پایانی را بفرمایید.

جا دارد از تمامی همکاران اورژانس پیش بیمارستانی، پزشکان و پرستاران که جانانه پای کار آمدند تشکر و قدردانی کنم. همچنین از بیمارستان های خصوصی که اعلام آمادگی کردند و با آغوش باز پذیرفتند و حرفی از مسائل مالی نزدند و خدمت را تا لحظه آخر ارائه دادند و هنوز هم در این بیمارستان ها مجرح بستره داریم و خدمات درمانی دریافت می کنند.

در حوادث متعددی در چند سال گذشته داشته ایم. در ساعت اولیه شاهد حضور مدیران و مستولین کشوری برای دلジョیی و بازدید در بیمارستان ها بوده ایم. در این باره نکته ای عرض می کنم که به نظرم مستولین برای دلジョیی برای مجروهین حداقل ۴۸ ساعت به بیمارستان ها و مراکز درمانی مراجعه کنند، چون واقعاً حضور در ساعت اولیه در ارائه خدمات درمانی دست پا گیر و مانع می شد و نیروی اضافی حتی قادر درمان اگر نیازی نباشد در آن ساعت مانع خدمات رسانی می شود و می خواهیم که عزیزان این نکته را توجه کنند.

خلوت کرد. تا بتوانیم اعزام بین بیمارستانی انجام بدیم. این اقدام هم انجام شد و اعزام بین بیمارستانی را انجام و توانستیم خدمات خوبی ارائه دهیم.

به عنوان مثال بیمارستان شهید باهنر مرکز تروما است. بیمارستان های شهدا و شهید افضلی پور داخلی هستند و خدمات جراحی ترومابی انجام نمی دهند. بیمارستان پیامبر اعظم (ص) و سیدالشهداء (ع) و نیروی انتظامی و فاطمه الزهرا (س) و بیمارستان ارش هم پذیرش داشتند. لازم بود یک جایه جایی فوری و اعزام بین بیمارستانی بر اساس نیاز مجروهین به تخصص ها صورت گیرد. این همراهی ها انجام شد. نیروی انتظامی هم که از لحظه اول حادثه حضور میدانی داشت، مسیرهایی که باید مسدود یا هدایت می شد را عملیاتی می کرد.

#### برای تامین تجهیزات پزشکی به مشکل حاجی برخور دید؟

۱۳ دی ماه تعطیل رسمی بود. فوراً به صنف تجهیزات پزشکی خواستیم دفاتر فروش را باز کنند و خوشبختانه با همکاری جمعی خدمات رسانی به خوبی انجام شد.

#### اعزام مجروحان به خارج از استان هم اتفاق افتاد؟

در آن شرایط رسانه ملی ابزار ارتباطی خوبی فراهم کرد و نیاز های ما را اعلام می کرد هر چند ما اعلام کردیم کرمان کادر پزشکی و متخصص کافی دارد و نیاز نداریم. دو تیم تخصصی از بیمارستان و دانشگاه علوم پزشکی ایران و تهران و یک تیم از شهر شیراز آمدند ولی واقعاً نیازی نبود و به ما خداقوت و خسته نباشد گفتند. در این حادثه اعزام به استان های دیگر هم نبود انتقالی صورت نگرفت و نفر به اصرار خانواده و اطمینان خاطر شان به تهران اعزام شدند.

#### به عنوان رئیس اورژانس کرمان، چه نظری درباره شرایط ویژه گلزار شهدا در مدیریت بحران ها دارید؟

بعد از شهادت شهید سلیمانی، شهر ما شرایط و حساسیت ویژه ای پیدا کرده است. به نظر من لازم است اصلاح فیزیکی در گلزار شهدا صورت گیرد و اصلاحاتی انجام شود. مسیر های دسترسی به گلزار شهدا تنگ است. ناهمواری طبیعی در مسیرها زیاد است و لازم است همسطح سازی

نداشتم و بالغ بر ۲۸۰ نفر توسط آمبولانس پیش بیمارستانی به بیمارستان ها انتقال پیدا کردند.

حدود ۹۰ دقیقه بعد از انفجار اول کلیه مجروهین به بیمارستان ها انتقال شده بودند. محل انفجار ها به طور کامل پاک سازی شد تا مردم هم از لحاظ روحی روانی آسیب نبینند. با توجه به آمادگی نسبی که وجود داشت و فراخوانی که داده شد سریعاً پزشکان عمومی جراحان و پزشکان مغز و اعصاب و همه آنچه نیاز بود به بیمارستان ها فراخوانده شدند.

ما در بیمارستان می گوییم بعد از ۶ ساعت حضور بیمار در اورژانس یا باید ترخیص یا به بخش تخصصی منتقل شود. در این حادثه کم تر از ۶ ساعت کلیه بیماران در بیمارستان ها تعیین تکلیف شدند. با قاطعیت می توانم عنوان کنم که در بیمارستان های کوچک تا ۹ شب و در مراکز درمانی بزرگ تا ۱۰ شب هیچ مجروحی نداشتند. مصدومین سرپایی ترخیص شدند و بقیه عزیزانی که نیاز به عمل جراحی داشتند به مراکز تخصصی اعزام شدند. بیمارستان شهید باهنر، پیامبر اعظم (ص) و شهید افضلی پور که بیشترین مجروح را در این ساعت ۱۱ شب به شرایط عادی برگشتند و مشغول خدمت به مراجعین روزمره و عادی شان شدند.

#### اعزام های بین بیمارستانی هم داشتید؟

بله، برای این کار نیروی انتظامی خیابان ها را

حدود ۹۰ دقیقه بعد از انفجار اول کلیه مجروهین به بیمارستان ها منتقل شده بودند. محل انفجار ها به طور کامل پاک سازی شد تا مردم هم از لحاظ روحی روانی آسیب نبینند. با توجه به آمادگی نسبی که وجود داشت و فراخوانی که داده شد سریعاً پزشکان عمومی جراحان و پزشکان مغز و اعصاب و همه آنچه نیاز بود به گلزار شهدا شدند.



# فصل جدیدی از خدمات رسانی به ایثارگران در حادثه تروریستی کرمان رقم خورد

دروآمد

حمله تروریستی گلزار شهداءی کرمان، بزرگ‌ترین عملیات تروریستی بعد از انقلاب اسلامی بود. حادثه درناکی که تعداد شهدا و مجروحان آن نیز بی‌سابقه بود. بنیاد شهید و امور ایثارگران برای نخستین بار برای خدمت‌رسانی فوری به خانواده‌های شهدا و جانبازان این حادثه سازوکار جدیدی اتخاذ نمود و مسئله احراز شهادت و جانبازی را با رویکرد جدید اجرایی نمود. دکتر «محسن بزرگی» معاون حقوقی و امور مجلس بنیاد شهید و امور ایثارگران و نماینده ویژه رئیس بنیاد شهید در رسیدگی به وضعیت پرونده حادثه تروریستی کرمان در گفتگو با شاهد یاران به ابعاد مختلف این حادثه و مهم‌ترین اقدامات وی در این موضوع پرداخته است.

افتاد قرار بود در کرمان سخنران مراسم سالگرد شهدای تشییع شهید سلیمانی باشند. آقای دکتر قاضی‌زاده به طور کامل در صحنه حضور یافت و از همان ساعت اول حادثه رسیدگی به وضعیت خانواده‌های شهدا و مجروحان را با حضور در بیمارستان‌ها، دیدار با مجروحان و حضور در منازل شهدا و مصدومان

برای گرامیداشت یاد و خاطره آن شهید والامقام در مسیر گلزار شهداءی کرمان در حال راهپیمایی بودند دو انفجار تروریستی انتشاری اتفاق افتاد. آقای دکتر قاضی‌زاده هاشمی معاون رئیس جمهور و رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران در لحظات اولیه حادثه در کرمان حضور داشتند. عصر همان روزی که این اتفاق

**با تشکر از وقتی که در اختیار ما قرار دادید به طور اجمالی از حادثه تروریستی در کرمان و آغاز فرایند رسیدگی به خانواده شهدا و جانبازان این حادثه بگویید.**

در چهارمین سالروز شهادت شهید سپهبد حاج قاسم سلیمانی درحالی که ده‌ها هزار نفر



در اولین اقدام در تهران با تشکیل کمیته‌ای از معاونین حوزه‌های مددکاری و سلامت بنیاد بحث کردیم درباره کرمان و مسئله احراز ایثارگری. توافق کردیم که زمانی که شورای ۶ نفره احراز ایثارگری را انجام داد، حداقل ۵ درصد جانبازی به مصدومانی که دچار عارضه پایدار شده‌اند اختصاص یابد که مورد پذیرش کارگروه قرار گرفت و راهگشای اقدامات بعدی شد.

عصر روز ۱۸ دی ماه که جلسه شورای معاونین داشتیم، عازم کرمان شدم. از فرودگاه مستقیم به مراسم گرامی داشت ۱۴ شهید اتباع افغانستانی این حادثه رفتم و با خانواده‌های آنان دیدار کردم. در آن جلسه حجت الاسلام و المسلمین موسوی مقدم نماینده ولی فقیه در بنیاد و آقای دکتر فداکار استاندار کرمان حضور داشتم.

**﴿ نشست‌های هماهنگی رسیدگی به امور شهدا و مجروحان در کرمان چگونه تشکیل شد؟ و به چه نتایجی رسید؟ ﴾**

همان شب با آقای دکتر فداکار استاندار کرمان توافق کردیم. کمیته‌ای تشکیل شد تا طبق قانون و آیین نامه تعیین و احراز مصادیق عملی شهید و در حکم شهید. احکام شهدای این حادثه و احراز شهادت‌ها در شورای ۶ نفره استان تصویب شود و بر اساس دوستی و اعتمادی که بین من و استاندار محترم وجود داشت، بلافضله اقدام و شناسایی جامعه هدف را به صورت میدانی شروع

در جلسه شورای معاونین بنیاد بر روی ایجاد یک ستاد بحران و ایجاد یک سازوکار مشخص برای حوادث این‌چنینی تأکید کرد که در صورت رخداد اتفاقاتی در این سطح همه در بنیاد تکالیف و وظایفشان را بدانند.

**﴿ از ورودتان به عنوان نماینده ویژه و تام‌الاختیار رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران بفرمایید. ﴾**

رئیس جمهور در جلسه ۱۷ دی ماه هیئت وزیران، دستوری را صادر کردند مبنی بر اینکه بنیاد شهید و امور ایثارگران، وزارت کشور، سازمان برنامه‌ویدجۀ کشور و استانداری کرمان با همکاری سایر دستگاه‌های ذی‌ربط رسیدگی به امور مربوط به خانواده‌های شهدا و آسیب‌دیدگان حادثه ترویریستی کرمان را به‌طور جدی و فوری پیگیری نمایند و براین اساس، دکتر قاضی‌زاده هاشمی به بنده مأموریت و نمایندگی ویژه ایشان در رسیدگی به وضعیت پرونده حادثه ترویریستی کرمان را داد.

نخستین و فوری ترین مسئله شناسایی خانواده معزز شهدا و مجروحان بود که می‌بایست انجام می‌دادیم؛ چون همه خدمات بنیاد شهید و امور ایثارگران به جامعه هدف مستلزم شناخت فرد به عنوان شهید و یا جانباز است.

**﴿ نخستین اقدام شما در این باره چه بود؟ چه زمانی به کرمان سفر کردید؟ ﴾**

را آغاز کرد.

رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران در آن شرایط دستوری صادر کرد برای کمک فوری مالی که برای امور اولیه خانواده‌های شهدا اهدا شد.

۴-۳ روز بعد از حادثه آقای دکتر قاضی‌زاده

**”دکتر قاضی‌زاده هاشمی  
معاون رئیس‌جمهور و  
رئیس بنیاد شهید و امور  
ایثارگران در لحظات اولیه  
hadathه در کرمان حضور  
داشتند. عصر همان روزی  
که این اتفاق افتاد، قرار بود  
در کرمان سخنران مراسم  
سالگرد شهدای تشیع  
شهید سلیمانی باشند.  
آقای دکتر قاضی‌زاده به  
طور کامل در صحنه حضور  
یافت و از همان ساعت  
اول حادثه رسیدگی به  
وضعیت خانواده‌های شهدا  
و مجروحان را با حضور  
در بیمارستان‌ها، دیدار با  
 مجروحان و حضور در منازل  
شهدا و مصدومان را آغاز کرد.“**





### پرونده همه این عزیزان تکمیل شد؟

خیر با تلاش اولیه ۸۱ نفر که مدارکشان کامل بود در کمسیون پزشکی تهران هم بررسی شد و درصد جانبازی موقت تعلق گرفت. ۲۹ نفر نقص مدارک دارند که ما به کرمان گفتم مدارک را تکمیل و به کمسیون پزشکی بفرستند. بالاترین درصد جانبازی تعلق گرفته در این حادثه ۴۵ درصد است که البته ممکن است در بررسی پرونده ۲۹ نفر باقی مانده این درصد بیشتر هم بشود.

### احراز شهادت شهدا چگونه انجام شد؟

۱۰ روز بعد از حادثه تروریستی کرمان کار احراز شهادت‌ها به پایان رسید. ۷۵ نفر شهدای مردمی داشتیم. ۴ شهید فراجا داریم که روند احرازشان در یگان مربوطه مقداری متفاوت است. برای شهدای مردمی همان کمسیون ۶ نفره در استان تعیین تکلیف کرد. ثبت منسوبین شهدا هم در

کوچک برداشته بودند و مداوای سرپایی گرفته و مخصوص شده بودند. ۲۷۰ تا ۲۸۰ نفر مقداری وضعیتشان خیمتر بود و در مراکز درمانی در حال درمان بودند.

از طرف دیگر چهارشنبه و پنجشنبه ۱۱ و ۱۲ بهمن جلسه مدیران بنیاد شهید در مشهد مقدس بود و معاونین ستادی و استانی همگی همایش بودند. با هماهنگی آقای میرزا بیگی معاون سلامت و توانمندسازی اجتماعی بنیاد، آقای دکتر کریمی سرپرست کمسیون پزشکی بنیاد با دو پزشک متخصص به کرمان اعزام شدند و سه همکار از سه حوزه تخصصی بنیاد هم به ما ملحق شدند.

بعد از پیش بررسی‌های لازم بررسی مدارک و اسناد پزشکی شروع شد و این نتیجه این بررسی‌ها و برنامه‌های پزشکی منجر به این شد که در مجموع ۱۱۰ نفر جانباز حادثه امکان دریافت ۵ درصد جانبازی به صورت موقت را دارند.

کردیم.

درباره جانبازان نیز همان مصوبه مورد توافق حوزه‌های تخصصی بنیاد در تهران را در مورد اعطای ۵ درصد جانبازی به کلیه عزیزانی که دچار مجروحیت پایدار شده و در مراکز درمانی تحت مداوا هستند را به تأیید رساندیم.

### با این توضیح احراز شهادت و جانبازی در کرمان به صورت میدانی انجام شد؟

بله. این مسئله برای نخستین بار در دستور کار قرار گرفت با هماهنگی همه دستگاه‌های ذی‌ربط و با محوریت بنیاد شهید و امور ایثارگران و با حضور مسئولین ستادی اداره پذیرش بنیاد که در کرمان مستقر کرده شده بودند انجام شد و این عزیزان کار تخصصی خودشان را به سرعت شروع کردند.

### احصاء آمار شهدا و مجروحان چه مسیری را طی کرد؟

روزهای اول مسئولین کشوری و لشکری هم برای دیدار با خانواده‌ها می‌آمدند، وزرا هم می‌آمدند و یک ترافیک کاری خیلی بالایی وجود داشت. علی‌رغم همه مشکلات آمار شهدا و مجروحان از بیمارستان‌ها جمع آوری شد. فهرست‌هایی که ما از مسئولین داشتیم نفر ۵۰۰ به بیمارستان مراجعه داشتند. بعضی زخم‌های

” در اولین اقدام در تهران با تشکیل کمیته‌ای از معاونین حوزه‌های مددکاری و سلامت بنیاد بحث کردیم درباره کرمان و مسئله احراز ایثارگری. توافق کردیم که زمانی که شورای ۶ نفره احراز ایثارگری را انجام داد، حداقل ۵ درصد جانبازی به مصدومانی که دچار عارضه پایدار شده‌اند اختصاص یابد که مورد پذیرش کارگروه قرار گرفت و راهگشای اقدامات بعدی شد.“



که بنیاد استان نسبت به همکاری با خانواده شهدا جهت ثبت‌نام و شکایت در سامانه دادگستری همکاری کنند، تا با هماهنگی‌های لازم بتوانیم در ابعاد مختلف حقوقی و حقوق بین‌الملل از عوامل و آمران و پشتیبانی کنندگان این اقدام تروریستی شکایت کنیم و در مجامع جهانی به احراق حقوق آنان و اثبات مظلومیت جمهوری اسلامی ایران به عنوان بزرگ‌ترین قربانی تروریسم در جهان پردازیم.

**فعالیت‌های کارگروه رسیدگی به حادثه تروریستی کرمان تداوم خواهد یافت؟**

بله دستور رئیس‌جمهور مبنی بر رسیدگی به مسائل مربوط به حادثه تروریستی کرمان در جریان است. بنیاد شهید و امور ایثارگران، سازمان برنامه‌بودجه، وزارت کشور و دستگاه‌های ذی‌ربط موظفاند به آسیب‌دیدگان این حادثه رسیدگی کنند و التیام بخش آلام خانواده‌های شهدا و جانبازان این حادثه باشند. منتظر انتصاب نماینده سازمان برنامه‌بودجه وزارت کشور هستیم که ان شاء الله کارگروه به صورت ویژه‌تر فعال شود و تداوم یابد.

فرابون همراهی بسیار زیادی کردند.  
در مقام معاونت حقوقی بنیاد شهید در راستای احراق حقوق شهدا مظلوم این حادثه چه کردید؟  
در روزهای اخیر، طی بخشش‌نامه‌ای اعلام کردیم

ستاد و استان در سامانه سجایا در حال انجام است. در خصوص شهدا اتباع هم بررسی‌های تخصصی در انجام است. طبق آخرین آماری که از همکارانم در اداره پذیرش بنیاد دریافت کردم تعداد قطعی شهدا ۸۰ نفر است. ۱۲ نفر از شهدا کودک، ۲۳ شهید دانش‌آموز و تعداد شهدا زن این حادثه ۴۹ نفر است.

ذکر این نکته ضروری است که در این روزها خدمات اصلی به عهده همکارانم در معاونت‌های مددکاری و سلامت و بنیاد شهید استان کرمان بود و من بیشتر نقش هماهنگی کننده را داشتم. ما وظیفه داشتیم ورود شهدا و جانبازان حادثه تروریستی کرمان را به جامعه هدف تسریع کنیم تا این عزیزان و خانواده‌هایشان مشمول خدمات مختلف بنیاد قرار گیرند. در این حادثه ما خدمت جامعه هدف رفیقیم در محل حاضر شدیم و کار میدانی انجام دادیم که جای تشکر ویژه از همه همکاران بنیاد دارد و همچنین حجت‌الاسلام محمد مصدق معاون قوه قضائیه که در موضوع همکاری سازمان پزشکی قانونی تسریع ایجاد کردند و عزیزان نیروی انتظامی که گزارش کلی حادثه را به بنیاد جهت درج در پرونده شهدا و جانبازان ارسال نمودند و تشکر و قدردانی ویژه بنده از آقای دکتر فدایکار استاندار خدوم کرمان است که با وجود مشغله کاری

آقای دکتر کریمی سرپرست کمیسیون پزشکی بنیاد بادو پزشک متخصص به کرمان اعزام شدند و سه همکار از سه حوزه تخصصی بنیاد هم به ما ملحق شدند. بعد از پیش بررسی‌های لازم بررسی مدارک و اسناد پزشکی شروع شد و این نتیجه این بررسی‌ها و برنامه‌های پزشکی منجر به این شد که در مجموع ۱۱۰ نفر جانباز حادثه امکان دریافت ۵ درصد جانبازی به صورت موقت را دارند.

**با تشکر از وقتی که در اختیار ما قرار دادید و بهویژه از اینکه صمیمانه میزبان گروه مجلات شاهد در استان کرمان شدید، با توجه به اینکه شما از خانواده شاهد و ایثارگر هستند، خودتان را بیشتر معرفی کنید.**

بنده «سعید ایران منش» هستم. فرزند شهید «حسین ایران منش». پدرم در مهرماه سال ۱۳۶۰ در عملیات حصر آبادان به شهادت رسید. متولد سال ۱۳۵۳ در کرمان هستم. مهر سال ۱۳۶۰ که پدرم به شهادت رسید، هفته‌ی اولی بود که کلاس دوم دبستان رفته بودم یک خواهر بزرگتر و دو برادر کوچکتر دارم. پدرم کارمند اداره راه و ترابری کرمان بود و به صورت داوطلبانه به جبهه رفته بود. دوست همیشگی اش هم شهید علی ضیا بود که هر دو در یک روز به شهادت رسیدند. پیکر پدرم چون شناسایی سخت بوده به تهران می‌رود. بعد اقوام تهرانی ما شناسایی می‌کنند. پیکر شهید علی ضیا هم می‌رود شیزاد. هر دو شهید با هم به کرمان می‌رسند و باهم تشییع و در کنار هم به خاک سپرده می‌شوند. سال ۱۳۶۵ عمومیم شهید حاج شیخ علی ایران منش رییس آموزش و پرورش وقت استان و امام جمعه در حادثه تروریستی توسط منافقین در ۲۷ بهمن سال ۱۳۶۵ به شهادت می‌رسند. مزار ایشان هم در گلزار شهداء کرمان قرار دارد. از خانواده ۲ شهید تقدیم اسلام شده است. بنده پژشک هستم. در سال ۱۳۸۳ پیش از ادغام نهادهای انقلابی در بنیاد جانبازان مشغول به کار بودم. این مسیر را ادامه دادم. کارشناس درمان بودم و بعد به عنوان معاونت درمان بنیاد شهید و امور ایثارگران کرمان مشغول به کار شدم و هم اکنون حدود ۴ ماه است که به عنوان مدیرکل در خدمت خانواده شهدا و ایثارگران استان هستم.

**گلزار شهدای کرمان در سال‌های اخیر بسیار مورد استقبال مردم و زائران قرار گرفته است. بنیاد شهید چه برنامه‌های فرهنگی در این گلزار انجام می‌دهد؟**

گلزار شهدای بین المللی شهر کرمان در دامنه کوه‌های مسجد صاحب‌الزمان (ع) قرار دارد. این منطقه برای مردم کرمان بسیار مهم است و همیشه در مسجد صاحب‌الزمان مراسم زیادی برقرار بوده است. با خاک‌سپاری پیکر حاج قاسم



گفت و گوی شاهد یاران با مدیرکل بنیاد شهید و امور ایثارگران استان کرمان

## همه دستگاه‌های اجرایی استان کرمان برای خدمت‌رسانی به خانواده شهدا و مجروحان حادثه تروریستی بسیج شدند

درآمد

دکتر سعید ایران منش در سومین ماه حضورش در سمت مدیرکلی بنیاد شهید و امور ایثارگران استان کرمان مسئولیت خطیر شناسایی فوری و خدمت‌رسانی به خانواده‌های شهدا و مجروحان حادثه تروریستی حمله به زائران مزار شهید حاج قاسم سلیمانی را تجربه کرد. حادثه تروریستی در کرمان بزرگ‌ترین میدان آزمون همت و تلاش شبانه‌روزی او و همه مدیران استان، برای خدمت و التیام بخشی آلام خانواده‌های شهدا و مجروحان بود. دکتر ایران منش در گفتگو با شاهد یاران از چگونگی وقوع حادثه تروریستی و روند تشكیل پرونده شهدا و جانبازان این حادثه گفته است که در ادامه می‌آید.

مدیر کل بنیاد شهید کرمان در مراسم تشییع پیکر شهید «اطهره نقی زاده»



### نتایج این حمله تروریستی را در چه چیز می بینید؟

دشمن از سال گذشته بهشدت برنامه ریزی می کرد تا به مرکز توجه مردم یک آسیبی بزند؛ چه منزل و بیت الزهرا حجاج قاسم چه به مزار ایشان. شهید سلیمانی مظہر مقاومت است. حاج قاسم این را در جهان زنده کرده است و همه جریانات بعد هم که می بینید به تلاش سردار ما بوده است. همه ما می دانیم منبع فساد آمریکا و اسرائیل است به هر حال اسرائیل دارد نفس های آخرش را می کشد.

سال گذشته نتوانستند آسیبی که می خواهند بزنند اما متأسفانه امسال یکی از این تیم های تروریستی از چرخه امنیتی خارج شده و شناسایی نشده بود. هر چند در جایی عملیات انتحاری را انجام دادند که وارد فضای گلزار نشده بود، اما قصدشان فقط آسیب زدن و کشتن مردم بود. در انفجارها از ساقمه های فراوان استفاده کرده بودند و همین ساقمه ها آسیب های زیادی به مردم زد. نزدیک به ۴۰۰ نفر آسیب دیدند و تقریباً ۴ نفر دچار ضایعه مغزی و نخاعی شدند و دو نفر تقریباً نابینا هستند. عموم این مردم افراد عادی و تعداد زیادی موکب دار بودند. این حادثه مصیبت بزرگی ایجاد کرد و خانواده های زیادی داغدار شدند و تالم روحی شدیدی را برای این خانواده ها و مردم کرمان ایجاد کرده است..

از روز حادثه بگویید. اولین مواجه

نده که خوانده می شود گاهی جمعیت بالغ بر ۱۰ هزار نفر می شود. همه روزه جمعیت بسیار زیادی برای زیارت قبر حاج قاسم حضور دارند. با اینکه قبل بعد از شهادت حاج قاسم و در دوران کرونا برای تدبیر بهداشتی و امنیتی جلوی رفت آمده اگرفته می شد؛ اما گلزار شهدای کرمان روز به روز پر رونق و مملو از حضور مردم از همه مناطق و شهرها است، به نحوی که در سال آموزشی گذشته تا الان نزدیک به ۴۰۰ مدرسه به طور متوسط ۳۰۰ نفر دانش آموزان را می آورند. سیره شهدا آشنا می شوند.

امسال برنامه های گلزار هم مفصل ترا از سالهای گذشته در حال برگزاری بود. برپایی ماحفل انس با قرآن، پرده خوانی، روایت یاد یاران، روایتگری از شهید حاج قاسم و یاران ایشان و برگزاری سخنرانی با حضور سخنرانان کشوری و استانی از ویژه برنامه های دهه مقاومت استان کرمان بود. برنامه روایت حبیب با حضور هنرمندان در روزهای ۱۲ و ۱۳ دی ماه برگزار شد و همزمان دعای نده و کمیل در طول دهه مقاومت در گلزار مظہر شهدای شهر کرمان قرائت شد. کلیه برنامه هایی که در گلزار شهدا برگزار می شود با مدیریت بنیاد است و سردار حسنی سعدی مدیرکل اسبق بنیاد شهید کرمان هم اکنون مدیریت گلزار را بر عهده دارند.

چهارمین سالگرد شهادت شهید سلیمانی چگونه برگزار شد؟ شما دلایل و

در گلزار شهدا کرمان که بنابر وصیت نامه اش انجام گرفت، گلزار شهدا به میزبان عزاداران و علاقه مندان شهید سلیمانی تبدیل شد و یک پایگاه فرهنگی مهم برای فرهنگ شهادت است. روزانه ۳ هزار نفر زائر گلزار شهدا هستند. دعای

دکتر قاضی زاده هاشمی در ساعت اول حادثه به نمایندگی از طرف رئیس جمهور وارد کرمان شد و با حضور در بیمارستان های کرمان به دیدار مجروه حان شتافت. از جمله در بیمارستان شهید باهنر که مرکز ترومای کرمان است، پیگیری های مختلفی برای رسیدگی به مجروه حان انجام داد. یک مورد هم کودک ۶ ساله ای به نام امیرمهدي ددهی بود که با دستور رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران برای ادامه درمان به تهران اعزام شد و الان وضعیتش بهتر شده، به کرمان برگشته و لی آسیب زیادی دیده است.





خاص ضرورت داشت همه دستگاهها وارد شوند.  
رسیدگی به خانواده شهدا در اولویت کاری  
مدیران دستگاههای اجرایی قرار گرفت.

### آخرین وضعیت پرونده شهادی این حادثه چیست؟

با شهادت خانم «اطهره نقیزاده» در روز ۱۱ اسفند ماه جمع شهدای حادثه تروریستی ۱۳ دی ماه گلزار شهدای شهر کرمان به ۹۶ تن رسید. همه شهدای حادثه تروریستی کرمان تحت پوشش بنیاد شهید و امور ایثارگران قرار گرفته‌اند، و حقوقشان برقرار شده است و هزینه‌های درمانشان را هم پرداخت می‌کنیم.

پرونده‌های بالینی جانبازان از بیمارستان‌ها دریافت و تایید شد. با همه کسانی که پرونده‌های بالینی‌شان را از بیمارستان‌ها دریافت کردیم، تماس گرفتیم، همگی مدارک شناسایی خود را آورده‌اند و برای آن‌ها پرونده تشکیل شد. ۸۵ پرونده جانبازان این حادثه که چند روز در بیمارستان‌ها بستره بوده‌اند تا هفته اول اسفند تعیین تکلیف نهایی می‌شوند. جمع‌بندی نهایی مجموعه شهیدین این حادثه با مشکلاتی مواجه است و علاوه بر این ۸۵ پرونده، حدود ۹۰ پرونده دیگر از مجموعه شهیدین این حادثه در بیمارستان بودند نیز در چند روز آینده تهیه و به تهران ارسال می‌شود. کسانی که عارضه‌ای دائمی پیدا کرده‌اند و نقص عضو دائم داشته باشند، طبق بررسی‌هایی که کمیسیون پژوهشی انجام می‌دهد، مشمول خدمات جانبازی می‌شوند.

حیدری و شهید نوجوان امیرحسین دهدی دیدار کرد و در بیمارستان‌های کرمان مخصوصاً بیمارستان شهید باهنر که مرکز ترومای کرمان هست حضور یافتند و از نزدیک پیگیرهای مختلفی برای رسیدگی و کمک به مجموعه شهدا و خانواده‌های شهدا انجام دادند. یک مورد هم به توصیه دکتر قاضی زاده برای ادامه درمان به تهران اعزام شد. امیر مهدی دهده ساله با پیگیری دکتر قاضی زاده مستقیم به تهران منتقل شد و الان وضعیتش بهتر شده، به کرمان برگشته ولی آسیب مغزی دیده است.

### شناسایی شهدا و فرایند احرار چگونه آغاز شد؟

از صبح روز پنجم شنبه همکاران ما برای شناسایی شهدا در غسالخانه کرمان مستقر شدند که جنبه شناسایی کامل شود. برای همه شهدا پرونده تشکیل دادیم و با همکاری سازمان‌ها و ارگان‌های ذی‌ربط، کار تشکیل پرونده و احرار شهادت انجام شد و قبل از چهلم حادثه همگی تحت پوشش اولیه بنیاد قرار گرفتند. مجموعه دیگری به دستور استاندار کرمان وارد کار شدند. هر مدیرکل استانی مسئول یک یا دو خانواده شد تا زمانی که خدمات بنیاد شهید به این خانواده‌ها آغاز شود خدمت کنند. سرکشی به خانواده‌ها و بررسی وضعیت آنها در روزهای اول ضروری بود. اکثر خانواده‌هایی که شهید دادند، یکی دو نفر از آنها هم در بیمارستان بستری بودند خانواده‌ای سه تا متروج داشت، پدر خانواده شهید شده بود و این وضعیت

### شما با شهدا و مجموعه شهیدان چگونه بود؟

عصر روز ۱۳ دی ماه دکتر قاضی زاده هاشمی معاون رئیس جمهور و رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران به نمایندگی از طرف رئیس جمهور وارد کرمان شدند. به همراه ایشان از همان ساعت

اولیه با خانواده شهدا دیدار کردیم.

دکتر قاضی زاده هاشمی همان شب با خانواده ۹ شهیدی سلطانی نژاد، شهید علیرضا صادقی، شهید عصمت ایلاقی، خانواده شهیدان معزز نصرت عرب‌نژاد و نوه‌اش شهیده المیرا

”  
همه شهدای حادثه تروریستی کرمان تحت پوشش بنیاد شهید و امور ایثارگران قرار گرفته‌اند، و حقوقشان برقرار شده است و هزینه‌های درمانشان را هم پرداخت می‌کنیم. با شهادت خانم «اطهره نقیزاده» و خاکسپاری در روز ۱۱ اسفندماه در گلزار شهدا، جمع شهیدای حادثه تروریستی ۱۳ دی ماه گلزار شهدای شهر کرمان به ۹۶ تن رسید.



# رسانه ملی مرجعیت خبری « حادثه تروریستی کرمان را در اختیار گرفت

درآمد

احمد علی رمضانی، مدیرکل صدا و سیمای استان کرمان معتقد است، رسانه ملی با اطلاعات درست در حادثه تروریستی کرمان مرجعیت خبری پیدا کرد و پخش مراسم راهپیمایی در مسیر گلزار شهدای کرمان از شبکه خبر ۱ و ۲ و تداوم آن بعد از وقوع انفجارهای تروریستی نقطه عطف مهمی است که با حضور مردم و رسانه و تولید روایت اول حاصل شده است. شاهد یاران با مدیرکل صدا و سیمای کرمان با رویکرد رسانه‌ای این حادثه گفتگو کرده است که از نظر خوانندگان می‌گذرد.

پیکر حاج قاسم شروع شد. از شبی که پیکر شهدا را در فرود گاه تحویل گرفتیم تا گلزار پخش زنده داشتیم. یک جایی که آن حادثه ازدحام و شهادتها شد و پیکر حاج قاسم را آوردند و به این نتیجه رسیدند که بعد از اذان صبح تدفین انجام گیرد، رسانه با تمام ظرفیت پای کار بود. امسال در روز ۱۳ دی، روز حادثه پخش زنده می‌شد و برنامه‌های مفصلی در این باره اجرا کردیم. آماده سازی و تجهیز ۴ استودیو و استقرار ۴ واحد سیار و تجهیزات ارسال ماهواره، در گلزار شهدا جهت پخش برنامه‌های متعدد از شبکه استانی و شبکه‌های سراسری و تدارک استودیو ویژه برای ارتباط با شبکه‌های سراسری، بروز مرزی و استانی و همچنین اختصاص خط ارسال ثابت تصویر زنده از گلزار جهت بهره برداری کلیه شبکه‌ها و هماهنگی از اقدامات مرکز کرمان در چهارمین سالگرد بود.

با استقبال هزاران نفری مردم از مراسم سالگرد

شروع کرد. کارشناسی ارشد را در اصفهان خواندم. دوره دکترا هم در دانشگاه پیام نور تمام کردم. در شهر خودم رفسنجان دبیر و معاون دبیرستان بودم و بعدها مدیر رادیو شهری رفسنجان، معاونت صدای مرکز کرمان و قائم مقام مرکز کرمان شدم و مدتی هم مدیر دفتر نمایندگی دفتر صدا و سیما در بیروت بودم.

گلزار شهدا به عنوان یک پایگاه مهم فرهنگی و اجتماعی در برنامه‌سازی صداوسیما چه جایگاهی دارد؟ برای مراسم سالگرد شهید سلیمانی چه فعالیت‌هایی داشتید؟

صداوسیما در روزهای سخت انقلاب به ویژه جنگ تحملی نقش مهمی در جهت اعتماد سازی مردم به انقلاب ایفا نموده است. از زمان شهادت شهید سلیمانی نگاه رسانه‌ای ویژه به گلزار داشتیم. این رویکرد از تشییع

با تشکر از وقتی که در اختیار ما قرار دادید، برای آغاز این گفتگو خودتان را بیشتر معرفی کنید.

احمد علی رمضانی هستم، مدیرکل صدا و سیمای مرکز کرمان و رئیس کمیته فضای مجازی، رسانه و روابط عمومی مکتب شهید حاج قاسم سلیمانی در چهارمین سالروز شهادت سیدالشهدای جبهه مقاومت، دی ماه امسال توفیق تدارک گسترده رسانه‌ای برای پوشش سراسری آئین‌های گرامی داشت شهید سلیمانی را داشتیم که در ادامه به صورت مشروح عرض می‌کنم.

بنده توفیق جانبازی ۵۵ درصد و ۲ هزار ۵۸۲ روز اسارت در اردوگاه عنبر را دارم. ۱۶ سال داشتم و دانش آموز سال سوم دبیرستان بودم که در سال ۶۲ بعد از مجرحیت به اسارت دشمن بعضی در آمد. پس از آزادی از اسارت، در دانشگاه قم درس خواندم. از مرتب پرورشی

## کرمان لحظه انفجار اول تروریستی



آتنن می برد.

علاوه بر اینها یک تجربه انتخاباتی جالب توجه هم داریم. در انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۴۰۰ مطرح کردم که یکی از صندوق های انتخاباتی را در گلزار شهدا بگذرانیم. این موضوع در ستاد انتخابات تعریف نشده. پیشنهاد کردم صندوق سیار در گلزار باشد. بعد از بحث های مفصل بالاخره این کار عملی شد و جالب توجه اینکه تا ۲ بامداد در گلزار شهدا رای گیری داشتیم.

**روز سیزدهم دی کجا بودی؟**  
مشاهدات تان را بیان کنید.

گلزار بودم. ۴ واحد سیار داشتیم یکی بالای محوطه گلزار بود دو واحد داخل محوطه گلزار یکی نزدیک میدان اول و یکی هم نزدیک انفجار اول بود در کنار آن ارسال با فیر هم داشتیم. جمعا حدود ۱۵۰ گروه رسانه ای در مراسم داشتیم. من تجربه حادثه زیاد داشته ام. خیلی برایم غیر قابل انتظار نبود. بعد از انفجار اول که در نزدیکی یکی از گروه های فنی ما اتفاق افتاد، به دوستان گفتیم: این انفجار دومی دارد. چون انفجارها مزدوج هستند. تروریست دوم نتوانست خودش را به داخل محدوده گلزار برساند و رفت برای ورودی بزرگراه در روی خودش را منفجر کرد.

و پخش مستندهای خورشید، لحظه خلوت، نگین ایل، امان نامه، شهدای شاخص استان، پخش میان برنامه تولیدی کلام فرمانده، ارتباط با مخاطبین در قالب پیامک، فیلم و عکس، تولید و پخش میان برنامه های بیان حرف دل مردم با سردار سلیمانی با گویش و لهجه های مختلف از دیگر برنامه ریزی های این مرکز برای گرامی داشت چهارمین سالگرد سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی در سیمای مرکز کرمان بود.

رادیو مقاومت هم در گلزار شهدای کرمان مستقر و در این ایام برنامه های خود را مستقیم از جوار مرقد شهید سلیمانی روی

شهید سلیمانی تولیدات ما رنگ اربعینی گرفت و مسیر راهپیمایی مثل مسیر اربعین شد، موکب ها آمدند صف کشیدند طوری که امسال برای موکب ها از سایر مناطق کشور جا نداشتیم.

پخش زنده برنامه لحظه شهادت از محل گلزار شهدا، ویژه برنامه روز ۱۳ دی ماه، پخش زنده دو هفته ای مراسم دعای کمیل و ندبه از محل گلزار شهدا، پخش زنده اجرای تولیدی و تامینی، پخش زنده اجلاسیه، ضبط و پخش ویژه برنامه های مرکز استان و شهرستانها، ایجاد امکان ارتباط با شبکه های استانی و سراسری از محل مزار سردار دلها

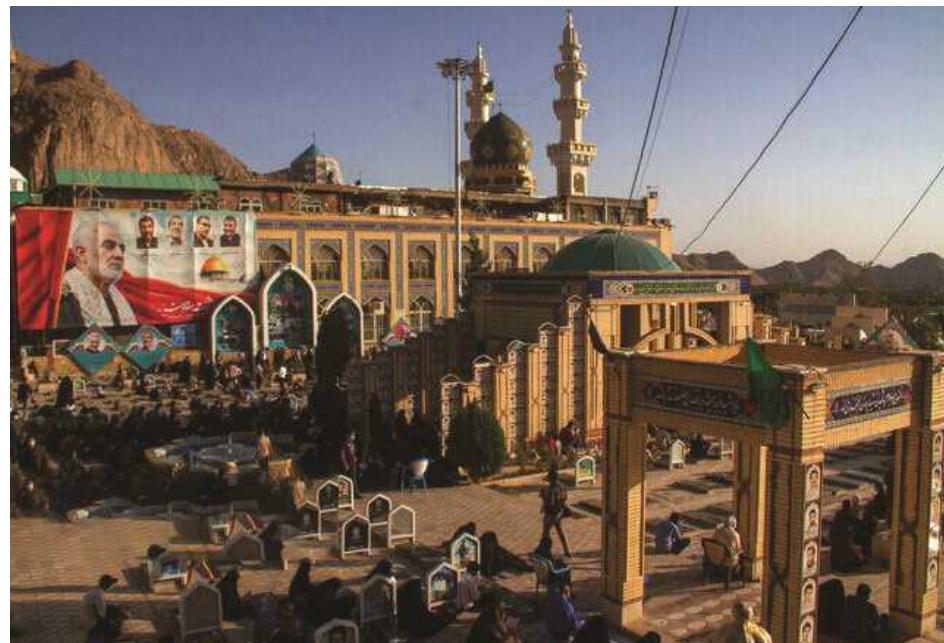
”  
بلافاصله بعد از انفجار اول، موبایل ها قطع شد. سریعاً گفتم همکارانم زیر نویس حادثه تروریستی را درج کنند. تروریستی بودنش قطعی بود و بعد به دوستان گفتم تصاویری که برای مردم ناراحت کننده هست را کمتر پخش کنند. رویکرد آرامش بخشی بعد از حادثه را در پیش گرفتیم. اما بعضی از مردم آمدند و فریاد انتقام انتقام سر دادند که آن هم در دوربین های زنده پخش کردیم. بصورت میدانی پوشش رسانه ای می دادیم. البته مشکل آمارهای متناقض را هم داشتیم مراکز امدادی اعلام می کرد و به کار ضربه زد ولی در آمار های متناقض ما نقشی نداشتیم.“



کرمان از بعد تاریخی، یک ویژگی های خاص فرهنگی و اجتماعی داشته و این ویژگی ها توانسته خاستگاه شخصیت های بزرگ کشوری شود. در همه عرصه های علم و سیاست و در عرصه ایشاره و شهادت، کرمان حرف های زیادی برای گفتن دارد. روحیه ایشاره و مقاومت از ویژگی های بارز مردم ما است که گل سرسبد و نماد ایشارگران کرمان، شهید حاج قاسم سلیمانی است که افتخاری برای اسلام ایران و جهان اسلام بود. ما از این شخصیت های برجسته شهدای گرانقدر بسیار داریم همین گلزار شهدای کرمان بروید زائران کرامات از این شهدا نقل می کنند و با این ارواح مطهر ارتباط معنوی پیدا می کنند. کرمان مهد ایشاره و شهادت است. در دوران دفاع مقدس هم اگر چه منطقه جنوب شرق بودیم و با دو گردان شروع کردیم اما حاج قاسم تیپ و لشگر ثارالله را پیش گام صحنه های سخت و پیروز عملیات های شهادت طلبانه کرد.

این جریان عظیم در استان کرمان تداوم دارد. امروز حاج قاسم به عنوان سید الشهدای جبهه مقاومت و کرمان؛ پایتخت مقاومت جهان اسلام مورد توجه جهانیان است. من در لبنان توجه و علاقه آزادی خواهان به شهید سلیمانی را فارغ از دین و مذهب شان دیدم. ارادمندان حاج قاسم فقط شیعیان نیستند. برای مثال در بیروت روحانیون اهل سنت که شبکه تلویزیونی هم داشتند و ابزار رسانه هم داشتند میرید تفکر شهید سلیمانی بودند. بر این اساس امروز کرمان قطب مبارزه با استکبار شده است و قرارگاه همه آزادی خواهان جهان برای تجدید آرمان های بلند مشترک علیه جبهه صهیونیسم و استکبار است.

رسانه ما رسانه جمهوری اسلامی و صدای مقاومت در برابر صدھا شبکه بزرگ و اسرائیلی و امریکایی، امسال گرفتار توفان الاقصی شدند. صدا و سیمای جمهوری اسلامی آن اسلحه فرهنگی و سلاح فرهنگی است در مقابل تهاجم گسترده شبکه های معاند که از همه ظرفیت هایش استفاده می کند. پوشش خبری حوت تروریستی کرمان از بدو وقوع تا تشییع و مراسم مختلف در بستر یک جریان خبری برنامه ریزی بر اساس دقیق و سرعت صورت گرفت ولذا علی رغم همه سروصدایی های مجازی این رسانه ملی جمهوری اسلامی ایران بود که مرجعیت اخبار



هم داشتیم مراکز امدادی اعلام می کردند و به کار ضربه زد ولی در آن آمار ها ما نقشی نداشتیم.

**پخش زنده مراسم سالگرد شهید سلیمانی و پس از حادث تروریستی** مورد توجه بسیاری قرار گرفت در این باره توضیح بفرمایید.

بله بعد از انفجارها مسیر راهپیمایی را ادامه دادیم. یک قطعی کوتاه برای پاک سازی امنیتی مسیرها داشتیم که آن هم با پوشش محیط گلزار ادامه دادیم و فقط دقایقی کوتاه مسیر قطع کردیم. مردم در صحنه ماندند و به معنای واقعی راه شهدای شان را ادامه دادند. همان شب هم سردار جانشین سپاه سردار فدوی آمد، گلزار شهدا، وزیر محترم کشور آمد و برنامه زنده داشتیم. این آتش زنده برای دشمنان پیامی داشت که شما می خواستید این مناطق را نا امن کنید حالا مقامات مهم کشوری می آیند و توجه به این نقطه چند برابر می شود و تا تدفین شهدا ما پخش زنده را ادامه دادیم. هم اکنون هم تصاویر گلزار بصورت ۲۴ ساعته در حال ارسال به شبکه سراسرس در تهران است و هر شبکه‌ی می تواند بدون هیچ معنی از تصاویر زنده گلزار شهدا استفاده کند.

**به عنوان مدیر رسانه ملی در کرمان این فاجعه تروریستی را چگونه تحلیل می کنید؟**

بالاصله بعد از انفجار اول، موبایل ها قطع شد. سریعاً گفتم همکارانم زیر نویس حادثه تروریستی را درج کنند. همان یک زیر نویس مرجعیت خبری را به رسانه ملی داد. تروریستی بودن حملات قطعی بود به دوستان گفتم تصاویری که برای مردم ناراحت کننده هست را کمتر پخش کنند. رویکرد آرامش بخشی بعد از حادثه را در پیش گرفتیم. اما بعضی از مردم آمدند و فریاد انتقام انتقام سر دادند که آن هم در دوربین های زنده پخش کردیم. البته مشکلی آمارهای متناقض را

”  
۴ واحد سیار داشتیم یکی بالای محوطه گلزار بود دو واحد داخل محوطه گلزار یکی نزدیک میدان اول و یکی هم نزدیک انفجار اول بود در کنار آن ارسال با فیبر هم داشتیم. جمعاً حدود ۱۵۰ گروه رسانه ای در مراسم داشتیم. من تجربه حادثه زیاد داشته ام. خیلی برایم غیر قابل انتظار نبود. بعد از انفجار اول که در نزدیکی یکی از گروه های فنی ما اتفاق افتاد، به دوستان گفتم: این انفجار دومی دارد.



### با خانواده شهدای این حادثه دیدار کردید؟

بله و توفیق داشتیم که حرف‌هایی که خانواده‌ها گفتند را ضبط کردیم. کسانی که در راهپیمایی حضور داشتند با روحیه بسیار بالایی بودند. به خبرنگاران ما می‌گفتند ما آماده شهادیم. به دیدار خانواده‌ها که می‌رفتیم از جمله چندین دیداری که به همراه حجت‌الاسلام موسوی مقدم نماینده مقام معظم رهبری در بنیاد شهید حضور داشتم می‌دیدم که خانواده شهدا از ایشان دو خواسته داشتند اول؛ دیدار با مقام معظم رهبری دوم؛ رساندن سلام خانواده‌ها به خدمت حضرت آقا. خانواده شهدای می‌گفتند به رهبر سلام برسانید و بگویید؛ دل‌نگران و دل مشغول ما نباشند، ما آماده گذاشتیم تلویزیون ۳ تای خانواده و در برنامه زنده گفتند: صدھا بار هم از این اتفاقات بی‌افتد تا پای جان سرباز نظام و انقلاب هستیم.

من بارها گفتم من خیلی ادعا داشتم که رفتم جنگی‌دهم، اسیر شده‌ام و جانباز شدم واقعاً خجالت زده شدم در مقابل عظمت این خانواده‌ها و احساس کوچکی می‌کردم و این آن چیزی است که انقلاب را بیمه می‌کنم. چیزی هست که دشمن نمی‌داند و نمی‌تواند فهم کند. انشا الله انقلاب اسلامی را به دست مقام معظم رهبری به دست صاحب اصلی انقلاب که امام زمان هست بدیم.

طبعی بود و هست و ما انتظار نداریم دشمن بنشیند و کاری نکند. همانطور که از اول انقلاب شهادی ما را گلچین کرد. حادثه کرمان یکی از سخت ترین حادثه‌ها در دوران انقلاب بود. انتقام از زن و کودک و بچه ۱۸ ماهه در قاموس هیچ انسانی نیست. اینها بوسی از انسانیت نبرده اند. بیش از ۵۰ درصد شهدا زنان بودند. ۱۵ نفر افغانستانی و اهل سنت بودند. لذا دشمن انتقام گرفت و مشخص بود که دشمن نمی‌تواند تحمل کند. مردم هم می‌دانند مقاومت هزینه دارد همچنان که ما بدن «اربا اربای» حاج قاسم را داشتیم و شهادتش اتمام حجت بین جبهه حق و باطل بود. دشمن با تمام توانش پای کار است ما هم باید حواسمن را جمع کنیم. دشمنی دشمن ادامه دارد چنانکه در کلام الله مجید می‌خوانیم؛ تا شما دست از آرمان هایتان بر ندارید و به آینین آنها در نیانید از شما راضی نمی‌شوند و شما را رها نمی‌کنند.

چندین دیداری که به همراه حجت‌الاسلام موسوی مقدم نماینده مقام معظم رهبری در بنیاد شهید حضور داشتم می‌دیدم که خانواده شهدا از ایشان دو خواسته داشتند اول؛ دیدار با مقام معظم رهبری دوم؛ رساندن سلام خانواده‌ها به خدمت حضرت آقا. خانواده شهدای می‌گفتند به رهبر سلام برسانید و بگویید؛ دل‌نگران و دل مشغول ما نباشند، ما آماده گذاشتیم فداکاری بیش از این هستیم

را در اختیار گرفت.

### علت اصلی حمله به گلزار شهدای کرمان را از این منظر می‌بینید؟

بله. دیدیم که چشم دشمن تیز شد. نمی‌توانند بینند جمعیت میلیونی و هزاران نفری عاشق سلیمانی و یاران شهیدش را که روز به روز بر تعداد آن افزوده می‌شود. در قاب تلویزیون هیچ زمانی مسیر گلزار خلوت نبود برای دشمنی که می‌خواست حاج قاسم را از بین ببرد، همه معادلاتش عوض شد و حاج قاسم نبودش خطرناک تر از بودنش شد. به فرمایش مقام معظم رهبری خشم و کینه و انتقام شان از یاران حاج قاسم گرفتند.



کمالی، شهید لنگری شهید صفر زاده و تعدادی از شهدای فاطمیون و ۵۴ شهید حادثه تروریستی ۱۳ دی که تعدادی از آنان هم بانوی شهید بودند در گلزار شهدای کرمان خاکسپاری شدند.

### شرایط گلزار شهدای کرمان پس از شهادت و خاکسپاری شهید سلیمانی چه تغییراتی پیدا کرده است؟ شما چه برنامه های روزانه ای برای زائران دارید؟

مردم از سراسر کشور بصورت شباهه روزی برای زیارت می آیند. روزانه بیش از ۳ هزار نفر زائر داریم. گلزار شهدای کرمان در این ۴ سال بعد از شهادت حاج قاسم تبدیل به یک قطب فرهنگی و گلزار بین المللی شده است. از حدود ۷۰ کشور برای زیارت آمده اند. مراسم سالگرد حاج قاسم هر سال با شکوه و پر جمعیت تراز سال قبل برگزار می شود. موكب های مردمی زیادی تشکیل می شوند تا از زائران در مسیر گلزار شهدا پذیرایی کنند. امسال نزدیک ۳۰۰ موكب شهدا پذیرایی کنند. مردم خودشان پای کارند. در این مدت بیش از ۸۰۰ زوج جوان مراسم عقد و ازدواج شان را گلزار شهدا برگزار کرده اند. فقط در یک سال گذشته ۴۰ هزار دانش آموز برای زیارت شهدا به ویژه شهید سلیمانی به گلزار شهدای بین المللی کرمان آمدند.

معمولا برنامه های گلزار شهدای کرمان هر روز عصر از اذان مغرب شروع می شود که با حضور سخنرانان و مداحان بر جسته کشوری و استانی همراه است. یک خیمه بزرگ در ورودی گلزار داریم. نماز جماعت و مراسم مختلفی در آن برگزار می شود و گروه ها و کاروان ها مرتباً می آیند و ۸۰۰ خادم افتخاری در گلزار شهدای کرمان در حال خدمت رسانی به زائران در بخش های مختلف هستند و تلاش می کنیم که از مهمانان و زائران شهید سلیمانی به شایستگی مهمان نوازی و میزبانی کنیم. طرح جامع گلزار شهدای کرمان را هم در حال تدوین داریم که ستاد عتبات عالیات کشور پیگیر آن است.

### روز ۱۳ دی ماه در گلزار شهدای کرمان چه گذشت؟ انفجارهای تروریستی چگونه اتفاق افتاد؟

از اولین دقایق شروع مراسم در گلزار بودم. حدود ساعت ۱۴:۵۰ دقیقه اولین تروریست انتشاری در فاصله نزدیک به یک کیلومتری گلزار خودش را منفجر کرد و تعدادی از زائران شهید و زخمی



«ناگفته های شهدای زائر» در گفت و شنود شاهد یاران با سردار محمد رضا حسنی سعدی مدیر گلزار شهدای کرمان:

## شهیدان زائر، شیفتگان مكتب سلیمانی بودند

### درآمد

سالهای جوانی رادر میدان نبرد سپری کرده است. همزم ویار دیرین سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی بوده است. برادر دو شهید و آزاده دوران دفاع مقدس، سالها در بنیاد شهید استان کرمان خادم خانواده های شهداد و ایشانگران بوده و اینک در گلزار شهدای کرمان میزبان گرم زائران مزادر همزمان شهیدش و روایتگر حماسه های آنان است. سردار محمد رضا حسنی مدیر گلزار شهدای کرمان از نویسندهای ادبیات پایداری است که در خاطره نگاری شهدا تلاش وافر نموده است. در ادامه ناگفته هایی از شهیدان مكتب سلیمانی رادر کلام ایشان می خوانید.

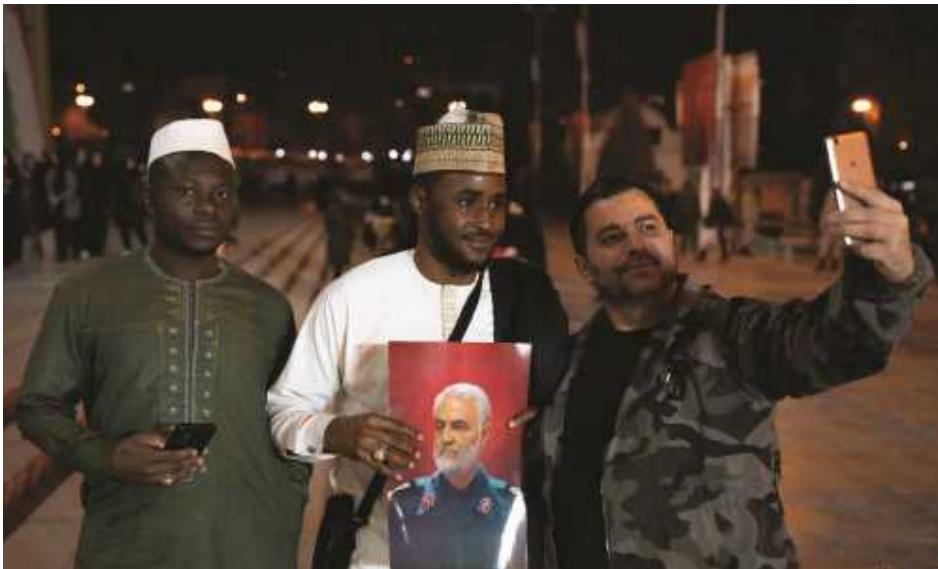
آغاز کردن که در چهارراه امام خمینی (ره) ماموران جلوی حرکت مردم را گرفتند که با مقاومت مردم روبرو شد و نیروهای رژیم پهلوی در این حادثه با یک پورش وحشیانه به مردم انقلابی و مسلمان حمله کرده و ۴ نفر از مجاهدان انقلابی کرمان به نام های شهید فرامرزداد بین، شهید سید حسین حسینی گوکی، شهید حمید نامجو با غینی و شهید غلامحسین مهدوی به شهادت رساندند و جمع زیادی را نیز مجرح کردند.

گلزار شهدای بین المللی کرمان در مجموع میزبان پیکرهای مطهر یک هزار و ۱۰۰ شهید از دوران انقلاب، دفاع مقدس، شهادی دفاع حرم است. حاج قاسم عزیز، شهید پور جعفری شهید

با تشکر از وقتی که در اختیار ما قرار دادید، به عنوان مقدمه این گفت و گو تاریخچه ای از گلزار شهدای کرمان را برای خوانندگان شاهد یاران بگویید.

اولین گروه شهدای گلزار مربوط به تظاهرات ۲۴ آذر ۱۳۵۷ به عنوان یکی از حوادث مهم تاریخ انقلاب اسلامی کرمان است. در آن روز مردم به مناسب هفتمین روز شهادت شهید حسن توکلی از شهدای طلبه استان کرمان در مسجد امام خمینی (ره) اجتماع کرده بودند. بعد از این تجمع مردم انقلابی کرمان راه پیمایی علیه رژیم طاغوت را به سمت مسجد صاحب الزمان (عج)

## گرامیداشت حاج-قاسم-سلیمانی



که گفت همان دختر کم حجاب هم دختر من است بسیار متأثر شدم. چند روزی رواز زندگی عادی ام را فراموش کرده بودم، به احترام ایشان با حجاب شدم. خانمی از آلمان آمد و حجاب نداشت، به ایشان چادر نمازی هدیه دادیم، با میل و رغبت زیادی چادر را سر کرد و کنار مزار حاج قاسم نشست و ادائی احترام کرد و رفت.

دانشجویی از امریکا نامه نوشت و گفته آقای سلیمانی عزیزاً من دانشجویی هستم از ۸ هزار مایل دورتر از شما، اما دلم با شماست.

یک زائر هندی می‌گفت مشرکان هم در هند در زمان شهادت حاج قاسم به خیابان آمدند و گریه کردند و عکس‌های حاج قاسم را در خانه‌ایشان نگهداری می‌کنند.

از ایتالیا ۹ نفر آمده بودند که درباره حاج قاسم مطالعاتی کرده بودند و اطلاعات زیادی از ایشان داشتند. آن‌ها در جست‌وجوی این نکته بودند که بدانند الگوی حاج قاسم چه کسی بود.

**خانواده شهدا این حادثه تروریستی به گلزار شهدا می‌آیند، روایتی از ایشان مورد توجه شما قرار گرفته است؟ خاطره‌ای از زائران شهید دارید؟**

ناگفته‌های ناب از این عزیزان بسیار است که به چند مورد به نقل از خانواده‌های این عزیزان اشاره می‌کنم:

شهیده خانم عصمت ایلاقی تمام روزهای جمعه از شهرک الغدیر می‌آمده گلزار شهدا دعای ندبه و می‌رفته است و آخرین روز برای کرایه راه از دوستاش قرض گرفته است. از شهرک الغدیر تا گلزار ۲۰ کیلومتر راه هر هفت‌هه می‌آمده و در گلزار شهدا بوده است.

### سلیمانی چه ویژگی‌هایی دارد؟

حاج قاسم در میان زائرانش شیفتگانی دارد که مرید او هستند. به محض حضور در کنار مرقدش اشک‌هایشان جاری می‌شود، به سبک خودشان روضه و دعا می‌خوانند. اینها فقط شامل کرمانی‌ها و هموطنان خودمان نیست؛ از کشورهای افغانستان، هند، کشمیر، بنگلادش، ترکیه، روسیه و کشورهای اروپایی مثل انگلستان هم به زیارت حاج قاسم می‌آیند. یک زائر انگلیسی با خودروی خود از انگلستان، شهر به شهر و کشور به کشور مسیر را طی کرد تا به گلزار شهدای کرمان رسید. از فرانسه از کشورهای امریکای لاتین و آفریقا هم زائران زیادی داشتیم.

مسلمانان اهل سنت از قرقاستان در هوای یخنده‌ان دی‌ماه به زیارت آمدند و حاضر نشدنند روی صندلی یافرش بنشینند و با همان حال معنوی روی زمین سرد در کنار مزار حاج قاسم نشستند. آن‌ها قرآن می‌خوانند و گریه می‌کرند و بعد به زبان روسی نامه‌ای به فرزندان حاج قاسم نوشتنند و از ما خواستند نامه را به فرزندان حاج قاسم برسانیم تا آن‌ها برایشان دعا کنند. برادران اهل سنت از تانزانیا آمده بودند و مترجم هم داشتند. وقتی از خاطرات و مهربانی‌های حاج قاسم برایشان می‌گفتیم، مثل باران اشک می‌ریختند.

یک زائر فرانسوی می‌گفت: شما خیلی خوبیخت هستید که سردار سلیمانی را دارید، ما در کل فرانسه یک نفر مانند او را نداریم! باز یک زائر فرانسوی می‌گفت حاج قاسم فقط برای شما نیست، متعلق به ما هم هست. از لندن خانمی ایرانی‌الاصل آمده بود و می‌گفت، من در طول عمر حجاب نداشتم، اما وقتی در اینترنت صوت حاج قاسم را در مورد خانم‌های کم حجاب شنیدم

شدند. کمتر از نیم ساعت بعد انفجار دوم؛ قبل از گیت امنیتی و ایست بازرسی در تخت دریا قلی بیگ اتفاق افتاد. ستون یکم شهید محمد پورشیخعلی در حمله دوم تروریستی در حالی که مشغول تامین نظم، امنیت و خدمات امدادی به مردم بود به تروریست تکفیری مشکوک و متوجه می‌شود و او را می‌بیند. به سرعت به سمت شیخعلی رود که او را بگیرد. متابفانه تروریست بر می‌گردد و ریموت را می‌زند و انفجار صورت می‌گیرد و شهید پورشیخعلی به طرز فجیعی به شهادت می‌رسد.

### اولین اقدام شما پس از بروز حادثه چه بود؟

به سرعت تلاش کردیم گلزار را از جمعیت تخلیه و زائران را به بیرون از گلزار هدایت کردیم. با کمک خادمان، امدادگران جوان و نیروهای هلال احمر چند گروه شدیم و بازرسی محلی را شروع کردیم. صندلی‌ها، اطراف موبک‌ها و سلطه‌های زباله و حتی جنگل را بازرسی کردیم.

### واکنش مردم بعد از دو انفجار تروریستی چه بود؟

مردم صحنه را ترک نکردند. چند ساعت از این حادثه نگذشته بود که جمعیت به راه افتاد. عده زیادی وارد گلزار شهدا شدند و کنار مرقد حاج قاسم جمع شدند و عزاداری کردند و نماز خواندند. کرمانی‌ها نمی‌خواستند دشمن خیال کند که ترسیده‌اند. فریاد‌های مرگ بر آمریکا و اسرائیل سر دادند.

### به نظر شما دلیل اصلی این حمله ناجوانمرانه در سالروز شهادت شهید سلیمانی چه بود؟

وقتی سیل هزاران نفری رودخانه زلال و عظیم انسانیت به سمت مزار حاج قاسم حرکت می‌کنند، دشمن عصبانی می‌شود. حسادت می‌کند، می‌خواهد از فرمانده جبهه مقاومت انتقام بگیرد، لذا می‌آید زائرین حاج قاسم را مورد هدف قرار می‌دهد. آن روز در کرمان صحنه‌هایی بی‌نظیری در تاریخ انقلاب ثبت شد. حاج قاسم عزیز یک اندیشه بود. یک اولیای الهی بود. یک تفکر و یک مرد الهی بود دشمن حتی زائرینش را تحمل نمی‌کند. چنانکه در حج سال گذشته تصویر حاج قاسم بر روی تلفن همراه یکی از حجاج ما را در مکه مکرمه را تحمل نکرد.

### زائران گلزار شهدا و بویژه شهید

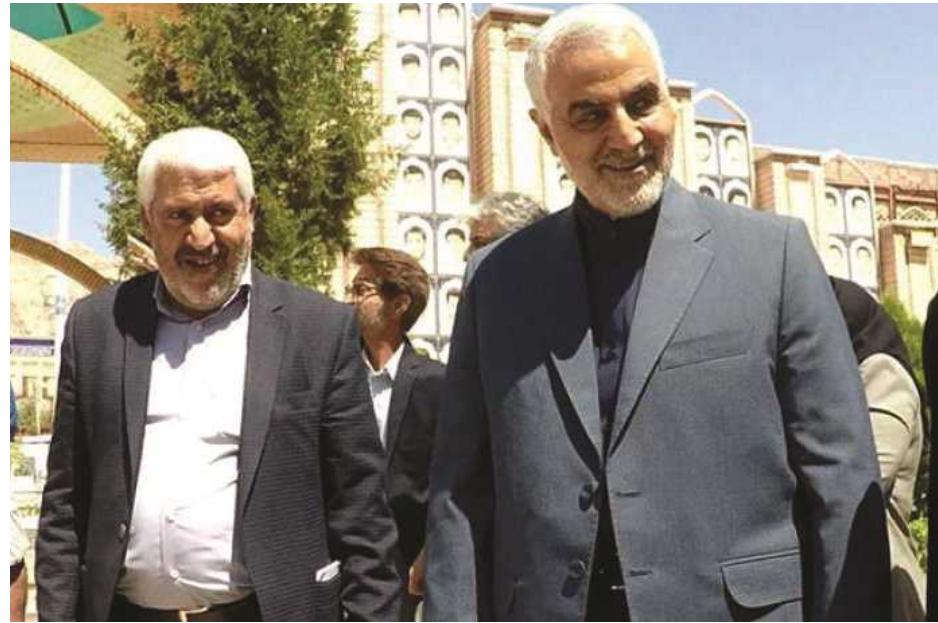
خواهر های یتیمیش می گفتند: وقتی پدرمان چند سال پیش به رحمت خدا رفت. گفته بود: ناراحت نباشید من نان آور خانه ام. می گویند کارتمن و نان خشک جمع می کرده و با پول آن سفره و جوراب می خریده و در بازار قدمگاه می فروخت و خرجی خانواده را می داد.

این گروه از شهداد که زیران حاج قاسم بودند. گزینش شدند. با حاج قاسم انس داشتند و هر کدام شهید بودند تا به مقام شهادت رسیدند.

**به عنوان پرسش پایانی، مهمترین ویژگی ها و مختصات مکتب شهید سلیمانی کدام است؟**

شهید حاج قاسم سلیمانی بر حسب ضرب المثل معروف، مصدق «آنچه خوبان همه دارند، تو تنها داری» بود. انصافاً مجموعه کاملی بودند از فضایل و خوبی های یک انسان شریف و یک مسلمان معتقد. ایشان صاحب تفکر و سبکی خاص و مجموعه ای از اضداد بودند، که توانسته بودند ادب، رافت، مهربانی، دلسوزی، شجاعت، دلیری و بسیاری از صفات دیگر را با هم جمع کنند. ایشان در اوج درگیری در جنگ ها، افراط و تفریط نمی کردند و بسیار در خرج از بیت المال حساس بودند. فوق العاده مدیر و ملبر بودند و در اوج شلوغی ها و بحران ها، آرامش عجیبی داشتند. نماز و عبادات بسیار زیبایی داشتند. زیارت ها و دعاهای را معمولاً از حفظ می خواندند. بسیار و نماز را دوست داشتند و با شنیدن نام امام مهربان و دوست داشتند. زیارت های امام حسین(ع)، با تمام وجود گریه می کردند. بسیار به نظام علاقه مند بودند و شب و روز برایشان معنی نداشت. به قول خودشان، در تاریکی صبح سر کار می رفتند و در تاریکی شب بر می گشتد و از سپری کردن ساعات دلپذیر صحبتگاهی با فرزندان، محروم بودند. ایشان یک استراتژیست به تمام معنا بودند و در جلسات مهم، همیشه حرف آخر را می زدند. اعتماد به نفس بسیار بالایی داشتند و همین موجب بخش زیادی از موفقیت هایشان می شد.

سردار سلیمانی خیلی به لشکر ۴۱ ثارالله که خود بنیان گذار آن بود، تعصّب داشت. به بچه های لشکر خیلی علاقه داشت. او راحت امکان این را داشت در جوار علی بن موسی الرضا(ع) یا امام علی(ع) و امام حسین(ع) دفن شود اما آنقدر شهادای لشکر ثارالله را دوست داشت که وصیت کرد در گلزار شهادای کرمان و کنار شهیدی که او را از اولیاء می دانست، شهید یوسف الهی دفن شود.



لباس روحانیت نداشته . ۲ روز لباس روحانیت پوشیده بود از حوزه اجازه گرفته بود برای مراسم حاج قاسم ملبس حضور پیدا کند. لباسش را هم قرض گرفته بود. خیلی جوان بود شاید ۲۲ ساله. همسرش الان بچه توراهی دارد. این طلبه انقلابی در موکب ها پاسخ به سوالات شرعی و مشاوره رایگان راه انداخته بود. همسرش می گوید کتاب ابراهیم هادی و شهید صدر زاده همیشه همراهش بود و همیشه از شهادت صحبت می کرد.

شهید محمد امین صفر زاده دانش آموز ۱۵ ساله ای که طبق روایت مادرش برای رفتن به گلزار شهدا کرمان و حضور در بین خیل زیران شهید حاج قاسم سلیمانی آماده می شود، او همچنان که هیجان زده است، با لبخندی دلنشیز به مادرش می گوید؛ مادر من می خواهم شهید شوم.

مادر این شهید نوجوان می گوید؛ پس از این صحبت محمد امین حالم دگرگون شد، من هم حاضر شدم و با هم راهی گلزار شهدا کرمان شدیم، در مسیر محمد امین با سرعت بیشتری قدم بر می داشت و ناگهان از من جدا شد. مادر محمد امین بعد از شنیدن نخستین صدای انفجار مهیب، هراسان و دل آشوب به دنبال محمد امین می گردد اما او را پیدا نمی کند. او با اشک و دلهره و نگرانی در محل وقوع انفجار حاضر می شود و نقطه به نقطه محل حادثه را می گردد و به دنبال صدا و ردی از محمد امین است اما خبری از او نیست!

زائر ۱۳ ساله افغانستانی اهل سنت که از راه دور و حاشیه شهر با دوچرخه به عشق حاج قاسم هر جمعه به گلزار می آمد و یکی از شهدا خاکسپاری شده در گلزار است جالب است که

شهید محمد علی ضیاء الدینی سرهنگ دوم پلیس راهور کرمان که یک لباس غیر رسمی می پوشید و می رفت محل ماموریتش و هیچ کس نمی دانست، پلیس است. به او پیشنهاد رشوه می دهند می گوید: در عمرم یک ریال پول حرام به خانه نبرده ام. تا زرنده می رفت تا به پدر کشاورزش در آبیاری کمک کند و در محل کارش اولین نفر بود که حضور داشت و آخرین نفر بود که برمی گشت. شهید سلیمانی را دوست داشت و در اکثر برنامه های شهید نیز حضور پیدا می کرد. همیشه می گفت برای من دعا کنید تا شهید شوم. داوطلب اهدای عضو شده بود و پس از آنکه در انفجار تروریستی از ناحیه سر به شلت دچار آسیب شده و در کما بود و پس از شهادتش کلیه و کبدش اهدا شد.

شهید پور شیخعلی از پرسنل نیروی انتظامی در انفجار تروریستی دوم به شهادت رسید. او روز تولد فاطمه زهرا (س) برای مادرش یک دسته گل و جعبه شیرینی گرفته و در خودروی شخصی اش گذاشته بود تا بعد از مراسم خدمت مادرش برسد. همین شهید به تروریست دوم مشکوک شده و به سمتش رفته بود تا از اقدامش جلوگیری کند که تروریست ریموت را می زند و این افسر عزیز نیز به شهادت می رسد.

شهید اکبر زاده کارگر یکی از ادارات وابسته به بانک ملی بود که ۶ سال اصرار داشت به سوریه برای دفاع از حرم برود. به مادرش می گوید: باید راضی باشی تا بروم. از خانمش رضایت گرفته بود. مادرش می گوید: کف پای من را بوسید رضایت گرفت که این حادثه اتفاق افتاد.

طلبه جوان شهید علی رضا محمدی پور خودش

# به دلم افتاده بود مهدی و زهرا شهید می شوند

درآمد

پدر شهیدان سلطانی نژاد جامانده از کاروان زائران شهید است. تنها در خانه و کاشانه ای که برای همیشه از حضور گرم همسر و فرزندان دلبندش خالی است. بهت و حیرت هنوز در چهره و کلامش بیداست. چهل شبانه روز سخت را در فراق عزیزانش سپری کرده. مرد خونگرم و صمیمی کرمانی از عشق می گوید؛ عشق به بچه هایش، شهرش و شهیدش حاج قاسم سلیمانی. پدر داغدیده و دلسوزخته دعوت شاهد یاران را برای گفت و گو به گرمی پذیرفت و با وجود تاثر روحی فراوان، ماجراهی غم انگیز شهادت خانواده اش را مرور کرد.

اتفاقی افتاده در انفجار دوم بوده به همراه برادر خانم و دوستانمان گشتهایم خیلی هم گشتمیم ۷۰-۶۰ نفر بودیم بیمارستان ها را سر می زدیم. پسر برادر خانم را که در بیمارستان شهید باهنر دیدم خوشحال شدیم و گفتم بچه های ما هم حتماً شهید نشده اند. او هم بی خبر بود. از بچه ها خبری نشد. اصلاً فکرمان به طرف پزشکی قانونی نرفت. تا صبح روز بعد که رفتیم آنجا. خودم به هر زحمتی بود رفتم داخل. پسر و دخترم را دیدم. همه شهدا آنجا بودند. هنوز کسی برای شناسایی نیامده بود. وقتی بچه ها را دیدم. بر سر زنان گفتم؛ خاک برسر شدم، بچه هایم رفتند. پیکر همسرم قابل شناسایی نبود و به سختی شناسایی کردم.

**بچه ها به خواب تان می آیند؟**

پریش بخواب بودم. خانم به خوابم آمد. گفت: برای چه غصه می خوری؟ «ما جامون خوبه فقط



گفت: بله. گفتم: بین ساعت ۲ و نیم تا ۳ بعدازظهر از سرکار برمی گردم. لباس هایم را عوض می کنم و می آیم گلزار پیش شما. همسر گفت: شما نیایید. ما می آییم خانه. به خانه رفتم و منتظر آمدن شان بودم. تلویزیون روشن بود. چند دقیقه بعد زیر نویس اخبار انفجارها را نشان داد. نگران شدم. فوراً به خانم زنگ زدم. تلفنیش را جواب نمی داد. با خواهر خانم تماس گرفتم. گوشی بوق می خورد؛ ولی جواب نمی داد. به سرعت خودم را موکب رساندم. همه اطراف را گشتم، اما پیدایشان نکردم. موکب هم تعطیل شده بود. بچه ها ۲ کیلومتر بالاتر از موکب شهید شده بودند. از این ۹ نفر، خانواده خودم، باجناق و پدرخانم هیچ پیدا نشدند. بعد به دلیل مسائل امنیتی ما از گلزار شهدا بیرون کردند. ساعت ۹ شب تمام ماشین ها رفته بودند. فقط ماشین بچه های ما در پارکینگ گلزار بود. شک کردیم. گفتیم هر

**از خودتان و شهادی خانواده بگویید؟**  
من «مصيب سلطانی نژاد» هستم. پدر شهید فاطمه زهرا و شهید مهدی سلطانی نژاد و همسرم شهید سمیه سلطانی نژاد. شغلم آزاد است من متولد سال ۱۳۶۴ در کرمان هستم. پسرم مهدی کلاس اول دبستان بود. دخترم فاطمه زهرا هم کلاس پنجم دبستان بود. در این حادثه علاوه بر خانواده خودم، خواهر خانم و دختر و پسر و برادر خانم و همسر و دختر برادر خانم هم به شهادت رسیدند.

**از حوادث ۱۳ دی و شهادت همسر و فرزندانتان بگویید.**

۱۳ دی ماه سالروز شهادت حاج قاسم بود. بچه ها در مسجد موکب داشتند. «هر سال برای حاج قاسم موکب می زدیم. من سرکار بودم و با همسرم تماس گرفتم. گفتم: شما رفتید موکب.



### در وصف شهید سلیمانی هم یک جمله بفرمایید.

همه می دانند حاج قاسم بچه کرمان بود و ما همه ما حاج قاسم هستیم. هیچ کس نمی تواند شهر و مقاومت را از ما بگیرد. ما خودمان عاشق این هستیم که شهید شویم.

#### نکته پایانی

دخترم فاطمه زهرا روز ولادت حضرت زهرا (س) به دنیا آمد که اسمش رو زهرا گذاشتیم و روز ولادت حضرت زهرا (س) شهید شد. دقیقا با ولادت به دنیا آمد و رفت. روز قبل از شهادت بچه ها. زنگ زد و گفت: مهدی من را غافلگیر کرده. گفتم یعنی چه؟ گفت: تماس گرفته و روز مادر را تبریک گفت است....

”  
دخترم فاطمه زهرا روز ولادت حضرت زهرا (س) به دنیا آمد و رفت. روز قبل از شهادت بچه ها. زنگ زد و گفت: مهدی من را غافلگیر کرده. گفتم یعنی چه؟ گفت: تماس گرفته و روز مادر را تبریک گفت است....

مراقب خودت باش». من کارم طوری هست که باید ۳ صبح بروم. این چند وقت اخیر بچه هایم را می بوسیدم و بو می کردم و می رفتم بیرون. به سرم زده بود اینها شهید می شوند. همسرم خیلی مهریان بود. همیشه به من می گفت: اگر تو خدایی ناکرده طوری بشوی ما چکار کنیم؟ نمی دانست، با بچه های مان زودتر از من رفت.

﴿آقای سلطانی نژاد چه چیزی باعث می شد شما به صورت خانوادگی در مراسم سالگرد شهید سلیمانی شرکت کنید؟﴾

خب اینها در خون آدم هست. اعتقادی که ما داریم به مذهب، مملکت و اسلام و ولایت مان. این ها چیز هایی است که هیچ کس نمی تواند از ما بگیرد. ما یک موكب فرهنگی داشتیم بچه هایی که سن شان کم تر بود در موكب کناری ما بودند. بچه ها می آمدند نقاشی می کشیدند و بالاخره پذیرایی می کردیم و چای و ناهار به زائران می دادیم و خدمت می کردیم.



گفت و گوی شاهد باران با پیمان سلطانی نژاد پدر شهیدان ریحانه و محمد امین سلطانی نژاد:

## بچه هایم را به حاج قاسم سپردیم

درآمد

بسیاری از شهدای حمله تروریستی گلزار شهدای کرمان، کودکان خردسال، زنان و دخترانی بودند که با عشق و شوق در مسیر راه پیمایی بودند تا خودشان را بر سر مزار سردار دلها بر سانند. خانواده سلطانی نژاد در مراسم سالگرد شهید سلیمانی موبایل را اداره می کردند تا از زائران مزار مطهر سردار شهید پذیرایی کنند. خانواده ای که با تقاضی ۸ شهید و یک جانباز به الگوی صبر و استقامت مردم کرمان تبدیل شده اند. شاهد باران با «پیمان سلطانی نژاد» به گفتوگو نشسته است، پدری که دو کودک دلبندش؛ ریحانه ۱۸ ماهه، پسرش محمد امین ۸ ساله و همسرش فاطمه و دو خواهر و چهار خواهرزاده اش در حمله تروریستی روز سیزدهم دی ماه به شهادت رسیدند.

فاطمه گفت: «نمی شود که شما تنهایی انتخاب کنید». گفتم: «خب! محمد صالح باشد». گفت: «اجازه بدهید من انتخاب کنم» و همسرم نام «محمد امین» را بر فرزندمان گذاشت.

**✿** نام ریحانه را هم مادرش انتخاب کرد؟ همسرم، ۸ ماهه ریحانه را باردار بود. گفتم: «براش یک اسم انتخاب کنیم. من دوست داشتم، کوثر بگذاریم». همیشه دعا می کردیم خداوند به ما یک دختر بدهد. نیت کردیم و قرآن را باز کردیم و اسم دخترمان را ریحانه گذاشتیم. محمد امین قلب من بود، اما زمانی که ریحانه من را بابا صدا زد، حسن پدر شدن را چشیدم. ریحانه شبیه خودم و مادرم بود. تا زمانی که دختر دار نشوید پدر شدن را حسن نمی کنید. چند نفر از اقوام ما هم به برکت اسم ریحانه اسم دخترشان را ریحانه گذاشتند بعد از شهادتش هم دیدیم که ریحانه جهانی شد.

وقت، چیزها به آدم می دهد!». حالا می فهمم که از نمازهای اول وقتی، شهادت را از خدا گرفت. «فاطمه یک فرشته به تمام معنا بود. برای زندگی خیلی وقت می گذاشت. از کلاس قرآن محمد امین گرفته تا نظم خانه و زندگی. همسرم واقعاً یک خانم هنرمند بود در بحث ادب و تربیت بچه ها تاکید داشت. بر حلال و حرام خیلی اصرار داشت.

اما همه کاره خانه ما «محمد امین» بود. از انتخاب غذای ناهار و شام تا لباس های ریحانه، همه را خودش تعیین می کرد لعل نمی آمد به خواسته های ریحانه و محمد امین نه بگوییم؛ مخصوصاً محمد امین. مدتی کلاس قرآن می رفت و پیشرفت خوبی هم داشت و حسابی علاقمند شده بود.

زمانی که همسرم، «محمد امین» را باردار شد خیلی خوشحال بود. برای انتخاب نامش گفتم: «اگر بچه پسر شد. اسمش را محمد بگذاریم».

**✿** با تشکر از اینکه دعوت شاهد باران را پذیرفتید. برای شروع گفتگو همسر و فرزندان شهیدتان را بیشتر معرفی کنید.

سال ۱۳۹۰ با همسرم آشنا شدم. پدرش خادم مسجد و مسجد ساز است. آشنایی ما هم در این مسیر معنوی مسجد اتفاق افتاد. اولین بار همسرم را با چادر سفیدی دیدم که از پله ها پایین می آمد و وارد خانه کنار مسجد می شد. خواهرم واسطه این ازدواج شد. وقتی به خواهراهایم گفتم؛ دختری که می خواهیم را پیدا کرده ام، همان لحظه گفتند: بسم الله! برویم خواستگاری و یک ماه نشد که عقد و ازدواج کردیم.

فکر کنم یک فرشته به تمام معنا را از دست داده ام. همسرم خانه دار بود و همان گوشه آشپزخانه سجاده اش راه پهن می کرد و نماز اول وقت می خواند. همیشه می گفت: «نماز اول



ریحانه را بگیرم، دنبالش بگردم». ریحانه را پیدا کرده بودند ولی درست و حسابی خبر نمی‌دادند. نکفته بودند چه بر سرم آمد. قسم می‌دادم که راستش را بگویید.

تا ۸ صبح روز بعد گفتند؛ در بیمارستان فوتی نیست. هر کسی بوده بردۀ اند، پزشکی قانونی در هر بیمارستانی می‌رفتیم، آنقدر همه رفته بودند، می‌گفتند: شما از چه خانواده‌ای هستید. می‌گفتیم؛ «سلطانی». می‌گفتند: آقا چه خبره هر کسی میاد میگن سلطانی».

صبح رفتم پزشک قانونی همان لحظه که از پله‌ها پایین رفتم و چشمم به آن کاور کوچک افتاد. اولین نفری که دیدم دخترم ریحانه بود. گفتمن این ریحانه من است. شک نکنید. گفتند کاپشنش را نگاه کن. نمی‌توانستم باور کنم. صورتش را دیدم. شناختم. حالم بد شد. بودنم بیرون. دوباره گفتند: باید برای شناسایی ببایی. دوباره رفتم این بار پسرم محمد امین را دیدم. صورتش غرق در خون بود. همسرم بخاطر جراحات زیاد غیر قابل شناسایی بود و حوالی

ساعت ۲ و نیم بعد الظهر خودم با همسرم تماس گرفتم. احوالپرسی کردم و گفتمن: «ریحانه خوبه؟ هوا چطوره؟». فاطمه گفت: «همه چی خوبه. بیا و بین محمد امین چطور چای با بونه به زائران می‌دهد. تو را به خدا زود بیا». و از حس و حال معنوی گلزار شهدا تعریف می‌کرد و قرار شد من یک استراحتی کنم و شب با هم برویم موکب و خدا حافظی کردم.

### از حمله و انفجارهای مسیر گلزار شهدا چطور خبردار شدید؟

چند دقیقه بعد از آن تماس، همکارم گفت: «از بچه‌ها خبر داری کجا هستند؟ گویا کپسول گاز منفجر شده...». گفتمن: شایعه نکن. ۱۰ دقیقه بعد گفت: «می‌گن بمب گذاشتن کلی آدم شهید شده، تروریستی بوده». فهمیدیم انتشاری زده‌اند. هرچه به همسرم زنگ می‌زدم جواب نمی‌داد. دلم طاقت نیاورد. با ماشین رفتم سمت گلزار. با خانم تماس گرفتم جواب نداد. خیابان‌ها شلوغ شده بود. نرسیده به موکب بچه‌ها، برادر خانم زنگ زد و گفت: از بچه‌ها خبر داری؟ گفتمن: نه. گفت من با نغمه تماس گرفتم. گفت دارند می‌روند سمت خانه. من هم به طرف خانه برگشتیم. نگران بودم یک ساعت گذشت. همسرم امکان نداشت جواب تلفن ندهد. پدر خانم تماس گرفت و گفت: بیا خانه ما و شروع کرد به گریه کردن. گفتمن: مگر تماس نگرفتید. گفت: تماسی که گرفتم اولین انفجار بوده است. بعداً فهمیدیم انتشاری دوم دقیقاً کنار خانواده ما خودش را منفجر کرده بود. گویا انفجار اولی کنار موکب حسین آقا اتفاق می‌افتد. این‌ها که می‌خواهند از آن محل دور شوند و بروند ناخودآگاه در مسیر انفجار دوم قرار می‌گیرند. خواست خدا این بود که شهادت نصیب‌شان شود.

با هم سوار شدیم همه بیمارستان‌ها را گشتم. نه در آمار شهدا بودند و نه زخمی‌ها. هیچ جا نبودند. ساعت ۱۱ شب خواهر زاده ام تماس گرفت، گفت: «دایی! مشخصات ریحانه چی بود؟» گفتمن: «والا نمی‌دانم صبح با چه لباسی رفته». گفت: «کاپشن‌ش صورتیه؟» گفتمن: «آره». گفت: «گوشواره‌هایش چطور، شکل قلب هستند؟» گفتمن: «آره». لباس‌ها را شب یلدا برایش خریده بودم. نمی‌خواست به من خبر شهادت بچه‌ها را بگوید، گفت: «دایی. این دختر ۱۳ سالشه. من خواستم مشخصات

از موکب خانوادگی تان در گلزار شهدا و روزها و شبهای آخر حضور بچه‌ها در خانه چیزی به یاد دارید؟

مجری و متولی موکب خانوادگی مان بودیم. برادر همسرم موکب دار است. هر سال ۳-۲ شب خودجوش برای حاج قاسم از مردم پذیرایی می‌کنیم. من و همسرم و بچه‌هایمان هر سه شب آنجا بودیم. شب قبل از حادثه ساعت ۴ عصر رفتم دنبال بچه‌ها خانه پدر خانم، بچه‌ها را رسوار کردم. شب ولادت حضرت زهرا (س) و روز مادر هم بود یک شاخه گل برای فاطمه خردیم و همان آخرين هدیه من به همسرم بود. کیک گرفتیم و دورهم جمع شدیم و محمد امین به مادرش کادو داد.

از روز حادثه بفرمایید. همسر و فرزندان تان از چه زمانی در گلزار بودند؟ شب قرار گذاشتیم، فردا عصر برویم موکب. من سر کار رفتم. همسرم ۸ و نیم صبح زنگ زد. گفت: ما را یک جوری برسان موکب. محمد امین اصرار دارد برود گلزار. اصلاً سیزدهم قرار بود بچه‌ها عصر بروند گلزار. به اصرار محمد امین زودتر رفته بودند. پسرم عشق خاصی به موکب‌ها و حال و هوای گلزار داشت. خیلی‌ها محمد امین را در حال نذری دادن دیده بودند.

همسرم بعد از مدتی تماس گرفت و گفت: من با نغمه هماهنگ کردم بباید دنبال‌مان. حدود

ساعت ۱۱ شب خواهر زاده ام تماس گرفت، گفت: «دایی! مشخصات ریحانه چی بود؟» گفتمن: «والا نمی‌دانم صبح با چه لباسی رفته». گفت: «کاپشن‌ش صورتیه؟» گفتمن: «آره». گفت: «گوشواره‌هایش چطور، شکل قلب هستند؟» گفتمن: «آره». لباس‌ها را شب یلدا برایش خریده بودم. نمی‌خواست به من خبر شهادت بچه‌ها را بگوید





بیالیم. من همسنگی خلیلی را داشتم. همه طایفه و خانواده‌های داشتند، چقدر وابسته او هستم. رفتنش جگرم را آتش زد. به پسرم وابستگی شدیدی داشتم.

دلم گذاشت خیلی سنگین است. همه طایفه و خانواده می‌دانستند، چقدر وابسته او هستم. رفتنش جگرم را آتش زد. به پسرم وابستگی شدیدی داشتم.

ما همسنگی سرداریم. جای سردار در دل های ماست و خدمتی او وظیفه ماست و خوشحالی پسر من در آخرین لحظات خدمت زانوش را می‌کرد. من بچه‌هایم را به او سپرده‌ام. محمد امین همیشه می‌گفت: بابا جمع خانواده را به هم می‌زنید. نه یک بار چندین بار الان می‌فهمم محمد امین چی می‌گفت: کاش خدا نیم ساعت زودتر به من اجازه داده بود، با بچه‌هایم بودم. روزهای اول بی قراری می‌کردم. عکس ریحانه را که بغل حاج قاسم دیدم نفسی تازه در وجود آمد و هیچ‌واهمه ترسی ندارم. ولی غبطه می‌خورم چرا نرفتم.

#### کلام پایانی:

طرف حساب ما با حاج قاسم است. ریحانه برای من فرقی با یک بچه فلسطینی ندارد. اصلاً ناشکری نمی‌کنم و خدا عزتی بود که به من داد. چون می‌دانم اگر در یک سانحه دیگر بود، من این گونه با شما صحبت نمی‌کردم ما از بانو زینب (س) بالاتر نبودیم که آن همه مصیبت دیدند. انشالله خود آقا امام زمان (عج) از ما قبول کند. ریحانه با حاج قاسم معامله کرده است و اصلاً ناشکری نمی‌کنم.

ما کرمانی‌ها باید به کرمانی بودن خودمان

ما خیلی آقا را دوست داریم. کاش بتوانیم دستشان را ببوییم. بسیار مشتاق دیدار حضرت آقا هستم و این دیدار قوت قلی برای دل داغدار ما است. تا آقا را نبینم دلم تسکین پیدا نمی‌کند.



روز گذشته طرح‌هایی برای شهیده رعزالله، دختر کامپانی صورتی در میان کاروان خدمای محاجی تقدیم شدند.



ساعت یک بعدالظهر شناسایی شد. شهادت خانم و پسرم و دخترم و خواهر خانم سمیه سلطانی نژاد و دخترش فاطمه زهرا سلطانی نژاد و پسرشان مهدی سلطانی نژاد، همسر برادر خانم خانم گلزاری و همچنین دخترشان و یک جانباز علی سلطانی نژاد ۱۳ ساله جانباز را در این حادثه داشتیم که همگی در کنار هم در گلزار شهدای کرمان دفن شدند که در آرزوی هرکسی است. شخصیت‌های بزرگی خواستند آنچا دفن شوند ولی بهشان اجازه ندادند. این شهدا سعادت زیادی داشتند که در خانه آخرت، همسایه سردار سلیمانی شدند.

#### دلتنگ بچه‌ها می‌شوید؟ احوال این روزهایتان چگونه است؟

روزها برایم سخت می‌گذرد و شب‌ها خوابم نمی‌برد. نمی‌دانم برای کدامشان گریه کنم ریحانه، محمدامین، یا برای همسرم. انگار آن انفجار وسط خانه ما منفجر شد. اگر مسئله شهادت بچه‌ها نبود، نمی‌توانستم با خودم کنار بیایم و طاقت نمی‌آوردم. می‌دانم حاج قاسم کنار آنها است که خودش عمومی بچه‌های شهدا بود. ریحانه تکه‌ای از قلبم بود. همسرم فرشته به تمام معنا بود. داعی که محمدامین بر

صبح رفتم پزشک قانونی همان لحظه که از پله‌ها پایین رفتم و چشمم به آن کاور کوچک افتاد. اولین نفری که دیدم دخترم ریحانه من است. شک نکنید. گفتند کاپشنش را نگاه کن. نمی‌توانستم باور کنم. صورتش را دیدم. شناختم. حالم بد شد. بردنم بیرون. دوباره گفتند: باید برای شناسایی ببایی. دوباره رفتم این بار پسرم محمد امین را دیدم. صورت‌ش غرق در خون بود. همسرم بخاطر جراحات زیاد غیر قابل شناسایی بود و حوالی ساعت یک بعدالظهر شناسایی شد.





# خدا پسرم را به من بخشید اما بقیه خانواده‌ام شهید شدند

ماشین‌شان برستند که متأسفانه انفجار دوم هم اتفاق می‌افتد: «خدا پسرم را به من بخشید، اما بقیه خانواده‌ام شهید شدند.»

## ما عاشق شهادتیم اما نصیب من نشد

«انفجار اول در مسیر موکب‌ها بود. انفجار دوم من پشت موکب بودم که تا خروجی یک تا ۲ کیلومتر راه بود، برای همین خانواده را با ماشین فرستادم.» «حسین سلطانی» هم مانند همه زائران از انفجار دوم بی‌خبر بود: «خيالم از آنها راحت شده بود، رقصم سراغ کمک به مجروحان انفجار اول.» «سلطانی نژاد» این کلمه را با حسرت می‌گوید: «قسمت آنها شهادت بود و من این را تسریع کردم. ما عاشق شهادتیم، اما نصیب من نشد. البته خدا فرمودند؛ اگر من نخواهم برگشی از درختی نمی‌افتد، من واسطه بودم تا این مسئله تسریع شود. سرنوشت هیچ‌کسی را نمی‌توان تغییر داد.» «سلطانی نژاد» خانواده را راهی می‌کند و برمی‌گردد به محل حادثه. زمان می‌گذرد و صدای مهیب انفجار دوم به گوش می‌رسد، مرد دلواپس خانواده می‌شود: «تلفن زدم، جواب ندادند. نیم ساعت طول کشید تا مسیر باز شود. به سمت محل انفجار رفتم.

## خدا پسرم را به من بخشید اما بقیه خانواده‌ام شهید شدند

ما سینه زدیم بی‌صدا باریدند/ از هر چه که دم زدیم، آنها دیدند/ ما مدعیان صف اول بودیم/ از آخر مجلس شهدا را چیدند...» «حسین سلطانی نژاد» این شعر را با سوز می‌خواند و همراهش اشک می‌ریزد. «من همیشه از آرزویم که شهادت بود، در خانه حرف می‌زدم، اما آنها آنچه را که به دل داشتند، بر زبان نیاورندند. به نظرم خدا، صدای دل آنها را شنید و به آرزویشان رساند.» انفجار اول که اتفاق افتاد، «حسین سلطانی نژاد» کمی دورتر از موکب در حال مهیا کردن وسایل موکب بوده: «سریع خود را رساندم به موکب. همه را سوار ماشین به سمت خروجی راهی شان کردم تا بایخال آسوده به کمک مجروحان و زائرانی بروم که آمده بودند. مردم عادی ترسیله بودند، اما ما نمی‌توانستیم آنها را رها کنیم. ما خادم بودیم و باید برای کمک می‌رفتیم. کاش من شهید می‌شدم؛ شانس نیاوردم.» خانواده «سلطانی نژاد» و خواهرها و خواهرزاده‌هایش کمی مانده به پارکینگ پیاده می‌شوند تا بعد از ۲۰ دقیقه پیاده روی به

درآمد

«حسین سلطانی نژاد» در حمله تروریستی کرمان دختر، همسر، دو خواهر و چهار خواهرزاده‌اش را از دست داد. «سلطانی نژاد» نیم‌نگاهی به روز تشییع پیکر سردار داره و می‌گوید: «خوب به یاد دارم که روز خاکسپاری سردار جمعیت زیادی برای وداع آمده بودند، در آن شرایط ما مجبور شدیم راهی از میانه موکب باز کنیم تا جمعیت به سمت دیگری حرکت کنند.» مردی که حسرت شهادت در این حادثه را همچنان بر دل دارد، از موکب‌دارانی می‌گوید که به وقت محروم و صفر امسال جایشان در موکب خالی خواهد بود: «خانواده‌ام؛ خواهر و برادرها، خانم و بچه‌هایم همیشه پای کار موکب بودند. در همه این سال‌ها در همه مراسم، این شهدا کار پشتیبانی موکب را به عهده می‌گرفتند؛ کاری که خیلی سخت تراز کارهای اجرایی موکب است.» «سلطانی نژاد» بغضنش را می‌خورد تا بیشتر از این شهدا صحبت کند: «هر سال در هر مراسمی که موکب برپا می‌شد، از سایرین هل و زعفران تا آماده‌کردن وسایل پذیرایی از زائران را همین شهدا به عهده می‌گرفتند؛ اجرشان با امام حسین(ع)»

ما، سبک حاج قاسم بوده و هست. بچه های ما در همین خانواده قد کشیدند و بزرگ شدند در میان دعا و موكب و... من همیشه برایشان از حاج قاسم می گفتم. «سلطانی نژاد» صحبت از بچه ها که به میان می آید، دقایقی مکث می کند تا بعض راه گلویش را بند نیاورد: «امیر علی» ۱۵ شهریور ۱۳۸۶ ساله شد. پسکر، تنها باقیمانده آن حادثه تلح، بدنش پر از ترکش است: «سر، دست، پا، شکم. همه جای تنش پر از ترکش است تا الان چهار عمل جراحی انجام داده است. خدا را شکر هر بار به ملاقاتش می روم با من حرف می زند، حالش خوب است. پزشک ها می گویند سطح هوشیاری اش خوب است، برای همین هم شکر.»

## ۴ شهید کودک؛ دانش آموز و یک شیرخوار ۱۸ ماهه

«امیر علی» دانش آموز مدرسه ثارالله است: «در مدرسه ای ثبت نامش کردیم که یکی از فعالیت هایش کارهای فرهنگی است. خدا را شکر بچه ها قبل از شروع درس و مدرسه زیارت می خوانند و... معلم هایش در این مسیر تاثیر خوبی داشتند، خدا خیرشان بدهد.»

«امیر علی» ۱۱ سال بیشتر نداشت که از حاج قاسم می گفت: «برادران و خواهران عزیز ایرانی من، مردم پر افتخار و سر بلند که جان من و امثال من هزاران بار فدای شما باد، کما اینکه شما صدها و هزاران جان فدای اسلام و ایران کرده اید. از اصول مراقبت کنید؛ اصول یعنی ولی فقیه، خصوصا این حکیم مظلوم، وارسته در دین، فقه، عرفان و معرفت خامنه ای عزیز را عزیز جان خود بدانید، حرمت او را حرمت مقدسات بدانید.» پسروی که هر ساله با حضور در موكب و خدمت به زائران در عمل ثابت کرد که به گفته هایش پایبند است و در این مسیر راسخ و استوار.

«مریم» آذرماهی بود و تازه به سن تکلیف رسیده بود؛ شهید ۹ ساله حادثه تروریستی کرمان که با شهادتش بر این مسئله صحه گذاشت که تروریست در رسیدن به اهدافش حتی از خون کودکان هم نمی گذرد.

«مریم» عسال بیشتر نداشت که در پیش دستانی حضرت رقیه خود را آماده می کرد

شهر را زیر پا می گذارد برای گرفتن خبری از عزیزانش: «در یکی از بیمارستان های کیک عکس نشانم دادند. خانم بود در کاور؛ شهید شده بود.» شب از نیمه گذشته بود و مرد تنها نشانی از همسر و تک پسرش یافته بود و هنوز از حال دختر، خواهرها و خواهرزاده هایش بی خبر بود. جست و جو ادامه گذشت و آفتاب می رفت که طلوع کند. ساعت شاید حوالی ساعت ۵ صبح بود که پدر باخبر شد دختر ۹ ساله اش شهید شده: «خداآوند لطف کرده و دوستان خوبی داریم. همگی به کمک آمدند و بیمارستان ها را با هم گشتمیم.» جست و جوها و سرگشتنگی ها بالاخره پایان می گیرد و خبر شهادت همه عزیزان به خانواده می رسد، حتی دخترک ۱۸ ماهه خواهر هم در خیل شهدای حادثه بود.

## بدن «امیر علی» پُر از ترکش است

«ما خانواده ای انقلابی و ولایی هستیم. همیشه به دنبال کارهای انقلابی و نهضتی بودیم. سبک

گلزار شهدا در میان جنگل و حاشیه کوه واقع شده است، برای همین به سمت جنگل رفتم تا پیدایشان کنم. سمت کوه را هم در پیشان گشتم، اما پیدایشان نکردم.»

## عکسی نشانم دادند، خانم بود در کاور؛ شهید شده بود

«ماشین را که در پارکینگ دیدم، مطمئن شدم شهید شده اند.» انفحار دوم اتفاق افتاده بود و مردم به سمت محل حادثه می رفتند، برای خبردار شدن از عزیزی، آنهایی هم که کسی را نداشتند برای کمک به آن سمت می رفتند. «بین مردم را گشتم، یک ساعتی گذشته بود، به خانه زنگ زدم، گفتند هنوز نرسیده اند، ماشین را در پارکینگ دیدم و همه چیز برایم روشن شد.» ابتدا خانواده خبر متروح شدن «امیر علی» را به «سلطانی نژاد» می دهند: «خوشحال شدم. گفتم پس مجرور شده اند و آنها را برده اند بیمارستان. اما فقط «امیر علی» بود.» مرد از پا نمی نشیند و تا شب تک تک بیمارستان های





۱۵/۰۱/۲۰۲۴ ۲۳:۵۵

سازمان ملل می‌زنید، هیچ توجهی به این مسئله نکردید، خودتان بشر نمی‌ستید و نمی‌توانید متولی حقوق بشر باشد. اینها در یاد ما می‌ماند و انتقام سختی در انتظارتان است. همان طور که حضرت آقا فرمودند؛ دست آلوده و فکری که پشت این اتفاقات است محصول آمریکا و پشتیبانی اسرائیل است و بی‌شک به سزای عمل‌شان خواهد رسید و جمهوری اسلامی ایران مرهمی بر دل داغدیده ما خواهد گذاشت. ما دست از تلاش نمی‌کشیم. این راه ادامه دارد و دشمنانمان بدانند هر قطه خونی که می‌ریزید مابه‌ازایش سلیمانی‌هایی دیگر به پا می‌خیزند؛ بترسید از نسل سلیمانی‌ها.(روزنامه ایران)

«کودکان مان هم با چنین تفکری رشد کرده‌اند. اگر آنها این تفکر را نداشتند، بی‌شک برگزیده نمی‌شدند و به مقام شهادت نائل نمی‌آمدند.»

## بدانید هر قطه خونی که می‌ریزید مابه‌ازایش سلیمانی‌هایی دیگر به پا می‌خیزند

این پیام را از طرف خانواده شهدا مخابره کنید تا همه دشمنان ایران و اسلام به خصوص استکبار جهانی بدانند؛ شما که دم از حقوق بشر و

برای مسیر طولانی زندگی. در همان سن‌وسال هم بی‌خبر از اتفاقات ریز و درشت و مهم اطرافش نبود. دخترکی که با ۶ سال سن مقابل موکب خانوادگی‌شان ایستاده بود و با صدایی غرما می‌خواند؛ «ولله ولله این خیمه اگر آسیب دید، بیت الله الحرام، مدینه حرم رسول الله، نجف، کربلا، کاظمین، سامرا و مشهد باقی نمی‌ماند؛ قرآن آسیب می‌بیند.»

به گفته «سلطانی‌زاده»، بزرگ‌ترین خواهرزاده‌ای که شهید شده ۱۱-۱۰ سال بیشتر نداشته و کوچک‌ترین شان ۱۸ ماهه بوده؛ ریحانه جانم. در میان شهدا خانواده نام «محمدامین» هم هست، دانش‌آموز کلاس دومی که آرزوهای بسیاری داشت برای زندگی و فردایش:





کفت و شنود شاهد یاران با خانواده معزز شهید عادل رضایی، ذاکر و مدح اهل بیت (ع)

## «شهید محبوب» مردم کرمان در زمرة عاشقان ولایت بود

درآمد

شهید «عادل رضایی» صبح روز ۱۳ دی ماه در گلزار شهدای کرمان در وصف حضرت زهرا سلام الله علیها مدیحه سرایی می‌کرد و دلهای عاشقان سردار دل‌های را به شهدا پیوند می‌زد. عصر همان روز در دومین انفجار تروریستی شریت شهادت نوشید. در زمان حیات حاج قاسم مداعی بیت الزهرا (س) بود و هر بار که به گلزار شهداد اعوت می‌شد، به نیابت از شهید سلیمانی نوحه خوانی می‌کرد. خادم الرضا (ع) بود و مدح دلسوزخه اهل بیت (ع) و با اخلاص و اشتیاق در جلسات شهدا شرکت می‌کرد. گفت و شنود شاهد یاران با خانواده معزز این شهید روایت سیره جوانی انقلابی است که در آخرین نوحه اش در گلزار شهدا «آزوی شهادت» کرد.

مهدهیه صدیقی: (همسر شهید)

معرفی همسرم را این طور شروع می‌کنم که ۱۵ سال زندگی مومنانه و اخلاقی مدار داشتمیم و سه یادگار از شهید دارم. پسر بزرگم محمد هادی ۱۴ ساله، پسر دوم محمد حسن ۱۰ ساله و دخترم زهرا خانم ۳ سال و نیم دارد.

همسرم را در عشق به اهل بیت و ارادت به شهدا شناختم. کمتر یادواره شهیدی بود که شرکت نکرده باشد. چه بعنوان مجری چه بعنوان مدح تقریباً همه یادواره‌های شهدا چه شهر کرمان یا شهرستان‌های اطراف حضور داشت و خیلی مقید

در مراسم سالگرد حاج قاسم بود.

حججیه خانم کبری رضایی: (مادر شهید):

من مادر شهید عادل رضایی هستم. پسرم متولد ۲۲ بهمن بود این روز را خیلی دوست داشت. هر سال، روز تولدش می‌رفت مناطق محروم و کمک‌رسانی می‌کرد و خیلی به مردم می‌رسید. به خصوص خدمت به شهدا و مادرهای شهدا را دوست داشت. خانم و بچه‌هایش را می‌برد شهرستان‌های کرمان و روستاها کمک‌رسانی می‌کرد از این برنامه‌ها زیاد داشت و هر مجلسی که به نام و برای شهدا بود با عشق علاقه می‌رفت و مداعی می‌کرد.

با تشکر از وقتی که در اختیار ما قرار دادید، شهید عادل رضایی را برای خوانندگان شاهد یاران معرفی کنید؟

حاج محمود رضایی (پدر شهید): آقا عادل، فرزند هفتم ما بود. سال ۱۳۶۲ در شهر رفسنجان دنیا آمد. ۴۰ سال داشت که شهید شد. دو پسر و یک دختر دارد. پسرم شغل دولتی نداشت. از بچگی به مداعی علاقه داشت و نوحه خوانی می‌کرد. بزرگ‌تر که شد ما و برادرانش را هم به مراسم اهل بیت (ع) می‌برد. پسرم صدای قشنگی داشت و تا روز شهادت هم در حال مداعی



**از فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی شهید هم توضیحاتی بفرمایید.**

مهدیه صدیقی: (همسر شهید)

همسرم در کار طراحی و چاپ بود. در یادواره‌های شهدا کارهای فرهنگی و طراحی پوستر مراسم را انجام می‌داد. با بنیاد شهید و امور ایثارگران کرمان و گلزار شهدا هم همکاری می‌کرد. عکس شهدا را نقاشی و طراحی گرافیکی می‌کرد و مشاوره‌های فرهنگی می‌داد. در همه مراسم شهید سلیمانی مسئولیت کارهای فرهنگی با همسرم بود. امسال بیشتر در زمینه طراحی و چاپ کمک کرد ولی سال‌های گذشته در کارهای اجرایی مراسم حاجی مثلاً مدعوین و کارت دعوت‌ها با ایشان بود.

**آخرین دیدار شما با شهید چه زمانی بود و چطور گذشت؟**

حاج محمود رضایی (پدر شهید):

روز تولد حضرت زهرا (س) برای تبریک روز مادر آمده بود. مادرش گفت: پسرم ما باید گلزار، عادل گفت: ساعت ۲-۲ و نیم می‌آیم. آمد و ما را سوار ماشینش کرد. رفته‌یم داخل گلزار شهدا، گفت: من شما و مادر را می‌رسانم منزل و برگشتم. درب صندوق ماشینش گیر کرده بود. گفت: می‌روم در

هم می‌خواند و نوحه سرایی می‌کرد. مردم دار بود و همه دوستش داشتند. مداعی‌های پسرم را گوش کنید. خودش مرتب‌آمی گفت: «آرزویم شهادت است».

حاجیه خانم کبری رضایی (مادر شهید): مردم در جلسه عادل یک حال و هوای دیگری پیدا می‌کردند. عادل یکی از عاشقان حضرت آقا (مقام معظم رهبری) بود. هر ماه یکی دوبار می‌رفت تهران در مراسم‌ها شرکت داشت. من و پدرش را ۵ بار به کربلا برد. هرسال هم مشهد می‌رفتیم. با خانم و بچه‌هایش هم خیلی خوب بود. بچه‌ها کوچک بودند؛ ولی هر جا جلسه داشت با پدرشان می‌رفتند. من هم اگر می‌توانستم می‌رفتم. هر هفته زیارت عاشورا داشتیم. ۳۰ سال منزل ما جلسه بود و حالا ۴ هفته است که دیگر نداریم. هر سال محرم هم ۱۰ روز خیمه حضرت زینب (س) داشتیم.

مهدیه صدیقی: (همسر شهید) علت محبوبیت شهید از نظر من اخلاق و اخلاقش بود. همین که فهمیدم لقب «شهید محبوب» را به ایشان دادند، گفت: همین برازنده همسرم بود که اخلاق و معرفت و اخلاق داشت و همیشه کارهایش را برای خدا بود.

بودند. خیلی مسیری طولانی بود؛ ولی اعتراض نمی‌کرد. شده بود ۴-۵ ساعت فاصله را می‌رفت و اگر ما چیزی می‌گفتیم. می‌گفت: خانم یادواره شهدا است و ما دیگر چیزی نمی‌گفتیم. معتقدم همه شهدا یک درجه خاص نورانیت دارند. اصلاً واسطه ازدواج ما شهید (علی آقا ماهانی) بودند و همسرم به این شهید ارادت خاصی داشت و چقدر حاجتش را می‌داد.

حاج قاسم خیلی برایش خیلی مهم بود و چه قدر از ایشان هم فیض و بهره می‌گرفت تا روز قبل شهادت هم که در مغازه‌اش که طراحی پوستر و بنر مراسم شهدا را کار می‌کرد می‌گفت: خانم من تا لحظه آخر باید برای حاجی کار کنم نمی‌توانم جوابش رو بدهم. بعدش نسبت به شهادای گمنام هم ارادت خاص داشت.

از طرفی فضای خانواده ما الحمد لله طوری بود که وقتی شهید می‌آورند، ما اغلب حضور داشتیم و بچه‌ها هم با این فضای بیگانه نبودند. بچه‌های ما با کتاب‌های زندگی شهدا بزرگ شدند. من خودم هم وقت بیشتری داشتم می‌خواندم، هم برای خودم هم برای بچه‌ها تعریف می‌کردم و به آقایم (همسرم) می‌گفتیم: این قسمت کتاب خیلی خوب است و درباره‌اش حرف می‌زدیم. دختر ۳ ساله‌ام وقتی پیکر پدرش را برای وداع به خانه آوردند گفت: «مامان شهید آوردن؟»

**دلیل علاقه مردم کرمان به فرزندتان شهید عادل رضایی چیست؟**

حاج محمود رضایی (پدر شهید): به همه خوبی می‌کرد. از زمان شهادت حاج قاسم هر هفته می‌رفتیم مراسم در گلزار شهدا خودش

فضای خانواده ما طوری بود که وقتی شهید می‌آورند ما اغلب حضور داشتیم و بچه‌ها هم با این فضای بیگانه نبودند. بچه‌های ما با کتاب‌های شهدا بزرگ شدند. دختر ۳ ساله‌ام وقتی پیکر پدرش را برای وداع به خانه آوردند گفت: «مامان شهید آوردن؟»

طراحی پوستر شهید سلیمانی توسط شهید عادل رضایی



آنجا به خانمش گفت: خانم این وسیله‌ها رو ببرید موکب. من پدر و مادر را می‌رسانم، بعد بیایم که به جلسه برسم. رفت سمت ماشین و هر کار کرد صندوق عقب ماشین باز نشد. گفت: حتیماً یک خیریتی است که صندوق باز نمی‌شود. به خانمش گفت: تو برو موکب و او رفت و عادل من و پدرش را دور گلزار چرخاند. مسیر خیلی شلوغ بود، ناچار عذر خواهی کرد و گفت: مادر بپخشید نمی‌توانیم برویم زیارت. گفتم: مادر اشکالی ندارد! بماند برای روزهای بعد. برگشتیم و عادل مارا به خانه آورد. حالا خانمش در موکب منتظرش بود. در همین حین همسرش زنگ زد و گفت: عادل گلزار نیا که اینجا بمبگذاری شده. عادل رفت برای کمک به مردم که انفجار دوم شد و خودش هم شهید شد و هر چه ما زنگ زدیم. تلفن مشغول بود تا ساعت ۷ شب که خبر شهادتش را دادند. بعد از آن من نمی‌دانم آن درب صندوق باز شد یا نه؟ اصلاً

مهدهیه صدیقی: (همسر شهید):

از روز ۱۲ دی ماه برنامه داشتند برای مراسم حاجی. گفتم: آقا نمی‌خواهی یک برنامه برای بچه‌ها

ما را دور مسیر گلزار چرخاند و برگشتم و بعد از برگشت به گلزار شهدا این برنامه و انفجار پیش آمد. تقریباً نیم ساعت بعد از خداحفظی با من و مادرش انفجار رخ داد و شهید شد.

حاجیه خانم کبری رضایی (مادر شهید):  
تولد حضرت فاطمه و روز مادر بود. با همسرش آمده بودند دیدن ما. هر چه اصرار کردم ظهر بمانید، گفت: در گلزار شهدا کار دارم. گفت: مادر شما چرا تنهاییست. گفتم: بچه‌ها همه موکب دارند و گلزارند. گفت: پس من در مسیر گلزار خدمت شما می‌آیم با هم برویم. گفتم: مادر ما امروز نمی‌توانیم. خلوت تر که شد برویم. عادل گفت: نه امروز برویم و با هم باشیم. گفتم: پس مادر نمانم بخوانیم و ناهار بخوریم. بعد می‌رویم. گفت: من ساعت ۳ جلسه دارم.

رفت کارهایش را که کرد، زنگ زد و گفت: مادر آمده باشید، بباید برویم گلزار. گفتم: باز هم گفتم مادر الان شلوغ و جمعیت زیاد است گفت: نه می‌رویم ان شاء الله. من و پدرش را با همسرش برد گلزار.

را باز می‌کنم و بعد می‌آیم خدمت شما از همانجا

”انفجار اول رخ داد. ما حتی با هم صحبت کردیم. گفتم: آقا شما کجا بید؟ این اطراف بمب زدند. صدا قطع و وصل می‌شد. بعد از حدود ۲۰ دقیقه انفجار دوم رخ داد. دلهره داشتم. یکی دو بار زنگ زدم. جواب نداد. اصلاً ذهنم نرفت که همسرم به این زودی برگشته باشد گلزار. با خودم گفتم: احتملاً مشغول امدادرسانی است. بعدش تلفن‌ها شروع شد...“



دو بار زنگ زدم. جواب نداد. اصلاح ذهنم نرفت که همسرم به این زودی برگشته باشد گلزار. با خودم گفتم؛ احتمالاً مشغول امداد رسانی است. بعدش تلفن ها شروع شد. گفتند زخمی شده. ما هم در بیمارستان ها دنبالش می گشتیم. تا اینکه ۴۵ عصر در حالی که همه بیمارستانها رو دنبالش گشته بودم. در همان بیمارستان اول متوجه شدم شهید شده است.

#### نکته پایانی را بفرمایید.

حاجیه خانم کبری رضایی (مادر شهید): خودش همیشه می خواست شهید شود. آرزو داشت و مایه سریلندی ما بود.

مهندیه صدیقی: (همسر شهید) همسرم خیلی ولایت مدار بود و همیشه در جلساتش شعرهای حماسی می خواند که موضوع تبیین در آن باشد. یادم هست یک بار یکی از مذاخ ها یک شعر نامناسبی خوانده بود و همسرم بسیار ناراحت شده بود طوری که وقتی برگشت و ماجرا را تعریف کرد من گفتم اگر با این حال بخوابد حتما سکته می کند و می گفت: چرا باید مخالفت با صحبت های آقا بشود. روزی که عازم تهران بود برای دیداری جمعی با رهبری معظم انقلاب، یک شوق عجیبی داشت. قرار بود دست جمعی بروند بیت خدمت حضرت آقا. همسرم زودتر جدا شده و رفته بود. حتی استوری مجازی قبل از شهادتش هم با تصویر آقا و نوشته بود؛ «جانان».

شدم که به موکب بروم. حاجی گفت: خانم شما وسیله ها را ببر. هر کاری کردیم جعبه صندوق ماشین را باز ننم، نشد. من پیاده شدم. همسرم رفت که پدر و مادرشان را برسانند منزل. انفجار اول رخ داد. ما حتی با هم صحبت کردیم. گفتم: آقا شما کجا بید؟ این اطراف بمب زدن. صدا قطع و وصل می شد. بعد از حدود ۲۰ دقیقه انفجار دوم هم رخ داد. دلهره داشتم. یکی

بگذاری و روز مادر، گفت: چرا خانم من چند تا طرح بزنم، چند جلسه هم دارم ولی بعدش با بچه ها هستیم. گفت: ۲ و نیم بعدازظهر. خیلی هم خوش قول بود. همان ساعت آمد و گفت: خانم این یک کار هم بزنم برای کار حاجی، بعد بیایم برویم گلزار شهدا. گفتم: خب اشکال ندارد و آمد و مارا هم به موکب برد. تا ۱۱ شب موکب بودیم.

آن شب گذشت. فردا صبح گلزار شهدا جلسه داشت. خیلی خوشحال بود. سور و شعف خاصی داشت. دنبال یک شعر خاص می گشت برای مذاخی و رفت در کتاب شعرها و مذاخی ها دنبال یک مطلب ناب. گفت: آقا دنبال چه می گردید. گفت: دنبال یک شعر خاص برای امام رضا (ع) و پیدا کرد. لباس خادمی اش را پوشید و بعد رفتیم جلسه و تمام شد.

رفتیم بچه ها را برداشتم که برویم جلسه دوم. همسرم گفت: توان خواندن ندارم و خیلی خسته ام. ولی با این حال برنامه را تمام کرد. بعد از آن گفت: برویم خانه مادرم. ما هم دسته گل گرفتیم؛ روز ولادت حضرت فاطمه (س) بود در حد ۱۰ دقیقه نشستیم و رفتیم منزل خودمان.

بعد از آن به بچه ها گفت: بچه ها امروز مراسم حاج قاسم است برویم گلزار. بچه ها چون شب قبلش تا ۱۲ موکب بودند و خسته شده بودند نیامدند. ما هم چون به پدر و مادر شوهرم قول داده بودیم ببریم شان گلزار، رفتیم دنبالشان. من پیاده

صبح گلزار شهدا جلسه  
داشت. خیلی خوشحال  
بود. سور و شعف خاصی  
داشت. دنبال یک شعر خاص  
می گشت برای مذاخی و رفت  
در کتاب شعرها و مذاخی ها  
دنبال یک مطلب ناب. گفتم:  
آقا دنبال چه می گردید.  
گفت: دنبال یک شعر خاص  
برای امام رضا (ع) و پیدا  
کرد. لباس خادمی پوشید  
و عازم گلزار شهدا شدیم.



گفت و گوی شاهد یاران با «علیرضا رضایی» برادر شهید «عادل رضایی»

## روضه خوان بیت الزهاء(س) میهمان شده است

درآمد

مردم و جامعه مذهبی کرمان او را یک مداعن ولایی می‌شناختند. اگر عادل می‌ماند یک جریان فرهنگی راه می‌انداخت و حالا که شهید شده، صدها جریان فرهنگی به راه انداخته است. عادل شهید شد و به آرزوی دیرینه اش رسید؛ چون معتقد بود که نهایت عاقبت به خبری «شهادت» است. در گفت و شنود حاضر، علیرضا رضایی برادر شهید به جلوه‌هایی گویا از شخصیت شهید عادل رضایی پرداخته است که از نظر خوانندگان می‌گذرد.

### برادر شهیدتان را چگونه معرفی می‌کنید؟

خانواده ما یک خانواده مذهبی بود. پدرمان رانده کارخانه مس سرچشم می‌بود. ما در خانواده ای ۸ نفره بزرگ شدیم. ۵ پسر و ۳ خواهر. عادل هفتمین فرزند خانواده و کوچکترین برادر ما بود. برادر بزرگ ما رزمnde بود و جبهه می‌رفت. بیشتر برادرها قاری قرآن هستند. همیشه در خانواده ما مراسم اهل بیت (ع) برگزار می‌شد. روضه حضرت زهرا (س) و سفره ام البنین (س) و

به اسم مداعن ولایی و شهدایی جای خودش را در میان دل مردم پیدا کرد.

### ویژگی‌های فردی ایشان چه بود؟

عادل مهریان و با خدا بود. او همه ما را کربلا بیکرد. خانوادگی ما را به کربلا می‌برد. در کارهای جهادی شرکت می‌کرد و هر سال بچه‌های جهادی کرمان تولدش را در جنوب کرمان برگزار می‌کردند. خیلی بر روی شهدا حساس بود. تنها جمله‌ای که می‌شود گفت و زیباترین جمله این است که عادل شهید شد و به رستگاری رسید

زیارت عاشورای ابا عبدالله (ع) در خانه ما از ۴۰ سال پیش برپا بود.

برادرم عادل از ۱۲ سالگی به مداعن علاقه‌مند شد. اولین سفر راهیان نور که عادل با ما آمد همان جازمه و علاقه‌اش مداعنی اش شکل گرفت. زیر نظر دو نفر از اساتید کرمانی و بویژه آقای علی سیستانی آموزش دید. مداعن را دوست داشت و خیلی خوب رشد کرد. به جلسات حاج محمود سلحشور در قم و حاج منصور ارضی در تهران می‌رفت به اطف خدا و اهل بیت (ع) به جایی رسید که در استان کرمان

## شهید عادل رضایی و سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی - بیت الزهرا (س)



در تصویری هم که همراه با شهید سلیمانی دارد، عادل بعد از مداعی با ایشان صحبتی می‌کند و این عکس از سوی دوستانش ثبت شده و بعد از شهادت حاج قاسم هم مداعی‌ها و روضه‌های عادل در بیت الزهرا (س) ادامه داشت.

آخرین استوری فضای مجازی که گذاشت هم از مقام معظم رهبری بود. ما هر وقت استوری‌هایش را باز می‌کردیم تصویر و نوشته‌ای از حضرت آقا بود. همیشه از دیدار با حضرت آقا می‌گفت.

### آخرین دیدار و تماس شما با برادرتان را به یاد دارید؟

بله. آخرین تماس از طرف برادرم بود. ۱۲ دی‌ماه، یک روز قبل از شهادتش حوالی ظهر با من تماس گرفت. من پژشک یار هوایی هستم. گفت: حاجی دو تا آمپول می‌خواهم بنزم «نوروبیون با «دگزاماتازون»، اینها تداخل دارویی دارند یا نه؟ من هم راهنمایی اش کردم. بهیچ وجه فکر نمی‌کردم ممکن است این آخرین باری باشد که صدای برادرم را می‌شنوم

### روز حادثه شما هم در گلزار شهدا بودید؟

جلسات شهدا و جلسات اهل‌بیت (ع) شرکت می‌کرد و تمام حرفش و درخواستش از مادرمان این بود که «مادر! برایم دعا کن تا عاقبت بخیر شوم». مادرم در جوابش می‌گفت: «دعای من برای همه شما عاقبت بخیر است». ولی عادل می‌گفت: «نه مادر، من انتهای عاقبت بخیری را که شهادت است می‌خواهم. دعا کن که من شهید شوم». شهادت آرزوی قلبی اش بود. هر شب جمعه در گلزار شهدا برای شهدا می‌خواند و مداعی می‌کرد. همانطور که سردار شهید سلیمانی می‌گفت: «اول باید شهید باشی تا شهید شوی» به نظر من عادل از آن‌ها بود که از دور و برش بُوی شهادت به مشام می‌رسید. برادر بزرگترمان که از زمین‌گان دفاع مقدس بود، می‌گفت در جنگ به بعضی از بسیجی‌ها می‌گفتند نور بالا می‌زند. عادل هم چنین حالتی داشت. همیشه هر کاری می‌خواست انجام دهد می‌گفت: «باید ببینیم رضایت خدا در این کار است یا نه؟»

### از علاقه اش به شهید سلیمانی و رهبری معظم انقلاب بفرمایید.

عادل از مداعان بیت الزهرا (س) که حاج قاسم در ایام فاطمیه در منزلشان برگزار می‌کرد، بود.

و ما خانوادگی تصمیم گرفتیم هرگز لباس مشکی نپوشیم. برادرم می‌گفت: «من فرزند انقلاب هستم». عاشق امام (ره) بود و هر وقت به تهران می‌رفت، می‌گفت: «حتماً باید بروم مرقد امام (ره) را زیارت کنم. من با امام (ره) یک انس دیگری دارم. با زیارت ایشان حالم بهتر می‌شود.»

### شغل برادرتان چه بود؟

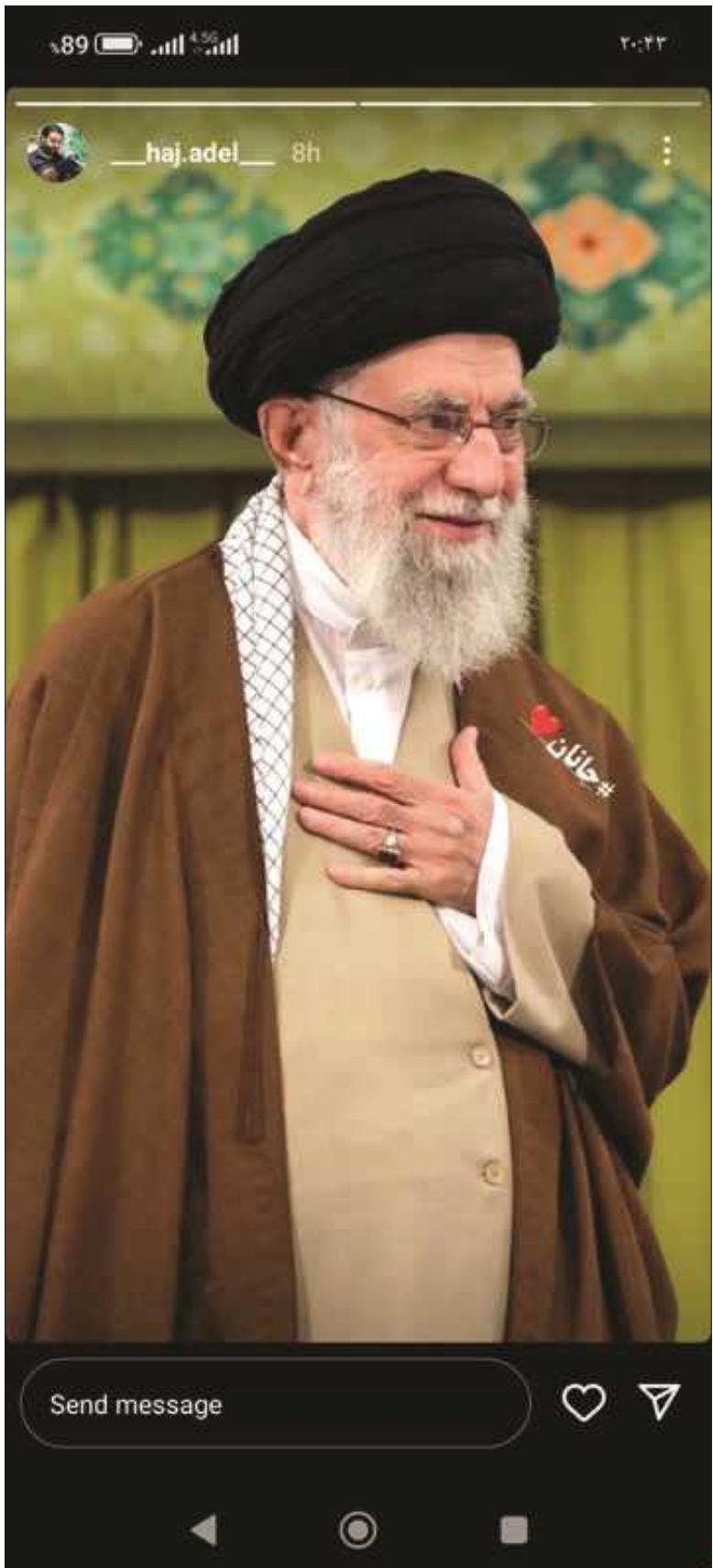
عادل هیچ وقت دنبال شغل دولتی و اداری نرفت. رشته کامپیوتر دانشگاه آزاد خواند. می‌گفت: من پشت میز نمی‌توانم بنشینم. در کار طراحی و چاپ بود هنر گرافیک داشت و بسیاری از طرح‌هایی که در مراسم مختلف مذهبی و یادواره شهدا در سطح شهر نصب می‌شد طراحی عادل بود و طرح‌های زیبایی هم انجام می‌داد. در زمان کرونا تولید ماسک و بسته‌های معیشتی را انجام می‌داد و در جنوب کرمان فعال بود.

### از ارادت شهید رضایی به شهدا بگویید.

از هر ارگانی یا هیئتی یک پیامک برای دعوت به جلسه شهدا برایش می‌آمد. می‌رفت عادل از مال و جان خودش می‌گذشت تا جلسه شهدا بر زمین نماند و معطل نشود. ۵ ساعت بدون چشم داشت رانندگی می‌کرد تا در یادواره‌های شهدای با صدای گرم و گیرایش برای مردم مداعی کند و یاد و نام شهدا را در دل مردم زنده نگه دارد. هر یادواره و مراسم بزرگداشت شهیدی که در کرمان برگزار می‌شد، محل بود یکی از مداعان آن عادل نباشد. برادرم بالاچالس کامل در

از هر ارگانی یا هیئتی یک پیامک برای دعوت به جلسه شهدا برایش می‌آمد. می‌رفت عادل از مال و جان خودش می‌گذشت تا جلسه شهدا بر زمین نماند و معطل نشود. ۵ ساعت بدون چشم داشت رانندگی می‌کرد تا در یادواره‌های شهدای با صدای گرم و گیرایش برای مردم مداعی کند و یاد و نام شهدا را در دل مردم زنده نگه دارد. هر یادواره و مراسم بزرگداشت شهیدی که در کرمان برگزار می‌شد، محل بود یکی از مداعان آن عادل نباشد. برادرم بالاچالس کامل در

## آخرین استوری صفحه مجازی شهید عادل رضایی



خیر. به دلیل درگیری کاری که داشتم تصمیم گرفتم عصر به گلزار شهدا بروم. ساعت ۳ بعد از ظهر خبر دادند که در مسیر گلزار شهدا انفجار رخداده است. همه خانواده ما آنجا بودند. پیگیر خبر سلامتی بچه ها شدم که در مکتب ها مشغول به خدمت بودند. با همه تماس گرفتم و جواب دادند، به جز عادل. به همراه همسرش در مسیر گلزار شهدا بودند او یک ساعت قبل پدر و مادرم را به منزل رسانده و در مسیر برگشت به مکتب بود. با آنکه عادل برای ماشینش کارت تردد داشت، به دلیل انفجار اول دیگر اجازه نمی دهنده جلوتر برود. عادل ماشینش را پارک می کند. بعد روی اتوبوس خط واحد که دورتر بود رفت و بود تا ببیند وضعیت چطور است؟ همان لحظه انفجار دوم اتفاق می افتد.

### ﴿ خودتان به محل انفجار تروریستی رفتید؟ ﴾

بعد از اینکه بی خبری از عادل طولانی شد، به سمت گلزار شهدا به راه افتادم، برادر بزرگترم زنگ زد و پرسید علی کجایی؟ گفتم دارم به سمت گلزار می آیم. گفت: سریع به بیمارستان شهید افضلی پور برو، می گویند؛ عادل زخمی شده است. همان لحظه به دلم افتاد عادل از دستمان رفت. وقتی رسیدم، هرچه گشتم اسم عادل در لیست مجروهان و شهدا نبود. متوجه شدم عادل در اتاق عمل است.

### ﴿ دانستید برادرتان چگونه به شهادت رسیده بود؟ ﴾

دوستانش می گفتند؛ عادل بعد از انفجار دوم، ابتدا زخمی می شود و با پای خودش در آمبولانس می نشیند. حتی کلید ماشین را به دوستش می دهد و می گوید ماشین را جابه جا کن. کمی بعد بر اثر خونریزی شدیدی که با اصابت ترکش به ریه اش داشت، به شهادت می رسد. من زمانی او را دیدم که به شهادت رسیده بود.

### ﴿ سخن پایانی. ﴾

عادل آنقدر با معرفت و اخلاق زندگی کرد که عاقبتش ختم به شهادت شد. اگر غیر از شهادت از دنیا می رفت، عدالت نبود. باید با شهادت می رفت. الحمد لله ما به درک این مطلب رسیدیم که عادل به آرزویش رسیده است. او با شهادت به سعادت کامل دست یافته است. ما به خانواده گفتیم مشکی نپوشید و این سخن خیلی مورد سؤال دیگران قرار گرفت. هر کس از ما پرسید که چرا مشکی نپوشیدی، گفتیم عادل توفیق بزرگ و آرزوی دیرینه اش را به دست آورده است. چرا مشکی بپوشم؟ عادل به جایی رسیده است که همه ما باید حسرت او را بخوریم. آن موقع که عادل مذاحی می کرد، به او می گفتیم در روضه هایت برای ما هم دعا کن. الان هم باید بگوییم عادل دست روی سر ما بکش! عادل ما را یاد نمود! عادل پایی سفره اباعبدالله (ع) که می نشینی، برادرهاست، خواهرهاست و دوستانست را از یاد نبرا!

با آنکه عادل برای ماشینش کارت تردد داشت، به دلیل انفجار اول اجازه نمی دهنده آنجا برود. عادل ماشینش را پارک می کند. بعد روی اتوبوس خط واحد که دورتر بود رفت و بود تا ببیند وضعیت چطور است؟ همان لحظه انفجار دوم اتفاق می افتد و عادل به شهادت می رسد.

است. چرا مشکی بپوشم؟ عادل به جایی رسیده است که همه ما باید حسرت او را بخوریم. آن موقع که عادل مذاحی می کرد، به او می گفتیم در روضه هایت برای ما هم دعا کن. الان هم باید بگوییم عادل دست روی سر ما بکش! عادل ما را یاد نمود! عادل پایی سفره اباعبدالله (ع) که می نشینی، برادرهاست،

خواهرهاست و دوستانست را از یاد نبرا!



گفت و گو با خانم حانیه گوهرزی  
همسر شهید علیرضا محمدی پور

# عکس شهید صدر زاده را سر سفره عقدمان گذاشت

چگونه با همسرتان آشنا شدید و  
زندگی مشترک تان را آغاز شد؟

برای اولین بار از طریق یکی از آشنايان معرفی شد. قرار شد برویم شهدای گمنام همیگر را ببینیم. با مادر و خواهر بزرگش آمدند. به خواهر و مادرشان گفته بود؛ خودشان من را ببینند. چون او اصلاً به من نگاه نکرد و در تمام جلسه سرش پایین بود. گفت: می خواهم همسرم با اینکه مادرم با ما زندگی می کند، مخالفتی نداشته باشد. مادرش را خیلی دوست داشت. من را هم دوست داشت، ولی به مامان ارادت خاصی داشت. من ازدواج با علی رضا را قبول کردم چون ایمان و اخلاق برایم مهم بود. بعضی ها می گفتند: طلبه است و در آمدی ندارد. ولی برای من مهم نبود و می گفتم هر کس مادرش را دوست دارد، قطعاً همسرش را هم دوست خواهد داشت.

اگر بخواهید خصوصیات اخلاقی و منش همسرتان را توصیف کنید به چه مواردی اشاره می کنید؟

این چند ماهی که زندگی کردیم مدام به من کمک می کرد. همسرم خیلی برایم مهم بود. اخلاق خاصی داشت؛ در منزل همیشه دائم الوضو بود. کتاب شهدا هم که می خواند با

بود. سه شنبه ها برای شان هیئت گذاشته بود. کار فرهنگی مسجد را به عهده گرفته بود و قفسه کتابخانه‌ای در مسجد قرار داده و کتابهایی که بیشترشان خاطرات شهدا بودند را با وسع انداخت تهیه می کرد. تولد بچه ها که می شد به من می گفت کیک درست کنم. عید نیمه شعبان، ماه محرم و مناسبت ها موکب می زد ما وسایلش تهیه می کردیم. خیلی با بچه های مسجد انس گرفته بود و بعد از شهادتش همه گریه می کند و داغدارند. این یه هفته آخر بچه های مسجد هم می گفتند؛ مهربانی هایش بیشتر شده بود و

وضو می خواند. همانطور که مادر گفت به شهید مصطفی صدر زاده خیلی علاقه داشت. مثل برادرش بود. عکسش را سر سفره عقدمان گذاشت. زمانی هم که مریض شد در اتاق عمل گفت: عکس آقا مصطفی را بیاورید. در اعیاد کتاب زندگی نامه شهید صدر زاده را می خرید و بین دوستانش پخش می کرد.

به عنوان یک طلبه جوان فعالیت های فرهنگی هم داشت؟

بله با بچه های مسجد محله مان خیلی خوب

حضور معاون اول رئیس جمهور استاندار کرمان و نماینده ولی فقیه استان در منزل شهید محمدی پور



قاسم را دیدیم که پاره شده بود، همسرم فورا عکس را از زمین برداشت. بوسید و گذاشت در جیب لباسش. نزدیک گلزار که شدیم علی رضا گفت: مامان پایش درد میکند من زودتر می‌روم، شما آرام آرام پشت سر من بیاید. گفتمی باشد.

در همین لحظه هایی که همسرم چند قدم از ما پیش افتاد انفجار بزرگی اتفاق افتاد. در میان آن سر و صدا و شلوغی همسرم را پیدا نمی‌کردیم. زنگ زدیم به تلفن همراهش اصلاً آتن نمی‌داد. گفتم حتماً اتفاقی افتاده ولی بازهم امیدوار بودم. نیروهای امدادی نمی‌گذاشتند نزدیک محل انفجار شویم. هر چه پشت میکروfon صدایش زندن هیچ جوابی نیامد. مجبور بودیم برگردیم. خانواده برای پیدا کردنش در بیمارستان بسیج شدند و در مسیر من متول شدم به حضرت زهرا (س) و حدیث کسا می‌خواندم. در همین حین، عکس همسرم را در فضای مجازی دیدم که روی زمین افتاده است. امیدم بیشتر شد گفتم شاید مجروح شده باشد. برای همین به دامادمان گفتمی بیشتر بگردیم و در آخر ۱۱ شب بود که خبر شهادتش رو آوردند.

برویم. در مسیر هم چند جوان بخطاطر لباسش متلک انداختند و شوخی می‌کردند و ما هم خندهیدیم.

مطلوب دیگری که پیش آمد در مسیر عکس حاج

چهره اش خاص شده بود.

#### ﴿ ماجراهی ملبس شدن آن شهید در روز شهادتش چیست؟ ﴾

روز قبل از شهادت بود. از مدرسه آمد و گفت: من می‌روم بیرون آرایشگاه و برمی‌گردم. موقعی که آمد لباس طلبگی اش را با خود آورد و پوشید. علی رضا گفت: چند عکس از من بگیرد. ما ندیده بودیم لباس پوشید و بسیار زیبا شده بود. دور گرفت نماز خواند و رفت گلزار شهدا. آنجا در موکب قرانت قرآن داشت. این را هم بگوییم که از روز قبل یعنی ۱۲ دی به خاطر فعالیت در موکب علمای کرمان، اجازه تلبس گرفت و تا بتواند تا عصر ۱۳ دی در موکب فعالیت کند.

#### ﴿ از اتفاقات روز ۱۳ دی ماه و شهادت همسرتان بفرمایید. ﴾

آن شب که برگشت خستگی در چهره اش بود. گفت: فردا هم باید بروم گلزار شهدا، شما و مادر هم بیایید برویم. روز ۱۳ دی ماه حوالی ظهر با مادر رفتیم به طرف گلزار. مادر پا درد داشت و گفت: رو به روی معراج شهدا پیاده شویم. همسرم گفت: پیاده شویم و چند قدم پیاده

در تمام مدت جلسه آشنایی سرش پایین بود. اصلاً به من نگاه نکرد گفت: می‌خواهم همسرم با اینکه مادرم با ما زندگی می‌کند، مخالفتی نداشته باشد. مادرش را خیلی دوست داشت. من را هم دوست داشت، ولی به مامان ارادت خاصی داشت. من ازدواج با علی رضا را قبول کردم چون ایمان و اخلاق برایم مهم بود

# نماز صبح را می خواند و می رفت گلزار شدها



از اخلاق و منش فرزندتان هم بفرمایید.

پسمر و همسرش بعد ازدواج پیش من زندگی می کردند. به شهید مصطفی صدر زاده علاقه داشت. خیلی کتاب می خواند و عاشق حضرت آقا و امام زمان (عج) بود. علاقه زیادی به شهدا داشت. نماز صبح را می خواند بعد می رفت گلزار شدها. علی رضا همه را به نماز خواندن تشویق می کرد. امر به معروف و نهی از منکر می کرد محترمانه به خانم هایی که در خیابان حجاب را رعایت نمی کردند، تذکر می داد.

پسمر یادگاری دارد به نام «زینب» که قرار است چهار ماه دیگر به دنیا می آید. بعد از شهادتش، خواب دیدم علی رضا را بغل گرفته ام. گفت: مامان بچه ام کی دنیا میاد برایش چادر بخرم؟. گفتم: «مامان می آد. نگران نباش».

پسمر یادگاری دارد به نام «زینب» که قرار است چهار ماه دیگر به دنیا بیاید. بعد از شهادتش، خواب دیدم علی رضا را بغل گرفته ام. گفت: مامان بچه ام کی دنیا میاد برایش چادر بخرم؟. گفتم: «مامان می آد. نگران نباش».

## درآمد

طلبه شهید علی رضا محمدی پور، بسیار با شهید مدافع حرم، مصطفی صدرزاده عجین بود و انس داشت. ارادت خاصی به حاج قاسم داشت و لباس خادمی شهدا بر تن داشت تا دیر وقت در گلزار شدها می ماند و به زائرین خدمت می کرد. اجازه گرفته بود برای مراسم شهید ملبس حضور پیدا کند و بعد از شهادتش در عین گمنامی، تبدیل به چهره ای ماندگار شد. شاهد یاران برای ثبت خاطرات شفاهی این شهید با خانواده اش به گفت و گو پرداخته است.

با تشکر از وقتی که در اختیار ما قرار دادید. فرزند شهیدتان را بیشتر معرفی بفرمایید.

شما هم در مراسم روز ۱۳ دی حاضر شدید؟

بله با همسرش به مراسم شهید سلیمانی به طرف گلزار شدها می رفتیم.

چه اتفاقی افتاد که در مسیر گلزار از علی رضا جدا شدید؟

بیشتر مسیر با هم بودیم یک مقدار مانده بود که گفت: مامان من بروم موکب به کارهایم برسم و شما آرام بروم بروید داخل گلزار. همین طور که می رفتیم. علی رضا از ما جدا شد. چند لحظه بعد یک دفعه انفجار شد. نگذاشتند جلوتر بروم و بچه ام را ببینم. می گفتند، بروم زیر درخت ها ممکن است دوباره انفجار بشود. تا ساعت ۱۰ شب گفتند شهید شده. ترکش به پهلویش خورد بود.

علی رضا، تنها پسمر ۹ سال داشت که پدرش را از دست داد. نه برادری داشت نه پدری همه اش با من بود. خیلی به من وابسته بود. ما اهل شهر بجنورد در خراسان شمالی هستیم. بعد از ازدواج خواهرهایش در کرمان به این شهر آمدیم. علی رضا در کرمان دیپلم را گرفت. این شهر را خیلی دوست داشت. رفت حوزه و دروس طلبگی را تا سطح ۲ پایه ۸ خواند. دو روز بود اجازه گرفته بود و ملبس شده بود.

یکی دو روز قبل از استادش اجازه گرفته بود برای مراسم حاج قاسم ملبس حضور پیدا کند. صبح زود نماز خواند. آرایشگاه و حمام رفت و لباس ها را پوشید و گفت: مامان ازم عکس بگیر



### از شهادت برادرتان چگونه با خبر شدید؟

روز حادثه در حال آماده شدن برای رفتن به گلزار بودم که خواهرم زنگ زد و گفت در گلزار بمب گذاری شده و مادر و داداش آنجا بودند به سرعت خودم را به گلزار رساندم. قیامتی بود برادرم را نیافتنیم. شب متوجه شدیم در بیمارستان افضلی پور به شهادت رسیده ولایق بهشت شده است. به گفته امام خمینی ره هرچه مارا بکشید ملت ما بیدارتر میشود قطعاً سال دیگر با سه فرزند و خانواده ام خواهم آمد چون ما عاشق تر شدیم که در این راه قدم بگذاریم

بعد بالای منبر برود.

ما از اینکه برادرمان رفته ناراحت نیستیم خوشحالیم و به دشمنان می‌گوییم فکر نکنید با این کاری که کردید ما پشت رهبرمان را خالی می‌کنیم نه. من رفتم بعد این حادثه از حاج قاسم تشکر کردم ۲ رکعت نماز شکر خوندم. بعد از این شهادت ایمانم قوی تر شد ۳ فرزند دارم و از خدا می‌خوام کمک کند این بچه‌ها را برای رهبرم و کشورم بزرگ و تربیت کنم. مادر یکی از بچه‌های مسجد تعریف می‌کرد که برادرم دو هفته پیش رفته بوده مغازه شان و برای آنها تعریف کرده: «خواب دیدم

شہید شدم و عکس هایم به ماشین‌ها چسبانده اند. من خودم هم سه سال پیش خواب دیدم قم هستیم عکس شهدا به دیوار است و عکس داداشم هم هست. بعده که گفتم داداش خواب دیدم شهید شدی، گفت: «خدا از دهننت بشنوه»



گفت و گو با خواهر شهید علیرضا محمد پور

## از حاج قاسم تشکر کردم

**برادر شهیدتان را برای خوانندگان معرفی کنید و بفرمایید چه ویژگی‌های خاص اخلاقی و رفتاری داشت؟**

ما ۶ خواهر بودیم یک برادر که علی رضا بود. او ۹ سال داشت که پدرمان از دست دادیم. پدرم در کردستان مجرح و موجی شده بود. برادرم خود ساخته بود، خودش خودش را ساخت یعنی اصلاً کسی را نداشت، مادر مرضی داشت و تنها امیدش به خدا بود. کسی بالا سرش نبود. جوان دهه هفتادی که خودش را هش را درست رفت.

همیشه سخنرانی‌های حضرت آقا را گوش می‌کرد. اگر نمی‌رسید در تلفن همراهش گوش می‌کرد همیشه پشت رهبر عزیزان بود. همیشه با وضو بود. اگر صحبتی می‌کردیم و فکر می‌کرد ممکن است بموی غیبت بدهد از اتاق بیرون می‌رفت. حق الناس رو رعایت می‌کرد. می‌گفت: اول آدم باید خانواده خودش را راهنمایی کند،

”  
مادر یکی از بچه‌های مسجد تعریف می‌کرد که برادرم دو هفته پیش رفته بوده مغازه شان و برای آنها تعریف کرده: «خواب دیدم شهید شدم و عکس هایم را به ماشین‌ها چسبانده اند

آگاهانه بود. این جوان خود را ساخت و خداوند نیز او را انتخاب کرد. به دانسته های خود عمل می کرد؛ پس از پذیرش در حوزه علمیه به طور رسمی و مؤدب بود زیرا برخی از طلاب پس از صمیمیت با اساتید خود برخی آداب را ترک می کنند اما علیرضا به هیچ وجه ادب را در مقابل من ترک نکرد. پشتکار طلبه شهید محمدی پور بسیار سمتونی بود و همچنین نظم وی نیز زبانزد بود؛ امیدوارم روح این شهید با حاج قاسم مشحشور شود.

از سال ۱۳۹۵ که وارد حوزه علمیه شد با او آشنا شدم. طلبه شهید علی رضا محمدی پور دارای پشتکار زیاد و ادب تحسین برانگیزی بود. حوزه علمیه گمشده او بود.. شهید محمدی پور اصالتاً کرمانی نبود اما در کرمان زندگی می کرد و فرد بسیار مؤدبی بود. اگر چیزی از لحاظ اخلاقی می دانست حتماً عمل می کرد و از نظر من بر روی برخی آداب حتی خود را اذیت می کرد زیرا مضمون بود برخی مستحبات را انجام دهد؛ انتخاب مسیر حجت الاسلام محمدی پور

به روایت حجت الاسلام والمسلمین سلطانی استاد حوزه و معاون پژوهش سابق حوزه علمیه کرمان:

## خودش را ساخت و خداوند هم او را انتخاب کرد

” ۲۴ سال بیشتر نداشت و قرار بود چهار-پنج ماه دیگر حس شیرین پدر شدن را تجربه کند که آن حادثه تلخ رخ داد. وقتی خبر حادثه ترویریستی کرمان پخش شد، اولین کاری که کردم با علیرضا تماس گرفتم و دیدم موبایلش خاموش است. با همسرش تماس گرفتم، ایشان گفتند یک خبر منتشر شده که علی رضا مجروح است

و با وسع محدودی که در اختیار داشت، قفسه کتابخانه‌ای برای این کار در مسجد قرار داد. کتابخانه‌ای که بوی شهدا از آن استشمام می‌شد. همین عید غدیر عروسی اش بود و دختری در راه داشتند به نام زینب. علی رضا سبک بال همچون الگوی شهیدش مصطفی صدرزاده پر کشید تا ملاقات خدا؛ میهمان حضرت زهرا س شد در روز ولادت حضرتش در جوار مرقد پرنور حاج

در فضای دروس طلبگی هم از طلاب بسیار درخوان و با همت بود؛ عاشق طلبگی بود و شدیداً اهل رعایت مسائل اخلاقی. مطالعات جنبی در فضای شهدا و شهادت هم زیاد داشت. بسیار با شهید مدافعان حرم، مصطفی صدرزاده عجین بود و انس داشت؛ برای همین خیلی پیگیر کتب و شرح حال این شهید بود.

کار فرهنگی یکی از مساجد را به عهده گرفت

روایت «محمدباقر سجادی‌نیا» از دوستان شهید محمدی پور

## برای خدمت در موکب علما اجازه تلبیس گرفت



چون من از ۷ سالگی کلاس قرآن رفته بودم، دوست داشت که نحوه صحیح ترتیل را آموختش بیند؛ به خاطر همین در خانه صدای خودش را ضبط می‌کرد، بعد فایل آن را به من می‌داد تا ایرادهای کارش را بگیرم. آنقدر پشتکار داشت که من به حالش غبطه می‌خوردم.

### توصیه‌اش برای ازدواج

علیرضا یک طلبه بود و درآمد زیادی نداشت اما با این وجود با توکل بر خدا اقدام به ازدواج کرد. همیشه می‌گفت ما هر چقدر جلوتر می‌رویم، محافظه‌کارتر می‌شویم؛ به همین خاطر فرزندآوری و ازدواج هر چقدر زودتر اتفاق بیفتد، بهتر است. می‌گفت تا جوان هستیم باید دنبال این کارها را بگیریم.

### اجازه تلبس برای برپایی موکب گلزار شهدای کرمان

معاون مدرسه ما این اجازه را به طلاب می‌دادند که در ایامی مثل محروم و فاطمیه بالباس روحانیت به تبلیغ برویم، اما علیرضا هیچ وقت این کار را نمی‌کرد و همیشه می‌گفت من هنوز در حدی نیستم که لباس روحانیت بپوشم. با این حال، همزمان با سالگرد شهادت حاج قاسم وقتی حرف از برپایی موکب در گلزار شهدای کرمان شد، علیرضا گفت می‌خواهم اجازه تلبس بگیرم و با لباس روحانیت بیایم.

او هیچ وقت دوست نداشت به کسی زحمت دهد و همیشه اگر می‌خواست به جایی برود، خودش می‌آمد؛ اما روز قبل از شهادت، از من خواست به دنبالش بروم. خودم عمامه را برایش بستم و با هم به گلزار شهدا رفتیم. خیلی در این لباس زیبا شده بود. آخرین پیام ما روز چهارشنبه، دو ساعت قبل از شهادت برای همانگی رفتن به گلزار شهدا بود که چون من جایی کار داشتم، نشد که با هم به گلزار برویم.

### حساسیت به امر به معروف

علیرضا بسیار به امر به معروف حساس بود و به خانم‌های بدحجاب با ادبیات بسیار محترمانه‌ای تذکر می‌داد؛ آخر سر هم کنار شهید مرتضی ضیاعی، اولین شهید امر به معروف کرمان دفن شد.

شهید محمدی پور اصالتا کرمانی نبود اما در کرمان زندگی می‌کرد و فرد بسیار مؤدبی بود. اگر چیزی از لحاظ اخلاقی می‌دانست حتما عمل می‌کرد و از نظر من بر روی برخی آداب حتی خود را اذیت می‌کرد زیرا مصمم بود برخی مستحبات را انجام دهد

ما را سر مزار پدرت می‌برد. حتی برای ازدواجش هم به پدر من تسلی پیدا کرده بود و نشانه‌هایی از ایشان به او رسیده بود و می‌گفت مطمئنم مورد ازدواج من همین دخترخانم است. یکی از آن نشانه‌ها این بود که هنگام رفتن به خواستگاری، عکس پدر شهید من را سر کوچه آنها دیده بود.

### شرط ازدواج او، زندگی با مادرش بود

عید غدیر امسال عروسی گرفتند و دختری در راه داشتند که قرار بود اسمش را زینب بگذارند. علیرضا به شدت از ازدواجش راضی بود. ۱۰ سال بیشتر نداشتند که پدرش را از دست داد و زیر سایه مادرش بزرگ شد. احترام خاصی برای مادرش مادربزرگ بود. با وجود آنکه ۶ خواهر داشت اما اصلاً اجازه نداد مادرش پیش خواهرهایش زندگی کند. از بچگی با مادرش بود و زمانی هم که ازدواج کرد شرط ازدواجش این بود که مادرش با او زندگی کند و همسرش هم خوشبختانه با این مسئله مشکلی نداشت.

### هوش فوق العاده و پشتکار تحسین برانگیز

علیرضا از لحاظ درسی بسیار دقیق بود. حتی نوع سؤال پرسیدنش هم با بچه‌های دیگر فرق داشت و همیشه جلوتر از ما بود؛ آنقدر دقیق به درس گوش می‌داد و یاد می‌گرفت که ما سال سوم که کتاب «الموجز» را خواندیم، او سال هفتم عین عبارت عربی این کتاب در ذهنش بود.

علیرضا انس عجیبی با احادیث و آیات قران داشت؛ به طوری که به محض آنکه مسننه‌ای پیش می‌آمد، روایت یا آیه‌ای از قران را بیان می‌کرد. روز قبل از شهادت که به گلزار می‌رفتیم، علیرضا یک کاری انجام داد و من از او ایراد گرفتم؛ همان‌جا خیلی از من تشکر کرد و سریع این روایت را خواند «أَحَبُّ إِخْرَانِ إِلَيْيَ مَنْ أَهْدَى إِلَيْيَ عُبُوبِي؛ دوست‌داشتنی ترین دوستان من، کسی است که عیب‌هایم را به من هدیه دهد.» این آخرین حدیثی بود که علیرضا برایم خواند.

علیرضا صدای خوبی در قرآن خواندن داشت و

قاسم سليمانی. شهادت و عزتی که خدای متعال به این شهید بزرگوار اعطا کرد، مزد فعالیت‌های جهادی و تبلیغی در مناطق محروم و حاشیه شهر و خدمات رسانی به مردم بود و ثمره کار برای خدا در گمنامی، تبدیل شدن به چهره‌ای ماندگار برای شهر، کشور و همچنین حوزه‌های علمیه شد.

۲۴ سال بیشتر نداشت و قرار بود چهار پنج ماه دیگر حس شیرین پدر شدن را تجربه کند که آن حادثه تلخ رخ داد. وقتی خبر حادثه تروریستی کرمان پخش شد، اولین کاری که کردم با علیرضا تماس گرفتم و دیدم موبایلش خاموش است. با همسرش تماس گرفتم، ایشان گفتند یک خبر منتشر شده که علی رضا مجروح است. به بیمارستان باهتر رفتیم؛ اما اسمی از او نبود. یکی از دوستان را به بیمارستان افضلی پور فرستادم، آنچا هم نبود؛ تا اینکه یکی از دوستان در هلال احمر گفت یک نفر گفته مشخصاتی که شما داده‌اید شیوه یکی از شهیدای پزشکی قانونی است. با خواهرزاده‌های علیرضا به پزشکی قانونی رفتیم؛ آنچا مطمئن شدیم که علیرضا به شهادت رسیده است.»

### ادب بالایی داشت

علیرضا ادب خیلی بالایی در حرف‌زن داشت. او اصالتاً بجنوردی بود، اما ۱۰ سالی می‌شد که به کرمان آمد و بودند. در روزهای اول آشنازی با علیرضا فکر می‌کردیم به خاطر غریبگی یا رودرایستی با ما مُؤدب است اما مدتی که گذشت متوجه شدیم علیرضا با همه مُؤدبانه و با احترام رفتار می‌کند.

### انقلابی بود و عاشق شهادت

علیرضا عاشق شهدا بود و همیشه آرزوی شهادت داشت. یکی از دوستان او، شهید مدافعان حرم مصطفی صدرزاده بود و کتاب این شهید را به همه هدیه می‌داد. رفاقتی هم که با من پیدا کرده بود به واسطه شهادت پدرم بود. مادرش به من می‌گفت هر وقت به مزار شهدای کرمان می‌رویم، علیرضا



گفت و گوی شاهد یاران با مادر و خواهر شهید فائزه رحیمی

## فائزه شهادتش را از شهدا خواسته بود

دوآمد

دانشجو معلم بود. سن و سال کمی داشت اما کار بزرگی کرد. دختر دهه هشتادی که با شهادتش نشان داد می‌توان روی دهه هشتادی ها حساب کرد. مسافرت های جهادی زیادی رفته بود. اولین سالی بود که فائزه در مراسم حاج قاسم شرکت می‌کرد و خیلی ذوق و شوق داشت. برای آشنایی بهتر با او که زیستی شهیدانه داشت، در این بخش از یادمان شهدای حادثه تروریستی کرمان، گفت و گویی با مادر و خواهر آن شهید انجام داده ایم که در ادامه می‌خوانیم.

دانشگاه شد، چون دانشگاه هم پایگاه بسیج داشت ثبت نام کرد و اردوهای جهادی آنجا را شرکت می‌کرد. او در اردوهای جهادی و راهیان نور هم شرکت می‌کرد، برای اردوهای مشهد و اصفهان مريض شد و قسمتش نشد که برود. یک هفته قبل از اینکه به کرمان ببرود دوره راوی گری دیده بود. در واقع فائزه همیشه دغدغه این را داشت که از وقتیش به درستی استفاده کند. پنجشنبه ها کلاس نویسنده می‌رفت، شنبه و سه شنبه فعالیتهای هنری انجام می‌داد و بقیه روزها هم کارهای دانشگاه را انجام می‌داد. یکی از دوستانش که بعد از شهادت فائزه خوابش را دیده بود تعریف می‌کرد که فائزه به او گفته اینجا خیلی خوب است و الان دغدغه ام این

بود و همیشه فقط تاکید می‌کردم باید نمره هایت ۲۰ باشد و چون همیشه نمراتش ۲۰ بود من هم با او کاری نداشتم. فائزه از دوران دبیرستان خیلی تغییر کرد. گاهی اوقات به دریاچه چیتگر می‌رفتیم و می‌گفت ما هم باید در آنجا حضور داشته باشیم چون فقط خانم های بیحجاب نیستن که باید آنجا بروند و چون مستول فرهنگی اجتماعی بود عکس می‌گرفت.

در دانشگاه چه فعالیتهای انجام میداد؟ آیا در اردوهای جهادی هم شرکت می‌کرد؟

فائزه قبل از اینکه وارد دانشگاه بشود در پایگاه بسیج حوزه شهید آوینی بود و زمانی که وارد

لطفا خودتان را معرفی کنید و کمی از کودکی شهید فائزه رحیمی برایمان بگویید.

من زهرا رحیمی مادر شهید فائزه رحیمی هستم. فائزه با اینکه در کودکی دختر پر جنب و جوشی بود اما وقتی وارد دبیرستان شد، بسیار ارام شد. گاهی کارهایی که در بسیج انجام می‌داد را برای من تعریف می‌کرد؛ اما زمانی که به دبیرستان رفت دیگر کمتر برایم می‌گفت. او همیشه در فعالیتهای فرهنگی و هنری مدرسه شرکت می‌کرد و از میان فعالیت هنری، به تئاتر علاقه داشت و آن را انجام میداد، من هم مخالفتی با فعالیتهای او نداشتم اما درسش برایم در اولویت

## تهران چگونه بود؟ معمولاً به مادران در این زمان‌ها احساساتی القا می‌شود، شما چگونه بودید؟

من چهارشنبه و روزی که فائزه در کرمان بود از ساعت ۱۸ تا ۱۱ صبح رفته بودم تا کارم را انجام بدhem، ساعت ۳ میخواستم بروم کارنامه زبان فاطمه را بگیرم که همسرم تماس گرفت و گفت هر چقدر به فائزه زنگ میزنم، تلفنش را جواب نمیدهد، من هم در جواب گفتم من هم هر چقدر زنگ میزنم جواب نمیدهد.

به فاطمه گفتمن تلویزیون را روشن کن بزن شبکه ۶ انگار قلب من کنده شد زیر نویس قرمز را که دیدم به فایزه زنگ می‌زدم، یا اشغال می‌شد یا تلفنش را جواب نمی‌داد. برادرم هم شروع می‌کند به تماس گرفتن با تلفن فائزه و آن شخصی هم که در انفجار اول گوشی فائزه را پیدا می‌کند، اما برادر بزرگم زنگ میزند، فردی که جواب میدهد، برادرم خودش را معرفی می‌کند و وقتی حال فائزه را جویا می‌شود آن فرد در جواب می‌گوید که دختر خانمی که اینجاست، شهید شده است.

### چگونه این خبر را به شما دادند؟

زمانی که دیدیم فائزه تلفنش را جواب نمیدهد، همسرم خیلی بی قراری می‌کرد، می‌گفت باید برویم کرمان دنبال دخترمان. ما داشتیم حاضر می‌شدیم که برادر بزرگم به برادر کوچکم خبر داده بود که فائزه شهید شده است، برادر کوچکم نگذاشت من بروم. گفت ما می‌رویم فائزه را می‌آوریم. قبل از آن هم، من به ریحانه دوست صمیمی فائزه زنگ زدم و گفتم ریحانه از فائزه خبر نداری؟ گفت خاله من کرمان نرفم، دو شماره از دوستانش را به من داد، وقتی تماس گرفتم خانمی جواب داد و گفت فائزه آخرین نفر بود و من از او جدا شده و از فائزه خبر ندارم، بعد یک شماره دیگر به من داد و گفت من فائزه را دیدم در فلان خوابگاه، یکی می‌گفت من خودم دیدم داشت به بچه ها کمک می‌کرد، خلاصه اینکه میخواستند کاری کنند که من دیگر به کسی زنگ نزنم، در آخر برادرم گفت تورو خدا بیا به خانه ما ولی من گفتم نه فائزه ممکن است زنگ بزند، گفت اگر گریه کنی من نمی‌نمایم بعد به خانه برادرم رفتم و در آنجا کم کم خواهرم موضوع را به من گفت.

### دوستانش خاطره ای از آخرین



گفت خیلی خوشمزه بود، رفتنی هم بهش گفته بود حرف مامان بابا را گوش کن و درس‌هایت را هم خوب بخوان.

### پس از آنکه عازم کرمان شد از او خبر داشتید؟ دوستان شهید رحیمی آنجا را چگونه برایتان توصیف می‌کردند؟

بالاخره قرار بود ساعت ۴ عصر حرکت کنند ولی ساعت ۸ شب به راه افتادند، فائزه نه صبحانه خورده بود نه شام اما وقتی رسیده بود به دوستانش گفته بود بروم زیارت مزار سردار شهید حاج قاسم سلیمانی. در مسیر به یک ایستگاه صلواتی رسیده بودند که شربت نذری پخش می‌کرد، فائزه به دوستانش گفته بود که بچه ها شربت را بخورید که این شربت شهادت است.

بعد از آن قرار بود به زیارت مزار سردار سلیمانی برونده که گروه عازم شدند اما در میانه راه دو تا از بچه ها گم شده بودند و فائزه چون مسئول اتوبوس بود باید منتظر میماند تا این بچه ها را پیدا کند، در انفجار اول یکی از بچه ها می‌گوید من دیدم فائزه جلوی ما میرود تا آن دونفر را پیدا کند و ۱۰۰ متری من میدودم، فقط دیدم فائزه افتاد روی زمین و دیگر جرات نکردم سمتش بروم و ببینم چرا افتاد.

### در آن روز حس و حال خودتان در

است که برای انتخابات چکار کنیم، چون فائزه کاندیدا شده بود تا پای صندوق رای بایستد.

### چه شد که فائزه به کرمان رفت؟

قبل از اینکه به اردوی کرمان بروند، اردوی کرbla برگزار شده بود ولی من اجازه ندادم که فائزه برود و این موضوع او را خیلی ناراحت کرد و زمانی که موضوع رفتن به کرمان مطرح شد، به او گفتم تو هدفهم امتحان داری و نمیتوانم بگذارم بروی، فائزه گفت مامان این اردو را باید بروم و خیلی اصرار کرد، در نهایت راضی شدم تا بروم و اما خیلی سفارش کردم که مراقب خودت باش.

### از روزی که عازم کرمان شد برایمان بگویید.

روزی که می‌خواست بروم ۱۰ الی ۱۵ نیم بیدار شد که صبحانه بخورد و بروم، اتفاقاً آن روز من هم کاری پیش آمده بود و در خانه نبودم، چون قرار شد ۴ عصر از دانشگاه حرکت کنند، دختر کوچکم که ۱۳ سالش است، تا به حال غذا درست نکرده بود اما زمانی که دید فائزه عازم است و من هم در منزل نیستم، به فائزه گفته بود بذار من برایت غذا درست کنم، می‌گفت مامان ۴ ساعت طول کشید تا برای فائزه کوکو سیب زمینی درست کنم، تا کوکو سیب زمینی را درست کردم، آبجیم لباسهایش را پوشید، غذا خورد و

قرار بود به زیارت مزار سردار سلیمانی گروه عازم شدند اما در میانه راه دو تا از بچه ها گم شده بودند و فائزه چون مسئول اتوبوس بود باید منتظر میماند تا این بچه ها را پیدا کند، در انفجار اول یکی از بچه ها می‌گوید من دیدم فائزه جلوی ما میرود تا آن دونفر را پیدا کند و ۱۰۰ متری من میدودم، فقط دیدم فائزه افتاد روی زمین و دیگر جرات نکردم سمتش بروم و ببینم چرا افتاد.



نمیدانستیم تا اینکه پس از شهادتش متوجه شدیم که چقدر به دنبال شهادت بوده است.

به فاطمه گفتم تلویزیون را روشن کن بن شبکه ۶ انگار قلب من کنده شد زیر نویس قرمز را که دیدم به فائزه زنگ می‌زدم، یا اشغال می‌شد یا تلفن را جواب نمی‌داد. برادرم هم شروع می‌کند به تماس گرفتن با تلفن به فائزه و آن شخصی هم که در انفجار اول گوشی فائزه را پیدا می‌کند، اما برادر بزرگم زنگ می‌زنند، فردی که جواب میدهد، برادرم خودش را معرفی می‌کند و وقتی حال فائزه را جویا می‌شود آن فرد در جواب می‌گوید که دختر خانمی که اینجاست، شهید شده است.

**قبل از اردوی کرمان فائزه با تو صحبت کرده بود که میخواهد برای مراسم شهید سلیمانی حضور داشته باشد؟** تصویر می‌کردم که فائزه شهید شود؟

فائزه از ابتدای شروع ترم برنامه ریزی کرده بود که در این مراسم شرکت کند و حتی کلاسهاش را جویی تنظیم کرده بود که زمانش را برای سفر مدیریت کند. در واقع فائزه مسافرت‌های جهادی زیادی رفته بود و اصلاً فکر نمی‌کردیم که او در سفرش به کرمان شهید شود. اولین سالی بود که فائزه در مراسم حاج قاسم شرکت می‌کرد و خیلی ذوق و شوق داشت. از ابتدای ترم جدید دانشگاهش درنظر داشت که طوری برنامه ریزی کند که به مسافرت کرمانش برسد؛ حتی در راه هم برای امتحان روز یکشنبه اش درس می‌خواند و در آخر به آرزویش رسید و شهید شد. راستش من هیچوقت فکر را نمیکردم که فائزه شهید شود اما در اتاقش پر از عکس‌های شهید ابراهیم هادی، حاج قاسم سلیمانی و شهدای مدافع حرم بود حتی از مقاله‌ای که به نام «حضرت شهادت» نوشته بود و نفر دوم شد اطلاعی نداشتیم، او هر هفته بر مزار شهدا حاضر می‌شد و از آنان درخواست شهادت می‌کرد اما ما این را

**دیدارشان در کرمان دارند؟**

یکی از دوستانش تعریف می‌کرد که وقتی داشتیم به سمت کرمان حرکت می‌کردیم، میخواستیم در اتوبوس بشینیم، فائزه رفت جایی که vip بود و به من هم گفت بیا اینجا بشین جای خیلی قشنگیه. موقع برگشتن همان جای فائزه خالی مانده بود و فهمیدیم که واقعاً آن جای vip مخصوص فائزه بود. دوستانش قول داده بودند ما راهت را ادامه میدهیم، انشالله که دختران گلم ادامه رواه فائزه و پیرو ولایت باشند. در ادامه از فاطمه خواهر کوچکتر فائزه می‌خواهم تا کمی از شهید عزیزان بگویید.

**شما چند سال از فائزه کوچکتر هستید؟** فکر میکنی چقدر در زندگی تو موثر بوده است؟

من ۷ سال از خواهرم کوچکتر هستم. خواهرم ۲۰ ساله بود. همیشه بسیار درکم می‌کرد و در عرصه‌های جهادی مختلف بسیار فعال بود. فائزه همیشه الگوی زندگی من بود؛ اما نمیتوانستم مانند او باشم و حالا سعی می‌کنم رفتارهای او را انجام دهم تا بیشتر از هر زمانی الگوی خودم قرار داده و مانند او شوم.





گفت و گوی شاهد یاران با خانواده شهید رضا اکبرزاده از شهدا حادثه تروریستی کرمان:

## «موکب دار مقاومت» از قافله شهدا جا نمایند

دوآمد

جانباز دوازده سالهی خانواده اکبرزاده خبر شهادت مظلومانه اش را داد. روز انفجار کمی از پدر دورتر افتاد ولی خودش را بالای سر پدرش رساند. شهادتش را به چشم دید. دستهای لرزانش را مردانه روی شمارهای تلفن گذاشت؛ به اولین کسی که گوشی را جواب داد، مردانه خبر شهادت پدرش را داد و خودش توی آمبولانس نشست. در ادامه زندگانی شهید را از زبان پدر، مادر و همسر و فرزندش به تصویر می کشیم.

فاطمیه با جمعی از دوستانش برپا می کردند بیشتر از ۱۰ سال با دوستان و لایتی اش «موکب دار مقاومت» بودند. آنها ایام محرم ده شب مراسم اباعبدالله (ع) را برگزار می کرد. سه شب قبل از ایام فاطمیه روضه داشتند. رضا خادم بود چایی ریز بود. کفش جفت کن بود. مداح دعوت می کرد.

مادر شهید: خیلی مخلص بود. عاشق مدافع حرم شدن بود و می گفت رضایت بدید. برای اینکه من رضایت بدهم، چشمانش را کف پاهایم می گذاشت. من رضایت نمی دادم. این شد که حضرت زهرا(س) و اهل بیت(ع) خریدارش شدند.

مرضیه حاج خلیلی (همسر شهید): در دوران

پدر شهید: شهید ما در اخلاص و پاکی الگو بود و جباتش را از بچگی و از وقتی خودش را شناخت انجام می داد. اهل هیئت بود. خیلی مخلص بود روحیه شهادت طلبی داشت و پاییند ولایت فقیه بود و عاشق حاج قاسم. خودش ۲۶ سال و در دوره مدافعان حرم با اصرار از مادرش می خواست برای اعزام به سوریه رضایت بگیرد. مادرش قبول نکرد و می گفت: حالا زود است. شما بچه ها را سروسامان بده.

پسرم همیشه دوست داشت، شهید شود و قسمتش نشد تا اینکه در میان زائران حاج قاسم در روز ولادت حضرت زهرا (س) به آرزوی دیرینه خودش رسید و شهادت رسید.

خادم دستگاه اهل بیت (ع) بود. مراسم ایام

**با تشکر از وقتی که در اختیار ما قرار دادید، شهیدتان را برای خوانندگان شاهد یاران معرفی کنید.**

پدر شهید: فرزندم شهید «رضا اکبرزاده» متولد سال ۶۶ دومین بچه ما بود. تا دیپلم خواند بعد از اینکه ازدواج کرد، ادامه تحصیل داد و کارشناسی رشته حقوق گرفت. حدود ۱۴ سال هم در شرکت تدارک وابسته به اداره امور شعب بانک ملی استان کرمان به عنوان خدمتگزار می رفت. در حوزه بسیج و جهاد قرآنی هم فعالیت می کرد.

**از اخلاق و منش فرزندتان به چه مواردی اشاره می کنید؟**

## ابوالفضل اکبر زاده فرزند شهید رضا اکبر زاده دقایقی پس از شهادت پدر



جواب نمی دهد.

پیکر شهید را از همان محل به طرف بیمارستان مهرگان می برند. به من ساعت ۹ خبر دادند. تا آن ساعت سردرگم بودم. تا اینکه پزشک قانونی گفتند یک سری اجساد شهدا هستند، مسئول پزشک قانونی گفته اگر رویه اش را دارید ببینید. گفتم: به هر حال پسرم هست.

اسما مطلبی (مادر شهید): روز شهادتش ما خودمان گلزار بودیم. بابا به رضا زنگ زد که نیایید انفجار شده. دلشوره گرفتم. زنگ آخر را خودمن زدم که نیایید. گفت: باشه مادر، من می روم شما هم ببایید. آن روز گلزار شهدا به هم ریخت. مثل شام غربیان حضرت زینب بود. بچه ها اذیت می شدند.

فرزندان شهید پس از شهادت پدرشان چه شرایطی دارند؟

همسر شهید: ابوالفضل پسرم قوی است. ولی زهرا خانم باورش نشده. فکر می کند بابا رفته سفر و برمی گردد. بهانه گیر شده، مدرسه نمی رود. چون او هر روز باش را بیدار می کرد. خودم هم گاهی فکر می کنم همسرم کربلا رفته و می خواهد برگردد. رفتنش را باورم نمی کنم و نبودش را احساس می کنم. بعضی موقع نمی دانم بدون رضا باید چکار کنم. ولی خود شهید هم خیلی به ما کمک می کند.

از یادگار ۱۲ ساله شهید که در اوآخر گفتگو به این جمع در منزل پدر بزرگش

می گفته: «انشاء الله به شهدا برسیم، صلوات». «از قافله شهدا جا نمانیم صلوات» و دوستانش این خاطره را تعریف می کنند که تا ۵ و نیم صبح دیگ می شست و بعد رفت خانه پدر خانمش تا ۶ و نیم ۷ آنجا بوده و بعد از آن به خانه اش می رود و بعد الظهر ساعت ۲ و نیم به همراه پسرش آقا ابوالفضل به سمت گلزار شهدا می روند.

### روز حادثه با هم در تماس بودید؟

پدر شهید: آنها در مسیر گلزار بودند که انفجار رخ داد. آقا رضا چند دقیقه بعد تماس گرفت و پرسید شما کجاید؟ (می خواست در گلزار به ما ملحق شود). گفتم: دارند مردم را متفرق می کنند شما نیایید اینجا. گفت: پس من سمت ماشین می روم و خدا حافظی کرد. همین که بر می گردد به طرف پایین، انفجار دوم اتفاق می افتد و بلا فاصله شهید می شود. ترکش به سرش خورده بود. آقا ابوالفضل ترکش به پایش می خورد.

### از شهادتش چطور باخبر شدید؟

پدر شهید: آقا ابوالفضل، نوه ام به من زنگ زد، به عموش زنگ زد. تا چند دقیقه ارتباط تلفنی هم قطع بود و نتوانستیم صحبت کنیم. بالاخره با مادر بزرگش تماس می گیرد و می گوید: ببایید گلزار، بابام شهید شده. می گوید: «من رفتم روی سینه بابا هر چه صدایش می زنم

زنگی به نماز اول وقت خیلی مقید بود. دوست داشت بچه ها کلاس قران بروند. پسرمان کلاس مدارسی بود. خشک مقدس نبود؛ عاشق شهادت بود. می گفتم؛ امروز این کار را کردن شهید نمیشی. اما کسی که شهیدوار زنگی کند راحت می تواند حاجتش را بگیرد واقعاً به این درجه رسید. اول دعای پدر و مادرش و بعد کمک هایی که به مردم می کرد.

### آخرین دیدار با فرزندتان چگونه رقم خورد؟

پدر شهید: آخرین دیدار ما شب قبل از شهادتش بود. به همراه دخترش زهرا خانم و پسرش آقا ابوالفضل در همین «موكب مقاومت» بودیم. زهرا خانم گفت: من می خواهم بروم خانه آقاجان. همیشه می گفت: نه. اما آن شب سکوت کرد. من گفتم: ابوالفضل و زهرا خانم دارند می آیند. شما هم شب بیا با هم باشیم. گفت: نه من می خوام استراحت کنم. در صورتی که به من دروغ مصلحتی گفت: دوستانش موکب صاحب الزمان(عج) هیئت پخت غذا داشتند و در گلزار شهدا بودند. آقا رضا به من گفت؛ بروم استراحت کنم. اما رفت مسجد امام رضا (ع) در خیابان شهید دستغیب. منزل پدر خانمش هم آنجا بود. رفته بود دیگ های غذا را شسته و در جمع دوستانش بلند بلند

یک صدای انفجار آمد. بابا گفت: به نظرم انتشاری زندن. من آیة الكریسی می خواندم که بیشتر نشود. ماشین را پارک کردیم. پدریزگ زنگ زد و گفت: نیایید انفجار شده. ایستادیم. بابا به عمو و عمه زنگ می زند که نیایید با عمه تماس گرفته بود که یک لحظه در چند قدیمی ما انفجار شد. ترکش به سر و پهلوی بابا اصابت کرد. من یک ربع بیهوش بودم. دیدم همه افتادند روی زمین. بلند شدم رفتم به سمت بابا. صدا کردم و گفتم: بلند شو بابا!



روی زمین. بلند شدم رفتم به سمت بابا. صدا کردم و گفتم: بلند شو بابا! فکر کردم زنگ بزنم پدر و مادر بزرگم، گفتم چون گلزار بودند. نگران حالشون شدم. به مادرم و خاله ام زنگ زدم و گفتم: بباید که من رخمن شدم. بابام هم شهید شده. آنها اول فکر نمی کردند بابام شهید شده باشد، امید داشتند و حرف من را قبول نمی کردند.

من ۲۴ ساعت بستری شدم. ترکش به دست و پام خورد و گوشم هم موج انفجار گرفته ئ و پرده گوشم آسیب دیده. دکتر ها گفتند پاهام آسیب دیده نباید عملش کنیم چون چرک می کند. زانو هام درد می کنه و گوشم سوت می کشه و سرم هم چند روز درمیان درد می کند.

#### کلام پایانی:

**پدر شهید:** اینها با اصل مكتب حاج قاسم مشکل دارند. خدا رحمت کنه حاج قاسم را خار چشم دشمن بود. از عکسش و از قبرش هم وحشت دارند. پیام من این است که دنباله رو شدها باشیم. مكتب حاج قاسم و شهدنا بوده و خواهد بود. ان شاء الله همه دنباله رو شدها باشند و روحیه یاس و نامیدی نداشته باشند.

**همسر شهید:** از بانوان سرزمینم درخواست دارم با حجاب قلب امام زمان را شاد کنند واقعاً شهدا را این مسئله خیلی تاکید داشتند. حجاب و نماز اول وقت. من همین را از مردم می خواهم. دلنوشته فرزند شهید رضا اکبرزاده برای پدرش یک جمله کلیدی است: ابوالفضل نوشته است: «ملتی را که آرزویشان شهادت است با شهادت نابود نمی کنند».

شب قبل از شهادتش رفته بود مسجد امام رضا (ع) رفته بود دیگ های غذراشته و در جمع دوستانش بلند بلند می گفته: «انشاء الله به شهدا برسیم، صلوات». «از قافله شهدا جا نمانیم صلوات و دوستانش این خاطره را تعریف می کنند که تا ۵ و نیم صبح دیگ می شست و بعد رفت خانه پدر خانمش



زمانی که داشته برمی گشته خانه گفت: «با امام رضا! «شهادت من را بدی می خوام شهید بشم». روز شهادت پدر را به یاد داری؟ دقیقاً چه اتفاقی برایتان افتاد؟

ساعت ۲ و نیم همراه بابا حرکت کردیم به سمت گلزار. من آهنگ مداعی گذاشته بودم در ضبط ماشین. بابا گفت: روز ولادته! مولودی بگذار و من مولودی گذاشتم. بابا دست می زد و می گفت: باید شاد باشیم ما ماشین را پارک کردیم سمت باغ وحش و رفتیم.

یک صدای انفجار آمد. بابا گفت: به نظرم اتحاری زندند. من آیه الکریمی می خواندم که بیشتر نشود. ماشین را پارک کردیم. پدر بزرگ زنگ زد و گفت: نیایید انفجار شده. ایستادیم. بابا به عموم و عمه زنگ می زند که نیایید با عمه تماس گرفته بود که یک لحظه در چند قدمی ما انفجار شد. ترکش به سر و پهلوی بابا اصابت کرد. من یک ربع بیهوش بودم. دیدم همه افتادند

ملحق شد می پرسیم. این روحیه قوی و شجاعت را از کجا دارید؟

«من ابوالفضل اکبر زاده فرزند شهید رضا اکبر زاده هستم. من روحیه خودم را از پدرم و امام حسین (ع) و اهل بیت (ع) دارم روحیه خودم را نمی بازم. همه میگن شهید زندس. بابام رو زنده می دونم. زنده بود، زنده تر شد. من به لطف پدرم قوی موندم.»

از علاقه بابا به شهادت چیزی می دانی؟

شب آخر همراه بابا رفتیم دنبال مامان، بعد رفتیم خانه پدر بزرگ مادری مان و بعد رفتیم موکب آجقا غذا می پختند. پدرم بعد از ما می روند دیگ غذا ها را می شورد بعد صدا می کرده: «ما به جمع شهدا برسیم صلوات. از قافله شهدا عقب نمونیم صلوات». بعضی ها مسخرش می کردند. چی داری میگی این وقت شب؟ بعد



## جز زیبایی چیزی ندیدم

درآمد

شهید سرهنگ دوم «محمدعلی ضیاءالدینی» متولد دشتاخاک زرند، جمعی پلیس راهور مرکز استان کرمان بود که در حادثه تروریستی گلزار شهدای کرمان از ناحیه سربه شدت مجرح و در بیمارستان شهید باهنر کرمان بستری شد. ۲۰ دی ماه یک هفته بعد از حادثه و پس از تایید شهادت و مرگ مغزی، کلیه های شهید ضیاء الدینی در مرکز آموزشی درمانی افضلی پوربه دو بیمار نیازمند دریافت عضو پیوند زده شد و کبد نیز برای پیوند به شیراز منتقل شد. با این عمل خیرخواهانه خانواده شهید ضیاء الدینی، چند شهروند نیازمند به پیوند عضو، مجدداً سلامتی خود را به دست آوردند. شاهد باران در گلزار شهدای کرمان با خانم «حمیده ضیاء الدینی» همسر شهید به گفتگو پرداخته تا آن شهید را در آینه کلام همسرش روایت کند.

شهید ضیاء الدینی را چگونه معرفی می کنید؟

۲۲ سال افتخار زندگی با همسرم را داشتم. ۳ فرزند دارم، فرزند اولم احمد رضا دانشجوی سال اول رشته دندانپزشکی است. فرزند دوم ما فاطمه خانم ۱۲ ساله و فرزند سوم مان یگانه زهراء ۴ ساله است. وقتی همسرم به خواستگاری آمد، خانواده اش از او عاشقانه تعریف کردند. آنها او را با عشق به من داند و من با عشق به خدا هدیه اش کردم. همسرم پلیس قهرمانی بود که شایستگی شهادت داشت و به او افتخار می کنم. اگر هم بی قراری می کنم به خاطر ضعف من است. می گفت: اولین نقطه تفاهم ما شماره شناسنامه های مان است و درست می گفت؛ شماره شناسنامه های ما یکی بود. در بعد اخلاقی؛ من به یاد ندارم. روزه قضا داشته باشند. سال ۸۸ به سفر حج مشرف غیر از زیبایی ندیدم. سخت بود. ۳ روز در هفته

شدیم. حق الناس برایش خیلی اهمیت داشت، به عنوان یک نظامی بسیار وقت شناس بود. در همه این سالها یه یاد ندارم که دیر به محل کارش رفته باشد. بعد از آن که به سیستان و بلوچستان رفتیم. اول کار که حکم خدمتش را داده بودند، فرمانده منطقه جنوب نامه ای به او داده بود تا خودش را به یکی از دوستانش معرفی کند تا جای خوبی مشغول به کار شود. گفتم: علی جان! نامه را بردی؟ گفت: نه عزیز این حق الناس است. من نامه را ندادم. وقتی هم تقسیم شد؛ مناطق عملیاتی رفت. مرزبانی هم خدمت کرد.

بیشتر نبود. ولی وقتی بود، همه سختی ها فراموش می شد. خیلی دوستش داشتم و وابسته اش بودم. آنقدر بزرگ بود که رفتنش هم زیبا بود. روزی که به خواستگاری آمد، خانواده اش از او عاشقانه تعریف کردند. آنها او را با عشق به من داند و من با عشق به خدا هدیه اش کردم. همسرم پلیس قهرمانی بود که شایستگی شهادت داشت و به او افتخار می کنم. اگر هم بی قراری می کنم به خاطر ضعف من است. می گفت: اولین نقطه تفاهم ما شماره شناسنامه های مان است و درست می گفت؛ شماره شناسنامه های ما یکی بود. در بعد اخلاقی؛ من به یاد ندارم. روزه قضا داشته باشند. سال ۸۸ به سفر حج مشرف

همسرتان از خاطرات خدمتش نیروی

## ﴿ ارتباط و علاقه همسرتان با فرزندانش چگونه بود؟ ﴾

اهمیت دادن به خانواده از ویژگی های همسر بود. عاشق بچه هایش بود. همه تلاش را برای خوشحالی آنها می کرد. روز خوب زندگی همسر روزی بود که خبر قبولی پسرمان را در کنکور شنید. امسال احمد رضا آزمون داده بود. او سط مهر ماه منتظر اعلام نتایج بودیم. همسر تماس گرفت و گفت: نتایج آمده. اگر احمد رضا خواهید بیدارش نکن. نتیجه را ببین و به من بگو. وارد سایت سنجش شدم. نتایج را دیدم. احمد رضا دندانپزشکی قبول شده بود. تماس گرفتم و تبریک گفتم. همسر خیلی خوشحال شد و فقط یک جمله گفت: «حالا کرم صاف شد!». آن روز به همه همکارانش و بچه ها شیرینی داد.

## ﴿ از محل ماموریت همسرتان اطلاع داشتید؟ ﴾

نزدیک سالگرد حاج قاسم، هر روز شیفت بود. شب آخر زنگ زدم، گفت: «امشب خونه نمی آی؟» گفت: «تو راهم خانم». گفتم: «پس من منتظر تم». جواب داد: «چشم خانم، من سریازتم». هر وقت زنگ می زد، می گفت: «سریازتم». آخر شب آمد. ولی دست پر؛ یک جعبه شیرینی، یک شاخه گل رز قرمز که رویش نوشته شده بود: تقدیم با عشق و یک هدیه که روسربود و برای روز زن خریده بود. هدیه ها را داد و گفت: «اعزیزم تقدیم با عشق». اصرار داشت همان لحظه روسربی را سر کنم. گفتم: «حالا بعداً من می پوشم چه اصراری داری!» گفت: «الآن بپوش رو». پوشیدم اجازه نداد روسربی را عوض کنم گفت: «امشب همین روسربی سرتون باشه». آن قدر درگیر درس و کتاب و امتحان بودم که معنی حرفش را نفهمیدم.

صبح روز بعد، ۱۳ دی ماه همسر ساعت ۵ صبح از خانه بیرون رفت. حدود ساعت ۹ تماس گرفت و گفت: «گلزار شهدا هستم. حال و هوای اینجا خیلی خوبیه. با بچه ها بیاید اینجا...». گفتم: «هوا سرده علی جان! عصر می آییم». این را هم بگوییم شیفت کاری اش ساعت ۲ بعد الظهر در کوچه ۴۲ شهدا تمام شده بود ولی به علت کمبود نیرو از ساعت ۲ به بعد در رورودی تخت دریا قلی، محل انفجار دوم مستقر شده بود. برای ناهار، خودم زنگ زدم. پرسیدم: «ناهار علی جان، بیارم برآتن؟» گفت: «نه. به ما اینجا غذای نذری حرم امام رضا(ع) دادند».



انتظامی برای شما تعریف می کرد؟

بله. یک روز همسر از ماموریت برگشته بود کرمان. دیدم شیشه ماشینش کاملاً شکسته و خرد شده. سؤال کردم: تصادف کردی؟ گفت: نه در درگیری مرزی با اشرار بودم و ادامه داد: یک هفته در فرماندهی مقر محاصره شده بودیم. یک هفته آب و

او سط مهرماه منتظر اعلام نتایج کنکور بودیم. همسر تماس گرفت و گفت: نتایج آمده. اگر احمد رضا خواهید بیدارش نکن. نتیجه را ببین و به من بگو. وارد سایت سنجش شدم. نتایج را دیدم. احمد رضا دندانپزشکی قبول شده بود. تماس گرفتم و تبریک گفتم. همسر خیلی خوشحال شد و یک جمله گفت: «حالا کرم صاف شد!»

بدنش به درجه رفیع شهادت نائل شد. این راه هم بگوییم که سه سال پیش چشم چپش زخم قرنیه گرفته بود. پزشک معالج می گفت درمان این چشم فقط یک معجزه است. الان می فهمم آن چشمش باید جای دیگری خرج می شد.

### همسرتان از چه زمانی داوطلب اهدای عضو شده بود؟

سال ۹۶ منزل برادر شوهرم میهمانی بودیم. بحث اهدای عضو بود. علی جان گفت: فرم درخواست اهدای عضورا کامل کردم. گفتم: می دانی من روی این مسئله حساسم، چرا دست می گذاری رو نقطه ضعف من؟ همسرم گفت: «من حادثه و تصادفات زیادی دیدم، حادثه خبر نمی کند و یک لحظه اتفاق می افتد. حیف نیست آدم یک عضوی از بدنش سالم باشد، و یک نفر به آن نیاز داشته باشد و بعد این عضو سالم بروز زیر خاک»؟ گفتم: «قبول دارم، ولی دیگه صحبتش را نکن». گروه خونی همسرم ۰ مشیت بود و خودش پای ثابت اهدای خون بود و سالی ۵-۶ مرتبه اهدای خون انجام می داد.

پس از تایید شهادت و مرگ مغزی؛ کلیه ها و کبدش به بیماران نیازمند در کرمان و شیراز اهدا شد. مردم کرمان برای تشییع همسرم سنگ تمام گذاشتند و پیکرش از مصلای امام علی(ع) تا گلزار شهدای کرمان تشییع شد و در جوار فرمانده مقاومت شهید حاج قاسم سلیمانی و همان جای و عده و قرار همیشگی مان در گلزار شهدا و همان جایی که روز عرفه امسال، دقیقا همان نقطه دعای عرفه را خواند، به خاک سپرده شد. «اللهم بارک لمولانا صاحب الزمان (عج)»

بعد از انفجار اول تماس گرفت و گفت: اینجا اوضاع خرابه. داشت صحبت می کرد. شنیدم به کسی گفت: خانم کجا؟ خانم نزو! همین را شنیدم و تلفن قطع شد. دوباره تماس گرفتم. در دسترس نبود. ۵ دقیقه بعد تماس گرفتند و گفتند: آقای ضیاء الدینی را بردند بیمارستان شهید باهنر عمل کنند. همکارانش گفتند: باهنر عمل کنند. همکارانش گفتند: فقط چشم چپش آسیب دیده. اما ترکش از چشم چپ وارد مغزش شده بود. چند روز بعد مرگ مغزی همسرم تایید شد و روز ۲۰ دی با اهداء اعضاء حیاتی آسیب دیده است!.



شهادت: ۱۴۰۲/۱۰/۲۰

حادثه تروریستی

ساعت ۱۵:۳ دقیقه همسرم دوباره تماس گرفت. احوال بچه ها را پرسید. گفت: «اوضاع اینجا خرابه. دعا کنید بخیر بگذره». صدای بیسمیم می آمد که می گفت: آمبولانس بفرستید. شنیدم به کسی گفت: خانم کجا؟ خانم نزوا! همین را شنیدم و تلفن قطع شد. دوباره تماس گرفتم. در دسترس نبود. ۵ دقیقه بعد تماس گرفتند و گفتند: آقای ضیاء الدینی مجروح شده و ایشان را بردند بیمارستان شهید باهنر. همکارانش گفتند: فقط چشم چپش آسیب دیده. اما ترکش از چشم چپ وارد مغزش شده بود. چند روز بعد مرگ مغزی همسرم تایید شد و روز ۲۰ دی با اهداء اعضاء حیاتی زن و بچه مردم را شهید کردند.»

از حادثه تروریستی گلزار شهدا و مجروحیت همسرتان چگونه باخبر شدید؟ همسرم خبر اولین انفجار را داد. حدوداً ۵ دقیقه به ساعت ۳ بعدالظهر تماس گرفت و گفت: «اینجا یک انفجاری رخ داده. نگران من نباشید. دعا کنید، انسالله به خیر بگذره». گفتم: «خواهrem اونجاست». گفت: «تماس بگیرید از احوالشون آکاه بشید و من هم خبر بدیدم». به خواهrem زنگ زدم. گفت: «الآن رسیدم خونه». تا تلفن را قطع کردم، همسرم دوباره تماس گرفت. گفتم: «خواهrem رفته خونه. حالشون خوبه». گفت: «خداروشکر، دعا کن عزیزم. میگن



# حادثه کرمان به روایت شاهدان عینی

درآمد

۱۳ دی ۱۴۰۲ کرمان میزبان زائران و دل سوختگان دلیر مرد دیار خود، حاج قاسم بود که خود را گلزار شهدا و فضای آکنده از عطر شهید سلیمانی رسانده بودند. در لحظات وقوع حادثه تروریستی گلزار شهدای کرمان، هر یکی از حاضران، شاهد اتفاقات گوناگونی بودند و از نگاه خودشان لحظه های اندوهبار انفجارهای تروریستی و شهادت مظلومانه زائران شهید را تشریع می کند. در ادامه گفتگو با شاهدان عینی را می خوانید.

مشخصات مکرمه را بدhem، که دختر بغض اش شکست و به هق هق افتاد و میان هق هق اش گفت: من خودم خانواده اش هستم، من خواهش هستم.

”  
گفتم از هلال احمر هستید؟  
این خانم فوت کردند، لطفاً  
به خانواده شون خبر بدید؛  
آدم مشخصات مکرمه را بدhem، که دختر بغض اش شکست و به هق هق افتاد و میان هق هق گفت: من خودم خانواده اش هستم، من خواهش هستم

خواستم صورت اش را از روی آسفالت برگردانم نفس حبس می شد که نکند این فرد یک آشنا باشد.

بلند می شوم و در طریق القاسم به سمت گلزار به راه می افتم در مسیر رود راه افتاده رودی از خون آبه‌ی مردم، کنار هر جنازه و مجروح که میرسم روی خون ها رانو میزنم ... تمام وجودم خونی شده، بوی خون تمام مشام را پر کرده ... تعجب میکنم که چطور این صحنه ها میبینم و هنوز زنده ام ... خدایا کشتارگاه دست جمعی راه افتاده است ...

بزور خودم را رساندم به جلسه ای که فاصله صد متری انفجار اول بود، موقع رفتن، با مکرمه حسینی، همکارم خدا حافظی کردم و خسته نباشید گفتم فکرش را هم نمیکردم تا دقایقی دیگر، دیگر نبینم ...

وقتی کنار پیکرش رسیدم، خانمی کنارش بود، گفتم از هلال احمر هستید؟ این خانم فوت کردند، لطفاً به خانواده شون خبر بدید؛ آدم

## من خانواده اش هستم

روایت خواهر شهیده مکرمه حسینی:

صدای انفجار که بلند میشود، همه فرار میکنند، فرار می کنند تا زنده بمانند تا خودشان را از حادثه دور کنند. اما پرستارها، دکترها، نیروهای هلال احمر و کادر درمان با صدای انفجار باید بدوند سمت انفجار، سمت حادثه حتی اگر مطمئن باشند انفجارهای بعد هم در کار است. اما باید بروند چون قسم خوردنده وقتی کسی نیاز به کمک دارد در هر شرایطی هم که هستند خودشان را برسانند به آن ها. همین طور که می دوم به سمت محل انفجار و مجروحان گوشی ام را روشن میکنم که فیلم هم ضبط کنم. به هر کسی که می رسم دستش را می گیرم و هولش می دهم به سمت مخالف انفجار، بلکه بتوانم کسی رانجات دهم.

۳۲ نفر نبض نداشتند، ۴ نفر دیگر هم کنارشان نشستم و کمکشان کردم اشدهشان را بخوانند. هر لحظه که کنار یک نفر می نشstem و می

شدها ۲۵ نفر دانش آموز هستند. دانش آموزانی که هر کدام در مدرسه شان جریانی راه انداختند شهید امیرحسین ده دهی که به معلم ریاضی گفته بود: آقا! می شود از ما یک عکس بگیرید معلم می گوید آقا امیرحسین الان وقت درس است و معلم یک عکس می گیرد و امیر حسین مثل خورشید بین دانش آموزان می درخشد بعد از یک هفته به شهادت می رسد.

مادر شهید که خودش هم ترکش خورده است، می گوید: حوالی ظهر به مسجد صاحب الزمان (عج) رفتیم و بعد از زیارت گلزار شهداء، داشتمی برمی گشتم که صدای انفجار شده است. من حس کردم بدنم داغ شد و ناگهان دستم پر از خون شد. خون از سر امیرمهدي<sup>۴</sup> ساله ام که در بغل بود می ریخت. نمی دانم که ترکش به کجا امیرحسین عزیزم خورد که زمین افتاد و از گوشش خون می آمد و به شهادت رسید.

زائرین از شهدا حاجت گرفته اند. با آمدن شهدا تعداد زائرین بیشتر شده و پنجه شنبه ها شلوغ تر می شود. مطمئن هر کس کنار مزار ریحانه کوچولوی او نیم ساله برود حاجت روا می شود. هر کسی گلزار شهدا می آید می گوید: حس و حال حرم امام رضا (ع) را داریم. از کربلا آمده اند می گویند: اینجا مثل بین العرمین است. این مرکزیت معنوی زلال بخطاب نور خاص شهدا مخصوصا حاج قاسم؛ گل سبد شهدای کرمان است.

انجام شد ممکن است گیرنده ایست قلبی انجام بدهد و نتوانستیم اهدا کنیم. به نظرم این شهدا یک اثباتی هستند بر اینکه راه انقلاب درست است.

با اینکه بابا کارت اهدای عضو داشتند ما رضایت را دادیم کبد و کلیه اهدا شد در مورد قلب هم یکسری ازمایشات انجام شد ممکن است گیرنده ایست قلبی انجام نتوانستیم اهدا کنیم

صبح ۱۳ روز دی ماه ویژه برنامه های زیادی در گلزار شهدا گذشتند. خادمین امام رضا (ع) در گلزار شهدا بودند. مدار ویژه مراسم صبح شهید «عادل رضایی» بود. آقا عادل گفت: روز ولادت حضرت زهرا (س) است و روز سالگرد شهادت حاج قاسم؛ نمی شود دست زد، ولی می شود حماسی خواند. رفت بالا و خواند تا آنجا که خواست سرود بخواند، گفت: «بریم زیارت امام رضا (ع)». شروع کرد سرود امام رضا را خواندن و یک مراسم با شکوهی شد. نزدیک ظهر جمعیت زیاد شد. بعد از نماز جماعت خودجوش برنامه را ادامه دادیم تا رسیدیم به ساعت ۴۵ دقیقه که انفجار اول رخ داد؛ گفتند کپسول گاز منفجر شده. انفجار دوم که اتفاق افتاد جمعیت را هدایت کردیم بیرون گلزار که اتفاقی نیافتند. خبر آوردند کربلا ی عادل رضایی که صبح در گلزار می خواند جزو شهدا است.

قبل از انفجار جمعیت داشت می آمد داخل گلزار. و مردم چه قدر زیبا شعار می دانند کنار مزار حاج قاسم مراسم باشکوهی برگزار شد. جلسه با شکوه حاج قاسم را داعشی ها تبدیل کردند به مراسم غمگینانه ای که ۹۵ نفر به شهادت رسیدند. این ۹۵ نفر که به گلزار اضافه شدند حدود ۳۰ نفر خانم، بقیه مرد و کوچک ترین شهید سلطانی نژاد است. ریحانه ای که سر در بدن نداشت وقتی مادرش به شهادت رسید، باید کنار این ها می نشستی تا روضه ها و صحنه های کربلا برایت مجسم شود. از این

احمد رضا ضیاء الدینی هستم فرزند شهید سروان محمد ضیاء الدینی که در حادثه سالگرد مراسم شهید حاج قاسم سلیمانی مجرح شد و پس از اهدای عضو به شهادت رسید.

روز حادثه من در خانه می شنیدم که مامان و بابا تلفنی صحبت می کنند. کنار مامان بودم که تماس گرفتند و گفتند بابا مجرح شده است. خیلی سریع حرکت کردیم بیمارستان باهنر بعد از جست وجو نتوانستیم پیدا کنیم و گفتند؛ بیمارستان افضلی پور هم چند مجرح بردند. رفتیم آنجا و دیدیم پدرم آنچا بود.

پدرم را بعد از رسیدگی اولیه انتقال داده بودند به بیمارستان باهنر برای جراحی چشم و مغزش؛ یک ترکش از چشم کشیده بودند بیرون و وضعیت به پایداری رسیده بود.

بعد از سی تی اسکن متوجه شدند یک ترکش دیگر وارد شده است تقریبا از وسط مغز رد شده و پشت سر است و بحث مرگ مغزی تایید شد. با اینکه بابا کارت اهدای عضو داشتند ما رضایت را دادیم کبد و کلیه اهدا شد در مورد قلب هم یکسری ازمایشات

## روضه ای مجسم از کربلا

(به روایت جعفر طیار خادم گلزار شهدای کرمان):



(به روایت احمد رضا ضیاء الدینی  
(فرزنده شهید حادثه تروریستی کرمان):



یک حسی به من می‌گفت  
که اتفاقی برایشان افتاده  
است و حدسم درست بود.  
انگار از اول می‌دانستم. چون  
مادرم در بدترین شرایط  
هم تنها یام نمی‌گذاشت

چشمم را که باز کردم روی تخت بیمارستان بودم. متوجه شدم که وقتی مرا به بیمارستان آورده‌اند، بیهوش بوده‌ام و سرم را عمل جراحی کرده بودند. چشمم را باز کردم و به پدرم گفتم خویم و دوباره بیهوش شدم. دومین بار که به هوش آمدم، ابتدا نوری دیدم که در حال بیشتر شدن بود. بعد حاج قاسم را دیدم که دستش را دراز کرد. تا آمدم دستش را بگیرم، دیدم پرستار در حال سرم زدن به من است. دیگر به طور کامل به هوش آمدم. یک حسی به من می‌گفت که اتفاقی برایشان افتاده است و حدسم درست بود. انگار از اول می‌دانستم. چون مادرم در بدترین شرایط هم تنها یام نمی‌گذاشت. حتی اگر خودش در سی‌سی‌بویا آی‌سی‌یو بود، یک گوشی می‌گرفت تا به من زنگ بزند و جویای احوالم باشد، اما دیدم هیچ خبری از مادرم نیست. البته از صحبت‌های اطرافیان هم فهمیده بودم، از حرف دایی و مادر بزرگ و حتی رفتار پدرم و اینکه پیراهن مشکی پوشیده بود. حدس زده بودم که اتفاق بدی افتاده است.

یک روز که روی تخت بیمارستان خوابیده بودم، باز هم همه جاتار شد و صدایی نمی‌شنیدم. دیدم که مادر، عمه‌هایم و بچه‌ها آمدند و کنارم ایستادند. ریحانه (دختر کاپشن صورتی) را بغل کردم و مادرم و عمه‌هایم بالای سرم گریه می‌کردند. بعد که خواستند بروند من با همین پای زخمی، بهسویشان دویدم و چادر مادرم را گرفتم اما ناگهان به پشت افتادم و آنها رفتند.

می‌کردند. ما ۹ نفر بودیم، مامان نغمه و خواهرم میریم که ۹ ساله بود. عمه سمية و مهدی ۶ ساله و فاطمه زهرا ۱۱ ساله، عمه فاطمه و ریحانه ۱۸ ماهه (دختر کاپشن صورتی) و محمد امین ۸ ساله که همگی با هم بودیم.

موقع پدرم هم رسید. مادر و عمه‌هایم با پدرم حرف زدند و عمومیم که آنجا بود از ما خواست زودتر به خانه برگردیم. پدرم هماهنگ کرد که با ماشین دوستش تا نزدیک ماشین خودمان که دورتر از موکب پارک کرده بودیم برویم. ما هم سوار شدیم و به سوی تخت درگاه قابی بیگ رفتیم. ماشین مان را آنجا پارک کرده بودیم. همگی از ماشین دوست پدرم پیاده شدیم و او رفت.

در پیاده رو جمع شدیم تا با هم از خیابان به آن سو برویم و سوار ماشین مان شویم. اما مادرم ایستاد تا تلفنی با پدرم صحبت کند و از او بخواهد که او نیز به خانه بیاید. مادرم عاشق پدرم بود. به او می‌گفت که تا تو نیایی من نمی‌روم، چون انفجار اولی خیلی مادرم را ترسانده بود و می‌ترسید که اتفاقی برای پدرم بیفتد. پدرم با اصرار خواست که برویم و گفت که خودش هم زود به خانه می‌آید.

وقتی مادرم تلفن را قطع کرد، به ما گفت که برویم. باید از خیابان رد می‌شدیم اما همان موقع بمب منفجر شد. موج مرا گرفت و به سمت عقب پرتاب شدم و دیگر چیزی نفهمیدم. بعد از آن ماجرا، نمی‌دانم چقدر گذشته بود که صدای پدرم را شنیدم. می‌گفت: «امیرعلی... بابا...»

## حاج قاسم را دیدم

«به روایت امیر علی سلطانی نژاد  
(فرزند شهید نغمه گلزاری و برادر شهید میریم سلطانی  
نژاد)»

پدرم در گلزار شهدا موكب داشت. ساعت ۸ صبح، من، مادر و خواهرم به دنبال عمه‌هایم و بچه‌هایشان رفتیم تا به سوی گلزار شهدا برویم. مراسم سالگرد حاج قاسم بود و از قبل برنامه ریخته بودیم که برای زیارت به گلزار شهدا برویم. سوار ماشین شدیم و به پارکینگ که رسیدیم، دیگر نمی‌شد با ماشین جلوتر رفت. پدرم دنبال مان آمد و ما را به موكب برد. مادرم، عمه‌هایم و بچه‌ها برای زیارت به گلزار شهدا رفته‌اند و من در موكب نزد پدرم ماندم که کمک کنم. لیوان می‌چیدم، چای و شیرکاکائو می‌ریختم و می‌دادم دست مردم و پذیرایی می‌کردم. قبل از انفجار اول، شیرکاکائویی درست کردیم و به مردم دادیم. همان موقع مادر و عمه‌هایم به موكب آمدند و از آنها با شیرکاکائوی داغی که خودمان درست کرده بودیم، پذیرایی کردیم. ناگهان صدای مهیبی آمد. آن زمان پدرم نبود و من که به خودم آمدم دیدم که هیچ کسی در موكب نیست. گوشی را از جیبم درآوردم و به پدرم زنگ زدم که جواب نداد. به سرعت در بین شلغوی و جمعیت مادرم را پیدا کردم. آنجا متوجه شدم که انفجار رخ داده. خیلی شلوغ شده بود.

مادرم و عمه‌هایم هراسان بودند و بچه‌ها گریه





قضیه اندوه بارکرمان ملت را مصیبت زده کرد. ما اصرار نداریم این و آن را متهم کنیم اما اصرار داریم عوامل واقعی و پشت پرده این حادثه را پیدا و سرکوب کنیم.

رهبر انقلاب اسلامی  
۱۴۰۷/۱۰/۱۹

KHAMENEI.IR

خودش اشک می‌ریخت.  
هرچه که پیدا می‌کردیم میدادیم به مامور هلال احمر، بعضی چیزها را شک داشتیم. تکه‌ای بود که وقی به دستش دادیم گفت این پوست سر است! و تکه کوچک دیگری که بند انگشت بودا حدود ۲۰ دقیقه‌ای که آنجا بودیم، پلاستیک پر شده بود از تکه های دست و پا و سر و صورت. معنی اربا اربای روشهای آنچا برایم مجسم شد. دیگر مردم هم کم کم جمع شده بودند. مامور هلال احمر همینطور که بین نیروها می‌رفت و می‌آمد، بلند صدا می‌کرد: «کسی دیگه پیکر داره؟» چه داشت می‌گفت؟ رعایت مردم را می‌کرد؟ اینها که ما داشتیم جدا می‌کردیم، قطعه‌ای از یک پیکر بود و حتی قطعه‌ای از قطعه های یک پیکر!  
آرام آرام زمزمه می‌کرد:  
السلام علی من بدن اربا اربا

دادند. دستکشها را دست کردیم و رفته‌یم بین چند نفری که داشتند کمک می‌کردند. با بیل توده ای خاک بلند می‌شد و بقیه داخل آن را می‌گشتند. تکه های بدن خودش را بین خاکها نشان می‌داد. حالم بد شده بود. اشک و بغض در هم رفته بود. یکی آنطرف تر داشت روضه‌ای رازمزمه می‌کرد و هر کس توی حال و هوای

## چند دقیقه تفحص

«به روایت راوی مسلم محمودی و گلزار اسدی»: صبح گلزار بودیم. از زیارت قبر حاج قاسم که داشتیم برمی‌گشتمیم، یکی از همکاران خوزستانی ام را دیدم. آنها هم آمده بودند برای گزارش‌های مراسم سالگرد. توی راه، کمی که گپ و گفت کریم، گفتم: «فلانی دو ساله فکرم بدجوری درگیر تفحصه. تو که جنوب هستی، کسی رو آشننا داری کار من رو درست کنه؟ خودم به هر دری زدم، تا حالا جور نشده» نمی‌دانم می‌توانست کاری کنید یا نه، اما این دیگر آخرین تیری بود که داشتم. تفحص، برایم یک کار معنوی بود که انگار دعوت ویژه‌ای می‌خواست. اما فکرم شدیداً درگیرش بود. شاد کردن دل مادران و خانواده‌های شهدا فقط یک دلیلش حساب می‌شد، که جای خودش مهم بود. عمیق‌تر که به آن فکر می‌کردم، دلیل قوی تری هم خودش را نشان می‌داد. با هر یک پیکر که شناسایی می‌شد انگار یک برگ سند به دشمن بودن دشمنانمان اضافه می‌شد و من می‌خواستم کمکی به این کار کرده باشم.

انفجار بعد از ظهر، شهدا و مجرح زیادی به جا گذاشته بود. ماشینهای اورژانس و آمبولانس پیکرها را جابجا کرده بودند. ساعت حدود ۵ بعد از ظهر بود. گروه هلال احمر شروع کردند به جستجو کردن داخل چنگل نزدیک گلزار. برای اینکه کسی وارد آن منطقه نشود نیروهای سپاه، دور منطقه را گونی کشیدند. نیروهای محدودی آنچا بودند. آمدیم ما هم برویم کمکشان. نگذاشتند.

کارت «اصحاب رسانه» را که برای ثبت گزارش و خاطره از مراسم حاج قاسم برایمان صادر بودند را نشانشان دادم، قبول نکردند. با آنها بحث مان شد که الان وضعیت جوری نیست که ما بنشینیم و تماشا کنیم... مردم نگران عزیزانشون هستند. ما می‌تونیم کمک کنیم. ولی جواب آن مامور همان بود. دیدیم فایده ندارد. از سمت دیگر گونی ها رفتیم. توجیه و توضیح‌های قبل این بار اثر کرد؛ راهمان

تعداد تلفات بیشتر از حادثه اول بود؛ باز هم بوی خون، باز هم فرباد و پاره های بدنی که به همه جا پاشیده بودند، نبض هایی که نمی‌بیند، نفسهایی که کشیده نمی‌شد. بیسیم تسوی دستشان می‌لرزید: «مرکز اینجا همه ده، سی و پنج، اینجا...» نتوانست جمله اش را تمام کند. اولین بار بود که از این کد استفاده می‌کرد. کدی که یعنی آمبولانس نفس هیچکس اینجا نمی‌خورد؛ درد به هم نمی‌کشد: «اینجا همه ده، سی و پنج. دستور چیه؟»

”

زد: «مامانم هنوز داره نفس می کشه» و آمبولانسی که جای دو بیمار را داشت با شش مجرروح به سمت بیمارستان می رفت. ازدحام بود آمبولانس سانت به سانت و آژیرکشان پیش می رفت.

مردم هم راه را باز می کردند و با فریاد همیگر را کنار می زدند. در مسیر به تک تک مجروحان رسانیدگی می شد. برای بیماری که ترکش هاتمام استخوان پایش را نشانه گرفته بودند باند فشاری بست تا جلوی خونریزی را بگیرد؛ هنوز باند را کامل نبسته بود که پیزنسی با تمام توانش «یا حسین» گفت. به سراغش رفت و گردنش را بررسی کرد؛ احتمال شکستگی داشت. سرش را آرام به عقب تکیه داد. به بیمارستان رسیدند؛ مجروحین را تحويل دادند.

همین که آمدند دوباره سوار آمبولانس شوند ناگهان بیسمیم روشن شد: «انفجار دوم، نیروهای اعزامی فوراً به سمت...» بیسمیم خش خشی کرد و قطع شد، نباید وقت را تلف می کردند، به سرعت راه افتادند: «مرکزاً موقعیت دقیق...»

تعداد تلفات بیشتر از حادثه اول بود؛ باز هم بوی خون، باز هم فریاد و پارههای بدنی که به همه جا پاشیده بودند، نبض هایی که نمیزد، نفسهایی که کشیده نمی شد. بیسمیم توی دستشان می لرزید: «مرکزاً... اینجا همه ده، سی و پنجون، اینجا....» نتوانست جمله اش را تمام کند. اولین بار بود که از این کد استفاده می کرد. کدی که یعنی آمبولانس نفس هیچکس اینجا نمی خورد؛ درد به هم نمی کشد: «اینجا همه ده، سی و پنجون. دستور چیه؟»

امدادگران همه همیگر را نگاه کردند اما وقتی برای شیون و لرزیدن زانوها نبود. صدای خش خش بیسمیم بلند شد: «موقعیتتون رو عوض کنید. برید سراغ مجروها، برید...» نیروهای امدادگر و اورژانس راه افتادند. هنوز احتمالاتی داده می شد و آن اینکه، ممکن است یک انتحاری دیگر وجود داشته باشد! امدادگران هلال احمر این را می دانستند، مانندن؛ به خاطر زخمیانی تن مردم بیگناه، به خاطر زخم های دل خودشان.

سیم زد، صدا به صدا نمی رسید، فریاد می زد: «ماشین بفرستین، زود باشین، بالای مسجد فروزی...» با عجله جلو رفت. در همان ابتدا مکرمه را روی زمین شناخت، محل استقرارش همانجا بود و همان جلیقه هلال احمر و بدون نبض روی زمین افتاده بود!

به سختی آب دهانش را قورت داد، سرش را چرخاند، جلیقه پوش های هلال احمر لحظه به لحظه بیشتر می شدند. آمبولانس های اورژانس هم رسیدند همگی در تکاپو بودند. خودشان را برای گرفتن نبض و احیاء بالای سر مصدومان می رساندند. نبض هایی که نمیزد را رها میکردند. آنهایی که ناله می کردند را پیدا

## نبض هایی که نمی زد

(به روایت کامیز عبدالکرمی و شیما آقایی افشار)

هلال احمر هرسال برای سالگرد حاج قاسم برنامه داشتند. امسال هم قرار شد. دو تیم داشته باشند، یک تیم داخل گلزار و یکی از میدان شهید ابومهדי المهندس تازیر پل. روزانه حدود ۱۰۰ نفر نیروی فعال داشتیم. از همان اول صبح روز سیزدهم همه نیروها بسیج شده بودند تا برای کنترل ازدحام، خصوصاً در مسیر موكب ها کمک کنند.

خانم اشاری بعد از ساماندهی تیمش، صدای انفجار شنید! اول راه، زنی



می کردند و با برانکارد به آمبولانس می رساندند. اولویت با مجروحین بدحال بود. سخت بود؛ بین آن همه مجروح باید کدامشان را زودتر می برند؟ یک نفر از این طرف فریاد می زد: «تورو خدا داداش منو ببرید» آن طرفتر یک نفر با گریه میگفت: «این بچه بدنش پر از ترکشه» یکی دیگر داد می

را دید که پایش مجروح شده اما هر چه جلوتر می رفت، در میان گرد و غبار، صحنه ها دلخراش تر می شدند. فهمید این یک انفجار معمولی نیست، دست و پاهایی که از بدن جدا و پراکنده شده بودند، دود سفید، صدای جیغ و ناله، صحنه هایی که فقط آنها را در فیلمهای غزه دیده بود! اولین امدادگری بود که رسید. فوری بی

نبود خون ریزی داشته باشم اما وقتی داخل لباسم را نگاه کردم دیدم کاملاً خونی هست و به زن عموم گفتم: این اتفاق برای من افتاده است.

تعداد مجروحان زیاد بود. فقط اورژانسی ها را می بردند. زن عموم رفت با یک ماشین شخصی من را به بیمارستان پیامبر اعظم رساند. در بیمارستان وضعیت بسیار بدتری بود. خانمی فرزندش را از دست داده بود. یکی ترکش خورده بود به ساق پایش. یک نفر تشنج کرده بود.

دکتر به من گفت: عکس بگیر ببینیم ساقمه ایی وجود دارد یا نه؟ و گفتند بروم اتاق عمل من در مسیر اتاق عمل دو خانم را دیدم که شهید شده بودند. یک بچه جلو چشم شهید شدند. وقتی وارد اتاق عمل شدم کف اتاق عمل پر خون بود. می ترسیدم. حالم خیلی بد شد. لحظه به لحظه مجروح می آوردند و در نهایت در بیمارستان جراحی شدم ۴ ساعت در اتاق عمل بودم. ۲ ساعت بیهوشی موضعی بودم و متوجه می شدم چه اتفاقاتی می وفتند دستم را برش می دادند و دنبال ترکش بودند و هر چه قدر تلاش کردند نتوانستند پیدا کنند. بعد از یک ساعت تلاش گفتند آقای دکتر یک مریض دیگه داریم که بیهوش شده و من را رها کردند. یک ساعت و نیم و بعد آمدند و من را بیهوشی کامل کردند. دستم را برش دادند تا ترکش را در بیاوند. بعد از ۴ ساعت و نیم عمل موقفيت آمیز نبود.

به هوش که آمدم گفتند؛ خادمین امام رضا(ع) آمده اند. پرچم حرم امام رضا(ع) را آورند خیلی لحظه قشنگی بود. بعد از آن همه سختی و درد آرام شدم. این یک لطف از سمت حاج قاسم بود یکی از خادم ها دید که من گریه می کنم. گفت: دخترم من به نیابت از شما حتماً زیارت می کنم. خیلی آرام شدم.

”  
به هوش که آمدم گفتند؛  
خادمین امام رضا(ع) آمده  
اند. پرچم حرم امام رضا(ع)  
را آورده ند خیلی لحظه  
قشنگی بود. بعد از آن همه  
سختی و درد آرام شدم. این  
یک لطف از سمت حاج قاسم  
بود“



”به روایت خانم مائده رضا نسب جانبیاز حادثه تروریستی کرمان“ :

حاج قاسم یکی از نماد های بزرگ سرزمین و شهر ماست. با توجه به رشادت ها و کار های بزرگی که برای شهرها انجام داده اند. برای من هم یک نماد بزرگ هستند و دوست داشتم در مراسم ایشان شرکت کنم.

روز قبل از حادثه به دوستام گفتم برویم گلزار. آنجا موکب های زیادی هست و انگار در مسیر راهپیمایی اربعین هستیم. آن روز شرایط ایجاد نشد برویم

عصر همان روز عموم و زن عمومیم از شهرستان آمدند و چون من داشگاه بودم، تنها رفته بودند گلزار. وقتی آمدند، من گفتیم: چرا تنها رفتید من هم دوست داشتم بیام عمومیم گفت: ایرادی ندارد من استراحت کنم شام بخوریم می ریم. شب قبل حادثه رفتیم گلزار شهداء، فردایش روز مادر هم بود. یک گل گرفتم تبرکش کردم سر مزار حاجی که بیارم بدهم به مادرم. هر کسی یک آرزو دارد. من از حاجی خواستم عاقبت بخیر شوم.

حال احیای او بودند. دختر جوان به شدت مجروح شده بود و وضعیت خوبی نداشت. برای همین او با آمبولانس به بیمارستان منتقل شد اما متأسفانه به خاطر شدت جراحات به شهادت رسید.

دقیقاً زمانی که خون و آتش همه جا را فراگرفته بود؛ گروههای امدادی هلال احمر در میان پیکرهای شهدا و مجروحان مشغول امدادرسانی بودند و تلاش می‌کردند تا به حادثه‌دیدگان کمک کنند. نخستین لحظات این حادثه بسیار وحشتناک بود. اگر بخواهم این صحنه را به پلان فیلم تشبیه کنم، جنگلی را می‌توان در نظر گرفت که ساچمه‌ها به زمین ریخته‌اند و موکب‌ها اطراف آن بنزدیدند.

درست زمانی که سرخی خون خیابان‌ها را فرا گرفته بود، تریاژ افراد آسیب دیده و زخمی نخستین کاری بود که اعضای هلال احمر انجام دادند. تریاژ یعنی نبض افراد را می‌گیرند و کسانی که زنده هستند را فوراً به نزدیک ترین محل برای امدادرسانی بیشتر انتقال می‌دهند. دومین کاری که امدادگران هلال احمر انجام دادند؛ انتقال مردم به مسیر جنگل و پاره کردن بنرهای مسیر راهپیمایی بود. آن‌ها با این کار می‌خواستند مردم از مسیر متفرق شوند تا مانع ازدحام جمعیت شوند.

در همین حین که امدادگران مشغول متفرق کردن مردم بودند، ناگهان انفجار دوم در ورودی غربی گلزار شهدا (فاصله سه کیلومتری) رخ داد و عده‌ای که در حال خروج از سمت غرب گلزار بودند، مورد اصابت قرار گرفتند. در انفجار دوم یکی دیگر از اعضای مجموعه هلال احمر «علی‌رضا سعادت» به مقام رفیع شهادت رسید.

کار تغسیل از وظایف جمعیت هلال احمر نیست اما آن‌ها پس از حادثه تروریستی کرمان آستین‌بala زند و در انجام این کار مشارکت کردند. این کار تقریباً سه روز به طول انجامید تا پیکر شهدا تغسیل و تحویل خانواده‌های شهدا شد. حتی افرادی که کارمند هلال احمر هستند به طور داوطلبانه کنار بقیه بودند.



بقیه امدادگران زمانی بالای سر «مکرمه» رسیدند که هم همکاران ما و هم یکی از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کرمان در

## ماجرای شهادت دو امدادگر

«به روایت «بهنام رضازاده» از امداد رسانان حادثه تروریستی کرمان»

دقیقاً زمانی که خون و آتش همه جا را فراگرفته بود؛ گروههای امدادی هلال احمر در میان پیکرهای شهدا و مجروحان مشغول امدادرسانی بودند و تلاش می‌کردند تا به حادثه‌دیدگان کمک کنند. نخستین لحظات این حادثه بسیار وحشتناک بود. اگر بخواهم این صحنه را به پلان فیلم تشبیه کنم، جنگلی را می‌توان در نظر گرفت که ساچمه‌ها به زمین ریخته‌اند و موکب‌ها اطراف آن بنزدیدند.

ساعت حدود ۳ بعدازظهر بود. ناگهان صدای خیلی بلند و ترسناکی شنیدیم. نخستین انفجار تقریباً در ورودی زیرگذر گلزار شهدا اتفاق افتاده که سرکار خانم «مکرم حسینی» از امدادگران هلال احمر کرمان در اثر اصابت ترکش به شهادت رسید. آن روز خانم حسینی به همراه خواهرش مليکا که او هم عضو هلال احمر بود، برای خدمت به مردم به مراسم آمده بودند. روز حادثه «مليکا» جلوتر از «مکرمه» بود. وقتی انفجار اول اتفاق افتاد، «مکرمه» در نزدیکی محل حادثه بود و «مليکا» به محض اطلاع از حادثه خودش را به آنجا رساند.



متأسفانه در آن لحظات، تصاویر دلخراشی را شاهد بودیم. دختر بچه، مادر، نوجوان، پیر و پسر بچه هر کدام به گوشه ای افتاده بودند. در حال حاضر که این اتفاقات را برای شما شرح می دهم، مدام تصاویر جنازه ها در ذهنم مرور می شود.

سعی می کردم از اطراف حال و هوای آن خیابان را گزارش ننم. یادم هست که بعد از انفجار اول با خواهرم تلفنی صحبت کردم. به آنها اطلاع دادم که اگر دسترسی به خیابان های اصلی سخت باشد، شاید به پرواز عصر نرسم و اینکه نگران من نباشد. همانطور که مشغول صحبت کردن بودم، ناگهان صدای انفجار دوم آمد. شروع کردم به فریاد زدن و به خواهرم گفتم: بازم صدای انفجار آمد؛ دوباره منفجر شد. خواهرم زیاد متوجه شرایط نشد زیرا تلفن های زیادی قطع ووصل می شدند. تلفن را قطع کردم و تنها کاری که می توانستم انجام بدم، ضبط پلاتو و شرح شرایط منطقه حادثه بود. همان لحظه یک پلاتو ضبط کرده و برای همکارانم در تهران ارسال کردم.

نیروهای امنیتی و بچه های هلال احمر همگی سعی می کردند هم به مردم کمک کنند و هم امنیت محیط را فراهم کنند. سعی داشتند مردم را از محل دور کنند و از مردم می خواستند کنار ماشین ها و سطل زباله ها تجمع نکنند؛ آنها می گفتند شاید خطرناک و خطرآفرین باشد.

این فاجعه را به مخاطبان نمی رساند. واقعاً صحنه عجیب و تلخی بود. من مدام در پس ذهنم فکر می کردم که شاید آن اتفاقی که تلخ ترین بود، رخ داده است. متأسفانه آن جنایتی که برای همه ما تلخ بود، رقم خورده بود. من کمی فاصله گرفتم تا تصاویری بگیرم و در این بین با مردم گفت و گویی داشتم، ولی همکارانی که در محل حاضر بودند، هر طوری که شد خودشان را به نزدیک ترین نقطه وقوع انفجار رسانده بودند.

در آن لحظات تنها فرار مردم وحشت زده بود که توجه من را به خودش جلب کرده بود. فرار و وحشت زن ها، بچه ها و مادرانی که دست بچه های خود را گرفته بودند و می دویزند و نمی دانستند که به کدامیں سو فرار کنند که شاید آن نقطه کمی امن تر باشد. توصیفی جز واژه روز قیامت، اهمیت و عمق این فاجعه را به مخاطبان نمی رساند.

## مثل روز قیامت

«به روایت زهرا چخماقی، خبرنگار صداوسیما جمهوری اسلامی»

روز واقعه در صحنه انفجار بودم و شاید نهایتاً در صد متري آن فاجعه ای که رخ داد، حضور داشتم. هنوز هم صدای انفجار همراه هست و تلخ ترین تصاویر زندگی خود را در آن روز دیدم. ما هم همچون سایر زائران مزار شهید حاج قاسم در آخرین منطقه ای که خودروها می توانند در آنجا توقف کنند، از ماشین ها پیاده شده و سپس وارد خیابان گلزار شدیم.

خیابان گلزار در پایان منتهی به گلزار شهداء می شود. خیابان گلزار، یک خیابان نسبتاً طولانی است که دو طرفش را درختان کاج پوشانده است. این خیابان چند تقاطع دارد که ما در اولین تقاطع به سمتی غیر از مسیر اصلی حرکت و سپس توقف کردیم. در آن نقطه با جمعی از همکاران خبرنگار و فعالان قضای مجاذی قرار داشتیم که در گوشه ای

مشغول صحبت کردن شدیم.

ما در فضایی مسقف که متعلق به شهرداری بود و تعدادی میز و صندلی در آنجا مستقر بود، نشسته بودیم ولی از محیط بیرون، فاصله زیادی نداشتیم. فرض کنید اگر در آن اتاق باز می شد، صدای عزاداری موکب ها کاملاً واضح به گوشمان می رسید. ما در حال صحبت بودیم که ناگهان چنان صدایی در فضا پیچید که همه شوکه شده بودیم. همه چیز قطع شد. برای لحظاتی همگی غافل از اینکه چه اتفاقی رخ داده، شوکه شدیم. مبهوت مانده بودیم که چه اتفاقی افتاده است. تا لحظاتی که به خودمان بباییم، از آن محظوظه بیرون زدیم و فقط صدای جیغ و فریاد بود که شنیده می شد.

صدای بوق ماشین ها، آذیر آمبولانس ها و همه زن و بچه بود که شنیده می شد و دود همه فضا را گرفته بود. من تا خودم را پیدا کنم و تصمیم بگیرم با گوشی موبایل تصاویری ضبط کنم، شاید پنج دقیقه ای طول کشید. در حال حاضر که گوشی خودم را چک می کردم، متوجه شدم اولین ویدیویی که ضبط کردم در ساعت ۱۴:۵۵ است و شاید پنج دقیقه ای بعد از اولین انفجار آن را ضبط کرده بودم. در آن لحظات تنها فرار مردم وحشت زده بود که توجه من را به خودش جلب کرده بود. فرار و وحشت زن ها، بچه ها و مادرانی که دست بچه های خود را گرفته بودند و می دویزند و نمی دانستند به کدامیں سو فرار کنند که شاید آن نقطه کمی امن تر باشد. توصیفی جز واژه روز قیامت، اهمیت و عمق



شد. این صحنه انفجار را همه ما از آن بالا دیدیم. گویی همچون صحنه یک بازی جنگی، بمب صوتی منفجر شده باشد. تمام دیدگان به سمت نقطه انفجار خیره شد. همگی مبهوت مانده بودند و ۵ ثانیه‌ای هیچ کس تکان نخورد. پنج ثانیه بعد صدای شکستن شیشه، گریه و همه‌همه مردم بلند شد.

همه مردم یک علامت سؤال در نگاهشان بود و فقط به سمت نقطه انفجار می‌دویدند. من سریع از همان بالا از موكب دارها و مسئولین گلزار پرس‌جو کردم و آنها گفتند کپسول ترکیه است. من هم در فیلم اولی که ارسال فرستادم، انفجار را به کپسول‌های موكب‌ها مرتبط کردم.

من بعد از این پلاتو سریع وسائل را جمع کردم و بادونفر از همکاران به سمت نقطه انفجار دویدم. واقعاً تصور ما در ابتدا همین بود که کپسول ترکیه باشد. ما هر چقدر به سمت نقطه انفجار می‌دویدیم، ظاهر آدمها عجیب‌تر می‌شد. ترس بیشتری در چشمانشان نمایان شده بود. نیروهای امنیتی در ۵ دقیقه اول سطل آشغال‌ها را خالی کردند و مسیر را می‌بستند. مرتب گیت‌های مختلف با لوازم در دست ایجاد کردند. مأموران امنیتی در ابتدا مردم را آرام می‌کردند و از آنها

همینطور که مشغول کار بودیم حتی چند دقیقه قبل از انفجار یک استوری اینستاگرامی هم گذاشتیم که صد متر جلوتر از محل انفجار یک پیرمردی با پرچم امام حسین(ع) در وسط مسیر افتاده بود و مردم از آن پرچم تبرک می‌گرفتند و به مسیرشان ادامه می‌دادند.

ما برای فیلمبرداری و ضبط پلاتوهای مختلف کمی جلوتر رفتیم تا به استودیو صدا و سیما رسیدیم. شما وقتی این مسیر گلزار را به سمت مزار حرکت می‌کنید به یک میدان می‌رسید که یک دوراهی در آن قسمت وجود دارد. میدان نقطه پایانی موكب‌هاست و در این دوراهی گیت‌های حفاظتی کاملاً مشخص هستند. کمی بالاتر هم مزار کاملاً مشخص است.

صدا و سیما در وسط این میدان یک استودیو سیار برپا کرده بود تا فضای تصویربرداری مطلوب تری برای رسانه‌ها فراهم شود. ما به استودیو صدا و سیما رسیدیم و در حال گفت‌وگو با خبرنگاران دیگر بودیم. از حال و هوای آن روز حس و حال مردم و تعداد جمعیت بی‌نظیری که برای زیارت آمده‌اند، صحبت می‌کردیم.

مشغول آماده‌سازی دوربین‌ها بودم که از بالای استودیو پلاتوبگیرم که ناگهان انتحاری اول منفجر

## پنج ثانیه مکث، یک دنیا بی‌خبری!

(به روایت امیرمهدی نیک‌اندیش، عکاس  
خبرنگار خبرگزاری دانشجو)

روز چهارشنبه ۱۳ دی ماه خیابان منتهی به مزار و گلزار شهدا، خیلی از دحام جمعیت زیاد بود. در مسیر خیابان شهدا یا خیابان اصلی گلزار، یک بلوار دیگر به اسم بلوار آیت‌الله خامنه‌ای، این بلوار را به دو قسمت تقسیم می‌کند. از قسمت خیابانی که دیگر رسماً گلزار با چشم از دور پدیدار می‌شود، خیابان را جهت تأمین نظم وامنیت بسته بودند، یعنی هیچ خودرویی حق تردد نداشت و صرفاً افراد پیاده می‌توانستند عبور کنند. ما از ابتدای مسیر شروع به فیلمبرداری و عکاسی کردیم و گزارش می‌دادیم که اینجا ترافیک سنگین هستش و فقط عابران پیاده حق تردد دارند. ما هم همراه مردم رفتیم تا رسیدم به نقطه انفجار، نقطه انفجار در ابتدای مسیر خیابانی بود که به گلزار منتهی می‌شود و از طرف دیگر ابتدای شروع موكب‌های پذیرایی از عزاداران بود. این نقطه بک منظره مناسبی برای ضبط تصویر و ضبط گزارش تصویری بود که هم جمعیت، شور و حال مردم و موكب‌داران و همچنین گنبد سبز مزار هم از دور چشم‌نوازی می‌کند. ما حدوداً ۱۰ دقیقه قبل از انفجار اول در این نقطه مشغول ضبط پلاتو و عکاسی بودیم.

” خیلی صحنه عجیب و غریب کف خیابان بود. مردم اجساد را کنار هم دیگر وسط بلوار چیده بودند و بقیه مردم دست هم دیگر را محکم گرفته بودند و دیواری تشکیل داده بودند تا هیچ کس آن شرایط را نبیند؛ بوی خون و آتش صحنه‌ای را رقم زده بود که هر انسان پاک طینتی را فرومی‌ریخت. من به سمت اجساد رفتیم تا کمی از حال و هوای واقعه تصویربرداری کنم.“

صدای دومی حدوداً ۱۰ دقیقه بعد از انفجار اول اومد؛ دومی که منفجر شد حسیان و نامیدی در دیدگان تمام مردم، مشاهده می‌شد. من به داخل جنگل دویدم تا به نقطه دوم انفجار برسم و بینم که در کدام نقطه اتفاق افتاده است. دقیقاً نمی‌دانستم کجاست ولی وقتی در جنگل دویدم و هرچه جلوتر می‌رفتم شاهد صحنه‌های عجیب‌تری بودم. مثلاً در پای یک درخت دو نفر نشسته بودند و از گوششان خون سرازیر شده بود یا سمتی دیگر یکی به درختی تکیه زده بود و فقط گریه می‌کرد، یکی تلفن دستش بود و با اضطراب مدام به دنبال عزیزانش می‌گشت و بقیه می‌دویدند.

بالاخره به مسیر پارکینگ رسیدم و پرسیدم که چه اتفاقی افتاده ولی با جواب‌هایی مثل به شما چه ربطی دارد، به آن سمت نزدیک، بروید تو جنگل یا دور شوید جواب می‌دادند.

نهایتاً از مسیر حرکت آمبولانس‌ها فهمیدم که نقطه انفجار دوم کجاست؛ چون تقریباً حدود یک کیلومتر فاصله داشتیم، بعد از حدود ۵ دقیقه دویدن رسیدم.

الحق والانصاف هر جای دنیا این اتفاق رخ می‌داد همه مردم فرار می‌کردند اما در لحظات اولیه مردم حلقه اولیه‌ای شکل دادند و در حمل مجروحان و اجساد کمک می‌کردند، به زن و بچه‌هایی که ترسیده بودند آب می‌دادند.

وقتی به محل انفجار دوم رسیدم، اولین تصویری که به چشم خورد، کفش بچگانه، شیشه‌های پودر شده مخلوط با خون بود. کمی جلوتر ماشین‌ها را دیدم که آسیب زیادی دیده بودند و مشخص بود بمب در نزدیکی خودروها منفجر شده بود. باز مثل انفجار اول مردم فوری دور جنازه‌ها حلقه‌ای درست کردند و عدد بزرگ‌تر پیدا کرده بودند و روی اجساد کشیده بودند تا این صحنه دلخراش مشخص نباشد. کمی فاصله گرفتم و از حاضرین در صحنه پرس و جو کردم و افرادی که شاهد عینی صحنه بودند می‌گفتند: «خانمی بوده که همراهش ساکنی داشته و این ساکن منفجر شده است.» من در آن لحظه شروع به ضبط پلاتو سلفی کردم و شرایط را تشریح کردم و گفتم که عامل انفجار انتحاری بوده و از شهدا اطلاع دادم.

در محوطه بیانی در کنار جنگل که برای پارکینگ خودروها، فضایی مهیا شده بود، مردم همچون آواره‌های جنگی نشسته بودند و از خانواده‌ها بی‌خبر و ماتم زده بودند. مدام گریه می‌کردند، عکس عزیزانشان را نشان می‌دادند و به دنبال گمشده خودشان بودند.



موقعیت مکانی انفجارهای تروریستی کرمان - گوگل مپ

ایجاد کرده بودند و هیچ‌کس را راه نمی‌دادند. دوستان من تا کارت شناسایی نشان بدھند، من از سمت جنگل از زیر بنر یکی از موکب‌ها خودم را به وسط و دقیقاً نزدیک نقطه انفجار رساندم؛ همین که به جمعیت رسیدم از بین ازدحام گردن کشیدم بالا و فقط خون بود که کف خیابان را رنگی کرده بود. خیلی صحنه عجیب و غریب کف خیابان بود. مردم اجساد را کنار هم دیگر و سط بلوار چیده بودند و بقیه مردم دست هم دیگر را محکم گرفته بودند و دیواری تشکیل داده بودند تا هیچ کس آن شرایط را نبیند؛ ولی خوب بتوی خون و آتش صحنه‌ای را رقم زده بود که هر انسان پاک طینتی را فرمی‌ریخت. من به سمت اجساد رفتم تا کمی از حال و هوای واقعه تصویربرداری کنم. بچه‌های هلال احمر جنازه‌ها را جا به جا و مدام گریه می‌کردند. خودروها همینطور می‌آمدند و اجساد را می‌بردند. خلاصه به سمت بیرون گیت حرکت کردم تا به همکاران خودم اطلاع بدهم که شهید دادیم.

وقتی به دوستانم رسیدم اشک از چشمانمان سرازیر شده بود. در کنار یک جدول در نزدیکی نقطه انفجار اول نشسته بودیم و گریه می‌کردیم. در همین حال و هوا بودیم که یکدفعه صدای انفجار دوم آمد.

می‌خواستند به سمت جنگل پراکنده شوند و حرکت کنند.

ما همینطور گیت‌های مختلف را رد کردیم تا رسیدیم به نقطه‌ای که خیلی سخت موانعی را

”  
اولین تصویری که به چشم خورد، کفش بچگانه، شیشه‌های پودر شده مخلوط با خون بود. کمی جلوتر ماشین‌ها را دیدم که آسیب زیادی دیده بودند و مشخص بود بمب در نزدیکی خودروها منفجر شده بود. باز مثل انفجار اول مردم فوری دور جنازه‌ها حلقه‌ای درست کردند و عدد بزرگ‌تر پیدا کرده بودند و روی اجساد کشیده بودند تا این صحنه دلخراش تا این صحنه دلخراش مشخص نباشد“



گلزار شهدا کنار مزار شهدا بخوابد. من به او اجازه ندادم و گفتم: هوا سرد است، من خودم فردا می‌آیم و همراه با دوستانت شما را برای زیارت می‌برم و می‌آورم. امسال هم برای شرکت در مراسم چهارمین سالگرد شهادت حاج قاسم سر از پا نمی‌شناخت و می‌گفت: من باید برای مراسم حاج قاسم بروم. همان صبح روز ۱۳ دی هم که همراه مادر و برادرش راهی شد و نهایتاً به شهادت رسید.

روز ۱۳ دی ماه وقوتی به گلزار شهدا رسیدن، محمدامین با دوستانش همراه و از مادرش جدا شده بود. زمانی که تماس گرفتم و گفتم: من خانه مادربزرگ هستم، از دوستانش هم جدا شده بود که زودتر به خانه مادر بزرگ برسد. آنطور که ما متوجه شدیم محمدامین همین که از عامل انتشاری می‌گذرد، عامل انتشاری خودش را منفجر و ترکش‌ها به پشت محمدامین اصابت می‌کند. من برای شناسایی پیکرش رفت و محمدامین را شناسایی کردم. همان کارت عابر هم به ما کمک کرد. راستش را بخواهید تا چند روز خیلی از دست خودم دلخور بودم، به خودم می‌گفتم: چرا من زنگ زدم و گفتم زود بیا خانه عزیز، اما باز خودم را دلداری می‌دهم و می‌گویم تقدیر این بود که در آن لحظه آنجا باشد. فیلمی هم در فضای مجازی پخش شده که من محمدامین را در آن فیلم دیدم. پارچه‌ای روی او انداخته بودند و امدادگران و مردم در حال کمک‌رسانی به مجروحان بودند. از همان فیلم هم متوجه شدم که او در لحظه اول به شهادت رسیده است. ما از روی لباس‌ها و قد و قامتش اورا تأیید کردیم. پسرم قد و قامت بلندی داشت.

جواب نداد. تا غروب دائم شماره محمدامین را می‌گرفتم، اما خبری از او نبود. با خودم می‌گفتم محمدامین کسی نبود که پاسخ تماس ندهد! به دلم گواه شد که اتفاقی برای او افتاده است! دیگر

توانستم تحمل کنم و به سمت محل حادثه راه افتادم، اما اجازه ورود به گلزار را ندادند، برای همین راه افتادم سمت بیمارستان‌ها و دنبال محمدامین می‌گشتم. بیمارستان به بیمارستان دنبال پسرم بودم که شاید اورا در میان مجروحان پیدا کنم، وقتی او را میان شش نیافتنم، به قطعیت رسیدم که او به شهادت رسیده است. تا ساعت ۱۲:۳۰ شب همین طور سرگردان بودم. خانواده هم زنگ می‌زنند که بیا خانه تا خبری شود، اما من نمی‌توانستم بدون محمدامین به خانه برگردم. کمی بعد خواهرم با من تماس گرفت و گفت: برادرجان می‌گویند، چند بچه را که از حادثه تروریستی ترسیده‌اند، در گلزار شهدا کنار مزار حاج قاسم نگه داشته‌اند. خیلی زود خودت را برسان گلزار شهدا. من رفتم سمت گلزار شهدا. همسرم هم برای پیدا کردن نشانی از محمدامین به سمت پزشکی قانونی رفت و بود. در مسیر بودم که با من تماس گرفت و گفت اینجا می‌گویند که از جیب یک شهید یک عابر بانک به نام «شما» پیدا کرده‌اند، وقتی این جمله راشنیدم، مطمئن شدم پسرم شهید شده است. گویا محمدامین در همان لحظه اول شهید شده و برای همین پیکرش را مستقیم به پزشکی قانونی منتقل کرده بودند و ما نتوانسته بودیم اورا در بیمارستان پیدا کنیم.

سال گذشته در سومین سالگرد حاج قاسم محمدامین می‌خواست در آن هوای سرد دی‌ماه در

## حاج قاسم الگوی پسرم شد

«به روایت مهدی صفرزاده پدر شهید محمدامین صفرزاده»

من دو پسر دارم، محمدامین و ابوالفضل. محمدامین ۱۵ سال داشت که در حادثه تروریستی گلزار شهدا کرمان به شهادت رسید. روز ۱۳ دی ماه محمدامین به همراه مادر و برادرش به گلزار رفته بودند و قرار بود من هم بعد از اتمام کار به گلزار بروم و هم‌دیگر را آنجا بینیم. قبل از حادثه تروریستی با بچه‌هایم تماس گرفتم و آنها گفتند که از حادثه زیادی در گلزار و مسیر است، برای همین من گفتم من دیگر نمی‌رسم به گلزار بیایم و برای تبریک روز مادر به خانه مادر بزرگ می‌روم. قرار ما این بود که بعد از اتمام زیارت‌شان آنها هم به منزل مادر بزرگ بیایند و هم‌دیگر را آنجا زیارت کنیم. حدود ساعت ۱۴:۳۰ بود که با مادر محمد تماس گرفتم که او پاسخ نداد. با خودم گفتم به خاطر شلوغی متوجه تماس نشده است. بعد با محمدامین تماس گرفتم. گفتم: کجا یی با؟ گفت: من پیش مادر نیستم. آنها جایی دیگر هستند و من آمده‌ام پایین، سمت ماشین مادر و منتظرم او باید و بعد به خانه مادر بزرگ بیایم. محمدامین مادر بزرگش را خیلی دوست داشت. بعد از تماس من، دیگر محمدامین منتظر آمدن مادرش نشده و خودش مسیر گلزار را پیاده به سمت خانه مادر بزرگ می‌آید. کمی بعد هم خبر انفجارهای تروریستی را شنیدم. به محض اینکه این خبرها را شنیدم، به محمدامین زنگ زدم که



## خدا بهترین عاقبت را برایش رقم زد

«به روایت حامد منصوری نژاد برادر شهید عابد منصوری نژاد»

برادرم متولد سال ۱۳۵۹ بود. در دوران کودکی به خاطر تزریق آمپول اشتباہ، پایش فلچ شد و قدرت تکلمش را از دست داد. هفت سال داشت که خانواده برای زیارت او را به مشهد برند. همان جا دخیل امام رضا(ع) شدیم و بحمدالله پایايش به حرکت درآمد و قدرت تکلمش را هم به دست آورد. بعد از آن هم وقتی بزرگتر شد، به خاطر شرایطی که داشت، نتوانست ازدواج کند، اما اهل خانه ماندن و بیکاری هم نبود. برایش ترازوی تهیه کردیم و او در پارک می نشست و مردم را با آن ترازو وزن می کرد و آن تنها راه امراض معاشرش بود. پدرم ۱۰ سال پیش و مادرم چهار سال پیش فوت کردند. یک خواهر دارم که او هم کم شناخت است، خواهر و برادرم با هم زندگی می کردند.

در روز سالگرد حاج قاسم خواهرم که مریض سرود ناشنوايان است، برای اجرای سرود ناشنوايان در گلزار شهداي کرمان برنامه داشت که عابد هم اصرار کرد همراهی اش کند. او فضای گلزار شهدا



### جانباز شهید

«به روایت حسین عابدینی برادر شهید محمدعلی عابدینی»

محمد متولد سال ۱۳۴۷ و برادر بزرگتر ما بود که بعد از سال‌ها حضور در جنگ تحملی در چهارمین سالگرد شهادت حاج قاسم به آرزویش رسید و شهید شد. شهادتش را در طریق حاج قاسم گرفت. برادرم آرزوی شهادت داشت. روز ۱۳ دی ماه، برادرم ابتدای صبح کار کشاورزی اش را انجام می دهد و همراه خانواده و دختر و نوه اش به گلزار شهداي کرمان می روند. آنها ماشین را در پارکینگ پارک و با اتوبوس هایی که از پارکینگ تا گلزار تدارک دیده

ترویریستی شاهد بودیم. فردای آن روز ما پیکر برادرم را در بیمارستان باهنر کرمان پیدا کردیم. برادرم از ناحیه شکم و سینه مجروح شده بود. بعد از آن هم همراه با دیگر شهداي حادثه در گلزار شهداي کرمان تشییع و تدفین شد.

من و خواهرم خیلی نگران آینده او بودیم، اما خدا بهترین عاقبت را برای اورقم زد. شب قبل هم خود عابد خواب دیده بود، او برای ما خوابش را تعریف کرد اما ما نمی دانستیم خوابش با شهادت تعییر می شود. او در خواب مادرم را دیده بود. عابد گفت: در بیمارستان بودم که مادر آمد و روی من یک پتو کشید. برادرم که این خواب عابد را شنید نگران شد، بعد از عابد خواست که فردا به گلزار نزد و در خانه بماند، اما عابد اصرار داشت، سالروز شهادت سردار سليماني همراه خواهرم به گلزار شهدا برود. او رفت کنار شهدا و برای همیشه تسلی پیدا کرد. برادرم قلب مهربانی داشت. همان طور که به شما گفت و قتنی کنار مزار شهدا می رفت، آرام می شد و به ما می گفت: جایی مثل اینجا نیست که من را تسلی دهد.

در بیمارستان باهنر آشنا دارید یا خیر؟ سؤال کردم چه شده؟ گفت: گفته اند برادرت زخمی شده، ما می خواهیم حالت را جویا شویم؟ من نمی دانستم که محمدعلی و خانواده اش در گلزار حضور داشتند! بعد با دامادمان تماس گرفتم و او گفت: مانمی توانیم وارد بیمارستان شویم و از شرایط او بی خبریم، به ما اجازه ورود به بیمارستان را نمی دهند. کمی بعد با من تماس گرفت. گویا بعد از آن هر طور بود وارد بیمارستان می شود. او گفت: حسین اگر می خواهی بیایی بیا، محمد حالت خوب نیست! ما از شهادتش بی خبر بودیم. من با خودم گفتم، قطعاً خبری شده است. گفت: حقیقت را بگویید حالت چطور است؟ دامادمان گفت: خون زیادي از او رفت، کار از کار گذشته، محمد شهید شده است.

خدوم را به بیمارستان رساندم و در سردخانه بیمارستان پیکرش را ملاقات کردم. چهره نورانی اش را دیدم که گویی به خواب رفته بود. خانواده از شهادت برادرم بی خبر بودند تا اینکه خبرها رسانه ای شد و گفتند یکی از جانبازان دوران دفاع مقدس در حادثه ترویریستی کرمان به شهادت رسیده است. کم کم همه متوجه شدند و من خبر شهادت را به خانواده دادم.

را خیلی دوست داشت. وقتی دلش می گرفت از ما می خواست او را برای گردش به بیرون ببریم و بیشترین جایی که به گفته خودش آرام می گرفت، کنار مزار شهدا بود. الفتی خاص با شهدا داشت. خواهرم پذیرفت و به عابد گفت: من شما را با خودم می برم، شما حواست به وسایل بچه ها باشد تا ما کارمان را اجرا کنیم و بعد باهم به خانه برگردیم. او هم پذیرفت و با خواهرم راهی شد. در گلزار شهدا قبل از انفجار اول، عابد تشنۀ می شود و به خواهرم می گوید: من می روم یک بطری از موکب کناری بگیرم و ببایم. خواهرم به او می گوید: ما ۲۰ دقیقه دیگر باید برگردیم خانه، کار ما تمام می شود. صبر کن بعد از اجرای سرود، اما عابد می گوید: من زود برمی گردم. عابد از خواهرم جدا می شود و بعد هم که حادثه انفجار رخ می دهد، خواهرم در آن شلوغی هر چه به دنبال برادرم می چرخد، اورا پیدا نمی کند، در همین حین یکی از کسانی که برادرم را می شناخت به خواهرم می گوید، نگردا! من دیدم که برادرت شهید شده و افتاده روی زمین، حتی فیلمبرداری هم کرده بود. در آن فیلمی که به عنوان اولین فیلم از حادثه منتشر شد، برادرم با صورت بر زمین افتاده و پای سمت چپش شکسته و به سمت جلو برگشته بود و صحنه های تلخی را در آن حادثه

شده بود تا مردم را منتقل کنند، خودشان را به گلزار می رسانند. همگی زیارت می کنند و بعد به اتفاق بر می گردند سمت پارکینگ، همین که پیاده می شوند تا به سمت خودروی شخصی شان بروند، انفجار اتفاق می افتد. همسر، دختر و دامادش جلوتر بودند و خودش با نوه اش عقب تر، برادرم به شهادت می رسد و نوه اش مجروح می شود. ترکش زیر زانوی پای چپ نوه اش اصابت می کند. چند روز پیش در بیمارستان پیامبر اعظم کرمان جراحی شد و الحمد لله حالش خوب است، اما مشکل راه رفتن دارد و نمی تواند پایش را زمین بگذارد. وضعیت برادرم وخیم تر بود، ترکش از پشت به زانو، پهلو و کمر برادرم اصابت می کند و بر اثر خونریزی زیاد در بیمارستان به شهادت می رسد.

عصر روز شهادت بود و من در محل کارم مشغول انجام مراسمی بودم. خبر بمب گذاری را هم از طریق خواهرم متوجه شدم که گفت کرمان انفجاری رخ داده است! بعد از آن با برادرم حسن تماس گرفتم و او گفت: ما در گلزار بودیم اما فاصله داشتیم که انفجار اتفاق افتاد. بعد به خواهر دیگرم زنگ زدم، او هم گفت: ما هم در گلزار بودیم اما فاصله داشتیم. بعد یکی از بستگان با من تماس گرفت و گفت:

# روایت کرمان/ویژه نامه «ره سپار»



شهید شهربانی غلیپور

## جبهه مقاومت

نکت قل قلب فلکیه جایون مادر خم شد، گفت: «لائس فردا من خواهم بزم کرمان بینم للهید من شدم؟» عازم گفت: «امکانه زنا شهید می شم؟ این باید بزیر جبهه بعدی شتابد». پوز مانند با وجود گفته شدید که داشت باقی کرمان شد، آغاز شدید، خودش بگزیری تمام دور بود

که ناطق رسانی



شهید عادل رحایی

## شروع زندگی بدون گناه

برای عروسیمان رنگ زیبم به عادل،  
الزار نشد بیاید و برایمان مولودی بخواهد.  
برسید: «سیستم صوت هست؟» او گفت:  
«آرمه تازه خودش دارد». گفت: «نه با این  
دستگاه زیاد آنها شده، دستگاه مسخره را  
من آگیرم تا زدگیتان با شور شروع بشه...»  
که قاطعه نخواهد شد



شهید امیرحسین دیده‌چی

## رمز پیروزی

لوچیستنای مدرسه‌هایه دوچلپ بود  
نوکاوس همیشه بزرگ پرسی و پیشتر داشتند،  
دستش بالا بود. افزار بزرگ بسته دوام  
نهمن، مسابقه را تیک برگزد کردند. کامی رحمت  
کشید براز مسابقه، بوقتی همه ربات‌هایش  
لوشته بود اسلام بر حسین.

که زیرا میتوانیم



شهید ریده سلطانی رضائی

## گل سرسبد جم

ویچانه نه لاعران بود و لاره راه اشانه بود  
و تنور نمی‌توانست درست بگوید: «نایابه»  
هر روز جمع هشت قمریان با شجاعین  
کاری‌های روحانیه توپ را بدینکنند. کامی رحمت  
رچانه گل سرسبد جمع بود و آخرین مقر  
پیادام بعد از حمله دیگر لئن اینجاست  
رچانه گوشواره قلبی را ندیده تا از میان  
لب‌هایش هالی سفیده هوا را دهان  
در نیامده‌اند را بسته کرد

که ناطقه میانی



شهید محمد تاجیک (از شهدا اقطاع)

## تا بهشت

محمد ره سانگک حاج قاسم هتل هر  
سال رفت گلزار شدید، این هو با خانواده  
خواهش سرمه. تا اینکه عصر مردم  
قصده برگشتن کرد و با خیل راحت، سرمه و  
فرزندانش را به محمد سپرد. آخر همه محمد  
را به امانتباری می‌شانستند. محمد هم حیل  
خوب، موظفستان بود و تهابش نگاشت.  
آن آخر همراهشان بود: «تی تا بهشت

که نیزین زنگ ایندی



شهید سیده مهدی غله‌بی

## رفاقت سبز

برای رفاقت با او نیاز به درجه و مردوشی  
نمود، همین که الیت کارهایت، راه‌انداختن  
کار مردم بود، جای حصرهای را کنایت  
نمی‌شود. یا برای هدف‌سنجی با او، فقط یک  
شرط لازم بود: آن هم اینکه دل به دلش  
باشد و نهاد را در اولین مسجد، بین راهی  
بخوان، و بوی اینکه برق نگاهش را بینی  
کافی بود اینکه رایه ای بدر و مادر بیاوری.

که زیرا میانی



شهید رضا کمالیان

## شهید جانباز

جانوارگش مولاد راه خدمت به مملکت  
سفید عن گردان: پدر و پدریش را و عمده  
خودش هم سرگرد یگان اصلاد بود. شهیدی  
که در سن ۲۰ در ترکیبی با انصار و مکلون  
کرمان، از تاجیعی خو دست و دو با محروم  
شده بود و مصال مالیلی را نداشت و ای ای  
واسی اش نمی‌گردان! انقدر فرمصیح، اهل از  
وقت سرگار، غسل شهادت کرد تا بالآخره...  
که زیرا میانی



شهید محمد یوسف شیقفی

## تسوییح کربلا

طیلی جیزها دامهای تسوییح و جواد  
محمد بودند. از قرآن قرآن بول حلال که  
پدر سر سفره از دید بود تا زیارت مشاوه‌یان  
که بعد از هر تعاملی من طواید از خرج  
وقتی سای روضه‌ها در محروم و حضر نا  
کروان گردند. خیلی جیزها دامهای تسوییح  
وچوادن بودند که انتظار یافتند دنیا را بر  
از عذر کربلا کرد

که ناطقه میانی



شهید لاله نظری

## عطر

«لاره و خواهش قاطمه، دو پدر  
من جرچینند و مادر، نهارک شام بیاند من بید.  
آن سمه لاره، خلوت پدر دختری راه اندیشه نهودند  
و صابر سفره من چید. پدر اگر من نداشتست  
آخرین روزهای بدره‌ختری شان است برای  
قیمتی عطر موظفستان را دخیره من برد.  
که زیرا میانی



شهید سهیبان علیزاده

## شب قدر بچه‌ها

شیوه‌ای اجرا از ریستا من امتداد گلبار  
کرمان، آخه سیچان خلیل قضاوی گلزار را  
دست داشت تا منع با برادرش دست  
شم را از گرفتن و بین جزار شده‌یان بیاری  
من کردند. این هم از اعمال شب‌های قدر  
بچه‌هاست دیگر. بجهه‌ای حاج قاسم!



شهید زهرا دیلمی

## تولدی دیگر

اصرار داشت نه صلح جهادی بود  
مزارچان، که شهادت حضرت روح‌الان  
انشک‌هایش را بکرد که دید. تو من گفت همه  
جیز از شهادت حضرت زهرا شروع شد. میگفت  
حرف‌ها و ارزوی رزیب شماره ساله، توی  
همین مدت کوچه‌ای داشتند. وند کشیدن قدر  
که دیگر دستشان بیش نمی‌رسد.

که زیرا میانی



شهید میریم تoghانی

## سر باز

محرم که تمام من شد گمگش کوله  
بلاش، آماده صرگرد برازی سالم از عین  
برنامه‌ی هر ساله‌اش بود. هر چه  
من گفتتم: «امام اربعین شلوغه، پیاده روی  
توقی گرما برای شما سخته...» پس از این  
از اربعین با کاروان بزید، هتل و امکانات  
هست، باخت تردد «اصلاً راضی نمی‌باشد  
زیارت!» دیگری بجز از چون بروه کربلا  
می‌گذشت: «اگرین سفر از قدر من کنیه صادر،  
لریوین زحله ساز غایوره...»

که ناطقه میانی



شهید شعبه‌نور امیری (از شهدای اتفاق)

## خنده آخر

با عالم و آدم شوخت داشت، خنده از افسوس نصی افکار اسلامی خدا افریده بودش بشد و بخندان، تحمل جدید حمی گنجینی را داشت. به امام رضا (ع) شوخت ها قاب حاج‌قاسم را دردیده بود اما این دفعه مثل قبل بود. جشنمن را روی قم می‌بینست، خودش از ته دل خنده و رفت.

که نسین زنگی‌الدی



شهید رضا روشان (از شهدای اتفاق)

## خیلی دور

پیش‌گنج امن و بجهاد روزه نا خودش خودت ببر گزاره! قبول نکرد. گفت: «بس خودنم نیرو خلی لصار کردم. خلیه داشت، اختر گفت: «امروز باید جنما درم پیش حاج‌قاسم، حاج‌قاسم منتظر عجب کردم. جرا باید حاج‌قاسم منتظر رضایش؟ وقته به خودم اسلم رفته بود. دور شده بود. خلیل نیز... حالا من هم یک نفر را برایک حاج‌قاسم دارم که منتظر است.

که محدث آنچو



شهید معاشر الله مهدیزاده

## خستگی نایذیر

این سرینه را با مستعار خودش ساخت، روزها سایه و شبها باکیان تکران سلطنتی‌اش بودم، هیته من گفت: «ما را شخصی بسیم اینقدر خودنم به رحمت بنداری، به کم به فکر می‌لایم! باش» من گفت: «لگران، ناش طوریم نشنه، شبها سرکار، چندیز ریارت علشورا می‌خویم تعالی برایم نعنایت» ریارت عاشوا را حم خط شده بود بین که خوانده بود

که اطمینان



شهید لاهه غلامعلی‌زاده

## راه لیلا

سوالش این بود که نه راه جظور شهید من شوند؟ همان بهشت فکر من کرد، وقتی داشت برای مادر عربی و بدرش من قوی بوده این سوال فکر من گردید، وقتی داشت بجهات راست نهاده ازیرگ من گردیده این سوال فکر من کرد، دنبال راه من گشت راه ایلا چشم بود، و همین راه، جواب سوالش را سبزیده چن‌چله داد.

که زبانه کردستان



شهید امیرزاده یامچی (از شهدای اتفاق)

## مثل یک پدر

هوان پدرش را حسنه داشت هوان همه اعضای خانواده‌اش را مثل کوه پیشنهاد نمود. به پدرش گفته بود «بابا! تو قدر داری، من تویی مثل قلی کاریون جمع کس و بقوشی عوضش من اینقدری سرگ شدم که بتوهم کار کنم و خود مدرسه رو بپارم». امیرعلی پاژده ساله شده بود پدر خانواده‌اش نمی‌داشت اب تویی خلشان تکان بخورد.

که زهرا بعلوبی



شهید حسن محمدآبادی

## یاد حسن

حسن تک بیسم خانواره بود توی سردهانه خرمای خرمائی کار من کرد و عصرها سرش بود و کارهای که بوق زین ملند، کارهای فرهنگی قلی از نهضتیان بودند، برایش مقدم بود، برچم غدیر را بالا من برد، غدیر که تمام من شد پاییز می‌آورند و برچم آشیانه را گلگاریش می‌کرد، همه کارهایش نمایند برچم‌ها را که من بیشم یاد حسن من اخیرین.

که زهرا بعلوبی



شهید محمد علی قزاد

## جای خالی

همان جنگ، با قایقش مددخواهی و شهید جای به جا من کرد بعد از هنگ، خودش، تنها ساکن قایق بود من خواست هر طو شده خودش را برساند آن طرف رودخانه، به ساحل برای روسایشان که شهید گنام اوردن، سفارش کرد، دو تا قیر آماده نمی‌شد، به دلیل اضطرابه بود ساحل نزدیک است، هفته بعد خودش آن جای خالی را پر می‌کند

که زهرا بعلوبی



شهید محمدامین سلطانی‌زاده

## داداش بزرگتر

محمدامین در دایه دوم ابتدایی درمن من خواست رزی و رزیگ بود و احترام همه را داشت، مردانه و دشوار من کرد، برای خانواده‌شان من خرد و هر زمان به بزرگترش من رسیده بعده از سلامی رسیده بانده دست من داد، تازه بگ سال از نقش جنبدیش من گذشت به عنوان «داداش بزرگتر» ریحانه اکه دست مادر و خواهرش را گرفت و راهی آسمان شد.

که ناطمه مازانی



شهید فاراهات‌الله دستگهی

## قرار آسمانی

دو روز قبل از سفر به کرمان، لماس خادمه را گرفت، خلی شوی داشت، بالاخره به آزویش رسیده بود. قلر بود شالوده‌هم دی لوین روز خدمتی در کفترداری حرم اسلام رفایع داشت، باید خودش را به حرم مرساند، اما اینگار قرار اصلی حای دیگر نبود که همان روز قلب و کبد و کلیه‌هایش را هدیه کرد و خودش را به آسمان رساند.

که ناطمه مازانی



شهید مریم تاجیک (از شهدای اتفاق)

## همسرانه

مریم من خواست کم بیشتر توی گلزار بماند، همسرش، وقت‌های شنیدن نمی‌داشت در نقطه‌ای پایان شلجه سال زندگی مشترکش ایستاده مریم که تمام این سال‌ها ازست خانه بود من رفت که بزرگ‌ترین امتحان الهی برای همسرش را شدیده بین این امتحان افتاده به قدرت وابی هنوز حای خانی این توی خانه ازست داشت همسر و فرزندانش است.

که زهرا بعلوبی

شهید ناطمه سلطانی‌زاده مادر شهیدان  
ویحانه و محمدامین سلطانی‌زاده

## دل آرام

به والدین محبت حسین داشت و هر وقت که به پدرش من رسیده محکم بغلش من کرد، و من گفت: «خداد که روانی نیاد که ما شما و نیلیم! احتماله ما بیش همچوی شما بیشیم» اخیر مادرشان دچار نارسایی تکیه هستد و بیودشان یکی از نگرانی‌های فاطمه خانم و خواهرش بود، فاطمه خانم داشت برای روزنامه‌شی هم من رسیده، هر دو فرزندش را هم با خود برداشت، هر دو فرزندش را هم با خود

که ناطمه مازانی





**شهید واحدین تشتاز**

### قهرمان

بعد از آسید جسمی و خانه‌نشینی بود، خلیل کارها می‌کرد. من گفت بالاخره امتحان را بالای سر بردم. دیده‌های آب را با دوچرخه‌خانی از خانه‌ی خاوری‌زدگ می‌نورد و نوی می‌نماید آب خانه میردهست. رد دسته‌های سیاه از سکانی‌کی اش، لذت سفیدی ذره‌ی هم‌نامه‌ی خواست پاک روز کاری کند که عکس و اسناد را کوکل نیاورد و باها می‌داند. رایا انتخاب را با پیگیری، کار را می‌داند.



**شهید صالح محمدی سالمیانی**

### خنده‌های بابا

اهل شوش و خنده بود. هر جا که او بود صدای خنده هو نیلند. با عده‌ی شوشی‌ی کوچه، با همسرش بیشتر، هنر نوی بگو و مگوها و دخواهان رزی و درست. سر شوخی را باز می‌کرد نا با خنده همه جی را حل و فصل کرد. کافی‌الان هم دوباره پیدا شد. شوشی می‌کرد و همه را من خنداشت. همسرش را پیشتر سکر فاطمه می‌داند.



**شهید افسن احمدیان**

### شمع تولد

یک کیک کوچک و سنت نا شمع پاک روز سرمه‌دهی فوشنان می‌گرد. چشوهایش را من بست و آزویش را من گفت. اما همین روز گفت: «تصبر کن داداش بپریام از من گفت: «تصبر کن داداش دعوهای من گفت: «آقا همین دنگی‌روزی، راه که من رفت من نگیرد. هر گز این مریزه‌سیده‌ی احمد شده‌ی لوگمن؟» جواب من: «آقا زین خود را حسنه می‌داند؟» هم نگفته بود که دوستیش تقوی مدرسه هولیش داده، چون او دوستیش را بخوبیده بود.



**شهید نرجس کارک**

### نرگس

هر چیز نرجس را ایست می‌گردید. با گزیده من گفت: «تصبر کن داداش بپریام از من گفت: «تصبر کن داداش دعوهای من گفت: «آقا همین دنگی‌روزی، راه که من رفت من نگیرد. هر گز این مریزه‌سیده‌ی احمد شده‌ی لوگمن؟» جواب من: «آقا زین خود را حسنه می‌داند؟» هم نگفته بود که دوستیش تقوی مدرسه هولیش داده، چون او دوستیش را بخوبیده بود.



**شهید ساجدہ هسّاری**

### مادر هیئت

بهجه‌ها اسناد را گذاشتند. هدایت خودش «مالار» هیئت. خودش هیئت شهدا را برپا کردند بود و آن را من جرچالان تهایه کارهای همین هیئت هم را رسیدند در حربان کاران نسبت‌داشتند. اینجع وقت مندو در حربان کاران نسبت‌داشتند. چرا همینه باید از زیون بیکران باخبر می‌شدند آقا سیده! پسرم؟... آخرین لغز من فهمیدم خود بودی، اخرين لغز من فهمیدم خادم بودی، اخرين لغز من فهمیدم شهید بودی.



**شهید پنهان کار**

### پنهان کار

با شناخته‌ی لزان سریش را خیه کرد. تا بهت از هم بوسن پسرش را پرسیده و زیر اب گفت: «اهیجع وقت مندو در حربان کاران نسبت‌داشتند. چرا همینه باید از زیون بیکران باخبر می‌شدند آقا سیده! پسرم؟... آخرین لغز من فهمیدم خود بودی، اخرين لغز من فهميدم خادم بودی، اخرين لغز من فهميدم شهید بودی.



**شهید زهرا بارزانی**

### خلاص

زهرا جالم هر زمان که زنده‌ای می‌آمد محل کار به دینش با اختصار از پست می‌بلندند منش و خرچه انصاری من گزینه دیگری نداشتند. زن‌لایی هم به شوخی را می‌گفتند که: «وجه کردید، که نورچشم می‌نمایی خرابست بیهملستان، هریار که این‌ایم، لینجا بینایت من گشتم؟» با خنده سوری من ترد. زن‌لایی باز اخیر از پدرش بیهملستان رسیده بود. حالم برخان نزد جه سمعن دارند اینجا در جواب شنیده بود. مسأول حرف است. هستند.



**شهید اسماعیل عرب**

### قبول شد

روزهایی آنها بیشتر وقتی را برای موبک‌های گذشتند. یکبار بیوار عویض طربه کرد و خرچه انصاری من گزینه دیگری نداشتند. زن‌لایی هم تقوی مدرسه هولیش دادند. دینش، به اسم «کریلاری‌بودن» قبول شد و گذشت تقوی جسم... حجاج قاسم هم او را پیش دنیال کارهای موبک‌های دویید. روی جشنیش گذشت و فیضش کرد. حالا خودش کریلاییش شده.



**شهید زهرا مکھنی**

### روز مادر

مهمنان پسرش بود. آسیار داشتند قبل از برگشت به روسیا، او را بیند پیش خواجه قلسیم می‌خواستند. سلطان گستاخه بود که بعد از ازدواج هم توالتست از پس هرآقیت همسرش، بیرونی، همسرش کارکر بود از دارست اتفاق داد و حلا خودشی دزیار از همین آرامش آنقدر آزمود که باید سعادتمند من شد.



**شهید سعیده شادگام**

### اجر

دو ساله بود که پدرش را از دست داد پایه زده بزرگ شد. سلطان گستاخه بود که بعد از ازدواج هم توالتست از پس هرآقیت همسرش، بیرونی، همسرش کارکر بود از دارست اتفاق داد و حلا خودشی دزیار از همین آرامش آنقدر آزمود که باید سعادتمند من شد.



**شهید مریم نیک‌اندیش**

### یک جای دنج

یک هفتنه قیلش، بهمان ذات تند از پرسیدند: «منظرون برای تقریح کجا بریم؟» جواب داده بود: «بریم به جای دنج و آروم» همه از این بیشهه استقبال کرده بودند که با جواب مریم خانم، متعجب شدند. مریم خانم گفته بود: «بریم گلزار شهدا کرمون، هر وقت صریم اینجا، دلم حسایی اروم می‌شیم». و حالا خودشی دزیار از همین آرامش است.

کجا زنده‌ی شهیدان
www.navideshahed.com
یادمان شهدای حمله تروریستی کرمان/شماره ۲۱۲-۲۱۳ / دی و بهمن ماه ۱۴۰۲
۹۴



تہذیب احمد کمالی

### همسایه‌ها

از آن‌ها بود که به محل تواندار حضرت رهبر خلیل پایتند بود، با همیزی اهل کوچه صمیمی بود. جه فامبل جه غیرقابل. یک کوچه بود و یک لویس که روی بارش، بیان همسایه‌گان را به حاضر بازی می‌کرد. حالا کوچه سوت و کور شده، در نیمه‌بار خلیفه‌اند. سه شده‌ولی آنقدر خاطری خوب از خودش به جا گذاشت که ناشن، از زبان عمدسایه‌ها نصیحت است.

کوچه نظریه‌نمایان



تہذیب الشرف دادی دستیوی

### حضرت

صادرم بیش و بینه ما بود. دست هرگز که گفتاری داشت، می‌گفت. برای مجلس امام‌جمهوری (ع) هر سال آنسپری می‌کرد. بعد از فتوت پدر، جان او را هم بر کرد. لحظه‌ای احساس نکردیم که پدر نداریم. آن‌تی دل ما لکان تجوید. هادرم رفیق بود. اگر یک هزار اینسان به من می‌داد خلیل پدر بود. قرار بود روزهادر براش گش و بگیرم و کادو بدشم و نیز گیک بگویم ولی فرمود نشد.

کوچه راه‌نمایان



تہذیب شاعر اللہ الجذبوی

### خریدار

تیو آن خانه‌ی شلوغ، کوچک و بزرگ خانه‌ی صدایش من گردید. بعد از جنگ پدرش با آن سین کم ندان اور آنسپری می‌کرد. بعد از فتوت، آنسپری من فروخت. اول سسم کلیسا، کل نیگن هم من فروخت. گزهایش را از ازان می‌خورد. هادرم رفیق بود. اگر قبر جای قاسم، من خواست هر روز کل بددهد به حاجی. نصیحت است خودش کل است و حاجی او را من خبرم. کوچه سلطنه (آنچه) زمانی

کوچه نظریه‌نمایان



تہذیب عرب نژاد

### مرد خانه

بعد از قیمت همسرش شد مرد خانه. بعضی روزها موشیقت کار می‌کردند. از جنگ پدرش با آن سین کم ندان اور آنسپری می‌کرد. توانست با آبرو بجهانش را سفره‌دار سود و همچنان نوزاد همیشه اینهون برکت مبارکه تو خوبه: «بعد از بازنشستگی با اینکه من بالای داشتم، هفته‌ای دورور نوی شرکت پسته کار من کردند. تا بهتر مهمنان داری کرد. آنچه ناظمه زمانی



تہذیب ناظمه نظری

### بالای بالا

تھید گمام، حال و هوای مدرسه را عجیب کرده بود. حال و هوای او را هم، من خواست این حال خوبش را با چشم تقدیم کند گروه پنج نفره‌ای زد. شد مسئول پادشاهی تعاز خودش و پیغم‌القدر حال و هوایش عوض شد که برای عراسی گلار برجام عمر، بیرون قدم بیچم کشورش را تا جای که من نتوانست بالا برد. بالای بالا.

کوچه ناظمه زمانی



تہذیب فاطمه سهرش

### آشپزبائشی

عاه محروم و سفر که عن رسید، ناظمه سی‌شد آشپز عجیش امام حسنین، تیو مسجد، تکیه، برایش فرقی این کرد. وقتی به سینگ هزار او رسیده بیان کرد: «هیچ وقت تنویت تو سلام کردن از شیوه بگیرم! من فقط چنان‌چه که در اینکه ریخته و حما کرده باید دیگرانها و هر بار که از او دنبال نم اشک‌هاش را برسیده‌اند، بیو بیار را پیانه کرده است.

کوچه سلطنه زمانی



تہذیب میریم سلطانی نژاد

### اولین نفر

اولین سینگ هزار مانواده سلطانی نژاد به نام عزیز استاد ختن و سالانی که صادر بدرش بود و عزیز‌دانه‌انه کل فلکیل. تھوده‌هایی کشی داشت قبول آه سردي گفت: «من جام خوبه، سلار بقیه لونجا باشند. من جمیز تا بازنشستگیم نمونده» اصلان بول و مقام دوست داشت اول پاشه که چند روز بعد از حشیش عادتی، شهادتش را حشیش گرفت.

کوچه سلطنه زمانی



تہذیب حسن علی پیغمبر نژاد

### قطار شهادت

قطر بود از ایستگاه راه آهن گوهر منتقل بشود سیرجان. تا اینکه موقعت کاریکش بهتر بود و محدوده‌هایی کشی داشت قبول آه سردي گفت: «من جام خوبه، سلار بقیه لونجا باشند. من جمیز تا بازنشستگیم نمونده» اصلان بول و مقام دوست داشت اول پاشه که چند روز بعد از حشیش عادتی، شهادتش را حشیش گرفت.

کوچه ناظمه زمانی



تہذیب رضا الکبرزاده

### جواب سلام

ایام قاطعیه، دلش روشی خارگی می‌حواسد اما دخل و خرجش به مراکم گرفتن نصیرید. ختم‌شان شد مجلس روسه و خودش شد میزان و مددح و مهمنان و فرزندالشیخ، مستمع و مهمنان، جواب سلام‌هایی که با سوز دل، وقت خواندن زیارت حضرت زهرا داده بود را ظهر مسدهم دی‌مله، در روز میلادشان گرفت.

کوچه ناظمه زمانی

مسجد دوازده امام کرمان داکتر بود و دهه محروم نوجه می‌خواست پیک نیسان آسی هم داشت و با کار روزی همان نیسان رنگ‌گش را می‌گلوراند. با اینکه نیسان منبع درآمدش بود اما اکثر کسی وضع عالی نیوسی داشت به طاهر بول تاریش را زین نعن کردند، باری را بدون انتشاره جایه‌جا می‌کرد و من گفت خدا حساد من گند و خدا هم را شهادت دستمزد او را حساب کرد.

کوچه ناظمه زمانی



تہذیب جواد امیر اسماعیلی

### خدا حساب می‌کند

## واکنش هنرمندان تجسمی به حادثه تروریستی ۱۳ دی کرمان



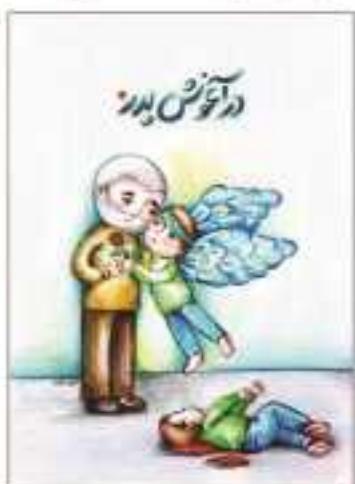
\* اثر هنرمند: بهدادی احمدی



\* اثر هنرمند: مسعود زارع



\* اثر هنرمند: ریحانه سادات خانمی



\* اثر هنرمند: زینب بطری



\* اثر هنرمند: محمدعلی سیدی



\* اثر هنرمند: بهدادی شاهوری



\* اثر: آنلیه گرافیک کارگاه



\* اثر هنرمند: امیرحسین طعنی



\* اثر هنرمند: حسن اسدی



\* اثر: منجا گرافیک



\* اثر: نیضتیت عربی پوستر انقلاب



ساعت به وقت لاله و بین  
وقت قرار گردک و سردار

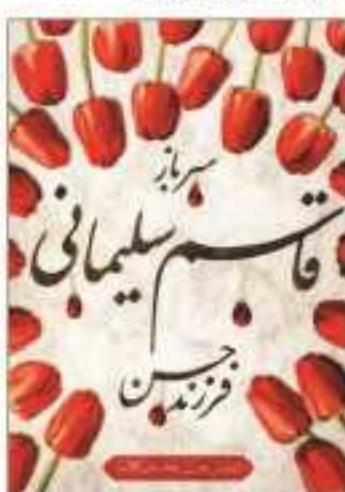
از هنرمند: سجاد رضایی



از هنرمند: حسین براتی



از هنرمند: امین رحیم آبادی



از هنرمند: علی جلاح



از هنرمند: محمد امین علی آبادی



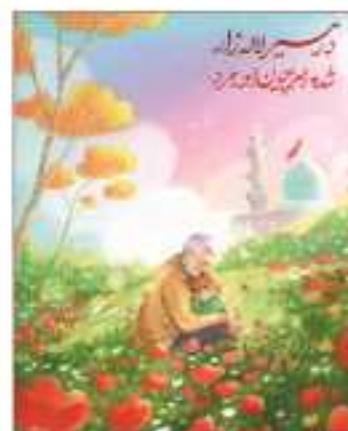
از هنرمند: امیرحسین استندزاریم



از هنرمند: فرزاد نویمان زاده



از هنرمند: علارقه محبین الدینی



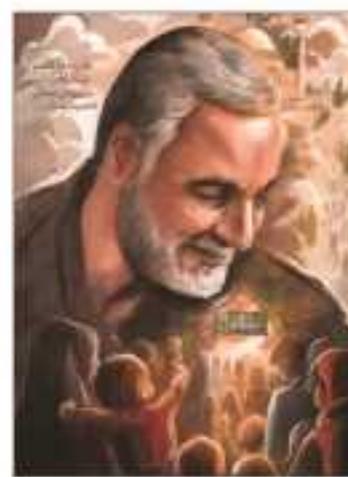
از هنرمند: نیکم جرجکاران



از هنرمند: خاطمه طیوب



از هنرمند: مهدی امیرپور



از هنرمند: خاطمه طیوب

«ره سپار» ویژه نامه چهلم شهدای حادثه تروریستی ۱۳ دی کرمان حوزه هنری کرمان

			
<b>شهید رضا ایرانمنش</b>	<b>شهیده زهرا هوشمند</b>	<b>شهیده زینب یعقوبی</b>	<b>شهید رسامداح</b>
			
<b>شهید رضا اکبر رزاده</b>	<b>شهید امیر سلطانی نژاد</b>	<b>شهید امیر حسین افضلی</b>	<b>شهید مهدی سلطانی نژاد</b>
			
<b>شهیده ایران زنگی آبادی زاده</b>	<b>شهید اسماعیل عرب</b>	<b>شهید جواد اسماعیلی</b>	<b>شهید حسین علی بیگی</b>
			
<b>شهیده زهرا تیکدری نژاد</b>	<b>شهیده سعیده شادکام</b>	<b>شهیده زهرا کارگران</b>	<b>شهیده المیراحدی</b>









## جريمة كرمان..

### تحددت الأسماء والقاتل واحد

والجيش السوري، لتخفييف الحصار عنه والعمل على تهريب مقاتليه وانقادهم. ان الجرائم التي وقعت في سوريا ولبنان ايران والعراق واليمن، هي رسائل امريكية دموية واضحة، الى محور المقاومة، وعلى راسه ايران، كتبت وبخط عريض، اما ان تراجعوا عن نصرة غزة، وترك الجيش الاحتلال الاسرائيلي، ينهي مهمته، بإفراج غزة من اهلها دون منغصات، او ان عليهم ان يدفعوا ثمن دعمهم ونصرتهم لغزة.

عندما يعلن وزير خارجية الكيان الاسرائيلي الجديد يسرائيل كاتس، أثناء تسلمه مهام الخارجية من سلفه إيليا كوهين، ان كيانه يخوض ما سماها «حربا عالمية ثلاثة ضد إيران»، وعندما تعلن امريكا، انه لا يحق لاي جهة كانت ان تمنع «اسرائيل» عن مواصلة ارتکاب اكبر مجررة بحق الانسانية في التاريخ الحديث، عندها يتتأكد وبشكل لا لبس فيه ان التفجير الارهابي الذي استهدف السائرين على درب الشهيد القائد سليماني، تقف وراءه امريكا و«اسرائيل».

ان اغتيال الشهداء رضي موسوي والعاروري وطالب السعيد (ابو تقوى) وشهداء كرمان المظلومين، لن يردع ايران ومحور المقاومة، عن دعمهم لغزة، ولن يعيد «هيبيه» جيش الاحتلال التي تمرغت في وحل العار، فحسب، بل سيتلقى الثنائي الامريكي الاسرائيلي وصنيعتهما القذرة «داعش»، ردا قويا يتناسب مع جرائمهم، من قبل محور المقاومة، ولا ينتهي هذا الرد الا بطرد قوات الاحتلال الامريكي من العراق وسوريا والمنطقة، وبرحيلهم سترحل معهم دميتم المشوهة «داعش» الى غير رجعة.

واضعاف الدول التي ترفض الاستسلام لرادتها، وترفض مخططاتها، الرامية لتسبيح «اسرائيل» والحفاظ على امنها، على حساب امن واستقرار هذه الدول وشعوبها.

التجربة الدموية التي عاشتها دول مثل العراق وسوريا واليمن ولبنان وحتى ليبيا، بسبب الدمية الامريكية الاسرائيلية «داعش»، التي لم تطلق منذ ظهورها المسؤول في المنطقة» طلقة واحدة نحو «اسرائيل»، ولم يفجر اي «داعشي» جسده النتن بين جيش الاحتلال الاسرائيلي، او في المستوطنين الصهاينة، بل كانت ومازالت، تستهدف دول المقاومة والممانعة، وفصائل المقاومة دون استثناء، ورغم ذلك يرید الثنائي الامريكي الاسرائيلي، ان يقنع شعوب المنطقة، بأن «داعش»، هو تنظيم اسلامي، خارج عن ارادة الثنائي، وليس نتاج الغرف المظلمة لاجهزه المخابرات الغربية، وعلى راسها السي اي ايه والموساد.

احداث العقد الماضي، كشفت وبشكل لا لبس فيه، انه لولا امريكا والكيان الاسرائيلي، لما ظهر «داعش» في المنطقة ولما انتشر كالسرطان، فالقوات الامريكية، هي التي كانت تدعم «داعش» وتمده بالسلاح، وتطلق سراح مقاتليه من المعسكرات، وتنقلهم الى الاماكن التي تنوی ضرب الامن والاستقرار فيها، في العراق وسوريا ولبنان واليمن، كما كان الكيان الاسرائيلي، يفتح ابواب مستشفياته لاستقبال جرحاه والتنظيمات التكفيرية في سوريا، لعلاجهم، بينما كانت القوات الامريكية، تعمل كطوق نجا لـ«داعش»، فكلما اطبقت فصائل المقاومة عليه بهدف تدميره، قصفت الفصائل المقاومة

إغتيال المستشار العسكري الايراني العميد رضي موسوي في سوريا، وإغتيال نائب رئيس المكتب السياسي لحركة حماس صالح العاروري في بيروت، وإشتشهاد ٩٥ مواطنا ايرانيا كانوا يحيون الذكرى الرابعة لاستشهاد القائد سليماني في كرمان، وإغتيال القيادي في حركة النجباء طالب السعدي وسط بغداد، هي اربع جرائم نكراء وجبانة حصلت خلال اسبوع واحد، تبنّاها وبشكل رسمي الثنائي الامريكي الاسرائيلي وصنيعتهما «داعش».

أبشع تلك الجرائم واشنعها هي جريمة استهداف المدنيين البريء في كرمان، وأبيدت عوائل باكملاها، وهي جريمة تشبه الى حد بعيد ما يحدث من ابادة جماعية في غزة منذ اكثر من ثلاثة أشهر. امريكا سارعت بتبرئة نفسها وكذلك الكيان الاسرائيلي، من مسؤولية مجرزة كرمان، وهي تعلم ان من الغباء ان تقدم دولة، بامتناع الكيان الاسرائيلي الارهابي، على تبني جريمة تستهدف مواطنين عزل اغلبهم من النساء والاطفال، وهي تعلم جيدا ان صنيعتها «داعش» ستُرفع عنها اي مسؤولية، عندما تتبنى التفجيرين الارهابيين، وهو ما حصل بالفعل.

اذا كانت امريكا تعتقد ان ذاكرة الشعوب ضعيفة، فهي واهمة، فالعالم اجمع سمع من كبار مسؤوليتها وعلى راسهم الرئيس الامريكي السابق دونالد ترامب، وزيرة الخارجية الامريكية السابقة هيلاري كلينتون، ان امريكا هي من صنعت «داعش»، من اجل تحقيق اهدافها في المنطقة، وعلى رأس هذه الاهداف، تدمير

# Iran grieves victims of Kerman terrorist attack in mass funeral procession

In a poignant display of national solidarity, Iranians came together amidst a somber atmosphere to mourn the lives lost in a recent terrorist act in the southeastern city of Kerman.

The funeral and burial ceremonies, held on Friday, January 6, became a solemn platform to bid farewell to the victims and reflect the resilience of the Iranian people in the face of adversity.

Tragedy unfolded on Wednesday in Kerman when two explosions occurred near the tomb of top Iranian anti-terror commander, Lieutenant General Qassem Soleimani, during a ceremony marking four years since his martyrdom. The explosions resulted in 84 casualties and over 200 injuries, including three paramedics who bravely rushed to the scene after the first explosion, according to Iran's Red Crescent. Among the victims were 44 women and children, along with at least a dozen Afghan nationals.

The Islamic Republic of Iran declared Thursday a National Day of Mourning, underscoring the gravity of the situation.

In a statement, Leader of the Islamic Revolution Ayatollah Seyyed Ali Khamenei vowed a fitting punishment and a harsh response for the perpetrators of the terrorist attack.

Daesh claimed responsibility for the heinous act, stating that two of its members had detonated explosive belts in the crowded cemetery.

Iran's armed forces will be in charge

of firm response: Raisi

During the funeral procession held in Kerman, Iranian President Ebrahim Raisi addressed a massive march held in remembrance of General Soleimani. Raisi condemned the senseless violence, highlighting Iran's enduring strength and emphasizing the unwavering power of the Islamic Republic's armed forces. He underscored the nation's status as a powerful and heroic entity, fueled by the legacy of General Soleimani.

«Our mighty armed forces have demonstrated the unwavering power of the Islamic Republic, and they will determine the time and place for our response,» he further stressed.

Raisi urged officials and the public to unite against external threats, praising the diligent work of the martyred General Soleimani in expanding the Resistance movement in the region. He further shed light on the Palestinian Resistance's successful confrontation of the Israeli occupation, confirming that no one can disregard the role of martyr Soleimani mirrored in today's victories.

Iran will avenge its martyrs: IRGC chief

In a separate address, the Commander-in-Chief of the Islamic Revolution Guard Corps (IRGC) in Iran, Major General Hossein Salami, emphasized Iran's commitment to avenging its martyrs.

He highlighted defeats suffered by the enemy in various regions and the significant role played by Gener-

al Soleimani in eliminating terrorist movements. Salami expressed confidence in achieving further victories, emphasizing Iran's continuous activity on all military fronts.

The funeral procession concluded at the burial site, marking the victims' final resting place. The ceremonies concluded with a resounding call for justice and a collective commitment to overcoming adversities. The tragic bombing in Kerman has left an indelible mark on the community, prompting a renewed sense of solidarity and resilience among the Iranian people.

Sharing in Kerman's grief, similar funeral ceremonies have taken place in other cities across Iran, marking a poignant moment of national unity and resilience as the nation mourned its losses and renewed its commitment to peace and justice. In capital Tehran, people gathered after the Friday prayer to mourn the lives lost. The ceremony became an opportunity to mourn and honor martyr Faezeh Rahimi, an education major student who lost her life in the Kerman bombings, as her remains were transported to Tehran to be laid to rest in this city.

Also in other Iranian cities, people took to the streets to demand a firm response to the tragic attack.